

# OSHO

# NEOPHODNOST JUTARNJE KONTEMPLACIJE



Trikona  
Novi Sad

Naslov originala:

A MUST FOR MORNIG CONTEMPLATION

Izdavač: Trikona, Novi Sad, 2005

© Copyright: 2005 by Ivan Antić  
Swami Anand Kapila

Prevod: Milivoje Vučković

Korektura: Ivan Antić

Tehnička priprema: Ivan Antić

Štampa: HIT-copy - Kragujevac.

**ISBN 86-7782-029-9**

CIP - Каталогизacija u publikaciji  
Библиотека Матице српске, Нови Сад

24-583

**Раџниш**, Багван Сри

Neophodnost jutarnje kontemplacije / Osho; (prevod  
Milivoje Vučković). - Novi Sad: Trikona, 2005  
(Kragujevac: HIT-copy). - 186 str. ; 21cm  
Prevod dela: A must for morning contemplation. -  
Pravo ime autora: Bagvan Sri Radznis.  
Tiraz 200.

ISBN 86-7782-029-9

a) Budistička meditacija

COBISS.SR-ID 205110791

Ne izlažem nikakvu dogmu,  
ni sistem verovanja, niti filozofiju.  
Samo vam dajem razumevanje pristupa buđenju vaše duše.

## PREDGOVOR

Ova knjiga, koja sadrži razgovore prosvetljenog učitelja Oša Radžneša sa njegovim učenicima, može da se čita zasebno ili zajedno sa večernjim kontemplacijama. Ona vam pruža priliku da s njom svakodnevno završite dan.

Kaže se da se poslednja misao s kojom se utone u san javlja ujutru, nakon buđenja, kao prva misao. Većina nas tone u san s umom pretrpanim slikama iz TV programa, brinući o danu koji je protekao i strepeći o sledećem danu. Mnogi ne možemo uopšte ni da zaspimo.

Izvodi iz Ošovih razgovora su posebno odabrani za večere. Ovi citati, za jutarnje kontemplacije su podsticajni, ponekad prepuni snage, ponekad raskošni, ali uvek jamstvo životnog, potpunog učestvovanja u nastupajućem danu. Nasuprot tome, u knjizi večernjih kontemplacija, Ošove reči podsećaju čitaoca na značaj opuštanja, rasta, rastapanja i odbacivanja. Oni koji tragaju i meditiraju učestvuju u grupnoj terapiji, rade i naprosto postoje.

Knjiga je podeljena u dvanaest poglavlja po mesecima, a meseci na odgovarajuće dane. Nije nužno da prvi mesec bude početak kalendarske godine, nego prvi mesec kada počnete da čitate. Odlomci su tako oblikovani da je bolje da se čitaju sistematski nego neredovno, tako da bi vam svakog dana bilo dostupno Ošovo shvatanje života. Delovi za večere se isto tako nastavljaju na izbor tekstova za jutarnju kontemplaciju. Postoji poseban način čitanja ove knjige. Nije zamišljeno da se čita kao roman, nego svaki put po jedan odlomak. Čitaocu se tako ne servira čitav obilan obrok, nego samo po jedna „bombona” koja će posle večere da „zasladi” završetak dana.

Ošove reči se ne izlažu da bi izazvale slaganje ili neslaganje, raspravu ili analizu. On je rekao da njegove reči ne treba ni da se pamte: „Ako ono o čemu vam govorim postane realnost u vašem životu, koga je briga da li ćete zapamtiti moje reči ili ne? Sasvim je ispravno da se zaborave. Svako pamćenje reči bi zapravo predstavljalo prepreku. Jedino dozvolite čistom značenju da proдре do najskrivenije srži vašeg bića; tamo gde reči nemaju pristup, a samo njihovo značenje može da pristupi.”

Čitanje njegovih reči je poput slušanja muzike, a ne mentalna vežba. Kao slušanje muzike ili probanje vina – uzmemo gutljaj, pomirišemo i dozvolimo da naše duhovne nepce dodirne okus.

Ma Prem Maniša  
Poona, Indija

## PRVI MESEC

### *Čovek je seme sjajnih mogućnosti*

#### 1. dan

Čovek nije stvoren da bi puzao i vukao se po zemlji. On je sposoban da poleti do najveće visine.

#### 2. dan

U svakom dobu je potrebna nova vrsta duhovnosti, jer je različito od svih drugih razdoblja; zato uvek ponovo dolaze glasnici duhovnosti. Glasnik je samo čovek koji savremenim ljudima tumači večnu istinu. Jedan od takvih velikih božjih glasnika je bio Avram. Treba ponovo da se povežete s Avramom, ali setite se da Avram ponovo treba da se rodi.

#### 3. dan

Moderni ljudi po prvi put u čitavoj istoriji nemaju pojma o svetosti, već naglašeno žive svetovnim životom. Zanimaju ih novac, moć, ugled i misle da je to sve, što je vrlo ograničen stav.

Njihov život je zarobljen malim stvarima, vrlo malim. Nemaju pojma ni o čemu većem od sebe. Porekli su Boga, proglasivši ga mrtvim. Porekli su zagrobni život, porekli su svoj unutrašnji život. Jedino veruju u poricanje središta; zbog toga nas okružuje takva dosada. To je prirodno, jer bez nečega većeg od vas, s čim biste se upoređivali, život će da vam postane prazan i dosadan. Život postaje igra samo kada je pustolovina, a to može da vam se dogodi jedino ako postoji nešto uzvišenije za čim težite i šta želite da dostignete.

Značenje svetinje je u tome da mi nismo cilj, nego da smo samo prolaz; da se još nije sve desilo i da mnoge stvari moraju još da se dogode. Iz semena nastaje izdanak. Izdanak mora da postane stablo, ali mora da sačeka proleće, to doba kada se odjednom rascvetavaju hiljade cvetova i otvaraju svoju dušu svemiru. Samo tada će da se postigne svrha. Međutim, svetinja nije daleko; samo moramo da počnemo da se raspitujemo o njoj. U početku, naravno, pipamo u mraku, ali stvari ubrzo započinju da se usklađuju, pa brzo počinjemo da imamo uzvišene vizije. Do srca nam dopire neka nepoznata muzika, budi naše biće i započinje da nam daje novu boju, novu radost i nov život.

#### 4. dan

Prema shvatanju nauke to izgleda da se zbiva slučajno. Međutim, ako smo slučajnost, tada smo nepotrebni; biće isto bilo da postojimo ili ne. Takođe po tom shvatanju nije važno da nam život potpuno izgubi smisao – s obzirom da širom sveta vlada klima besmisla. Bog nije ništa drugo nego „smisao”. Život ima smisla – to je potpuno objašnjenje Boga.

Za mene Bog nije ličnost. On je samo značenje postojanja. On je pre prisutnost nego ličnost. Samo u sebi treba da stvorite prazninu, a ne da tražite Boga. U momentu kada se budete ispraznili, ispuniće vas nešto uzvišeno i popuniće vašu prazninu. Počeće da vas preplavljuje nešto sasvim novo što nikada ranije niste okusili niti poznavali. To je naročiti blagoslov, posebna dobrota. U zanosu takve vrste istog momenta saznajete da ne postoje rađanje i smrt i postajete večni. Od tog trenutka ćete saznati da ste deo jedne prelepe energije koju nazivamo božanskom. Božansko je kao energija okeana, u njemu smo samo talasi.

#### 5. dan

Nismo ništa izgubili. Bog se ne gubi, pa zato ne treba ni da ga tražimo. Samo smo zaboravili na njega; on je samo pitanje sećanja. On se nalazi u najskrivenijem jezgru našeg bića. Možemo da ga nazovemo istinom, Bogom, dobrotom, lepotom; sva ta imena označavaju istu pojavu. U našem biću postoji nešto večno, nešto besmrtno, nešto božansko. Sve što treba da učinimo je da uđemo u dubinu, duboko da zaronimo u svoje biće i da vidimo, shvatimo i prepoznamo. Zbog toga to putovanje zapravo i nije putovanje. Nikuda ne moramo da idemo, nego samo da mirujemo i da postojimo.

#### 6. dan

U momentu kada se oslobodite sopstvene ličnosti ispuniće vas Bog. Zapamtite da oboje zajedno ne mogu da postoje. Stalno to ponavljajte; oboje zajedno ne mogu da postoje; ili ste to vi ili je Bog. Naravno, bilo bi glupo da izaberete sebe. Odaberite Boga; neka vaš ego nestane. Zaboravite na sebe kao entitet odvojen od postojanja i u samom tom nastojanju ponovo ćete se roditi.

To je paradoksalno stanje; u momentu kada se ispraznite postaćete ispunjeni, zapravo ispunjeni po prvi put; preplavljeni punoćom, bićete neiscrpnj.

Ego je samo senka, on nije materijalan. On je samo san, a ne realnost. Napustite senku, kako biste mogli da doprete do materijalnog. Napustite lažno da biste mogli da dostignete realno. Ja vas učim samo kako da se ispraznite od sebe i kako da se ispunite Bogom. Ta ispunjenost je istinsko zadovoljstvo.

#### 7. dan

Učili su nas da budemo neprijatelji postojanja, učili su nas negativnim životnim ideologijama, a to su činili dotle dok nam se nije uvuklo u krv, kosti... Ne volimo život, mrzimo ga, a takozvane religije uče ljude da je život kazna, da ste kažnjeni zbog prvobitnog greha.

Život nije kazna, nego je nagrada; život je dar. Potpuno ga prigrlite. U momentu kada počnete da ga obuhvatate, iznenadiće vas njegova lepota, poetičnost, muzikalnost. Jednom, kada nestane vaša ideja o negativnosti i u vas se useli nešto pozitivno, otvaraju se tajna vrata i život započinje da vam otkriva svoje tajne. One mogu da se otkriju samo prijateljima, a nikako bilo kome; one nisu za javnost. Jedino, kada budete u dubokoj i bliskoj vezi s životom, on će da vam otkrije svoje srce. U samom tom otvaranju čovek saznaje šta su istina, ljubav, dobrota i Bog.

Čovek ne treba da traži druga vrata u životu, već samo mora da ide u dubine sopstvenog života jer su samo u njemu ona skrivena. Druga obala je sakrivena na ovom svetu. Ne moramo da odlazimo iz njega, samo moramo dublje da uđemo u njega.

#### 8. dan

Čovek mora da bude sasvim prazan; samo tako će u sebi da stvori prostor u koji će moći da uđe Bog. Mi smo toliko prepuni suvišnih stvari, toliko puni otpadaka. Kada bi Bog i želeo da dođe za njega ne bi bilo mesta. Posude naše su prepune. U njih ne može da stane više ni jedna kap. Moramo potpuno da ispraznimo posudu.

U trenutku kada sasvim budete prazni i u sebi ne budete videli ništa više, odjednom će sve da postane svetlost. U vašem biću odjednom će procvetati hiljade cvetova. Ispuniće vas miris i muzika kakvu nikada ranije niste čuli, i... U tom iskustvu ćete se osloboditi života, smrti i samog vremena. Postaćete deo večnog toka postojanja. Međutim, čovek mora sasvim da nestane da bi nastao Bog.

#### 9. dan

Dok ne otkrije sam sebe, čovek je samo sredstvo. U momentu kada sebe otkrije, čovek pronalazi cilj. Periferija vašeg bića je sredstvo; telo, um, srce. Koristićete ih sve da biste dopreli do najskrivenijeg jezgra samog središta, a tamo je cilj. Kada se on postigne, čovek nalazi sve što je tražio. Kada se on upozna, sve biva poznato. Kada dođe do njega, dolazi do Boga.

#### 10. dan

Život je uvek nov, um je uvek star. Život nikada nije star, niti je um nov. Zato nikada ne mogu da se sretnu. Um se kreće unazad, a život napred. Zato oni koji pokušavaju da žive kroz um, naprosto rade nešto tako besmisleno, da onog dana kada spoznaju šta su sami sebi radili, neće moći da shvate da su mogli da postupaju tako glupo, besmisleno i apsurdno.

Život može da se upozna samo u stanju ne-uma, to jest u meditaciji, otklanjanjem uma, egzistencijom bez misli, samo postojanjem, mirno – bez prometa, u kome je sve prazno, tiho i mirno. Tada ćete iznenada doći u dodir sa životom i shvatićete njegovu neverovatnu, oslobađajuću svežinu. To je Bog, to je nirvana. Živeti život jeste potpunost, poznavati život u njegovoj apsolutnoj svežini znači biti dobar i biti smiren.

#### 11. dan

Dragulj je unutra u nama, a mi ne znamo da ga imamo. On je deo našeg bića, a mi ga svuda tražimo, samo ne tamo. Otuda jad, nezadovoljstvo i očaj.

Pogledajte u sebi i kraljevstvo božje će da bude vaše. Nikada ga nismo ni izgubili, čak ni za tren. Zapravo, ne možemo ni da ga izgubimo, čak i kada bismo to želeli. Dragulj je naše pravo biće. Međutim, bili smo glupi i po svojoj sopstvenoj odluci smo postali prosjaci. Zaboravili smo kako se čitaju svete knjige sopstvene unutrašnjosti, pa tražimo u Vedama, Kuranu i Bibliji... želeći da postanemo veliki učitelji, ali to ne postižemo, već ostajemo siromašniji nego ikada. Samo jednim putem dolazi bogatstvo duha, a taj put je uvid, jer se tamo nalazi rudnik neiscrpnog blaga.

Okrenite se ka unutra, uključite se i tada će da nastupi sjajna, beskrajna radost. Tek tada će život da postane značajan, a ne pre toga. Tek tada će da nastane život.

#### 12. dan

Pripremite se da primite Boga, budite spremni da prihvatite sunce, svetlost. Jedino je potrebno da postanete svesni, da budete sve manje u umu, a sve više i više izvan uma posmatrajući to, bez identifikacije. Postanite samo odvojeni posmatrač. Za to pravo značenje daje reč „zanos” (trans) – ostati izvan. Ako naučite da ostanete izvan uma, naučićete sve što je potrebno. Sve religije na razne načine, na raznim jezicima, uče jednu jedinu tajnu: kako da se bude izvan svog uma. Dan kada vam to bude uspelo biće najsjajniji dan u vašem životu. Tog dana ćete se ponovo roditi. Onog dana kada više ne budete svesni fizičkog sveta, postaćete deo Boga.

#### 13. dan

Kabir, jedan od najvećih indijskih mistika je rekao: „Tražio sam Boga godinama i godinama i nisam mogao da ga pronađem. Onda sam napustio tu ideju, postao sam smiren i ispunio se ljubavlju – šta sam drugo mogao? Pošto nisam mogao da pronađem Boga, jedino mi je preostalo da ostanem što bliže božanskom. Zato sam se smirio i utišao, bio sam ispunjen ljubavlju. Postao sam dobar, kao da sam ga već pronašao. Sve je bilo ‘kao da’. Jednog dana je on došao da potraži mene i od tog dana previše ne marim za njega, ali on nastavlja da me sledi. Prvo sam ja zvao njega, govoreći: ‘Bože, gde si?’ Sada on zove mene: ‘Kabire, gde si?’ ”

Kabir je govorio o nečemu veoma značajnom. Citiram njegove stvarne reči: „On nastavlja da me sledi kao senka i da me zove: Kabire, Kabire, kuda ideš? Šta radiš? Mogu li nekako da ti pomognem? Sada me baš briga za njega, jer znam da je tu.” On nije negde napolju, nego unutra. On nije u religijskim obredima; on je u ljubavi. On nije u formalnostima, nego u neformalnom prijateljstvu s postojanjem.

#### 14. dan

Najvažnije je zapamtiti da nas Bog voli, da nas nije napustio, da nije ravnodušan prema nama, da je neprestano svestan nas i da mu je stalo do nas.

Što dublje ova ideja uđe u vaše srce, utoliko bolje, s obzirom da ćete, kada budete osećali sve više i više božje ljubavi, biti u stanju da volite druge ljude. Tako postajemo sposobni za ljubav. Ako nas vole i mi možemo da volimo. Ako nas ne vole, ne znamo kako da volimo. Ne znamo šta je ljubav. U današnjem svetu je ljubav nestala jer je nestao Bog. Nebo je prazno, a nekada je bilo puno ljubavi. Vekovima su ljudi molili gledajući u nebo. Uzdizali su se, osećajući ljubav kako se izliva, kako ih zapljuskuje i obasipa. Bili su dirnuti i nešto se pokrenulo u njima. Bili su preobraženi ljubavlju. Tada su mogli da vole druge, jer kada imate ljubavi možete da je dajete i drugima. Ako je nemate, kako ćete je nekome dati? Jedini izvor iz koga ona može da se dobije jeste Bog; on je jedini neiscrpn izvor.

#### 15. dan

Gost je uvek spreman da dođe, ali nema domaćina. On sanjari na drugom mestu i čezne za nečim. Nikada nije kod kuće. Nikada nije ovde i sada; ili je u prošlosti ili u budućnosti. Postoje dva načina da se odluta: u ono što je već prošlo, i u ono što tek treba da dođe. Bežanje u prošlost i budućnost su dva načina da se pobegne iz sadašnjosti, a Bog poznaje samo jedno vreme. Njemu je nepoznata i prošlost i budućnost. Stvarnost sadašnjosti je jedino njegovo vreme, a nas u stvarnosti nikada nema. Zato domaćin nastavlja da traži i ne može da dozove Boga, jer traži u prošlosti i budućnosti; a i Bog nastavlja da traži i ne može da nađe domaćina jer kuca na vrata sadašnjosti u kojoj domaćina nikada nema.

#### 16. dan

Uvek je sada, nikada nije tada. Uvek je ovde, nikada nije tamo. Tamo i tada ne postoje. Oni su zapravo lice i naličje istog novčića. Čak su i fizičari došli do saznanja da vreme i prostor nisu razdvojeni. Ovde znači prostor, sada znači vreme. Jedan od najvećih doprinosa Alberta Ajnštajna je teorija da je vreme četvrta dimenzija prostora, ono nije odvojena stvar. Prostor je trodimenzionalan, a vreme je četvrta dimenzija. Međutim, to je bilo i saznanje mistika. To saznanje je toliko staro da je teško reći kada se prvi put zaista javilo. To saznanje je najdrevniji uvid mistika.

Međutim, to je prirodno. Nauka mora da usledi posle hiljadu godina, jer je njena sopstvena procedura vrlo dugotrajna. Savremeni fizičari tvrde sada ono što su drevni mistici rekli pre pet hiljada godina; da su sada i ovde lice i naličje istog novčića. Ovo je jedina realna stvar, sve ostalo je mašta ili

uspomena. Izlaz iz uspomena i mašte je u meditaciji, jer u trenutku kada meditirate vi ste slobodni; oslobođeni ste iz tamnice.

#### 17. dan

Predajte se potpuno postojanju; bez ikakve borbe, bez ikakvih sukoba, bez ikakvih ličnih ciljeva. Dozvolite da vas osvoji celina, pustite da vas ona vodi. Tada će, gde god vas prihvati, da bude dobro, i šta god učini od vas biće dobro.

Sam čovek ne može da postupa ispravno. Uvek ispada neispravno. Ispravno će se desiti samo ako čovek dozvoli Bogu da deluje kroz njega. Zato dozvolite Bogu da deluje kroz vas. Verujte. Ako čitav svet tako lepo funkcioniše, zašto se ne bi brinuo i o vama? Zašto biste bili zabrinuti i nezadovoljni samim sobom? Nijedan ružin grm nije zabrinut, kao nijedna ptica, životinja ili zvezda. Tako mnogo briga stvara samo ograničeni ljudski um iz jednostavnog razloga što on misli da je odvojen. Prirodno, kada bi bili odvojeni, tada bi sve brige bile vaše. Ako niste odvojeni, tada će celina da se brine o vama.

#### 18. dan

Ako se predate egzistenciji, bićete porednici; istog momenta ćete biti kraljevi.

Sebično je imati svoju ličnu volju. Dozvoliti da bude volja božja znači predati se. Biti s Bogom i u Bogu znači pobeđivati. Od ove pobeđe nema veće.

#### 19. dan

Potražite Boga kroz lepotu, kroz lepotu svega postojećeg. Neka to postane vaše traganje. Obožavajte lepotu, veselite se u njoj. Kada obožavate lepotu i veselite se u lepoti, postajete lepi. Uslediće istina i dobro. Kada čovek jednom postigne jedno od te dve stvari, uslediće automatski ostale dve.

#### 20. dan

Postanite ljubazniji i mirniji. To je težak zadatak. Zavolite druge ljude, a kada ste sami budite mirni. Započnite da sedite smireno, zatvorenih očiju i ne čineći ništa. Znam da će to biti vrlo teško, ali ako s tim započnete, jednog dana ćete moći tim da ovladate. Sledeće dve stvari su od ogromnog značaja: dar ljubavi prema drugima i dar smirenosti za sebe. Ove dve stvari će vam doneti veliku radost i jednog dana će dovesti Boga na vaša vrata.

#### 21. dan

Dobar čovek je onaj koji je blagoslov za egzistenciju. Ako nije blagoslov za egzistenciju, tada nije dobar. Ovo moramo da zaslužimo. Moramo da budemo vredni toga, a jedini način da to zaslužimo je da se izgubimo u ljubavi za postojanjem. Religija nije ništa drugo nego ljubav za egzistencijom. Ona nije obred i nema ništa sa crkvama, ni hramovima, ni džamijama i ništa nema s Vedama, Kuranom i Biblijom. Ona ima sasvim drugačije značenje. Venčajte se sa egzistencijom. Vi ste zaljubljenik u zvezde, planine i oblake, jer su oni različiti božanski prostori. Zaljubljenik u ljude i životinje, naprosto u sve to ste zaljubljeni. Ako to bude moguće, desiće se blagoslov, radost će da vas obaspe s visina. Bićete okupani u dobroti.

#### 22. dan

Predajte se egzistenciji. Predavanje je prelepo jer vas čini dobrim i jer vam donosi lakoću i postaje velika prilika; Bog započinje da vas zapljuskuje hiljadama blagoslova. Osoba koja je uvek u borbenom raspoloženju stalno ostaje zatvorena. Osoba koja je opuštena i u miru, koja ne oseća nikakvo neprijateljstvo prema egzistenciji, koja ni u kom slučaju nikog drugog ne pokušava da pobedi, dostupna je Bogu. Svi njeni prozori i sva vrata su otvoreni; vetar može da uđe, kiša može da uđe, sunce može da uđe, Bog može da uđe. To su načini božjeg dolaska. On ponekad dolazi kao vetar, ponekad kao kiša, a ponekad kao sunce. Tako on dolazi k vama. On nikada ne dolazi kao Bog, on nije osoba. Nikada nećete da ga sretnete kao osobu, uvek ćete ga sresti kao prirodnu energiju. Cvet koji vam se smeši jeste Bog koji vas pozdravlja. Na zvezdanom nebu Bog lebdi iznad vas spreman da vas zagrlji. Međutim, može da vas zagrlji i poljubi samo tada ako prestanete da se borite. Drugim rečima – to vas toliko zaokuplja i tako ste prezaposleni da nemate dovoljno vremena za uspostavljanje bilo kakvog dodira u ljubavi s Bogom.

Jedan sledbenik sanjasa mora da živi životom ispunjenim ljubavlju prema Bogu. To je ljubav, a njoj su potrebni veliki mir, opuštenost i zaborav; to su jedini zahtevi.

### 23. dan

Raj nije nigde drugde. Raj nije zemljopisni pojam. Ne nalazi se ni iznad oblaka na nebu. On je u vama. Ne nalazi se u nekom drugom vremenu, posle smrti. U vama je upravo sada. Od njega ste sazdani. Zato nema potrebe da lutate i da tragate nigde na drugom mestu.

Sve što je potrebno jeste da se opustite i da budete u svojoj unutrašnjosti. Da zaronite u svoje sopstveno biće, toliko duboko da ceo svet nestane, u jednom trenutku kao da ne postoji. Čitava egzistencija nestaje, ostaje jedino vaš život u svojoj čistoti zato što ni sa čim nije zatrovan. Ništa ne može da se reflektuje u vašem ogledalu. Vaša svesnost je naprosto čista, bez ikakve uzburkanosti, bez ikakvog talasića. U tom momentu čovek uvek saznaje šta je raj. Nikada ga nismo izgubili na drugom mestu, niti smo bili iz njega isterani. On postoji u nama, uvek je postojao u nama, ali mi nikada ne gledamo u svoju unutrašnjost. Uporno tražimo spolja i zato propuštamo svoje sopstveno blago, svoje lično carstvo božje.

### 24. dan

Čovek je rođen za traganje. Čovek nije rođen kao potpuno biće. Stablu, steni – svemu što postoji osim čoveka – zajednička je jedna stvar; sve to jeste potpuno. Jedino je čovek nepotpun; zbog toga on ima izlaz. Sve ostalo je zatvoreno. Ruža je ruža, ali čovek može da bude bezbroj stvari. Čovek može da bude Juda, može da bude Isus. Sve mogućnosti su mu otvorene i dostupne.

Zbog toga oni koji olako shvataju svoj život propuštaju celu stvar. Život je traganje, ispitivanje, istraživanje kako da se postane potpun i celovit. To je ljudsko dostojanstvo, ljudska jedinstvenost, jer čovek nije potpun. On može da se razvija. Zato što još nije potpun on može da cveta, može da uči, može da postane drugačiji. Čovek raste i razvija se. Čovek je traganje. Čovek nije biće nego postajanje, vrsta traganja. U tome je njegova lepota, lakoća i božji dar.

### 25. dan

Bog progovara u svakom srcu, a mi smo toliko zauzeti razmišljanjem da nikada u sebi ne slušamo taj šapat. Ima toliko nepotrebne buke. U svojoj glavi smo napravili sajmište, tako da srce nastavlja da doziva, a mi ostajemo gluvi. Bog nije daleko, on je vrlo blizu. Potrebno nam je umeće smirivanja uma, stišavanja, opuštanja.

Čim se um opušta odjednom čujete božansku muziku u sebi. Bog je zasvirao na instrumentu vašeg srca, na harfi vašeg srca i ta muzika će da vas preobrazi. Jednom kada je čujete nikada je ne zaboravljate. Jednom kada je čujete život više nikada neće da bude isti, jednom kada je čujete postali ste deo besmrtnog postojanja; više niste smrtnik.

### 26. dan

Sami ne možemo da pobeđujemo. Pokušamo li sami da pobeđujemo, sigurno ćemo biti poraženi. Mi smo osuđeni. Neuspeh je neizbežan. To bi bilo kao mali talas koji se bori s čitavim okeanom. On pripada okeanu, kako bi mogao da se bori? To je kao deo koji se bori protiv celine, kao list koji se bori protiv stabla kome pripada. List može da pobeđuje samo u pobedi čitavog stabla, a nikako sam. Talas može da pobeđuje samo u okeanu, a ne protiv njega niti bez njega.

Čovek pobeđuje kada ne živi u skladu sa svojom voljom, nego u skladu s božjom voljom. Uz to, momenat kada se odreknete svoje volje, vašeg ega, vaše lične ideje o uspehu, život kreće dalje, život se pomera na jednu potpuno drugačiju osnovu. Tada svaki korak postaje pobjeda i svakog momenta ste bliži besmrtnosti.

### 27. dan

Ideja odvojenosti, ideja: „Ja sam odvojen od sveta, od egzistencije” jeste koren sve mržnje, ljutnje i besa.

Od sada zapamtite da niste odvojeni od egzistencije. Uz to, pokušajte da budete jedno sa stablom pored koga sedite, da budete jedno s rekam u kojoj plivate, da budete jedno s osobom čiju ruku držite. Polako, polako pokušajte da budete jedno sa stenom na kojoj sedite i da budete jedno sa zvezdom koju gledate na noćnom nebu.

Tri neposrednog ulaženja u predmet se uči vrlo polako. Posmatrač postaje posmatrano. Saznavaoc postaje saznavano. Tada, gledajući ružu postajete ruža, ne postoji odvojenost. Upoznaćete dve stvari, ljubav i dobrotu – dobrotu za sebe, a ljubav za sve.



#### 28. dan

Čovek je seme, međutim samo seme beskrajnih mogućnosti, od koga se ništa ne ostvaruje. Seme može da umre kao seme, a da nikada ne postane stablo i nikada ne procveta. Čovek je seme svesnosti. Običan čovek nije sjajan kao dragulj, nije osvetljen iz jednostavnog razloga što je opna semenke tvrda i bez prozora. Čovek ostaje zatvoren u sebe, zato su lica ljudi mračna i mrak je u njihovim očima. Međutim, ako opna može da se probije – a to je moguće – tada se u eksploziji oslobađa moćna svetlost. Ona donosi zanos i donosi vam večno, čini vas svesnim vaše večnosti, svesnim božanskog u vama.

Meditacija je jedini način probijanja opne. Semenka može da bude probijena, provala je moguća i to je jedina nada za čoveka jer jedino kroz takav nastup postajemo svesni da postoji Bog. Tada život dobija smisao, značaj, lepotu i blagoslov.

#### 29. dan

Sve je beskrajno jer je sve božansko. Sve je neograničeno jer sve učestvuje u božjoj prirodi. Ograničenja su nastala u našim čulima. Ona zapravo uopšte ne postoje. Sve je povezano sa svim ostalim, međutim naši oseti stvaraju ograničenja. To je kao kada gledate kroz prozor koji uokviruje nebo. Nebo je beskrajno i bez okvira, ali okvir prozora ga uokviruje. Vaše oči su prozori. Sve što gledate svojim očima postaje uokvireno, ograničeno. Vaše uši su prozori. Sve što kroz njih čujete automatski je uokvireno. Svi vaši oseti stalno uokviruju stvari koje su zapravo bez ikakvih okvira.

Razmišljanje o tome će da vam pruži snažno uočavanje. Tada kap rose postaje okean, tada kamenčić na morskoj obali postaje velik kao ceo svet, tada ispisani mali list postaje biografija čitavog sveta. Tada ćete, kuda god da krenete, sresti Boga podjednako unutra kao i izvan. Najveća je moguća radost da se živi u tom beskraju svesnosti. Od toga više ne može da se postigne, to je najviši vrhunac.

#### 30. dan

Svako je Bog. Sve je Bog. Postojanje i Bog su dve reči za istu pojavu. Zato nemojte da razmišljate o Bogu kao osobi koja je stvorila svet, koja upravlja svetom, koja vlada svim događajima. Ne mislite o njemu kao o šefu kome ste podređeni, ne postoji niko takav. Bog nije osoba, Bog je svojstvo, kvalitet. Mnogo bolje je da se naziva božanskim.

Božansko samo objašnjava činjenicu da se svet ne sastoji samo od vidljivog. On isto tako sadrži i nevidljivo. Svet se ne sastoji samo od merljivog, on takođe sadrži i nemerljivo. Svet se ne sastoji samo od spoljašnjeg, on isto tako ima i dimenziju unutrašnjeg. To je sve što je Bog hteo da kaže, dimenzija unutrašnjosti.

#### 31. dan

Svi ljudi pripadaju Bogu. Ne može da bude drugačije. Svi smo rođeni u Bogu, živimo u Bogu i umiremo u Bogu. Naša energija je božanska energija. Bog je samo ime za sveukupnu energiju postojanja.

Bog označava pravu veličinu egzistencije. Ona je veća nego što može da se zamisli ili izmeri. Prevelika je da bi nauka ikada mogla s njom<sup>1</sup> da eksperimentiše. Religija je potreba za tim višim tajanstvenim kvalitetima iluzije. Zato svi ljudi pripadaju Bogu, ali vrlo malo njih je svesno te činjenice.

U momentu kada samo do toga dođete, ne zato što sam ja tako rekao, ne zbog toga što su tako rekli Buda i Isus, nego zato što sami osećate – u tom trenutku bićete preobraženi. Nestaće svi jadi. Život će postati svesnost i radost, dobrota i blagoslov.

---

<sup>1</sup> Svom egzistencijom.

## DRUGI MESEC

*Naše untarnje oči su prekrivene prašinom*

### 1. dan

Čovek nije biće, nego most. Životinje i sveti ljudi<sup>2</sup> imaju bića, ali čovek je samo most. On stalno biva drugačiji, menja se, pomera se s jedne tačke na drugu. On je kao putovanje ili hodočašće.

Treba zapamtiti da, dok se ne postane dobar ne sme da se bude zadovoljan. Budite nezadovoljni što ovo niste postigli do zadnjeg momenta kada ćete eksplodirati u svetlosti, postati svetlost, sve dok svetlost ne postane vaše biće.

### 2. dan

Biti spontan znači odgovarati realnosti. Ljudima je zavladała prošlost. Život traje i stalno se menja, a um ostaje vezan uz prošlost.

Postoji ponor između uma i života. Ono što proizilazi iz uma nikada neće da bude pravi odgovor, to je samo reakcija. To je uvek nepotpuno i ne može da pogodi cilj; ili je predaleko ili preblizu. Cilj je realnost, a strela je odapeta iz prošlosti koja ništa ne zna ni o budućnosti, niti o sadašnjosti.

Biti spontan znači živeti od trenutka do trenutka, odgovarati na ono što jeste bez predrasuda, bez umovanja, bez prošlosti, bez budućnosti, bez ikakvog vremena. Onda se odjednom dešava susret – vaš susret s egzistencijom. Taj susret je dobrotā, taj susret je Bog.

### 3. dan

Ljudi žive u uverenju da moraju da postignu ovo ili ono i moraju da budu ovo ili ono. To ih čini napetim, a sama ta napetost je uzrok jada. Zato što su napeti oni ne mogu da se opuste, niti da se odmore, vrpolje se i okreću u snu. Čak i na odmoru se opterećuju nekakvim besmislicama.

Ovaj svet je čudan... u njemu ljudi govore i smirivanju, a sve što rade čitavog života čini ih nemirnijim. Nadaju se da će jednog dana da odu u penziju i da će tada sve da se sredi, ali do tog vremena u njima se sakupi toliko nemira i loših navika da više ne znaju šta da rade kada su penzionisani.

U budućnosti će meditacija da bude sve značajnija. U prošlosti nije bila tako važna kao što će da bude važna u budućnosti. Sanjasa će da bude jedina mogućnost u budućem životu čovečanstva jer želi da nas nauči kako da se bude razigran, smiren i bez cilja, a ipak da se bude srećan.

### 4. dan

Društvo predstavlja svim ljudima lažne vrednosti. One se zovu kultura, civilizacija, obrazovanje. Nose zvučna imena, a zapravo vam daju lažne vrednosti. Uče vas da potiskujete prirodu.

Ja samo nastojim da vam pomognem da ponovo budete prirodni, jer čovek samo kroz prirodu može da dođe do Boga. Što je više lažnih vrednosti u nečijem životu, utoliko će da bude udaljeniji od Boga.

Zato zapamtite: Trebaće vam civilizacija, kultura, obrazovanje; ali nemojte s njima da se izjednačite. One su igre. U njima čovek mora da učestvuje jer mora da živi u društvu gde ih svi igraju, ali zapamtite da su to igre a ne realnosti. Pazite da se s njima ne izjednačite, a uvek kada vam ne trebaju budite prirodni.

### 5. dan

Dve stvari, naime ljubav i meditaciju, takozvane religije su uvek razdvajale – ne samo razdvajale i delile, nego jednu drugoj gotovo učinile suprotnom. Religije su vekovima ljude učile ovome: „Ako volite propustićete meditaciju, zato napustite sve svoje ljubavi, preselite se u manastir, nemojte da se ženite, postanite kaluđer, izbegnite ljubav, bežite od nje – samo tako ćete moći da se posvetite meditiranju.” To učenje traje vekovima. „Ako želite da upoznate drugu dimenziju ljubavi onda praktikujte meditaciju.”

Tako religiozni ljudi dele svet; stvorili su neku vrstu šizofrenije. Pravi problem je u tome što su čoveku potrebni oboje i ne može da bude zadovoljan samo s jednim. Postoji određena potreba za ljubavlju, a isto tako određena potreba za meditacijom. Ljubav je kao izdisaj; vaše energije se oslobađaju i susreću s drugom osobom. Meditacija je udisaj – vaše energije ulaze u najdublje delove vašeg bića. Najpotpunije živi

---

<sup>2</sup> Bude

čovjek koji je bez ikakvih sukoba sposoban za oboje. Budemo li mogli da čovjeka učinimo svesnim ovoga, automatski će nestati 99% problema iz njegovog uma.

#### 6. dan

Puka egzistencija nije život. Međutim, ljudi samo egzistiraju, vegetiraju, nekako preživljavaju. Za preživljavanje su dovoljni hleb, voda i zaklon; ali u tome nema ničega veličanstvenog. Vaše unutrašnje nebo će da ostane sasvim mračno. Neće da bude zvezda niti noći obasjanih mesečinom.

Čovjek mora da se pobuni, da ustane protiv svih besmislica sveštenika i političara kojima ga uče u spoljašnjem svetu na univerzitetu i u crkvi. Mora da se pobuni protiv svega zajedno i protiv svakog posebno. To je vrlo duboko ukorenjena, prastara zavera.

Pobuna označava zaboravljanje čitave prošlosti i život u realnosti bez ikakvih tradicija, bez umovanja, bez ikakvih saznanja; život kakvim žive deca, kao da ste prvi čovjek...

Ostavite prošlost kao da je nikada nije ni bilo, uvek iznova započinite da učite azbuku, počnite od samog početka. Tako ćete da živite lep avanturistički život, prepun zanos.

#### 7. dan

Čovjek ne može da postane mudar dok ne odbaci sve pozajmljeno znanje. Taj početak mudrosti je u postajanju dobrim. Zato odbacite svaku misao o krivici – nepotrebno je da se osećate krivim. Savršeno ste dobri takvi kakvi jeste. Bog vas je stvorio takvim – za to je isključivo on odgovoran. Radujte se svojoj egzistenciji - šta biste drugo i mogli? U momentu kada budete ovo razumeli i prihvatili sebe takvim kakvi jeste, dogodiće se divno čudo; odmah ćete započeti da se razvijate jer krivica će da nestane, a veselje će da uđe u vaše biće. Vrhunac tog veselja omogućava razvoj.

Smatram da je smeh jedna od najreligioznijih osobina. Čovjek koji ne zna da se smeje nije religiozan. Kada budete radosno igrali i pevali s dubokim prihvatanjem sebe onakvim kakvi jeste, dogodiće se mudrost. Sve će da vam bude jasno, savršeno jasno i imaćete uvid u stvari. Tada ćete i sami da saznate šta je ispravno, a šta nije. U momentu kada sami znate ne možete da pogrešite. Nebitno će da izbledi, a bitno će da se ugnezdi u vama.

#### 8. dan

Ples je istinski kada se igrač istopi u njemu, kada plesača više nema, kada više ne može da se pronađe i ostane samo ples. Isto to je i meditacija, sanjas, zanos i konačno sam Bog.

Učite polako, polako kako da se istopite. Rastapajte se u svakom postupku, tako da svaki postupak postane igra. Ako šetate i u šetnji nestanete tako da više nema šetača, nego samo ostane šetnja (ili trčite rano ujutru, a nema trkača, postoji samo trčanje) – obuzeti ste samim postupkom, postoji samo to što radite, a u tome nema ličnosti koja radi – tada je to ples.

Uvek kada se izgubite postoji ples i postoji sanjas. Samo polako, polako dozvolite da vam to postane sama srž. Tada će Bog da vas potraži i da vas pronađe. Nikuda ne treba da se ide. Jednog dana, On će da pokuca na vaša vrata.

#### 9. dan

Nemojte da se odvajate od sveta. Gledate li ružu, budite ruža. Gledate li zalazak sunca, izgubite se u njemu. Nemojte biti nezainteresovani i hladni. Ne budite puki posmatrač, postanite učesnik. Budete li posmatrali zvezdano nebo, isto tako ćete postati njegov deo; postaćete mala zvezdica. Međutim učestvovaćete u plesu.

Za mene je religija rastapanje u celini. Kao reka koja nestaje u okeanu, vi nestajete u Bogu.

#### 10. dan

Morate da budete vladar unutrašnjeg sveta. Mi u sebi imamo kraljevstvo. Svi bismo voleli da postanemo kraljevi, ali tražimo u pogrešnom pravcu, tražimo spolja. Čovjek može da postane svetovni kralj, ali ipak u sebi da zna da je pogrešio. Ostaje siromašan, ostaje prazan. Dok ste skupljali suvišne stvari, ništa se time nije postiglo i život vam je iskliznuo iz ruku.

Obično smo robovi koji se pretvaraju da su vladari. To pretvaranje traje sve dok čovjek ne pobedi svoju nesvesnost; on ostaje rob i dalje deluje u raznim igrama pretvaranja i u prevarama, nastavljajući da izjavljuje: „Ja nisam ono za šta me smatrate.” Pri tome dobro zna šta jeste, a i svi drugi isto znaju jer i oni rade to isto.

Budite pravi kralj. Lepota unutrašnjeg kraljevstva je u tome što u tome nema takmičenja. Vi imate svoje kraljevstvo, ja imam svoje, a ona se nikada ne dodiruju, nikada se ne preklapaju. Svaka osoba ima svoj slobodan unutrašnji svet u kome nema ni nadmetanja, ni borbe, niti ikakve svađe s bilo kim.

#### 11. dan

Svaki mudar čovek je kralj. Može da bude prošnjak, ali je ipak kralj. Njegovo kraljevstvo je u njegovoj unutrašnjosti. Ima neiscrpno blago, savladao je svoju nesvesnost. To je umetnost.

Saznanja ne čine mudrost, ona je savladavanje nesvesnosti, ona je puna svetlosti. U njoj čak nema ni ostrva tame. Kada vam se biće ispuni svetlošću, posedovali nešto ili ne, nije važno, vi ste kralj.

#### 12. dan

Oni koji kažu da ne veruju u Boga isto tako pripadaju Bogu. Oni koji Bogu okreću leđa isto tako pripadaju Bogu i, što se njega tiče, svi su spaseni. Čitav ovaj svet je već u uzvišenom, ali smo mi na to zaboravili. Zaboravili smo da ne moramo ništa da radimo, zaboravili smo da već jesmo tamo gde bismo želeli da budemo. Zaboravili smo da već jesmo oni koji smo želeli da budemo, da imamo ono o čemu smo sanjali i za čim smo čeznuli, a nikada nismo ni bili drugačiji. Međutim, mi spavamo dubokim, dubokim snom.

Zadatak učitelja nije da nas spasi, nego da nas podseti.

#### 13. dan

Pošto su za postojanje tela potrebni disanje, proticanje krvi, hrana i nega, tako je duši potrebna dobrotu. Međutim, malo treba da iskopamo po svojoj unutrašnjosti da bismo mogli da otkrijemo njen skriveni tok.

Kada jedno saznate svoju dobrotu i njen izvor, čitav vaš pogled na svet se menja, cela vaša perspektiva postaje nova.

Tada na postojanje gledate novim očima. Tada sve ono što pronalazite u sebi pronalazite svuda, jer sve što smo i sami nalazimo u egzistenciji. Egzistencija je samo ogledalo; ono odražava naše pravo lice kakvo god ono bilo. Ako nosimo masku, u ogledalu će da se ogleda maska.

Egzistencija je samo odjek našeg bića. Kada jednom saznate da je dobrotu naša priroda, tada čitav svet postaje dobar. Na to se misli kada se kaže ostvarenje, oslobođenje.

#### 14. dan

Bog nije uverenje, nego iluzija. Verovanje u Boga je sasvim nebitno. Ono je kao verovanje slepca u svetlost i gluvog čoveka u muziku. Oni ne mogu da dosegnu to u šta veruju, ne mogu to ni da zamisle. Njihova verovanja su prevara, ali to nije važno; oni takođe varaju sami sebe, što je mnogo važnije.

Bog mora da bude iskustvo, a ja ne nastojim da vam obrazložim doktrinu, nego želim da vam pomognem da se probudite. Želim da otvorite oči i da pogledate sami.

#### 15. dan

Ljudi se samo iz straha obraćaju Bogu, a strah je vrelo a ne most. Kada se bojite Boga ne možete da ga volite; strah ne može da stvori ljubav. Kada nema ljubavi, kako bi bilo molitve, kako bi bilo zahvalnosti? Ako postoji strah, tamo u dubini će da postoji i njegova suprotnost; voleli bi da se osvetite osobi koje se bojite.

Zbog religije orijentisane na strah mnogi hrabri ljudi se nikada ne okreću religiji; ona izgleda tako kukavički. Međutim, religija zapravo nema veze sa strahom, ona ima veze sa ljubavlju. To je najveća hrabrost u životu jer vas odvodi izvan granica tela, uma i srca. Odvodi vas u nepoznato. Bog je drugo ime za nepoznato i neznano. To je najveći rizik. Međutim, kada rizikujete započecete naglo i u velikim koracima da sa razvijate.

#### 16. dan

Pružam vam sasvim novi pogled na religiju. On se ne zasniva na strahu, nego je ukorenjen u nepostojanju straha. Zato vas ne učim ni dogmi, niti nekom sistemu verovanja, niti kakvoj filozofiji. Naprosto vam pružam mogućnost uvida, buđenja vaše duše. Niko to ne može da učini umesto vas. Niko to ne može da učini za vas, nego morate to da učinite sami. Učitelj samo može da vam pokaže put koji sami morate da sledite.

Ponekad čak i blago buđenje u vašoj svesti pokreće ovaj proces. Tada se proces razvija dalje sam po sebi. Najteži je prvi korak. Semenka se zakopava u zemlju, spremna da umre, što nije lak korak. Kada ona umre u zemlji započinje da raste klica. U početku izrastu samo dva lista, a zatim se razvija snažna stabljika s mnoštvo grana i listova, a onda ogromno stablo s milionima cvetova...

#### 17. dan

Ljudi su previše živeli u ratu. Spolja u sukobu s drugima, a unutra sa samim sobom, zato što priznaju samo jedan način života, a taj način je borba. U ime politike se bore s drugima, a u ime religije sa samim sobom. Zato smo stvorili jad i bedu. Borba ne može da donese mir. Ljudi moraju da nauče način kako da odbace te stare obrasce neprekidne borbe. Neka vam ovo budu osnovna uverenja; budite u prijateljstvu sa egzistencijom spolja, a unutra budite u prijateljstvu sa svima i sa samim sobom – što je najteže da se postigne... Ljudi ne vole same sebe. To im ne pada na pamet. Lako je voleti neprijatelja; ali je vrlo teško voleti samoga sebe. Predobro se poznajete – kako biste mogli da se volite? Međutim, osoba koja može da voli samu sebe, može da voli i druge ljude. Ako zavolite sami sebe, onda ćete biti dužni da volite, svoje neprijatelje i sve druge ljude. Ako možete da volite sami sebe, onda ispunjavate osnovni uslov ljubavi, iz takve ljubavi izranja mir. To je ulaz kroz koji započinjemo da primamo božje poruke.

#### 18. dan

U ljubavi je sadržano sve šta želim da vam kažem. Početak je da zavolite sebe, zatim zavolite svoje bližnje, pa čitav svet i na kraju ceo svemir; samo tako ćete moći da volite Boga. Putovanje započinje od samog sebe, a završava se u Bogu. To su dve rečne obale. Vi ste na jednoj obali, Bog je na drugoj, a ljubav je most koja premošćuje celu reku. Međutim, ljudi se veoma boje ljubavi; zato nastavljaju da se mole. Nikada ne razumeju šta rade; njihova molitva je neznanje. Molitva ne može da bude iskrena ako u njoj nema ljubavi. Život čezne za ljubavlju, a oni nastavljaju da odlaze u crkve i hramove. Sve je to apsurdno. Ako ne živite u ljubavi ne možete da uđete ni u jedan božji hram; a oni koji žive u ljubavi ne moraju ni da ulaze, jer su već u njemu.

Zapamtite ovu jednostavnu poruku i pokušajte da živite s njom, jer ona nije doktrina u koju mora da se veruje nego život koji treba razvijati. Rascvetajte se u ljubavi, širite miris ljubavi – to je prava molitva. Ništa sem mirisa ljubavi ne nalazi put do Boga.

#### 19. dan

Nikada, ni u jednom periodu, nije se toliko razgovaralo o ljubavi kao što mi činimo danas. U stalnom spominjanju ljubavi, zanosimo se mišlju da znamo šta je ljubav.

Zavaravajući druge sami zavaravamo i sebe. Čovek umire bez ljubavi, jer kao što telu treba hrana, duši je potrebna ljubav; to je neizbežno. Dok hranu možete da proizvedete, da je stvarate i uzgajate, s ljubavlju morate da naučite sasvim novu veštinu, tehniku opuštanja, otvaranja, dostupnosti.

To je rizično. Opasno je da se bude otvoren i ranjiv, jer čovek nikada ne zna šta će da se dogodi. Zato su ljudi stalno zatvoreni. U svojoj zatvorenosti se osećaju sigurni. Tako sigurnost nastaje, a život nestaje. Takvi ljudi postaju živi mrtvaci. Žive skoro kao u grobu - čuvani i sigurni, sve im je zajamčeno; nemaju straha. Međutim, od kakvog je smisla sva ta sigurnost, ako ne postoji život?

Pravi život je uvek avantura, a ljubav je najlepša i najzbudljivija pustolovina. Ona zakoračuje u nepoznato, pa omogućuje egzistenciji da zavlada našim životom. Egzistencija može i vama da ovlada, samo ako budete spremni da se istopite u njoj. U tom topljenju raste ljubav. Kada nema vas, postoji ljubav. Tada se događa Bog. Ljubav je početak Boga, njegov vesnik; prvi sunčev zrak.

#### 20. dan

U momentu kada odlučite da rizikujete i uputite se prema onom nevidljivom, onom izvan reči, izvan uma, onome neizmernom, prema onome što ne može da se svede na sistem, učinili ste krupan korak. Um će da vam kaže da ste poludeli. Međutim, to ludilo je zapravo pravi razum. Ono je najdragocenija pojava u egzistenciji.

Samo zbog nekoliko takvih ludaka ljudski rod nije izgubio vezu s Bogom. Buda ovde, Isus tamo, Muhamed negde drugde – samo je nekoliko njih koji su ostali u vezi s Bogom, a preko njih vezu je održalo čitavo čovečanstvo.

Oni koji se čvrsto drže kopna boje se od okeana, toliko da tvrde kako on i ne postoji, govoreći: „Nema nikakvog okeana, sve su to izmislili pesnici i mistici. Okean ne postoji, sve je kopno.” Mogu da žive relativno udobno u svom malom toplom svetu, ali stalno gube sjajnu mogućnost za razvoj, da postanu zreli, da nadvladaju smrtnost i uđu u egzistenciju.

#### 21. dan

Do Boga ne može da se dođe logikom, nego ljubavlju. Pokušate li logikom da dođete do Boga, promašićete ga. Logika je pogrešan put. Ona zabranjuje i ograničava; Bog ne može da se uhvati u mrežu

logike, jer je ona previše gruba, a on previše nežan. Bog nije sličan ribi, nego je nalik vodi. Ribu možete da ulovite mrežom, ali vodu ne možete; ona će da vam pobjegne.

Jedino pomoću ljubavi možete da upoznate Boga, zapamtite dobro rekao sam „jedino” – jer će jedino ljubav da otvori vaše srce lepoti postojanja, veličanstvenosti svega što postoji. Ta veličanstvenost je Bog, svečanost postojanja je Bog.

Postoji neprekidna svečanost, ples bez početka i bez kraja. Međutim, naša srca su zatvorena a mi stalno razmišljanjem pokušavamo da shvatimo Boga. Razum je pogrešno mesto. Što se Boga tiče, možete i bez razuma.

#### 22. dan

Molitva je cvet, pravo cvetanje svesnosti. Od toga ne postoji ništa uzvišenije; molitva je himna ljubavi. U njoj se oslobađa miris.

Čovek molitve je čovek prave ljubavi. On je pravi zaljubljenik u egzistenciju. Ceo njegov život je ljubav. Svaki trenutak je radost, jer svaki trenutak donosi iznenađenja, daje velike poklone. Trenutak nikada nije prazan.

Zbog svoje zaslepljenosti mi ne vidimo tu lepotu. Muziku ne možemo da čujemo jer smo gluvi; a zapravo je svuda oko nas muzika i okružuje nas lepota. Da biste to iskusili morate da se uzdignete na viši nivo.

Seks je energija koja se kreće naniže. On deluje po zakonu gravitacije. Privlači ga zemlja. On je zemaljski, fiziološki, biološki, hemijski. Nauka može da ga izučava, jer je dostupan naučnim metodama. Seks je materijalan.

Ljubav je uzvišena. Ona je tačno u sredini između seksa i molitve. Deo nas je dostupan svim ljudskim bićima, dok drugi deo ulazi u vreme i dostupan je samo onima koji započnu da istražuju svoju unutrašnjost.

Prvi deo, koji je dostupan svim ljudima jeste nesvesnost. Drugi deo je svesnost. Kada ljubav postane svesna, tada ćete po prvi put da iskusite nešto što je izvan gravitacije, što ne silazi, nego se uzdiže.

Treći deo je molitva.

Seks silazi, ljubav se uzdiže, a molitva ostaje. Molitva je stanje bića. Seks je kretanje, kao i ljubav; oni se kreću u pravcu dva suprotna pola. Molitva je nepomična tačka; ona je bez pokreta, bez putovanja, bez hodočašća. Naprosto postojite.

U tom potpunom miru, dok postojite, postaćete toga svesni. Celi život će da bude ispunjen božanskim, koje nećete osetiti samo vi, nego i vama bliski ljudi, kao i oni koji vam se otvore; oni će osećati nešto neobično, tajanstveno, čudesno. Okusićete nepoznato. U tim momentima ljudi bi mogli da postanu svesni određene aure oko vas. Ona je miris molitve.

#### 23. dan

Čovek je obično prazan, šupalj i zato je jadan. On želi da bude ispunjen, kljuka se hranom, seksom, alkoholom, novcem, stvarima, svakojakim tehnološkim izumima.

Međutim, unutrašnja praznina postaje veća nego ikada. Kada je okružen mnoštvom stvari čovek se oseća još jačim. U suprotnosti s tim unutrašnjost mu postaje sve siromašnija.

Traženje novca, moći, ugleda... stvara se osnova za zadovoljenje bića, ali je to pogrešan smer i nije dobar način ispunjenja. Ispunjenje se postiže ljubavlju, molitvom, lakoćom. Postoji samo jedan način ispunjenja; biti ispunjen Bogom, biti dostupan Bogu i svoj njegovoj slavi i veličanstvenosti...

Zavolite postojanje i bićete ispunjeni. Volite bezuslovno i bićete uzdignuti. Čas kada počnete da lebdite je čas povratka kući. Tada se javlja ogromno zadovoljstvo.

#### 24. dan

Imamo mogućnost za potpuno buđenje; međutim, možda nećemo da ga ostvarimo. Za to smo sami odgovorni. Imamo seme, zemlju i sve što je potrebno, a možda ipak nećete ni da ga posadite. Možda ćete ga zadržati, smestićete ga iza zatvorenih vrata u čelični sef. Tada će mogućnost ostati samo mogućnost, vaš život će samo da ostane propuštena prilika.

Zato milioni ljudi pate. Ja poznajem samo jednu vrstu patnje, a ona je: ne postati onakvim kakav si sposoban da budeš. To je jedina patnja na svetu; sve druge su sitne, beznačajne. Prava patnja je stalno propuštanje prilike za pretvaranje vaših mogućnosti u realnost.

Samo nekoliko ljudi poznaju rajski život. Drugi su sasvim nesvesni sjaja i veličine blagoslova što život jeste.

#### 25. dan

U momentu kada upoznate svoje uzvišenije biće postajete vladar. Dotle čovek ostaje prosjak. Saznavanje samoga sebe vas prvi put čini svesnim vašeg carstva. Carstvo nije spolja. Sva spoljašnja carstva su lažna, ona su kule u pesku, kuće od karata; svakog momenta mogu da nestanu. Može da ih uništi dašak vetra.

Međutim, postoji i drugačije carstvo; pravo blago. Ako ga poznajete, tada ga posedujete. Samo poznavanje je posedovanje. Ono je naše, samo smo za njega zaboravili. Nije izgubljeno, nego je samo zaboravljeno. U momentu kada ga se setite, prepoznajete svoju realnost i ni za čim više ne čeznete jer je sve ispunjeno. Sada vam je dostupno sve što vam je ikada trebalo. Bog ne stvara prosjake, nego samo vladare.

#### 26. dan

Ne postoji ništa vrednije od meditacije. Ljudi koji je nisu iskusili su najsiromašniji na svetu. Mogu da poseduju sva bogatstva, međutim ostaju prosjaci jer još nisu upoznali pravo blago – blago koje smrt ne može da uništi, koje niko ne može da vam otme, blago koje ste vi sami.

U sebi nosimo neiscrпно blago dijamanta, a ne tragamo za njim. Sasvim smo zaboravili na traženje sveta u svojoj unutrašnjosti. Preterano smo opsednuti spoljašnjim. Toliko smo se okrenuli prema spoljašnjem, tako ekstrovertni da, ne samo što ne istražujemo unutrašnje, nego i ne verujemo da ono postoji. Zato ljudi govore da nema ni duše ni Boga. Oni upravo govore da je čovek bez unutrašnjosti. Kažu da postojanje nema unutrašnjost. Govore besmislice jer spoljašnje ne može da postoji bez unutrašnjeg, niti unutrašnje bez spoljašnjeg.

#### 27. dan

Mir može da se postigne na dva načina. Jedan je da se on razvija iz spoljašnjeg. Međutim, to je lažni mir, on je samo maska; izgledate razumno, ali samo površinski, a u dubini je nemir. To nije mir kakvom vas ja učim, nego mir kome vas uče ograničene religije.

One vas uče potiskivanju, razvijanju i stvaranju određenog karaktera uz pomoć volje. Međutim, sve što se postiže voljom obavlja ego. On ne može duboko – ego je sam po sebi površinska pojava. Može samo da da lepu fasadu i to je sve.

Sledeći način postizanja mira je meditacija; ne razvijanje mira, nego svest o sopstvenim mislima, svest o tome šta radite, mislite, osećate – trodimenzionalna svest. Prva dimenzija je delovanje, druga mišljenje, a treća osećanje. Sve tri dimenzije treba posmatrati mirno, bez ikakvog rasuđivanja. Lagano, lagano započinje da se dešava čudo; *što više posmatrate, sve je manje stvari za posmatranje*. Kada vaša sposobnost posmatranja postane savršena, vaš um prestaje da deluje, potpuno se povlači. Upravo u tom povlačenju uma je mir.

Mir se javlja kao propratni proizvod meditacije; tada je on istinski; tada je on most između vas i postojanja.

#### 28. dan

Meditacija je stanje ne-uma, ona nije ni u njegovom središtu, niti u graničnom području. Ona nema nikakve veze s umom. Ona ga posmatra spolja. U tome je pravo značenje engleske reči „ekstaza” – ostati, biti spolja. Ostajati izvan uma.

Ovo je prava meditacija. Biti samo spoljašnji posmatrač, ne više učesnik, više se ne izjednačavati sa svojim umom – kao kada čovek sedeći mirno sa strane ispod stabla, posmatra promet na putu; uopšte nije važno ko prolazi. Čovek samo gleda bez obzira šta se dešava, bez odobravanja ili neodobravanja, bez prosuđivanja, bez osuda, bez ikakvih predrasuda. Kada čovek može da posmatra um a da ga ne osuđuje ili da mu odobrava, a da ne govori „ovo je dobro” i „ovo nije dobro”, kada može da posmatra u dubokoj smirenosti, tada je to meditacija.

Čudo se dešava u meditaciji; jedino u meditaciji um nestaje. Vrlo polako odlazi sve dalje i dalje i lagano zaćujete zvukove što dolaze iz daljine. Tada iznenada u jednom momentu uma uopšte nema. Izbledeo je, nestao.

Kada uma više nema i ostavio vas je na miru, oslobađa se miris. Došli ste kući, postali ste ispunjeni. Otvara se lotosov cvet vašeg bića s hiljadu latica. Svoj miris ste ponudili postojanju. To je molitva. To je jedini dar koji možemo da ponudimo postojanju i jedini dar koji ono može da primi.

Meditacija može da se rascveta samo u dubokoj opuštenosti. Opuštenost je plodno tle za meditiranje. Zapamtite da meditacija nije koncentracija. Koncentracija je napor, ne može da bude opuštena; ona je napetost, ne može da se smiri. U koncentraciji se energija vašeg uma usredsređuje na jednu tačku, isključujući sve ostalo. Ona traži veliki napor i iscrpljuje. Korisna je u nauci koja radi kroz koncentraciju, jer

se nauka nikada ne udaljuje od uma. Um postiže vrhunske rezultate kada je usredsređen – naravno, s obzirom da se sve energije slivaju u jednu tačku.

Religija nastoji da se udalji od uma i tamo nije potrebna koncentracija. Zato, koncentracija i meditacija nisu reči istog značenja. Ne samo da nisu sinonimi, nego je njihovo značenje suprotno. Meditacija označava potpuno opušteno stanje; tako opušteno da se u njemu um rastapa, a koncentracija je stanje napetosti. Što je jača koncentracija utoliko je veća napetost. U opuštenosti napetost sve više slabi jer ništa nije isključeno, sve je uključeno. Uz to, nema nikakvog napora, nikakve potrebe. Nema potrebe jer ne nastojite da se usredsredite. Samo ste otvoreni i dostupni. Meditacija je ta dostupnost i otvorenost postojanju. Njoj je potrebna vrlo opuštena i smirena okolina.

Zato, kada imate vremena uvek se opustite. Samo budite svesni svega što se oko vas zbiva; laveža pasa u daljini, svađe u susedstvu, buke od saobraćaja... Ni na šta posebno ne smete da se obazirete. U meditaciji ne sme da se odvrća pažnja, pažnja se odvrća samo kada nastojite da se koncentrišete. Prema tome, ništa ne sme da vam zasmeta, ništa ne sme da odvrća pažnju; sve se upija.

U toj otvorenosti, um polako počinje da nestaje, da se topi pa započinju da nastupaju prvi utisci ne-uma. To su sjajna iskustva i polako će da dođe dan kada ćete saznati da ste izvan uma, sasvim izvan uma.

Prevladali ste ga. Mistici ponekad izgledaju kao ludaci, jer su i ludaci bezumni. Oni „silaze s uma”, dok ga mistici prevladavaju. Jedno im je slično: gube um i jedni i drugi, ali na različite načine i u različitom smeru. Tako mistik ponekad može da izgleda pomalo ludo i obrnuto, ludak ponekad može da izgleda pomalo mistično.

## 29. dan

Bez meditacije čovek je prosečan, jer mu svesnost zarđa. Svesnost mu prekriva prašina, pa izgubi svoju bistrinu i pamet. Lagano potpuno zaboravi ko je on zapravo, pa biva sasvim zaglupljen, jer je vrhunac zaglupljenosti da zaboravi ko je. To se desilo čitavom ljudskom rodu. Uz pomoć meditacije može da se izoštri svesnost, ukloni prašina, opere rđa; pa vaše ogledalo opet može da postane sjajno - jasno. Kada vam je svesnost jasna ona će da odražava realnost. Poznavati Boga znači poznavati sve. Kada ga ne poznajete, živite u neznanju, mraku i smrti.

Svi, sem onih koji su sasvim gluvi, smatraju da su u stanju da slušaju. Svi, sem onih koji su sasvim slepi, smatraju da su u stanju da gledaju. Međutim, to nije istina. Istinsko slušanje uključuje istinsku ljubav i saosećanje. Čovek može da sluša i na način koji je suprotan ovom, pod uticajem a priori donetih zaključaka, predrasuda, uslova koje postavlja um. Tada to nije ispravno.

Ljubav ima sposobnost sve da zanemari. Ona može u tišini da sluša. Tada bilo šta može da pokrene proces prosvetljenja. Uzmimo na primer zvuk kiše koja dobuje po krovu... kada čovek može ispravno da ga sluša – samo da sluša bez pomisli, bez želje za objašnjavanjem i razumevanjem – tada je dovoljno samo slušanje. Shvatićete sigurno da po krovu ne pada kiša, nego sam Bog. Bog je vetar među borovim granama i žubor vode koja teče... bilo šta. Ne radi se ovde o tome šta slušate, nego kako slušate. Slušajte uz pomoć ljubavi i tada istina neće da bude daleko.



## TREĆI MESEC

### *Ljubav je ptica... voli da bude slobodna*

#### 1. dan

Moja poruka je ljubav. Ona je na neki način vrlo jednostavna, u njoj nema nikakve složenosti – nema ni obreda, ni dogmi, niti hipotetičke filozofije. To je neposredan i vrlo jednostavan pristup životu. Sve je sadržano u kratkoj reči „ljubav”. Nije važno koga volite, nije bitno kome je upućena vaša ljubav. Jedino je važno da volite 24 sata dnevno. Na neki način morate da volite. Ljubav mora da postane disanje vašeg unutrašnjeg jezgra. Ona mora da bude prirodna kao disanje. Zapravo, za dušu je ljubav isto toliko značajna kao disanje za telo.

#### 2. dan

Jedna od osnovnih ljudskih iluzija je da svi misle da znaju šta je ljubav; zato je niko ne nalazi. Svi tvrde da znaju šta je ljubav; pa nemaju potrebe da uče, ni da tragaju niti za njenim iskustvom. Zbog toga u svetu nedostaje ljubav. Ljubavnici postoje, ali ljubavi nema. Roditelji se pretvaraju da vole svoju decu, deca se pretvaraju da vole svoje roditelje – samo pretvaranje za pretvaranjem. Čak i ne znaju šta rade, uopšte nisu svesni te činjenice.

Da su na samom početku bar svima rekli da je ljubav najveća životna umetnost jer je najveća čarolija, najčudesnija pojava... ne možete da je uzmete olako; morate da je istražite, da uđete duboko u nju, da naučite njene puteve i načine izražavanja; jer je ona umetnost.

Ljubav nije nadarenost, nego mogućnost za sve ljude. Zato je, napokon, moguće da se sav ljudski rod uzdigne do nivoa ljubavi. Tog dana će se zapravo roditi pravo čovečanstvo, a dotle ćemo živeti ovako kako živimo.

#### 3. dan

Potpuna ljubav uključuje sve; zaista ništa ne preostaje, sve je uključeno. Zapamtite, ne govorim o savršenoj ljubavi, nego o potpunoj ljubavi – to se dve sasvim različite stvari. Vekovima su nas učili kako da usavršimo ljubav, ali nam to nije uspelo jer je sama ta zamisao besmislena. Ljubav ne može da se usavršava, jer usavršiti je znači isto što i ubiti je. Ljubav ne može da se ubije jer je ona život, ona je večna i vanzemaljska. Ljubav ne zna za smrt; to je jedina pojava u ljudskom životu koja prevazilazi smrt.

Međutim, potpuna ljubav je drugačija pojava od savršene ljubavi. Savršena ljubav uključuje određenu zamisao, a zamisao treba ostvariti. Čovek mora da se ponaša u skladu s određenim obrascem, njemu često „treba” i „ne treba”, ima mnogo naredbi tako da čovek lagano neguje određeno svojstvo savršenosti. Za razliku od nje, potpuna ljubav nije ideološka; za nju ne postoji zamisao. Samo je potrebno da u svakom momentu volite ono što radite – to je sve. Na to sam mislio kada sam rekao „potpuna”; ne uzdržavajte se i ne postavljajte prepreke.

#### 4. dan

Ljubav je više nalik mirisu nego cvetu. Cvet ima oblik, a svaki oblik postavlja ograničenja, dok je ljubav neograničena; zato ne može da ima oblik. Međutim, toga nismo svesni i pokušavamo da joj damo oblik, boju, izraz, a što više uspevamo u tome utoliko brže ljubav nestaje, ona umire.

Ljubav mora da bude kao ptica u letu, na nebu je i ne možete da je zatvorite u kavez. Tako biste je ubili, čak i da je kavez od zlata. Ptica u kavezu i ptica na otvorenom nebu nisu jednake; to su dve različite pojave. Izgledaju slično, ali ptica koja leti s vetrom, među oblacima, slobodna je i u toj slobodi blagoslovena. Ptica u kavezu je njoj slična samo po obliku, ali ona nema nebo, ni slobodu, niti blagoslov.

Ljubav je ptica i voli da bude slobodna. Da bi se razvila potrebno joj je celo nebo. Zato zapamtite da nikada ne smete da je zatvorite u kavez, nikada da je zarobite, niti da je ograničite ili da joj dajete oblik, izgled, neko ime ili adresu, neku oznaku – nikada. Jednostavno dozvolite da ostane samo miris, da bude nevidljiva i tada će vas na svojim krilima podići do savršenosti.

## 5. dan

Bez ljubavi je čovek bezličan; on stvarno nije živ, još nije rođen. Majka ga je rodila fizički, ali on u psihološkom smislu još uvek živi u materici, zaklonjen od vetra, kiše, sunca i svega što postoji. On biva preplašen.

Ako ostajete zatvoreni, energija počinje da se kreće u vama, a pri tome gubi vezu sa celinom. Kad god izgubite dodir s celinom nastupiće samo jad; u vama prestaje da teče energija i započinje umiranje. Tako gubite svoj sopstveni koren. Više niste reka, nego samo mala blatnjava lokva.

Strah jedino može da donese smrt, on nije izvor života. Međutim, ako budete otvoreni - ako budu otvorena sva vrata i prozori – ista ta energija postaje ljubav. Ta ista energija započinje da teče i da se kreće - blatnjava lokva se polako čisti i postaje reka, a njen tok biva usmeren prema okeanu. Samo takav smer pročišćava jer se čovek kreće prema većem, višem, ka beskrajnom.

Svoj život živite u ljubavi, a nikako u strahu. Budete li živeli u ljubavi, upoznaćete večni život i miris Bude, Isusa ili Muhameda i svu poeziju koju sledi takvo srce ispunjeno ljubavlju, svu milost, sve blagoslove. Takva osoba ne samo da biva dobra, nego postaje blagoslov za čitavo postojanje.

## 6. dan

Svako u sebi sadrži seme i može da postane savršen cvet ljubavi, lotosov cvet. Međutim, vrlo je malo ljudi koji su u stanju to da postanu, naprosto zato što je mali broj njih toliko budan da može da odredi šta je šta.

Pogledajte samo koliko malo stvari nalikuju na ljubav. Kada bi bile ljubav one ne bi stvarale jade – to treba da bude način procene. Ako stvaraju jade, onda nisu ljubav, pa ih odbacite. Zauvek zapamtite da ljubav uvek daje blagoslov, a nikada jad – nemojte to zaboraviti ni za momenat.

Međutim, ljudi postupaju vrlo glupo. Umesto da odbacuju ružne stvari koje samo nose oznaku takozvane ljubavi, spremni su da odbace samu ljubav. To kaluđeri i časne sestre rade hiljadama godina. Oni odbacuju ljubav. Bili su spremni da odbace ljubav ali ne i ljubomoru, sebičnost, vlast, ego. Sačuvali su ego, a odbacili ljubav; pobegli su od sveta jer svet pruža prilike za ljubav.

Istorija ljudskog roda je do danas bila ispunjena glupostima kojima će se u budućnosti podsmevati. Deca nam neće verovati da je bilo moguće da se odbacuje prava stvar zbog nestvarne i da se zadržava nestvarna umesto stvarne.

## 7. dan

Milioni ljudi žive u najprizemljenijem središtu – u seksu. Zato rad sanjasa sledbenika započinje u seksualnom središtu jer je tamo energija. Seks je energija i zato ga ja ne osuđujem. Samo treba da se pomakne naviše, a to je moguće samo ako ga poštuju, kada ste mu skloni i kada se sprijateljite s njim.

Sve svetske religije uče da se treba opirati seksualnoj energiji. Kada jednom osećate otpor prema njoj, tada gubite sve znakove za duhovni razvoj jer gubite kontakt sa sopstvenim izvorom energije. Odvajate se od sopstvenog korena. Zato vaši sveci deluju tako mrtvo i tupo, tako priglupo i neinteligentno, nemaju okus ni miris nekoga ko dolazi. Opterećeni su krivicom jer je tamo sve čemu pružaju otpor; svoje seksualne energije ne možete da se rešite ako samo osećate otpor prema njoj.

Jedini način da je se rešite jeste da je preobrazite, da je podignete na uzvišeniji nivo, tako će da nestane s nižeg nivoa. Kada se budete kretali naviše, tako ćete bez ikakvog razloga osećati više dobrote, mira, tišine, smirenosti, više usredsređenosti i radosti.

## 8. dan

Telo živi dok diše. Jednom kada disanje prestane, telo umire. Duša živi dok voli, ali mnogi ljudi ni malo nemaju duše jer nikada nisu započeli da vole. Oni samo tvrde da imaju dušu, a nemaju je. Postoji mogućnost za to; ako počnu da vole to će se ostvariti. Ljubav preobražava vašu moguću dušu u stvarnu pojavu. To je najveće čudo, najveća čarolija, najveća tajna života. Ne postoji ništa uzvišenije od ljubavi.

Međutim, kada kažem ljubav imam na umu poseban smisao. Ova reč nema uobičajeno značenje. To je upravo ljubav prema celini, prijateljstvo sa svime, čak i sa stvarima koje se obično smatraju mrtvim.

Sveti čovek<sup>3</sup> postupa čak i sa običnom stolicom kao sa živim bićem. Ne radi se o tome da li je nešto živo ili ne, nego o tome da sveti čovek mora da voli; pa je prema tome ljubav prisutna u svemu šta god da on radi.

---

<sup>3</sup> Buda.

#### 9. dan

Bog razume jedan jedini jezik, jezik ljubavi. Ako volite njegovo postojanje rekli ste mu sve što treba da se kaže; nema potrebe za molitvama u određeno vreme kroz posebne obrede. Religija nije obred; kada jednom to postane ona je mrtva.

Religija je ljubav; živa, ona kuca i pulsira. Zato zavolite postojanje (Boga). Vidljivi i nevidljivi Bog će to znati, jer je nevidljivi Bog u pozadini vidljivog. Sve što učinite vidljivom doseže do nevidljivog.

Pogledajte šta rade takozvani religiozni ljudi; oni se mole Bogu, dok istovremeno ubijaju jedni druge; hrišćani stalno ubijaju muslimane, muslimani hrišćane i hinduse, hindusi muslimane. Svi se oni i dalje mole Bogu, a stalno ubijaju žive ljude. Neprekidno uništavaju ono što Bog stvara – a uz to ga nazivaju stvoriteljem. Izgleda da samo ponavljaju reči, a da nimalo ne razumeju njihovo značenje. Ako je Bog stvoritelj, onda je svako razaranje čin protiv Boga. Tada je jedini način učestvovanja u njegovom delovanju da i vi budete stvaraoci – a to je moj pristup.

Stvarajte, budite kreativni prema svojim mogućnostima. Doprinosite postojanju na svoj način, svojom ljubavlju i to će biti molitva. Ulepšajte ovaj život u kome ste se zatekli. Kada budete napustili svet, ostavite ga malo boljim nego što je bio kada ste došli – tada ćete živeti ispravno. Bićete bogato nagrađeni.

#### 10. dan

Ljubav i molitva su dva iskustva iste energije. Ljubav je svetovnija, dok je molitva više nezemaljska, ali iskustvo je isto. Ljubav je ograničena; u njoj jedna osoba voli drugu osobu. Molitva nema granica, čovek voli samo postojanje koje nije osoba. Međutim, čovek voli nelično postojanje samo u početku jer se u ljubavi prema postojanju gubi i vaša ličnost. Tako kap rose prestaje da bude kap kada padne u okean; tada nužno gubi svoja ograničenja i postaje okean. Ništa ne gubi, zadobija sve, ali nestaje (njen) stari identitet.

Pravi problem je u tome što, nažalost, vrlo mali broj ljudi zna šta je ljubav – a šta tek da se kaže o molitvi? Vrlo malo ljudi je iskusilo ljubav – retki su ti pojedinci, s obzirom da ljubav zahteva obavljanje mnoštva stvari pre nego što je iskusite. Kada vam je um ispunjen stvarima koje su suprotne ljubavi, ona ne može da postoji. Ne može da postoji uz ljubomoru, sebičnost, ego, mržnju, ljutnju. Sve te pojave su suprotne ljubavi; one uništavaju samu mogućnost da se voli. Ljudi odlaze u crkve, a molitve su im lažne.

Molitva je pun procvat ljubavi, ona je miris ljubavi. Čovek koji je temeljito i intenzivno upoznao ljubav, koji je uspeo da odbaci svoj ego, ljubomoru, sebičnost i sve besmislice sam po sebi će da se okrene prema molitvi. Ako je toliko lepo voleti drugu osobu, koliko će biti lepše da se voli čitavo postojanje. To je molitva.

#### 11. dan

Ljudi su vekovima bežali od ljubavi u manastire, na planine, u pustinje, samo da bi izbegli sve prilike u kojima bi mogla da se razvije ljubav. Živeli su u pećinama kao pustinjaci, strahujući od ljubavi. Smisao toga je bio izbegavanje mnogih nevolja koje donosi ljubav. Život bez ljubavi je prilično miran, ali je ta mirnoća hladna, mrtva. Da, postoji mir, ali kao mir na groblju; u njemu nema pesme, on je bez vrednosti.

Čovek mora da preobrazi ljubav, a to se ne može učiniti bežanjem. Mora da upozna sve ljubavne nevolje i dalje da ostane znatiželjan, pažljiv, svestan; tako da nevolje ostanu samo u tim okolnostima, nikada ne dopru do središta, a središte da ostane mirno.

Ljubav treba da se prihvati, a da se zbog toga nimalo ne uznemiravate. To će da dovede do mnogih problema koji su zapravo korisni jer stvaraju izazove u životu. Kada odgovarate na izazove, tada se razvijate.

Prvo se od vas traži da odbacite ego i tu započijne borba. Ego se drži vas, a vi se držite ega; ego želi da zagospodari celom stvari – a ljubavlju ne može da se gospodari. Kada se držite ega, ljubav nestaje. Ona će da se razvija samo kada odbacite ego. To je prvi izazov, a za njim redom dolaze novi izazovi.

#### 12. dan

Ljubav zahteva najveću hrabrost u životu, naprosto zato što je osnovni zahtev za pokretanje u svetu ljubavi rastapanje vašeg ega. Ne držimo se ničega toliko čvrsto kao ega. Spremni smo da umremo za njega, a nismo spremni da pustimo ego da umre jer nas on objašnjava, daje nam identitet i izdvojeno postojanje. Omogućuje nam da se osećamo važnim i značajnim, međutim, s obzirom da je ego u osnovi lažna pojava, sve stvari su ukorenjene u lažnosti; ipak smo u sebi svesni da je važnost koju ego daje lažna i pretvorna. Znamo to, ali ipak to sebi ne priznajemo. Svesni smo toga, a ipak to želimo da zaboravimo. To je ljudska sumnja.

Upustiti se u ljubav znači pobeći od ove sumnje, odbaciti lažnost, pritivnost i pseudo-vrednosti i naprosto ne biti identitet, već ništa. Iz tog ništa izvire nešto neverovatno vredno. Život postaje svečanost.

### 13. dan

U ljubavi morate da naučite da do krajnjih mogućih granica poštujete drugog zbog njega samog. Drugi čovek nije sredstvo. Ovo je na svetu jedini nemoralni čin. Sav svetski nemoral može da se objasni uz pomoć ove male stvari; ako iskorišćavate drugog čoveka kao sredstvo bićete nemoralni. Ako ste do krajnjih granica ispunjeni poštovanjem prema drugoj osobi, tada ste moralni.

Međutim, pre ili kasnije ta druga osoba će poželeti svoj prostor i vi ćete se preplašiti. Voleli biste da zatvorite tu drugu osobu – naravno da je okujete u prelepe lance, dijamantima obložene zlatne lance. Želite da ona bude zatvorena kako biste se osigurali za sutra. Ako nije tako – ko zna, možda će vaša ljubav da vas napusti? Čovek nikada ne zna šta će da se dogodi sledećeg trenutka i zato želi da se osigura za taj trenutak, želi određenu garanciju, a upravo ta garancija ubija ljubav.

Zatim postoje muževi i žene – to su ljudi koji su masakrirali ljubav, potpuno su je ubili. Svakako da je brak mnogo trajnija pojava, kao plastični cvet. Prava ruža će svakako da nestane, jer će jak vetar da joj oduva laticu. Čovek ovo mora da prihvati, jer se život stalno menja.

Ljubav stvara sve ove izazove, ali ako ostanete usredsređeni, budni i svesni, ti izazovi će da budu vrlo korisni i obogaćuju vas.

### 14. dan

Vekovima je brak bio nedodirljiv, jer je muškarac potpuno uništio ženin ego. Njen ego nije samo uništen, neko je zakopan; zapravo je u podzemlju. Žena je postala vrlo suptilna u svojim egoističnim zahtevima, odatle proizilazi zanovetanje i svakojake ženske strategije. Morala je da ih izmisli jer muškarac nije dozvoljavao njenom egu nikakvo neposredno izražavanje, pa je morala da pronade posredne načine, ali je isto tako morala da pokaže ko je pravi gospodar. Tako je širom sveta u svim kućama sav problem u tome ko je zapravo gazda! Gotovo da nije moguće odlučiti jer je čitava stvar besmislena.

Ako postoji ljubav tada nema gospodara; ljubav gospodari. Oboje nestajete u ljubavi. Ni muškarac ni žena nisu gospodari – oboje ih poseduje ljubav. Niko za to nije spreman, svi bi hteli da imaju ljubav i predmet ljubavi. Zato muškarac samo želi da svede ženu na predmet zadovoljstva, a žena isto tako želi muškarca da svede na predmet za zadovoljstvo i oboje su uspeli u tome. Tako se žena seksualno zloupotrebljava, a muškarac se ekonomski zloupotrebljava. Kada se približava dan isplate žena je veoma zaljubljena; tada je silno zaljubljena! Jednom kada se dočepa plate, onda je baš briga! Onda ste dvadeset devet dana niko i ništa.

Muškarac je silno zaljubljen samo kada postoji seksualna potreba; inače ga ne zanima ništa. Kada se zadovolji okreće se na drugu stranu i odmah zaspi. Zloupotrebljava ženu, a ona to zna i zbog toga pati.

### 15. dan

Od ljubavi ne može da se stvori dužnost; u momentu kada volite jer ste to dužni ljubav postaje veštačka i površna. Ne dopire ni pod kožu. Otac na primer kaže: „Zavoli me jer sam ti otac.” Daje razloge zbog kojih dete treba da ga voli, kao da su u ljubavi potrebni razlozi. Ne stvara za dete okolnosti u kojima bi ono izraslo u osobu koja je kadra da voli; nego samo na silu sprovodi svoju zamisao.

Kada dete ne oseća ljubav ono će prirodno da prebacuje – jer ne voli svog oca i svoju majku, a to je zlo i tako ne bi smelo da bude. Onda započinje da osuđuje samo sebe. Kada pokuša da ih zavoli da bi izbeglo krivicu, tada mora da postane licemerno jer mora da preživi. Tada je prisiljeno da voli braću i sestre, ujake i strine. Mora da voli i tako potpuno zaboravlja da bi ljubav mogla da se razvija prirodno. Sada je to dužnost, zahtev kome mora da se udovolji i ono to i čini. Ljubav samo postaje isprazna poza. Konačno, to postaje obrazac za ceo detetov život.

### 16. dan

Na svetu je vrlo malo ljudi koji znaju da vole; zato ima toliko mnogo nevolja i jada. Svi bi želeli da vole i da budu voljeni, ali niko ne uči veliku umetnost ljubavi. Rođeni smo samo sa mogućnošću, ali ta mogućnost mora da se pretvori u istinsku realnost, ona mora da postane stvarnost. Prvi zahtev za to je da budete budniji.

Ljudi nisu svesni, zato žele ljubav. Žele da vole, ali zbog svoje nesvesnosti sve što čine je upravo suprotno ljubavi. Uništavaju svoju sopstvenu ljubav, uništavaju sve prilike za ljubav; zapravo su jadni. Okrivljuju sudbinu, Boga – sve okrivljuju osim sebe. Budna osoba će uvek da okrivljuje sebe, jer će biti svesna činjenice da su njene žudnje i njeni postupci u suprotnosti, da su suprotstavljeni.

Osnovni zahtev je da se bude svestan. Umetnost svesnosti postaje umetnost dobrote. To je sve o religiji.

#### 17. dan

Ne možete da budete stvaralac sve dok ne zavolite svet. Zašto biste slikali stabla ako ih ne volite? Zašto biste pevali ako ne volite pevanje ptica? Zašto biste svirali violinu ako ne volite pesmu vetra u granama borova? Stvaralac može da bude samo čovek koji zaista voli egzistenciju. Moja je poruka: Jedini način da se bude religiozan je da se bude stvaralac. Ako je Bog stvoritelj, stvaralački način je tada jedini način da se s njim saraduje, da se učestvuje u njegovom biću i da mu se veseli.

#### 18. dan

Zaljubite se, ne posebno u nekog, nego naprosto postanite zaljubljenik uopšteno. Neka vam ljubav bude osobina, a ne samo veza s nekim, jer svaki put kada ljubav postane veza ona uključuje jednu osobu, a isključuje celi svemir. Vrlo je opasna pogodba izabrati jednu osobu, a isključiti celi svemir; kada vam pripada celi svemir i vi pripadate njemu. Čitav svemir vas obasipa svojom ljubavlju; ako mu ne odgovarate znači da ste vrlo nezahvalni.

Zato zavolite sunce, mesec, zvezde, stabla, reke, planine, ljude i životinje. Naprosto budite zaljubljenik i neka vam celina bude ono što volite. Upravo to čoveka čini religioznim. Kada se vaša ljubav proširi po celom prostoru, kada ne poznaje nikakve granice i ništa je ne ograničava; kada je bezgranična, a nije usredsređena samo na jedan predmet, nego je naprosto način postojanja, tada je ljubav molitva, tada je ljubav meditacija i ona oslobađa.

#### 19. dan

Dok se uzdižete u ljubavi, vaš život postaje sve značajniji. U srcu vam odjekuje mnoštvo pesama; rađa se sve veći zanos; a u pravom osećanju ljubavi, kada je ona božanska, upravo postajete lotosov cvet koji oko sebe širi svoj miris i zanos. Tada ne postoje, smrt, vreme niti um; tada ste deo večnosti. Nema straha – naravno, kada nema smrti ne može da bude ni straha. Ne postoji nezadovoljstvo; jer kada nema uma kako bi moglo da bude nezadovoljstva? Samo postoji savršena vera, zadovoljstvo i ispunjenje.

#### 20. dan

Solomonova *Pesma nad pesmama* je jedna od najlepših ikada izrečenih i napisanih pesama. Ona se vrlo često pogrešno razume. Nad njom se posebno zgražavaju hrišćani. Pesma je deo Starog Zaveta i oni nisu u stanju da shvate njeno značenje. Boje se, jako se boje, jer pesma govori o lepoti, ljubavi, radosti – dok oni zamišljaju religiju kao tugu. Savršeno im odgovara krst, ali im se ljubavnik i ljubavna pesma čine previše materijalnim, previše svetovnim. Zato ne postoji hrišćanski komentar Solomonove pesme. Jevreji su svetovni ljudi, ali se i oni zgražavaju jer su u toj pesmi simboli ljubavi.

Moje iskustvo mi kaže da je ljubav jedina reč koja može da opiše nešto od božanskog. Susret dvoje ljubavnika je jedino iskustvo koje nešto može da kaže o neopisivom, o onome što ne može da se definiše, u čemu se naslućuje predivan zanos koji se javlja kada se čovek stapa sa celinom. To je kao međusobno stapanje dvoje ljubavnika, snažan zagrljaj ljubavi. Naravno da je još snažniji, mnogo sadržajnije, drugačijeg kvaliteta i na drugom nivou od zagrljaja običnih ljubavnika. Oni se, međutim, tome približavaju bliže od bilo koga drugog. Tome ne može da se približi nikakav krst.

Solomonova pesma je za mene najlepši deo Biblije – i Starog i Novog Zaveta, ali treba da se objasni sa sasvim novog gledišta.

#### 21. dan

Kada čovek ne može da postane pesma život ostaje prazan i beznačajan. Međutim, ljudi pokušavaju da budu sve, samo ne pesma. Žele da postanu bogati, moćni, slavni. U tom bogaćenju i sticanju političke moći i slave gube sve odlike koje bi mogle da im razvedre život; gube svo veselje, postaju ozbiljni. Moraju da postanu ozbiljni jer su stvari za kojima teže takmičenje, sve su one egoistično putovanje, a ego je ozbilja stvar.

Ego nema smisla za veselje, on je vrlo ozbiljan. Zato su egoisti skloni da postanu sveci jer je to izgleda najlakši način da postanu moćni, cenjeni i slavni a da ne izgube ni malo od svoje ozbiljnosti. Zapravo što ste veći svetac, vi postajete sve ozbiljniji i ozbiljniji, a uz to sve mrtviji i mrtviji.

Razvedrite se! Veselite se koliko je god više moguće; budite sve življi, koliko god možete. Biti religiozan za mene znači biti preplavljen životom, toliko obilno da možete da ga delite s drugima; da možete da oživite neke mrtve ljude – a mnogi su mrtvi; oni koji su izgubili svu ljubav i oni koji su izgubili sav smeh.

#### 22. dan

Upravo je ljubav pružila prvi pogled na Boga, pa su onda ljudi osetili podsticaj za dubljim traganjem. Uz pomoć ljubavi su otkrili meditaciju. Ljubav je prirodna pojava, a meditacija je promišljena

veština. U ljubavi ste naprosto izloženi na milost i nemilost vetra; ponekad se pojave munje, a ponekad ne; a vi sami ništa ne možete da preduzmete.

Meditacija omogućava kontrolu ovakve munje, možete da je upalite i ugasite. Ona vam omogućava da se služite elektricitetom. Elektricitet je uvek postojao, ali je bio van naše kontrole. Sada nam služi na bezbroj načina.

U mojoj poruci je sadržana ljubav jer znam da je ona jedina pojava koja može da ima univerzalan izgled – zato što je prirodna. Možete da se raspravljate sa hrišćanstvom, da se raspravljate sa hinduizmom, možete da se raspravljate sa budizmom, ali ne možete da se raspravljate s ljubavlju.

Kada jednom osetite ljubav, meditacija započinje sama po sebi pa lako ostajete skloni meditiranju. Zapravo, već ste u ljubavi; a ljubav svakoga navodi na meditaciju; tada nećete moći ništa drugo. To je jedina nada, jedino obećanje. Uvek uspeva, nikada ne greši, ne može da ne uspe. Iz dubokog iskustva ljubavi neizbežno sledi meditacija. Meditacija otvara vrata hrama božjeg.

#### 23. dan

Biti religiozan znači voleti spontano i voleti prirodno. Religija nema nikakve veze sa poštovanjem Isusa, Bude ili Krišne. Nema nikakve veze s pevanjem mantri, niti sa svakovrsnim obredima koji se održavaju u crkvama i hramovima. Nije povezana sa svim tim besmislicama. Iskrena religija je naprosto spontana ljubav – a čitavo društvo je protiv nje.

Svakako zapamtite jednu stvar; sve dok se ne postigne spontana ljubav život će da bude obična pustinja. Ljudi se radaju sa sjajnim mogućnostima a umiru kao prosjaci; mogućnost ostaje neostvarena, neispunjena.

Ljubav otvara vrata u carstvo božje – ali je to spontana, prirodna ljubav, nije ljubav na koju nas prisiljava neko drugi, nego ona koja izvire iz nas samih bez ikakvog razloga. Ljubav radi ljubavi predstavlja toliku lepotu, toliku draž, doseže tako neverovatne dubine i visine da ni vrhovi Himalaja nisu ništa u poređenju s njom.

#### 24. dan

Ljubav ima sopstveni način saznavanja, koji je potpuno drugačiji od načina saznavanja uma. Na primer, ako pokušavate da upoznate ružu pomoću uma moraćete da je raščlanite, a samim raščlanjavanjem ćete uništiti njenu lepotu. Saznaćete njen hemijski sastav, ali ćete prevideti njenu poetičnost koja je njena istinska priroda. Ubićete duh, a ostaće vam samo njeno telo, zato to nije ispravan način upoznavanja ruže.

Pravi je pesnički način, način zaljubljenog, način muzičara i pevača. Ako ste muzičar pevaćete neku pesmu, uskladićete se s melodijom cveta koji pleše na vetru; sedjećete mirno pored cveta i pokušati da slušate njegovu muziku.

Oko njega svakako postoji muzika. Vrlo je tiha. Ali postoji. Postoji poezija. Ne ona koja je zapisana u knjigama, nego poezija samog bića cveta, njegov šapat, njegov ples, njegova igra sa sunčanim zracima; to je poezija, sjajna poezija. Tako nećete upoznati hemiju cveta, ali ćete svakako upoznati samu njegovu dušu.

Postojanje treba upoznati pomoću ljubavi; tada se saznaje Bog. Bog je samo postojanje shvaćeno uz pomoć ljubavi.

#### 25. dan

Muzika je istinska kada joj čak ni instrumenti nisu potrebni. Iz tog razloga osećam da u indijskoj mitologiji ima više uvida nego u svim ostalim mitologijama.

Indijska mitologija kaže da božanski muzičari ne treba ni da sviraju niti da pevaju pesme. Njihova tišina je njihova pesma, njihova tišina je njihova molitva. Tako izgleda mnogo značajnije i mnogo dostojanstvenije.

Tišina je muzika, čista muzika. Zen budisti tvrde da je pravo prosvetljenje kao zvuk pljeska jedne ruke. Kada obe ruke pljesnu javlja se sudar, sukob. Kada pljesne samo jedna ruka to je naravno u potpunoj tišini, nema nikakvog zvuka; a ta tišina je prava, istinska muzika.

Ljubav je za mene istinska muzika, njoj čak nije potrebna ni druga osoba. Kada je potrebna druga osoba u pitanju je ili životinjska ljubav ili u najboljem slučaju ljudska ljubav. Kada nije potrebna druga osoba u pitanju je božanska ljubav. Tada se ne radi o vezi, ne radi se čak ni o načinu na koji volite; vi postajete sama ljubav. Tada ste vi muzika; vi ste pesma. To više nije svojstvo niti aktivnost. To je samo vaše biće.

Kada ljubav postane vaše biće u unutrašnjosti počinje sjajna svečanost. Nema ni zvuka, ni instrumenta, ali čovek čuje rajsku muziku – nestvorenu muziku... Samim usklađivanjem sa sopstvenom

unutrašnjošću automatski ćete nešto da čujete, istog momenta će da vas ispuni nešto neopisivo, neizrecivo. Tome je najbliža ljubav. Zato zapamtite da, ljubav mora da postane muzika vašeg života.

#### 26. dan

Možete da postanete središte ciklona koga svara ljubav i vaš život će početi da se razvija. Kada se jače usredsređujete sa svakim izazovom, što se jače povezujete sa zemljom, jača vam koren; ništa više ne može da vas iščupa – nikakav problem da uznemiri i bićete jedinstveni u krizama svih vrsta – bićete zahvalni ljubavi jer se ta celovitost postigla zahvaljujući upravo ovim problemima.

Čovek se tada uzdiže više od ljubavi – ovde je značajna lakoća. Kada volite a ljubav ipak ne može da vam stvori probleme, nastaje lakoća, nastaje neizmerna lepota tela, uma i duše. Sve te lepote se ujedinjuju u sklad lakoće. Međutim, tog puta nema dok izbegavate ljubav.

Nikada ne izbegavajte ljubav ni ljubavne probleme. Suočite se s njima, prihvatite izazov i probleme, a istovremeno ostanite smireni i tihi.

#### 27. dan

Imajte na umu svoju jedinstvenost. Volite sami sebe, poštujući sami sebe, poštujući svoj glas; slušajte ga i sledite. Bolje je otići u pakao sledeći svoj sopstveni glas, nego otići na nebo sledeći tuđ glas, jer to nebo neće da se pokaže kao pravo; samo ćete nekoga slediti slepo. Poštujte i sebe i druge. Volite i sebe i druge. Ova mala promena u pristupu će stvoriti radikalnu revoluciju. Ona može da preobrazi čitavo vaše biće.

#### 28. dan

Ljubav vas oslobađa; što više volite to ste slobodniji. Na kraju postižete slobodu kao oblak. Oblak je sasvim slobodan, nema određeni oblik; stalno se menja, nepredvidljiv je. U jednom momentu liči na slona, u sledećem na tigra; čovek nikada ne zna. U jednom momentu putuje na istok, u sledećem na zapad. On je sasvim slobodan, nigde nije ukorenjen. Niti ima korenje u zemlji, niti je za šta obešen; nije pričvršćen, niti je čime obuhvaćen. Upravo je takva ljubav; nigde nije ukorenjena, niti je za šta vezana; pliva potpuno slobodno kao oblak.

#### 29. dan

Ljubav je najčudesnija stvar koja može da se desi ljudskom biću. Ona ulazi u samu srž i obasjava vas; ispunjava vas svetlošću. Iz vas zrači svetlost. To se dešava čak i u svakodnevnoj ljubavi i mi to znamo; vidate određenu osobu kada nije zaljubljena, a zatim dođe dan kada je ugledate zaljublenu. Njena svetlost je sasvim drugačija, lice joj sija; izgleda kao da blista. Ljudi blistaju čak i u svakodnevnoj ljubavi. Šta tek da se kaže za ljubav o kojoj govorim, o kojoj sveti ljudi<sup>4</sup> već vekovima govore; o ljubavi između vas i celog postojanja? Naprosto se pretvarate u svetlost. Telo prestaje da bude materijalna pojava, postaje čista energija. Vi ste samo plamen, a taj plamen ispoljava sve želje, sve čežnje. Taj plamen vas čini delom boje vatre.

Postanite svetiljka ljubavi. Zavolite strasno život. Potreban je jak intenzitet, ako bude mlak neće biti dovoljan. Svoju svetiljku života morate da upalite istovremeno s obe strane. Tada i jedan jedini trenutak postaje više od večnosti.

#### 30. dan

Ljubav, dobrota, meditacija, istina – svima je potrebna velika snaga. Čovek mora da bude jedinstven. Obični ljudi su samo fragmenti. Sastoje se od bezbroj delova, ali oni nisu sjedinjeni. Kada je čovek slab, tada je podeljen, a snaga je u jedinstvenosti. Uvek kada ste jedinstveni postajete ličnost, doslovno, ličnost je nedeljivost. Ona donosi snagu, ona postaje temelj božanskog.

Sve meditacije su načini kojima vaši fragmenti postaju celina, rastapaju se i međusobno stapaju, stvaraju u vama neku vrstu jedinstva, stvaraju središte vašeg bića. Kada to središte počne u vama da se razvija, imaćete dovoljno hrabrosti za odlazak u nepoznato; tada ćete rizikovati sve. Bog traži sledeće; rizikujte sve, samo tada možete biti dobri, možete postati zaljubljenik, istinoljubivi, božanski.

#### 31. dan

Bez smeha religija je mrtva. Oživećete samo kada možete potpuno da se smežete, strastveno i jako, tako da smeh pleše u svim vašim ćelijama, da vibrira u čitavom vašem biću; tada se pretvara u nešto više od vas samih, vi postajete samo mali njegov deo, okružuje vas kao aura i nestajete u njemu.

---

<sup>4</sup> Bude.

U smehu zapravo nestaje vaš ego. On možda neće da nestane u vašoj molitvi, molitva će možda da ga osnaži. U molitvi ego može da postane svetiji od vas. Neće da nestane ni zbog vašeg autoriteta i asketizma – postaće još čvršći i konkretniji. Međutim, kada se slatko nasmejete, ego nestaje. U momentu kada se otvori prozor, istog momenta ega više nema. Kada nestane ego, nema ni vas.



## ČETVRTI MESEC

### *Život je poklon...*

#### 1. dan

U prošlosti se molitva nije dobro razumela. Ona je postala deo verovanja u Boga; zato oni koji ne veruju u Boga ne mogu da se mole. To je milione ljudi lišilo molitve. Molitva mora da se oslobodi verovanja u Boga. Zapravo, prvo dolazi molitva, a Bog dolazi tek kasnije. Bog nije sredstvo za molitvu, nego njena posledica. Kada ste u molitvi postaćete svesni postojanja Boga. Tada više neće biti potrebno verovanje u Boga. Sva verovanja su lažna. Možete da verujete celog života, ali samim svojim verovanjem ne možete tu veru da učinite istinitom. Možete sami sebe da hipnotišete, možete misliti da je to istina, ali će to da ostane laž.

#### 2. dan

Život je božji poklon. Nismo ga zaslužili, čak ga nismo ni zavredeli. Uz to smo tako nezahvalna stvorenja da nam ne pada na pamet čak ni najobičnije „hvala”. Ni najmanje nismo zahvalni za mogućnosti koje su nam date da se razvijamo, volimo, smejemo, uživamo u muzici postojanja i lepoti sveta. Nismo ni najmanje zahvali; upravo suprotno, stalno se žalimo.

Ako slušate ljudske molitve iznenadićete se kad uvidite da su sve te molitve tužbalice. Ljudi ne mole iz zahvalnosti; oni traže nešto više, govoreći da im ovo nije dovoljno. Zapravo, nikada im neće biti dovoljno, jer traže i siromašni i bogati ljudi, čak i kraljevi - svi traže!

Svi traže nešto više. To naprosto znači da nikada neće da nam bude dosta; kažemo: „zaslužujem više, prema meni nisi bio pravedan!” To ja nazivam nereligioznošću. Zato smatram da molitve u hramovima i crkvama nisu religiozne. Iskrena molitva je samo molitva iz zahvalnosti; dovoljno je samo obično „hvala”.

#### 3. dan

Molitva nema veze s onim što se širom sveta podrazumeva pod molitvom. Prava molitva nije obred. Ona nema veze sa crkvom, hramom ili džamijom; prava molitva nije ni hrišćanska, ni hinduistička niti muslimanska. Ona nema veze s rečima jer se ne izgovara. Ona je tiha zahvalnost, mirni naklon postojanju.

Zato se naklonite uvek i svuda kada osetite potrebu da se poklonite zemlji, stablima, nebu. To klanjanje će vam pomoći da lagano, lagano nestanete.

Molitva je jedno od najjačih sredstava za uništenje ega; a kada ego nestane, ostaje Bog. Upravo se ego skriva Boga u mračnom oblaku. Kada oblak nestane, sunce će da zasija u punom sjaju, u svoj slavi, snazi i veličanstvenosti.

#### 4. dan

Ljudi se mole zbog svoje bede. Mole se jer su bedni i misle da će se uz pomoć molitve izvući iz bede. Ostaće u toj bedi i naviknuće se na nju – a to je zaista opasno. Takozvana religija ovako i deluje; pomaže vam da se naviknete na svakojaku bedu.

Zato ćete primetiti da na Istoku ljudi žive zaista bedno, a nikada se ne bune, niti se trude da poboljšaju svoje životne uslove. To se dešava zbog njihove takozvane religioznosti; prilagodili su se svemu, potpuno su zaboravili da život može da bude i drugačiji. Prihvatili su ga onakvim kakav jeste.

To stanje nije dobro jer zaustavlja razvoj. Zato ne preporučujem molitvu kada je čovek jadan. Treba da se molite kada ste vedri, dobri, kada plešete i pevate i kada možete da se veselite. Tada je molitva krupan korak u nepoznato jer vam pomaže da verujete u postojanje. Molitva je vera. To je ljubav prema celini, ljubav sa stablima, zvezdama, planinama i svim što postoji.

#### 5. dan

Jedina molitva koja je vredna da se nazove molitvom jeste ljubav; sve ostale takozvane molitve, su lažne. One su samo jadne zamene. Ljudi ne mogu da vole, oni se mole. Naravno, ta molitva im je na određeni način uteha.

Čovek je tako lukav u varanju drugih da na kraju prevari i samog sebe. Ne možete da volite ljudska bića i zato zavolite čovečnost. Strategija je jednostavna; um vas ismejava. Gde ćete da nađete čovečnost? Kuda god da krenete naići ćete samo na ljudska bića. Čovečnost je samo apstraktan pojam, samo zamisao – ne možete da volite zamisao. Međutim, lako je voleti zamisao jer vam ne stvara nikakve probleme. Ne

morate ništa da joj žrtvujete; možete da ostanete isti, a uz to naveliko da se hvalite kako silno volite čovečnost.

Ljudi koji ne budu mogli da vole postojanje zavoleće Boga. Postojanje je naprosto ovde dok je Bog samo u vašem umu; on je samo pojam. On ne postoji. Ljudi se boje ljubavi, a lako im je da vole Boga. Bog nikada ne umire jer, konačno, nikada ga ni nema. Nešto što ne postoji ne može da umre. Tvrdim vam da Bog nema ni prošlosti ni budućnosti. Božansko je istinito, a Bog je samo filozofski pojam.

Udišite molitvu, živite molitvu, zavolite ovo prelepo postojanje. Uz pomoć ove ljubavi postaćete svesni sveprisutnosti božanskog. Ponavljam opet; ne Boga nego božanskog.

#### 6. dan

Čovek ne mora da veruje u Boga da bi mogao da se moli. Prvo treba da upozna molitvu, tek onda je na putu da poveruje u Boga – svakako je molitva prva, Bog je drugi i manje je bitan. U lažnom svetu Bog je prvi; morate da verujete u Boga. To je plastičan oblik – vera je plastičan oblik. Tada se molite; molite se sopstvenom uverenju. Tada možete da izradite figuru Boga ili bilo šta što vam se sviđa – to je vaša sopstvena igračka. Možete sami da sastavite prelepu molitvu, ili može da vam je sastavi neki stručnjak, sveštenik, ili možete da je pronađete u drevnim izvorima – međutim, sve su ih sastavili ljudi. Svaku religiju su stvorili ljudi – zato je lažna.

Prava religija izvire prirodno iz ljubavi. Tada nije ni hinduistička, ni hrišćanska, niti muslimanska; zapravo nije ni religija, ni crkva, nije neka dogma ili neka vera nego bujica ljubavi – koja postaje molitva. Na kraju molitve otkriće vam se Bog. Tada to neće da bude verovanje, nego otkriće.

#### 7. dan

Molitva mora da bude nešto sasvim lično. Mora da bude sasvim spontana, ne mora da se uči. Naučena molitva je lažna; tada je ponavljate kao papagaj. Ona nema značenja ni osećaja, već samo prazne reči. Kada molitva izvire iz vašeg srca, kada u sebi nosi deo vas, tada ima izuzetno značenje. Tada nije „...priča koju priča idiot, puna besa, bez ikakvog značenja,” već u sebi sadrži izuzetno značenje i muziku.

Čovek mora da nauči da komunicira s postojanjem. Razgovarajte sa zvezdama, razgovarajte sa rekama, razgovarajte sa drvećem, razgovarajte sa stenama. To ne treba da vam bude neprijatno – jer je to način na koji se Bog pojavljuje. Sve što postoji jeste božja pojava. Započnite da komunicirate s pojavama Boga, tako ćete jednog dana moći da komunicirate i sa onim koji se ne pojavljuje. Počnite od vidljivog kako biste zatim mogli da učinite krupan korak u nepoznato. Razgovarajte sa zemljom, s travom.

U početku to možda uopšte neće da izgleda religiozno, međutim, sam pozdrav jednom stablu može u sebi da ima lepotu, nečega duhovnog, nečega svetog jer vi opažate prisustvo stabla, znate za njegovu prisutnost. Kada čovek nauči samo ovu sitnicu; da zna za Boga u svim Njegovim pojavama, tada nestaje neznanje i nastaje mudrost koja izvire iz vaše najskrivenije srži.

#### 8. dan

Putovanje započinje u ljubavi i završava se u svetlosti i dobroti, a molitva je most. Čitavo hodočašće od neznanja do mudrosti nije ništa drugo nego hodočašće molitve.

Moli se ovako: „Tako sam sitan da ništa ne može da mi se dogodi, dok mi ne pomogne celina.” Molitva je predavanje ega celini; ali ne predavanje iz očajja, nego iz dubokog razumevanja. Kako bi mali talas mogao da ide protiv okeana; apsurdna je i sama ta namera. To nije stvar koju čini čitav ljudski rod. Mi smo svi talasići u ogromnom okeanu svesnosti.

Taj okean nazovite okeanom svesnosti, Boga, istine, dobrote, nirvane, taoa, dharme – svi oni označavaju istu stvar, mi smo deo beskrajnog okeana. Međutim, svi smo mi vrlo mali talasi, ne možemo da imamo svoju sopstvenu volju, niti možemo da imamo svoju sopstvenu sudbinu. Sama želja za sopstvenom voljom i za postizanjem nečega uz pomoć te naše želje jeste jedini uzrok jada.

Moli se tako da se u razumevanju jalovosti ljudske volje čovek preda božanskoj volji. Čovek kaže: „Neka bude volja Tvoja, neka dođe kraljevstvo Tvoje.” To je moguće samo ako silno volite postojanje. Zato vam kažem da putovanje započinje u ljubavi, a završava se u dobroti. Sredina putovanja se sastoji samo od molitve i dubokog oslobađanja.

#### 9. dan

Neka ovo bude način na koji ćete raditi na sebi: osećajte sve više i više zahvalnosti. Zahvalnost je suština molitve, a zahvalnost je jedino moguća kada uvidite da je sve poklon, svaki dan je poklon, i te kakav poklon! Toliko je vredan da ne postoji način da se kupi. On nema cenu.

Ne možete da kupite život, niti možete da kupite ljubav, niti osetljivost za umetnost. Ne možete da kupite stvaralaštvo, ne možete da kupite inteligenciju; a nama je sve to darovano. Čak i pre nego što ih zatražite, već ih imate. Samo malo traganje u svom sopstvenom biću i čovek nalazi sve veće i veće blago.

#### 10. dan

Molitva ne sme da bude samo verbalna. Molitva rečima je lažna pojava. Ona se samo pretvara da je molitva a zapravo je veštački, plastični cvet, a ne pravi cvet. Prava molitva nema nikakve veze s jezikom, jer Bog ne razume nijedan jezik. Na zemlji postoje tri hiljade jezika, a naučnici kažu da postoji pedeset hiljada planeta na kojima postoji život. Možete li da zamislite kako bi Bog bio ljut kada bi morao da razume tako mnogo jezika. Bog razume samo jedan jezik, a njegovo ime je tišina. Tišina nije ni engleska, ni nemačka ni francuska.

Svako ko uđe u tišinu više nije deo nijedne nacije, ni rase niti bilo kakve religije. Tišina nema granica, ona je beskonačna; a biti u tišini znači biti u molitvi.

Tišinu nije proizveo čovek, ona je božji poklon. Kada ste tihi u skladu ste s Bogom.

#### 11. dan

Molitva je svuda u svemiru. U molitvi su i zvezde i drveće; okeani su u molitvi. S izuzetkom čoveka, čitavo postojanje je uvek u stanju molitve; samo Čoveku treba svestan pomak prema tome – iz određenog razloga čovek je jedina svesna životinja. Zato čovek ima slobodu izbora. On može da odstupi od prirodnog toka postojanja, ili može da postane deo tog toka. Nijedna druga životinja nema tu slobodu. Ptice ne pevaju ujutru zato što su to odbrale, one pevaju instiktivno. Stabla su u molitvi i planine su u molitvi, ali je ta molitva naprosto prirodna pojava. Ljudsko dostojanstvo je u tome da može da izabere da bude u molitvi. Međutim, to isto tako može da bude i pad, jer čovek može da izabere da ne bude u molitvi. Čovek je uvek na raskrsnici. Svaki korak predstavlja izbor; svaki put kada zakoračite možete da krenete pravim i pogrešnim putem. Kada se suočite s tugom i veseljem, uvek odaberite veselje. Kada se suočite s ozbiljnošću i vedrinom, uvek odaberite vedrinu i zapamtite, šta god postoji to smo sami odabrali, to je samo pitanje izbora.

#### 12. dan

U životu ne postoje velike stvari; život se sastoji od malih stvari. Ako znate kako da uživete u malim stvarima, tada ćete ih preobraziti u velike. U rukama svetog čoveka,<sup>5</sup> čak i obična voda postaje vino. To je tačno značenje čuda za koje se priča da ga je izvršio Isus; on je pretvorio vodu u vino. Jedino ograničeni ljudi misli ta je to doslovna istina, međutim ona je simbolična.

U Isusovim rukama i voda je vino. Može da se opije i običnom čistom vodom; zavisi od toga kako se pije. To ne zavisi od pića, nego od onoga ko pije. Ako vam iz sopstvenog iskustva kažem da ne mešam sodu i viski, nego sodu i sodu – i to uspeva.

#### 13. dan

U svetu postoje dve vrste religije; religija meditacije i religija molitve. One postoje kao neprijatelji; podelile su čitav ljudski rod.

Na primer budizam je religija meditacije, a hrišćanstvo je religija molitve i do sada između njih nije postojao nikakav most. To ne samo da je podelilo ljudski rod, nego je i svakog čoveka podelilo na dva dela – jer je celovitom ljudskom biću potrebno da bude ispunjeno u svojoj celovitosti. Čovek u svom biću nosi oba ova spektra.

Jedan aspekt se ispunjava meditacijom, a drugi molitvom; ako se čovek drži samo jednog od njih, ostaje polovina čoveka.

Ja nastavljam da gradim most. Sledbenik sanjase mora da bude ujedno i čovek meditacije i čovek molitve.

#### 14. dan

Molitva nema nikakve veze s religijom, ona je u osnovi pristup umetnika. Molitva je estetska pojava, a ne religijska. Kada postanete zahvalni, kada budete osećali zahvalnost prema postojanju, lagano, lagano ćete osetiti kako vas okružuje prisustvo koje nikada ranije niste primetili. Samo zahvalno srce oseća neki treptaj. Taj treptaj je Bog. Bog dolazi samo u kasnim stadijumima i tada dolazi kao iskustvo – nikada kao uverenje, uvek kao iskustvo. Tada je Bog oslobođenje i tada je Bog nirvana.

---

<sup>5</sup> Buda.

Započnite s molitvom, nikada nemojte da započinjete s Bogom, jer je taj Bog lažan. Ako budete verovali u lažnog Boga vaša molitva će da bude lažna. Prvo učinite svoju molitvu koliko god možete tihom i tada će Bog doći u skladu sa samim sobom. Radi toga naučite da budete u molitvi.

#### 15. dan

Ljubav je cvet, najlepší od svih cvetova. Nevidljiv je jer raste u srcu, ali se njegov miris oseća spolja. On se otvara u srcu, ali mu se miris stalno širi; dolazi i do drugih ljudi. Taj cvet sadrži toliko mirisa da s njim može da ispuni čitavo postojanje. Uvek kada postoji čovek kao što je Isus ili Buda, čija srca su postala cvetovi ljubavi, celo postojanje je blagosloveno.

#### 16. dan

Meditacija označava stanje bez misli, bez svesnosti. Ona je na neki način negativna, ona odbija misli i stvara stanje tišine u vašoj unutrašnjosti. Ta tišina je prelepa, ali joj nešto nedostaje. U njoj nedostaje muzika, nema poezije, nema plesa. To je vrsta mrtve tišine, iz nje ne izvire nikakva pesma.

Molitva označava srce puno ljubavi. To je pozitivan pristup. Molitva može da pleše, može da peva, može da slavi; međutim, bez meditacije svo to slavlje ostaje površno, biva samo buka. Da, u tom slučaju nastaje sjajna živahnost, ali je ta živahnost detinjasta, a ne zrela.

Zrelost dolazi uz pomoć meditacije, a radost uz pomoć molitve. Usredsređivanje nastupa uz pomoć meditacije, ples dolazi uz pomoć molitve. Čovek je zaista blagosloven kada može da ostane usredsređen, a uz to i da pleše, da bude čovek koji može da bude središte ciklona. To je moje viđenje sledbenika sanjase, iskreno religiozne osobe, celovite osobe.

Zato zapamtite: budite meditativni i budite u molitvi. Pomoću meditacije stvorite prazninu, a pomoću molitve stvorite ljubav kojom ćete popuniti tu prazninu, tako da ona postane ljubav koja izvire iz vas.

#### 17. dan

U životu ima mnogo prelepih stvari, ali ništa ne može da se uporedi s lepotom meditacije. Ima mnogo prelepog cveća, zvezda, izlazaka i zalazaka sunca i divnih ljudi; ali cvet meditacije, zvezda meditacije, izlazak sunca meditacije su neuporedivi s bilo čim drugim jer vas vode u božji svet. Vode vas izvan vaših umnih predstava. Kada jednom upoznate meditaciju, kada jednom okusite nektar tišine u meditaciji, tada će sve što pogledate da bude preobraženo kroz vaše viđenje. Stabla, ptice i ljudi više neće da budu isti kao obično. Izgledaće svi kao obasjani, tako puni životnih sokova, tako puni večnog života. Čovek je okružen bogovima i boginjama.

Tada je život zaista vredan življenja. Svaki trenutak je takva radost, takav poklon, da čovek stalno zahvaljuje Bogu; stalno je zahvalan. Ta zahvalnost je molitva. Molitva je miris meditacije. Ako ne meditira čovek zaista ne može da se moli.

#### 18. dan

Zahvalnost proizilazi iz razumevanja toga koliko nam daje postojanje. Proizilazi iz iskustva lepote kojom smo okruženi: zvezda, sunca, meseca, cveća, raznobojnih duga, oblaka, ljudi. Poklanja vam se vaše sopstveno biće, tako čudesno; čitav taj tajanstveni svemir. Niste ga zavredeli, to je pravi poklon; ali vi niste zahvalni Bogu na njemu.

Kada postanete svesni ovog prelepog poklona silna zahvalnost se javlja u vašem srcu. Ta zahvalnost ništa ne moli. Ona je u osnovi zahvala; vi ste samo zahvalni. Ovo je molitva koja ima fantastičnu lepotu; samo takva zahvala jeste religiozna, samo takva zahvala jeste molitva. Ni na koji način ne pokušavajte da iskoristite Boga, naprosto mu se zahvaljujte za sve što je već učinio. Samo kažete: „Nisam vredan toga, toliko si mi dao da ne mogu sve ovo da prihvatim. Tvoja ljubav je prelepa.”

Takva zahvalnost se u srcu pojavljuje kao miomiris i uzdiže se prema nebu. To je jedina molitva koja može da se čuje. Ni jedna druga molitva ne dopire do Boga.

Nadalje, čudesno je kako je takav čovek obasut sa sve više i više dobrote – iako to ne traži. Njegova zahvalnost ga čini sposobnim da primi i više. Njegova otvorenost ga čini sposobnim da upije više lepote, više radosti, više muzike. Čitavo njegovo biće postaje cvetni vrt.

#### 19. dan

Po mom shvatanju hvala je za Boga jedino ono za šta se dobija dobrota. Ne treba da bude verbalna, zapravo i ne može da bude verbalna. Reči su tako jalove, tako prazne, one to ne mogu da sadrže. Čovek treba životno da bude zahvalan Bogu, a ne umno. Svaka nit vašeg bića treba da treperi u radosti, svaka ćelija vašeg

bića treba da pleše u molitvi. Zapravo, vi postajete sama molitva. Samo tada ste u molitvi. Tada se ništa ne kaže, a sve je rečeno.

Nije potrebno da se ide u crkvu, sinagogu ili hram. Tada možete da budete bilo gde i da budete puni radosti – veselite se iz prostog razloga što je Bog odabrao da tako bude. On vas je stvorio. Veselite se jer vam je dao priliku, mogućnost da vidite lepotu sveta; da vidite ovo tajanstveno postojanje i da budete deo njega; da učestvujete u njemu, da pijete iz njega, da se s njim opijate. Reči su vrlo teške stvari, one padaju natrag na zemlju, ne mogu od nje da se uzdignu. Samo tiha radost može da ulazi u pravu realnost.

Zato budite veseli, budite dobri. Kada god poželite molitvu, plešite i pevajte. Zaboravite Boga. Ovde se ne radi o obraćanju Bogu niti o razgovoru s njim – sve su to besmislice. Šta biste mogli da mu kažete? Šta možete da mu kažete osim „da“? A to se može samo plesom, to se ne može reći nikakvom rečju. Reči su tako nezgodne, a i ograničene. Dobre su za svetovnu primenu, ali u momentu kada se pomerite u drugi svet, onaj uzvišeniji, postaju potpuno nevažne.

#### 20. dan

Zahvala je sam temelj molitve. Čovek koji može da zahvaljuje ima srce spremno za skok u molitvu.

Zahvaljivanje označava uzdizanje drugoga više od samog sebe, a to je otrov za ego. Kada zahvaljujete svakome i svačemu, kada čitav svemir postane predmet vaše zahvalnosti, ego nestaje. Nestajanje ega vas čini dostupnim Bogu. Samo kada ego potpuno ode, Bog može da se spusti u vas. Ego mora da nestane, mora da isprazni srce. Samo tada Bog može da uđe.

Bog predstavlja samu celinu. Ego predstavlja vašu težnju da se izdvojite iz celine. Kada ne bude ega i nikakvog nastojanja za odvojenost bićete spremni da se rastopite i da se stopite. Rastapanje i stapanje, susret sa celinom, stvara dobrotu, blagoslov i zanos. To je cilj sanjasa.

#### 21. dan

Zahvaljujte lepoti koja vas okružuje, a koje niste svesni. Zahvaljujte izlasku i zalasku sunca, zvezdama, oblacima, drveću, ljudima jer su svi pojave Boga.

Postanite pesma zahvalnica. Gledajte očima zahvalnosti. Odbacite kriticizam. Kriticizam je siguran način da se previdi sve što je važno.

Stvarajte, ne budite kritičari.

Čovek može da stvara samo ako zna kako da bude zahvalan; upravo iz te zahvalnosti se rađa stvaralaštvo. Započnite da delite s drugima vaše biće. Kada vidite lepotu, divotu postojanja, poželećete još više da ga ulepšate.

Tako se rađa stvaralaštvo. Ono nastoji da samo još malo ulepša život, malo da se osmehne, malo razveseli, da donese malo ljubavi postojanju tako da ga ostavite malo boljim nego što ste ga našli. To je istinsko poštovanje.

#### 22. dan

Život je poklon. Mi smo tako nesvesni toga da nikada ne zahvaljujemo postojanju, ne osećamo zahvalnost. Toliko nam je poklonjeno, a mi se i dalje žalimo. Stalno tražimo sve više i više. Nevolja uma je u tome što mu sve više i više dajete, utoliko on više traži. Postaje sve zahtevniji, sve tvrdoglaviji, sve arogantniji, sve nasilniji, sve agresivniji – a to nije put da se postane dobar. To je put u pakao!

Put ka dobrobiti prolazi kroz zahvaljivanje. Osećajte se zahvalni prema postojanju, ono vam je toliko dalo. Ne tražite više, tako će još više da vam bude poklonjeno. Ako tražite, tada nikada nećete dobiti. Daje se samo zahvalnima. Oni primaju u zahvalnosti, u zahvalnosti postanu vredni. Kada tražite u tome ne možete da uspete; nemojte nikada ništa da tražite od postojanja. Zahvaljujte mu samo na sve što je već učinilo i iznenadiće se kada pronađete ključ. Možete da imate celo postojanje, a da ništa ne tražite.

#### 23. dan

Ljudi olako shvataju život, zato u njima nema zahvalnosti. Bez zahvalnosti nema razvoja, ni religije, ni molitve. Religija započinje u zahvalnosti i završava se u zahvalnosti. Ona je putovanje od zahvalnosti do zahvalnosti. U početku je semenka, a na kraju postaje cvet. Međutim, najosnovnija činjenica je da se život ne uzima olako. Mi ga nismo zaslužili, on je poklon. To je tako jednostavna i očigledna činjenica. Možda su ljudi skloni da na nju zaborave, baš zato što je toliko očigledna.

Religija ne počinje u veri da Bog postoji. Ona započinje u ovoj svesti da je život poklon. Mi ne znamo od koga – to još treba da se istraži – ali jedna stvar je sigurna, on je poklon. Neka nepoznata sila, neka

tajanstvena sila vam je dala najvredniju stvar. Kada se jednom iskristališe taj osećaj, tada započinje istraživanje. Bog nije daleko od zahvalnosti.

#### 24. dan

Od ovog časa počnite na sve da gledate kao na blagoslov. Kada kažem na sve, zaista mislim na sve. Blagoslov je prisutan čak i onda kada osećate bol. Možda ne možete da razumete, ali je to blagoslov. Jednog dana ćete shvatiti i videćete da je to blagoslov, da je to potrebno, apsolutno potrebno, i da vam je pomoglo u vašem razvoju. Čak je i patnja blagoslov. Ona pročišćava i pomaže vam da se sjedinite, otklanja od vas detinjasto i pomaže vam da postanete zreliji. Iz patnje proizilazi određena zrelost.

Posmatrajte i pokušajte svuda da nadete blagoslov. Ponekad je zamaskiran, ponekad ne nosi masku, a ponekad je sasvim go. Ako gledate uvek ćete ga pronaći: u uspehu i neuspehu, u boli i zadovoljstvu, u životu ali i u smrti. Tamo je i leti i zimi, u mladosti i u starosti. Tamo je u zdravlju, ali je i u bolesti. Osobu nazivam religioznom kada može svuda da vidi blagoslov, kada ne postoji mesto niti stvar koja za nju nije blagoslov.

#### 25. dan

Poštujte prirodu. Ići u crkvu znači ući u nešto što je stvorio čovek. Idite u šumu, idite na reku, idite na more, jer tada idete onome što je stvorio Bog. Bog vam je bliži kada ste vi blizu njegovih dela. Jedini način poštovanja Boga je poštovanje njegovih dela. On je nevidljiv, ali su njegova dela vidljiva. Ona moraju da postanu most.

Poštovanjem njegovih dela, lagano ćete postati svesni njegovog prelepog prisustva. Prisutan je oko stabla, oko stene, oko muškarca i oko žene. Međutim, prvo ga poštujte, jer će vam poštovanje pomoći da shvatite njegovo prisustvo. Tada ono postaje gotovo vidljivo, gotovo možete da ga dodirnete.

U momentu kada budete sposobni da ovo osetite tako duboko i snažno bićete preobraženi. Postaćete deo tog prisustva, rastvorićete se i stopiti s njim.

#### 26. dan

Egzistencija se brine za svakog. Kada nas postojanje ne bi volelo ne bi mogli da postojimo ni za trenutak. Postojanje nas stalno obasipa životom. Beskrajno nas poštuje, iako mi i dalje smatramo da se to samo po sebi razume – u tome leži naša ograničenost. Ako tako mislimo, ne može da postoji zahvalnost.

Religiozan čovek oseća zahvalnost, beskrajnu zahvalnost. Zahvalan je čak i za puko postojanje. Jednom kada osetite zahvalnost, naći će se bezbroj stvari za koje treba da budete zahvalni. Što ste više zahvalni, dolaziće vam više i više poklona.

#### 27. dan

Svemir je veličanstveni sklad. Sve odgovara svemu ostalom. To je predivno čudo; svemir je tako ogroman, neizmeran, beskrajn, a sve se apsolutno uklapa u sve ostalo, osim čoveka. Čovek je jedina crna ovca u egzistenciji. Razlog što se čovek ne uklapa je u tome što je dobio veliki poklon, poklon svesnosti. Sve ostalo mora da se uklopi, naprosto je prirodno uklopiti se u svemir. Čovek mora da odluči hoće li da bude u harmoniji ili neće da bude; on ima slobodu izbora. To je veliki dar, ali može da se zloupotrebi. Zloupotrebljavaju ga milioni ljudi koji biraju da ne budu u harmoniji sa postojanjem. Oni biraju sukob i borbu s postojanjem, iako pri tome očigledno pate.

Ne možete se boriti protiv celine, ona je prevelika. Bili biste kao kap rose koja se bori protiv okeana. To je glupo, krajnje glupo, ali mnogi su se odlučili da to čine. Ego je samo kap rose koja u borbi s Bogom pokušava da pobedi svemir.

#### 28. dan

Čovek mora da živi na zemlji kao da živi u raju. Tako će moći da uđe u raj. Oni koji su već u raju biće u stanju da uđu u raj, niko drugi. Oni koji su već okusili radost postaju vredni toga.

Ova zemlja i ovaj život su prilika da se postane toliko budan, tako osetljiv, tako skladan da se svuda može osetiti radost, da može da se oseti ples egzistencije – ne samo da se oseti, nego i da se učestvuje u tom plesu, da se rastopi u njemu...

#### 29. dan

Lepota je prirodna, a ružnoća je neprirodna. Lepota ste vi sami; priroda i ružnoća su strane jedna drugoj. Zato niko ne želi da bude ružan. Samo zbog nesvesnosti svi moraju da budu ružni. Svi bi želeli da budu lepi, a ne znaju kako da postanu takvi. Ljudi se stalno šminkaju, šišaju kosu, pokušavaju da isprobaju

ovu ili onu vrstu odeće, da drže dijete i štošta drugo, samo da bi postali lepi. Ne znaju da to neće baš mnogo da im pomogne.

Lepota je nešto unutrašnje. Kada se jednom otkrije u unutrašnjosti ona započinje da zrači iz vašeg tela, iz vašeg uma, iz svega od čega se sastojite. Jednom kada lepota bude u vašoj unutrašnjosti sve će da se prolepša.

### 30. dan

Ako čovek može malo da peva, ako može malo da podeli svoju radost, ako može malo da se izražava svojim bićem to će biti dovoljno.

Svi smo vrlo jadni, jer ne delimo. To je najveća nevolja što može svakom da se desi, a desila se čitavom ljudskom rodu. Vaspitani smo tako da postanemo jadni. Čak i kada dajemo, dajemo samo trgujući. Dajemo samo da bismo dobili više. Uvek je to cenkanje. To nije iskreno davanje.

Dajte punog srca, najviše što možete dati. U tome je značenje moje male pesme. Ne uzdržavajte se, izrazite se kao ptice koje se ne brinu sluša li ih neko ili ne. Ne razmišljajući o publici, one ne pevaju da bi dobile nešto zauzvrat, nego naprosto zato jer su radosne. Sunce je izašlo, prošla je noć i nastupilo je novo jutro, a sve ptice su samo pesma i igra.

Ovo je pravi način života. Svaki trenutak treba da bude veselje, veselje u životu i deljenje tog veselja sa svim što vas u tom momentu okružuje; sa stablom, životinjom ili stenom. Delite.

Ako takvo deljenje postane vaš život, bićete sledbenik sanjasa. Ako pesma postane vaš život, postali ste pravi sledbenik sanjasa. Oni nisu isposnici, nego veseljac.

### 31. dan

Egzistencija je kao okean, a mi smo talasi koji igraju i pevaju na suncu, uvek iznova nestaju i uvek se ponovo pojavljuju. Ne postoje rođenje, niti smrt; mi smo večni.

Samo na površini izgleda da se talas rađa i da zatim umire. To je samo na površini, jer talas uvek ostaje isti. Ponekad se pojavljuje, ponekad se uzdiže prema suncu s velikom željom da dotakne nebo, da dostigne zvezde, a sledećeg momenta se opusti i već odmara duboko u okeanu. Smrt je odmor. Kada se odmor završi, talas se ponovo uzdiže. To je večni tok. Mi neprestano dolazimo, opet i opet. Ne treba se bojati smrti jer je ona lažna, a lažno je naravno i rođenje. Postojali smo pre rođenja, a postojaćemo i posle smrti.

Kada to jednom osetite, ne kada poverujete, nego kada iskusite, nestaće sav strah. Energija koja je u strahu uključena će se osloboditi i postaće ljubav. Ista ta energija je mogla da postane strah. Kada jednom nestane strah, oslobađa se predivna energija koja postaje ljubav. Ona zrači iz vas i dolazi do drugih ljudi; vaša ljubav preplavljuje druge ljude.

## PETI MESEC

### *Otvorite vrata i prozore*

#### 1. dan

Život je prilika da se ostvarite. Čovek može i da ne uspe. Mnogi ne uspevaju, samo nekoliko vrlo retkih ljudi uspevaju to da postignu. Ti retki pojedinci uspevaju da uđu u svoj unutrašnji svet. Ako ostanete zabrinuti zbog novca, moći i ugleda, na čistom ste gubitku. Osnovna briga u ljudskom životu treba da bude „Ko sam ja?” Ne smete biti zadovoljni dok to ne saznate. Odlučite, donesite veliku odluku u najskrivnijoj srži vašeg bića: „Moram to da postignem” jer upravo ta odluka će da postane seme.

#### 2. dan

Život je putovanje, hodočašće. On nije statičan, nego dinamičan. Uvek se kreće prema nepoznatom. Međutim, zato što smo preplašeni mi se grčevito držimo poznatog i ne dozvoljavamo životu da se pokrene, ne damo mu dovoljno slobode da pojuri napred, prema nepoznatom i da otplеше prema okeanu. On je kao reka, a mi od njega pravimo baru. Ako reka postane takva to je njena smrt. Ostane li se kao reka znači da se ostaje živ. Bare nikada nigde ne stižu. Samo se isušuju, postaju sve blatnjavije i prljavije i smrde jer su ustajale. One ne mogu da ostanu sveže i čiste. Reka ostaje čista, sveža i teče. U reci je radost jer vas uvek očekuje neko iznenađenje, kao i nedoumica – šta će sada da se dogodi? Svaki trenutak u životu je iznenađenje, neizmerno smo iznenađeni i u beskrajnoj neizvesnosti, to je tajna u kojoj su nepoznati početak i kraj. Inače, čovek samo treba da ostane kao reka; stalno treba da se kreće prema okeanu, da se ničega ne boji i da se ničega ne drži grčevito. Nastavite da tečete, nikada ne dozvolite da postanete ustajali – ostanite pokretljivi, mladi. Telo je osuđeno da jednog dana postane staro, ali duh nikada ne mora da ostari. On će ostati samo ako mu to dozvolimo. Smrt ne dolazi kao kraj, nego kao početak; samo se otvaraju nova vrata.

#### 3. dan

Čovek samo misli da umire; smrt je zabluda. Niko nikada nije umro i nikada se nije ni rodio. Rođenje i smrt su samo epizode u večnom životu. Niti je rođenje početak, niti je smrt kraj. Postojali ste pre rođenja i postojaćete posle smrti. Zapamtite to, shvatite da je ovo čitava svrha religije. Da se iskusi besmrtnost jedini je način da se rešimo svih strahova, jer su oni ukorenjeni u strahu od smrti. Kada jednom shvatite da ne postoje ni smrt ni rođenje oslobodićete se straha, oslobodićete se pakla. Bićete oslobođeni od svih vrsta noćnih mora. U vama će se nastaniti čudesan mir, koji nije kao mir na groblju, nego mir koji će pevati, igrati i slaviti. Takav mir je pun života.

#### 4. dan

Meditacija je samo put, metoda, tehnika pronalaženja, vašeg povratka kući. Taj put povratka je u vama. Uvek je bio tamo i zauvek će ostati tamo. Možete lutati svuda, ostaćete u mraku dok se ne vratite u svoje sopstveno biće, dok se ne okrenete u sebe i vidite samog sebe. U momentu kada vidite sebe sve postaje svetlost; od tog trenutka nestaje mrak, nestaje slepilo. Sve je tako jasno da ne može biti jasnije, svi problemi nestaju. Život postaje prava svečanost. Meditirajte sve više i više. Neka vam bude cilj da kad god imate vremena to vreme posvetite meditaciji. Ona uvek mora da ima prednost.

#### 5. dan

Ljudi koji su obrazovani moraće da odbace svoje obrazovanje ako zaista žele da postanu mudri. Mudrosti ne stoji na putu neznanje, nego saznanja, zato što su ona zapravo neznanje. Ono što ste naučili nisu prava saznanja, nisu vaša saznanja, pa zato nisu prava. Odbacite ih – sve su to suvišne stvari – tako da biste zaista mogli da saznajete.

Kada posmatrate tuđim očima, kako biste mogli da vidite? Vi ne možete da gledate mojim očima; to je nemoguće. Imate svoje sopstvene oči za gledanje, a to ne važi samo za spoljašnje oči nego i za vaše unutrašnje oči. Ne možete da živite na pozajmljeni način, a ljudi upravo to rade. Zato im je život samo imitacija, samo fotokopija. U njemu nema ni lepote ni radosti. Ne možete u njemu da vidite ni igru, ni svečanost. Samo izvorno može da igra i peva, jer samo možete da se veselite kada ste izvorni.

#### 6. dan



Svako biće je jedinstveno. Bog nikada ne stvara fotokopije, on uvek stvara originale i veruje u izvorno. On je istinski tvorac, nikada se ne ponavlja. Inače, čovek stalno živi u imitaciji. Mi pokušavamo da budemo neko drugi, što nije moguće. Sve što radimo biće bezuspešno. Možete da budete samo ono što jeste, ne postoji druga mogućnost. Svi se trudimo da budemo neko drugi. To je čitava priča o našem neuspehu, našoj životnoj tragediji.

Nastojim da vam pomognem da poštujete sami sebe, da volite sami sebe, prihvatite sebe i budete ono šta jeste jer je to jedina mogućnost; ne možete biti drugačiji. Uz to, nema ni potrebe da se bude drugačiji – Bog vas je stvorio jedinstvene. Ne propisujem vam određene osobine niti određeni stil života, nego samo uvid, svesnost, da biste sami mogli da odlučite o svom životnom stilu, tako da možete da živite u sopstvenoj svetlosti. U momentu kada započnete da živite u svojoj svetlosti, imaćete dobrotu.

#### 7. dan

Pripremite se za dan. Pred vama je izlazak sunca. Izadite iz svog sna, nemojte više da se skrivate ispod pokrivača, koliko god to bilo prijatno i koliko god vam vaš um bude govorio: „Okreni se samo još jednom na drugu stranu, samo još malo, nekoliko minuta.” Ne slušajte ga jer tih nekoliko minuta nikada neće proći. Um stalno odgađa. Želi da nastavite da spavate, jer um može da postoji samo kada spavate. Kada se probudite um nestaje, baš kao što i snovi nestaju kada se probudite. Um je pojava snova, napravljen je od iste stvari kao i snovi. Zato više nema odgađanja – probudite se.

#### 8. dan

Bog je kao more, beskrajn, neograničen. Mi smo se odvojili jer smo se identifikovali sa ograničenjima svog tela i svog uma. Ta ograničenja nas drže odvojenim. Oslobodite se naprosto tih ograničenja. Ne govorim vam da treba da se oslobodite tela, vaše telo je savršeno dobro, koristite ga; ono je vaša kuća, živite u njoj. Ne morate misliti da ste telo. Vi ste u umu, ali niste um. U momentu kada prestanete da se identifikujete sa tim ograničenjima, iznenada se menja stanje vašeg uma; prestajete da osećate ograničenja. Ovo je Bog. Postajete okean, postajete beskraj.

Tada više nije potrebno da tragate za Bogom – vi ste sami Bog. Ovo postajanje Bogom je jedini način da se upozna Bog. Ne postoji drugi način. Čovek ne može poznavati Boga ako ne postane Bog.

#### 9. dan

Vi ste božanski i vi ste bez oblika. Bog nije nešto kvantitativno, Bog je samo svojstvo. On nije nešto materijalno, već je samo prisustvo. On nije kao cveće, nego kao miris. Čovek može da ga oseti, ali ne može i da opipa. Čovek može u njemu da uživa, može da ga voli, može igrati s njim, ali ne može da ga poseduje. Ne može da ga stavi u banku i ne može ga smatrati blagom, jer Bog nije ničije vlasništvo. Ovo je značenje bezobličnosti.

Nikada ne smatrajte da je Bog osoba, mislite o njemu samo kao o prisustvu koje okružuje celo postojanje. Tada neće biti potrebe da se ide u hram ili nekim kipovima. Gde god da budete možete se pokloniti s dubokom ljubavlju i zahvalnošću, a svojim predavanjem da stvorite most do Boga.

#### 10. dan

Dok putujete ka tom unutrašnjem plamenu, to je zaista strma staza s mnogo ponora. Krećući se u mraku čovek tetura, udara se, pada i treba ponovo da se diže. Stalno mu je potrebno ohrabrenje i podrška, potreban mu je neko da ga spreči u bežanju i nestajanju. To je svrha učitelja, on vas stalno drži za ruku i govori vam „Ne bojte se, cilj nije daleko – ovde je iza prvog ugla”. Zapamtite da cilj nije nikada iza prvog ugla, samo učitelj uvek kaže da jeste. Jednog dana će biti, ali čovek mora da dočeka taj dan, mora da bude strpljiv.

#### 11. dan

Prosečan čovek živi u skladu sa drugima; inteligentna je osoba koja živi u skladu sa sopstvenom svetlošću. Kakav god bio rizik, takav čovek je spreman da ga preuzme jer se oslanja na sopstvenu inteligenciju. Zna da će ona da bude sjajnija što je izazov veći, zato prihvata izazove. Takav čovek živi u opasnosti jer se inteligencija razvija samo u opasnosti, odnosno nesigurnosti. Kada nema opasnosti i nesigurnosti inteligencija umire. Upravo je to osoba koju ja smatram prosečnom - čovek koji je dopustio da mu inteligencija umre; koji je dozvolio da mu inteligencija zarđa. Meditacija je način na koji se vaša inteligencija sve više izoštrava. Konačno, što ste inteligentniji, utoliko ste bliži Bogu.

#### 12. dan

Život je noćna mora; ako u toj mori patite sve što treba da učinite je da uložite svoju energiju u buđenje. Neće vam trebati ništa drugo. Ako vas progoni lav, ne morate da ga ubijete jer lav zapravo ne postoji. Ako se na vas sruši stena, ne morate da je pomerate jer je ona možda vaš jastuk. Sve što vam treba jeste da se probudite!

#### 13. dan

Život je poklon, ali vrlo malo ljudi to shvata, Bog stalno poklanja život a da ne priča mnogo o tome. Život se daje tako tiho da nismo ni svesni da nam je poklonjeno nešto dragoceno. Uz to, Bog ne očekuje našu zahvalnost. Ne izvodi oko toga nikakvu predstavu. Čak i ne šapne: „Dajem vam najdragoceniju stvar u egzistenciji: život, svesnost, ljubav.” On zaista zna kako da daje. Njegovo davanje je umetnost; osoba koja prima poklon ne treba o tome ništa ni da zna jer bi u protivnom to bilo malo ponižavajuće, čovek bi mogao da se oseća posramljeno.

Zato što Bog daje anonimno, ljudi koji primaju nikada nisu ni svesni tog poklona, sem ako svesno, promišljeno ne nastoje da postanu svesni toga što im se daje. Kad god postanete svesni, postanete sposobni, tada primite više. Kada za to postanete zahvalni, zavredeli ste da primite više.

Osoba koja zahvaljuje Bogu za sve što se dešava s njom stalno prima sve više jer zahvalno srce postaje sve otvorenije i sposobnije za primanje. Podsetite se na to da je sve poklon. Sve što vam se događa je veliki poklon – sve boli i sva zadovoljstva, sve agonije i sve ekstaze, svi usponi i svi padovi. Sve je predивно jer sve učestvuje u vašem razvoju, u vašem putu prema krajnjem procvetavanju.

#### 14. dan

Bog nema oblik, niti imena niti definicije. Bog ne može da se definiše, opiše ili izrazi. Zato je sve što se ikada o Bogu kaže pogrešno. U momentu kada se izgovori postaje pogrešno.

Čovek može ispravno da se postavi prema Bogu samo ako je tih. Čim izgovorite makar i jednu reč više to nije ispravno. Ništa ne može da se govori o Bogu, ali On može da se iskusi. Ne postoji dokaz, niti kakva logička sigurnost, ali postoji nešto egzistencijalno.

Sanjasa je nov način gledanja na stvari. Sastoji se u tome da se postigne da Bog polako počinje da dolazi sa svih strana. Iako sam nema oblik, izraziće se u svim mogućim oblicima; vi ćete ga osetiti u svim mogućim oblicima.

U jednom smislu talas je okean, u drugom smislu svi talasi su okean. U jednom smislu ni jedan oblik nije Bog, a u drugom smislu svi oblici su božanski.

Um ne može znati jer on može da obuhvati samo oblike. Da biste upoznali bezoblično moraćete da izađete izvan uma. Moraćete svaki dan da izbacite um makar na nekoliko trenutaka, tako da Bog može da vas preplavi. Tih nekoliko trenutaka biće stvarni trenuci. To su jedini trenuci u kojima živite – svi ostali će biti otplavljeni, neće biti zapamćeni. Zapamćeni će biti samo trenuci u kojima živite s Bogom.

#### 15. dan

Putovanje prema samome sebi zahteva veliko strpljenje. Međutim, mi smo postali vrlo nestrpljivi. Posebno su u ovom veku ljudi izgubili polagani način života. Stalno su u žurbi, sve žele istog časa. Misle da je sve kao instant kafa. Inače, postoje stvari za koje je potrebno veliko strpljenje. To ne znači da one ne mogu da se dogode odmah. Paradoksalno je to što će se one, ako budete dovoljno strpljivi, događati odmah, istog trena. Nasuprot tome, ako se žurite, vreme će beskrajno da potraje pre nego što se stvari dogode, ili se uopšte možda neće ni dogoditi. Nestrpljiv čovek možda nikada neće dobiti te stvari, a strpljiv može da ih dobije odmah.

Dakle, ovo treba razumeti, od samog početka vašeg putovanja sve zavisi od vas. Ako ste nestrpljivi putovanje postaje vrlo dugo; ako ste strpljivi ono je vrlo kratko. Ako ste apsolutno strpljivi i možete reći „Spreman sam da čekam zauvek”, možda neće biti potrebno nikakvo putovanje. Dok naprosto mirujete ne radeći ništa, proleće dolazi i trava raste sama od sebe. To može upravo tako da se dogodi!

#### 16. dan

Pronađite vreme, mesto i dajte sebi zadatak da meditirate. U početku je to teško, samo ostanite strpljivi; sve što vam je potrebno je strpljenje. Nastavite da se nadate, budite optimista jer je sada to samo pitanje vremena. Ovo je kao setva; ne možete da očekujete klijanje odmah sledećeg dana. To će potrajati, klice će izrasti u svom određenom vremenu. Klice ne slede vaša očekivanja, nego svoj sopstveni zakon. One

slede unutrašnji zakon, vlastitu prirodu. Čekaće pravo godišnje doba, možda oblake, možda kišu, možda proleće...

Zato ne gubite srčanost. To je jedan od osnovnih razloga zbog koga ljudi započnu meditaciju, a ne uspevaju. Mnogi započnu, ali samo posle nekoliko dana već misle „Meni ne uspeva.“ To nije pitanje uspeha ili neuspeha. Naprosto nastavite da radite bez obzira na to što se događa – isto kao što se svaki dan okupate i odlazite da spavate. Ne opterećujte se uspehom ili neuspehom, time stičete li nešto ili ne. Kupanje je dobro samo po sebi, ono ima sopstvenu vrednost. Meditacija ubrzo postaje kao unutrašnje kupanje. Osećate se bolje, usredsređenije, jače ukorenjeni, jače vezani za zemlju. Napokon, ako čovek može nastaviti da čeka, jednog dana će ga iznenaditi nešto kao eksplozija, kao munja i od tog momenta nikada više neće biti isti. Od tog časa ne treba više da meditirate, tada ćete biti u meditaciji bez obzira šta budete radili. Tada je disanje meditacija, šetnja je meditacija, jelo je meditacija. Tada meditacija naprosto postaje sama vaša priroda.

#### 17. dan

Dobrota je sunce koje izlazi iz vas. Svakidašnji čovek živi u mračnoj noći koja ne poznaje zoru, koja ne zna za izlazak sunca; samo tetura u mraku, padajući ovde, padajući onde i povređujući se. Kada pogledate ljudski život vidite da je on samo jalovo tapkanje, jer tapkajući čovek nikada ne nalazi vrata. Vrata mogu da se nađu samo kada vaša unutrašnjost bude obasjana svetlošću, ako izađe sunce. Ovo se dešava u meditaciji, koja je početak izlazenja sunca, ona je poziv suncu da izađe unutar vas, poziv svetlosti, poziv tišini i miru. Obično nikada ne razmišljamo o ovim stvarima: o tišini, miru, nepokretnosti, svetlosti – a one su pravo blago. Od njih se sastoji naše pravo kraljevstvo.

Zato od sada pa na dalje zovite sve više i više mira, sve više i više tišine, nepokretnosti. Ne propustite ni jednu priliku da budete mirni i tihi. Ne propustite ni jednu priliku da se opustite i pogledate u svoju nutrinu. Tako ćete iznenada jednog dana to doživeti. To se nikada ne zbiva postupno, nego iznenada. Odjednom zapažate kako u vašoj unutrašnjosti istočna hemisfera postaje crvena jer je prošla noć i izlazi sunce. Tada započinje pravi život, svaki trenutak postaje dragocen i zanosan, u svakom trenutku je sadržana večnost. Tada ne postoje ni prošlost ni budućnost, sve je sadašnjost. Tada čovek saznaje da ne umire niti se rađa. Čovek je uvek ovde i sada.

#### 18. dan

Uđite u sebe, odmorite se u svom sopstvenom biću i lagano, lagano kako se odmor produbljuje, kako vaša opuštenost postaje ustaljena pojava, kada vam ništa ne odvlači pažnju, kada postanete središte ciklona, tada će se pojaviti dobrota. Naravno, dobra osoba je blagoslov za svet kao što je jedna osoba za njega prokletstvo.

Ako čovek može da zapamti samo to da je božansko biće to će biti dovoljno za meditaciju. Ako se toga stalno bude sećao, kao da se u njemu stalno kreće neka struja, tada ništa drugo nije potrebno. To je samo pitanje pamćenja činjenice da ste božanski. Kada se podsećate na to da ste božansko biće, prirodno je da se podsećate na to da su sva bića božanska. Božanski ste samo ako su i svi drugi božanski. Božanski možete biti samo u božanskom postojanju. Mi smo deo jedne organske celine.

Zato se podsetite na to što je češće moguće. Neka vam postane kao disanje i otkriće vam se mnoge tajne. Kada posmatrate ljude setite se da svi oni božanski, kao i stabla, stene i zvezde. Kada jednom osetite da ste okruženi bezbrojem božanskih oblika naravno da neće biti moguće da budete jadni. Čovek se naprosto oseća kao da leti; izgubi težinu i porastu mu krila. Takva je naša meditacija, takva je naša molitva.

#### 19. dan

Molitva nije naučna, ali meditacija je čisto naučna. Podjednako kao što naučnik gleda, posmatra objektivnu pojavu, meditant posmatra psihološku pojavu. To je isti proces, odvojeno posmatranje bez predrasuda, bez zaključaka; jer ako bi ste već imali spreman zaključak tada nema smisla da se vrši posmatranje. Tada ćete već nekako dokazati da je vaš zaključak ispravan, a onda čitav proces nije naučan.

Isti postupak posmatranja mora da bude okrenut prema vašem sopstvenom umu. Čovek postaje laboratorija, veliki opit posmatranja; čovek gleda svoje misli, želje, uspomene, ljutnje, pohlepu, požudu, bez ikakvih prethodnih zaključaka, bez prosuđivanja; ovo je dobro a ovo je loše... ne sudeći o tome.

Kada ni malo ne prosuđujete, bez predrasuda, bez zaključaka, kada je čisto vaše posmatranje, jednostavno, nevino; tada počinje da nestaje ono što posmatrate. Ovde nauka i religija počinju da se razdvajaju. U nauci, što više posmatrate predmet postaje stvarniji. U početku nije bio tako stvaran. Mogli ste da ga previdite; ali sada ga jasno vidite, ne možete da pogrešite pošto je još konkretniji. Posmatranje svoga uma je različito od ovoga. Kada posmatrate svoju ljutnju, ona počinje da iščezava, ne može da postoji.

Polako će nestati sav um, prestaće da postoji. Kada više ne bude postojao um za posmatranje, posmatrač će da se okrene sam sebi.

Ovo je momenat ostvarenja, samoostvarenja, ovo je samadhi. On je krajnji cilj delanja svih mistika.

#### 20. dan

Postoji osećaj da je postojanje sasvim ravnodušno prema nama. To nije istina. To je ograničen pojam koji se pojavio u ljudskom umu zbog naučnog napretka. Nauka je donela čoveku mnoge blagoslove, ali uz njeno buđenje su išla i neka prokletstva. Učinila je zdravijim ljudsko telo, uhranjenijim, ali je prestala da hrani ljudsku dušu, tako da ona gotovo skapava. Nauka je dala mnogo, ali je mnogo i oduzela; a to što je dala površno je i nije bitno, a uzela je sve što je bitno. Tako nauka nastavlja da nam pruža udobniji život, a u isto vreme strahovit osećaj besmislenosti. Svi inteligentni ljudi osećaju da je besmisleno postojati. Međutim, ne iz razloga što bi to zaista bilo besmisleno, nego zato što smo potpuno zaboravili jezik kojim se možemo obratiti postojanju.

#### 21. dan

Uvek iznova zapamtite; gledajući nebo budite svesni da ste i vi nebo, gledajući zvezde budite svesni da su zvezde u vama. Lagano, lagano, vaš životni stav će se potpuno izmeniti, a u tom novom stanju mali problemi se ne mogu pojaviti; oni postaju smešni. To je način na koji pravi religiozan čovek prolazi kroz život; nedodirljiv, smiren, hladan i vedar, usredsređen i utvrđen u svom biću – ništa ne može da ga uznemiri, čak ni smrt, ni ona mu ne može oduzeti ništa. On je odbacio sve što bi moglo da mu se uzme i postao je čovek koji zadržava samo ono što je večno.

#### 22. dan

Čovek je rođen samo kao mogućnost. On ima mnoge mogućnosti, ali zapamtite da je mogućnost samo mogućnost. Nju treba preobraziti u realnost, treba je ostvariti. Ovde je potreban veliki napor, to je veliki uspon. Čovek treba da bude marljiv, ne može da postigne dobrotu ako joj se samo nada. Nije dovoljna sama žudnja. U ovaj zadatak morate uložiti svu svoju energiju. On će biti najveće životno postignuće. Zato treba potpuno da mu se posvetite, manje od toga neće biti dovoljno.

#### 23. dan

Čovek može da deluje na dva načina. Ponekad deluje kao mašina koja misli, baš kao kompjuter. Naše škole, koledži i univerziteti pripremaju ljude upravo za takvo delovanje; pripremaju vešte i delotvorne kompjutere. Međutim, tada se razara naša duša. Kompjuter može da učini sve što i Albert Ajnštajn, ali ne može da ostane dobar. Ne može da deluje kao sveti čovek.<sup>6</sup>

Čovečnost umire, umire toliko polako da mi još toga nismo postali svesni. Smrt se događa zbog vrlo polaganog trovanja. Čovek se sve više pretvara u biološki kompjuter.

Vaše pravo središte je srce. Nemojte da ga zapostavljate, neka ne prestane da vam bude važno. Koristite se svojim umom, ali ne dozvolite da vas vaš um zloupotrebljava. Koristite um, kao prelepu mašinu; kao automobil, kompjuter ili klima uređaj... ali ne više od toga. Ostanite utvrđeni u srcu, delujte iz srca, dozvolite osećajima da presuđuju. Koji god osećaji izgledali nelogično, pustite ih da presuđuju i vaš život će se ispuniti vlastitim plesom i lepotom, vlastitom dobrotom i blagoslovom.

#### 24. dan

Božanski glas je uvek u srcu, uvek vas zove. Međutim, do vas ne može da se dođe, vi ste zaposleni nekakvim svetovnim poslovima, nekakvim običnim stvarima. Vaš um je prepun nepotrebnih stvari, zaposlen je a nema posla. Zbog toga nikada ne čuje smireni tihi glas u sebi. Kada se jednom um stiha i nestanu misli, odjednom ćete začuti taj glas. Tada, kad iz svog srca neposredno čujete Boga, započeće preobražaj; to je otkriće. Bog uvek dolazi kao otkriće, nikada kao saznanje, nego uvek kao otkriće. Zapamtite ovo.

Bog nikada nije daleko, uvek je ovde, čeka vas dvadeset četiri sata na dan. Nažalost ljudi samo trče tamo-amo. Protraćiće ceo svoj život na glupe besmislice; nezamislivo je da čovek može da bude tako neinteligentan, ali jeste.

#### 25. dan

Srce je uvek iskreno. Srce nikada nije neiskreno, a razum nikada nije iskren. Razum živi u lažima, živi od laži, postoji u svim vrstama laži ili krivotvorina. Srce je izvorno, odano, jednostavno; ono nije

---

<sup>6</sup> Buda.

lukavo. Ono samo odražava to što jeste. U tome je njegova lepota i njegova istina. Bog se nikada ne saznaje pomoću razuma. Sve što ima ikakvu vrednost nikada se ne saznaje uz pomoć razuma. Ljubav, lepota, Bog; svi se saznaju pomoću srca. Srce predstavlja širom otvorena vrata u realnost. Pomerite se iz razuma u srce.

#### 26. dan

Nežnost vas čini ranjivim, čini vas otvorenim i osetljivim za sve tajanstveno što nas okružuje. Ljudi koji nisu nežni, koji su čvrsti kao stene stalno propuštaju život. Život prolazi pored njih, ne može u njih da prodre, oni su neprobojni. Život je tolika radost za one ljude koji su nežni, meki, zaljubljeni, saosećajni, osećajni. Tada je život sam po sebi dokaz; na bezbroj načina dokazuje da postoji Bog. Nasuprot tome za tvrde ljude koji su kao stena nema dokaza o postojanju Boga. Njima se ne može dokazivati jer su nedostupni osećajima. Takav čovek gubi sve osećaje, živi samo u razmišljanju. Gubi srce, postaje samo razum; a u glavi su same besmislice. Budite srce! Čak ako zato morate da izgubite razum, izgubite ga – to se isplati. Predivno je biti nerazuman, a ružno je biti bez srca.

#### 27. dan

Ne odeljujte običan od neobičnog života. Oni su jedno, oni su u nedeljivom jedinstvu. Deliti ih značilo bi stvarati ljudsku podvojenost, šizofreniju. Život je jedinstvo, organsko i nedeljivo jedinstvo. Sve je podjednako uzvišeno i prizemno. Nema hijerarhije, sve postoji istovremeno i na istom nivou. Zato ništa ne sme ni da se naglašava niti da se potcenjuje. Naravno da sve mora da se preobražava, da se preobrazi pomoću ljubavi, dobrote i radosti. Ako možete u svoj život da unesete igru, ako svaki momenat vašeg života može postati melodija, ako možete postati ritmično iskustvo, tada će Bog sigurno doći k vama.

#### 28. dan

Jednom kada započnete da verujete, počinjete da se otvarate. Ako ne veruje, čovek se, naravno, zatvara zbog straha od ranjivosti. U veri se čovek otvara, nema čega da se boji, ovo je naš dom. Drveće, zvezde, sunce i mesec su članovi naše porodice, naša braća i sestre. Svemir je naša porodica.

Ovo možete da iskusite samo ako verujete – a iza toga će dobrota biti neizbežna. Bez ovoga naša sudbina postaje jad koji se ne može izbeći. Uz ovo, dobrota je prirodna, dolazi sama po sebi.

#### 29. dan

U životu se možete kretati uzbrdo ili nizbrdo. Ako idete nizbrdo, to će biti prijatno i lako. Ne treba ni malo da se naprezete, ništa da rizikujete niti da odgovarate ni na kakve izazove – ali isto tako nećete ništa ni dobiti. Pomeraćete se samo od rođenja do smrti. Život će da ostane pusta praznina. Čovek mora da bude marljiv, da prihvata izazove koji ga podstiču na kretanje uzbrdo. To je teško i opasno, ali u vama stvara ono najbolje. Čovek mora da uloži zbir svojih energija u ovaj zadatak, jedino tada ... čovek mora sve da raskine, jedino tada ... život će da buja i da procveta. Postaće radost, ispunjenje, zadovoljstvo i blagoslov.

#### 30. dan

Rađamo se s ogromnim blagom, tako silnim i tako velikim da je neiscrpno. Uprkos tome živimo u pukom siromaštvu jer nikada ne tragamo u sopstvenom biću, nego tražimo na svim drugim mestima. Ovo traganje svuda je najčudnija ljudska osobina - čovek je spreman da se popne na Mont Everest i na Mesec – a nije spreman da uđe u svoju unutrašnjost.

Svi se oglašuju kada im se kaže „Uđite u svoju unutrašnjost”. Jer, blago je samo tamo. Živeći stalno nosimo to blago sa sobom, a ostajemo prosjaci. Vaša realnost je u vama samima, a vi je tražite spolja. Prvo treba da tražite u unutrašnjosti. Ako tamo nema blaga, tada naravno možete da krenete u potragu širom sveta. Međutim, to se još nikada nije desilo. Svi oni koji su ušli u unutrašnjost, pronašli su ga.

#### 31. dan

U momentu kada čovek započne traganje za samim sobom postaće blagosloven. Samo to traganje je početak preobražaja. Što se više posvetite tom traganju, utoliko će preobražaj brže da usledi. Učinite ga intenzivnim, učinite ga potpunim.

Jedna od osnovnih tajni života i postojanja je da živite samo tada kada imate nešto radi čega ste spremni da žrtvujete čak i svoj život. Pravi život započinje tek kada u svom životu imate nešto uzvišenije, veće, svetije od života. Kada sám život postane samo sredstvo za postizanje uzvišenog cilja, tada vaš život dobija sadržaj. Jedino u ovom sadržaju postoje smisao, značaj i radost.

## ŠESTI MESEC

### *Letimo sami*

#### 1. dan

Rađamo se s beskrajnom mudrošću, a stalno je gubimo skupljajući saznanja. Saznanja su suvišne stvari, ona su svetovna, trivijalna. Mi neprestano dajemo dragoceno, a zauzvrat dobijamo beznačajno.

Postanite ponovo neznalice kada se radi o ovom takozvanom znanju. Zbacite ga sa sebe, zaboravite ga, a u momentu kada ono bude potpuno zaboravljeno u vama će početi da izvire mudrost. Ona je naša istinska priroda. Ne morate da je učite, ne morate da je tražite, nikuda da idete tražeći je. Ona je najskrivenija suština vašeg bića.

Meditacija je zaboravljanje saznanja radi ponovnog uspostavljanja mudrosti.

#### 2. dan

Čoveku su potrebni kuća, hrana, novac i odeća; on treba da pazi na sve to, ali te stvari ne treba da mu postanu važne. Određeno vreme i određeni prostor treba ostaviti za istraživanje unutrašnjosti. Ovo ja nazivam meditacijom; čovek sedi sam, druži se sam sa sobom, dostupan je sopstvenoj subjektivnosti.

Ova dostupnost i otvorenost vas ne otvara vama samima, nego samoj egzistenciji. Ukoliko čovek ne zna šta je život, živeće uzalud. Ukoliko čovek ne okusi tajnu ove jedinstvene lepote i zanosa koji ga okružuju – a oni već postoje, treba da budete samo malo budniji i osetljiviji - život ostaje prazan. Čovek se rodi a ostane nerođen, čovek živi a zapravo je mrtav.

U viđenju samog sebe čovek se ponovo rađa. Susret sa samim sobom je novo rođenje, pravo rođenje. Čovek biva dvaput rođen.

#### 3. dan

Saznanja su na raspolaganju spolja. Spoznaja zahteva unutrašnje pročišćenje. Saznanja su podaci, spoznaja je vaša sposobnost viđenja i razumevanja. Saznanja nikada nikoga ne preobražavaju. Mogu da vas učine velikim predavačem, ali veliki predavači su obični papagaji. Predavač naprosto ponavlja; on nije ništa drugo do gramofonska ploča. Nasuprot tome, spoznavatelj spoznaje, on zna sam po sebi. On ne veruje, on vidi. On nije hrišćanin, nego Hrist; on nije budista, nego Buda.

Zapamtite ovo. Potrebna je ključna promena u vašoj svesnosti, potpuno nova vrsta svesnosti; budna, svesna, meditativna, puna ljubavi. Ovo su temelji koji će vam omogućiti viđenje. Nećete postati informisaniji, nego potpuno preobraženi.

Ja ne nastojim da vas obrazujem, nego da vas preobrazim. To je sve o sanjasu.

#### 4. dan

Saznanja su laka i jeftina. Čovek može da ih prikupi koliko god želi, može da ih pozajmljuje od drugih. Nasuprot njima mudrost je vrlo skupa i vrlo dragocena. Čovek je plaća svojim naporima, svesnošću, meditativnošću. Mudrost ne može da se dobije ni od koga, niti iko može da vam je oduzme. Samo ličnim naporom možete da stvorite svoju mudrost.

Ona postoji kao seme, samo kao seme. Morate ga zasaditi, negovati, zalivati i brinuti se o njemu – a sve to je sadržano u meditaciji. Ono raste vrlo polako. Tada postajete ružin grm na kome cveta mnoštvo cvetova. U momentu kada se oni otvore, vaš miris se oslobađa na vetru i nastaje neopisiva radost – ne samo u vama - čitava egzistencija se veseli s vama.

Uvek kada pojedinac postane prosvetljen, čitava egzistencija zakorači korak napred.

#### 5. dan

Svi mi u sebi nosimo zvezdu beskrajne lepote. Mi smo zvezde. Naravno da smo okruženi gustim dimom i oblacima, pa ako neko posmatra spolja ne može da pronađe zvezdu.

Meditacija deluje tako da prodire kroz tamne oblake koji vas okružuju i dopire do središta gde se nalazi večna svetlost, gde je život plamen radosti, dobar je i neopisive lepote. Iskustvo tog najskrivenijeg plamena jeste iskustvo božanskog.

Putovanje je teško, ali вреди poći na put. Teško je samo u početku, dok se ne prilagodite radosti otkrivanja nepoznatog, slobodi i uzbuđenosti nepoznatog, zatim više nije tako. Svaki trenutak tog putovanja

je pun tako skupocene lepote, tako izuzetne radosti, tako prelepog zanosa da je čovek spreman da prođe kroz sve nevolje. Spreman je čak i da umre za to, jer je saznao da ni smrt zapravo nije smrt.

#### 6. dan

Ljubav zahteva mnogo hrabrosti. Zapravo ni za šta drugo ne treba toliko hrabrosti kao za ljubav, jer je njen osnovni zahtev smrt ljudskog ega. Tek kada rastočite svoj ego u vama prostruji ljubav. Ego je prepreka, a potrebna vam je odvažnost da biste ga odbacili. Čovek ga se drži grčevito, smatra da je on sam jedino ego; zato je jako preplašen. „Šta će mi se dogoditi ako odbacim svoj ego? Izgubiću identitet.”

Tačno, doći će vreme kada ćete izgubiti svoj identitet, lažni identitet, jedno razdoblje u kome nećete znati ko ste, ali zatim će se razviti pravi identitet.

Zen-budisti kažu: „Pre meditacije reke su reke, a planine planine; u meditaciji reke više nisu reke, niti su planine planine; a kada je meditacija potpuna, kada se ostvarite, reke su ponovo reke, a planine ponovo planine.”

Između ove dve stvari postoji praznina – prethodnog napuštanja i budućeg dolaska – koja će biti pomalo zbrkana; zato vam je potreban učitelj koji vam pomaže da to prebrodite, koji vas drži za ruku i hrabri za to vreme: „Ne bojte se. Svitanje nije daleko. Ne osvrćite se, gledajte pred sobom... jer nema povratka. Život se nikada ne vraća, on je uvek sledeći trenutak.”

Prema Budinim rečima Čaraiveti: Nastavite da napredujete – dok ne dođete do tačke gde više ne postoji ni jedna želja. To je trenutak ispunjenja, dobrote, blagoslova.

#### 7. dan

Voleti znači biti religiozan. Iskreno voleti postojanje znači moliti. Čovek mora stalno da usavršava način na koji moli. Mora da ga učini bezuslovnim, nemotivisanim, nezahtevnijim, što manje dominirajućim, što nesebičnijim. Kada vaša ljubav bude potpuno čista dopreće do Boga. Za to vam nije potrebno ništa drugo. Stižete do krajnjeg savršenstva života. Ljubav je suština, zato dopustite da vas vodi.

#### 8. dan

Ljubav – ova jedna jedina reč sadrži sve što je vredno življenja, što je vredno imati u životu. Ako čovek zaboravi na Boga ništa nije izgubljeno, ali ako zaboravi na ljubav tada će izgubiti sve. Kada postoji ljubav Bog mora da se dogodi jer je Bog vrhunac iskustva ljubavi. Nasuprot tome, bez ljubavi nije moguć čak ni Bog. Bez ljubavi ništa nije moguće; nema dobrote, nema blagoslova, nema istine, nema slobode. Ljubav je nektar; pruža vam iskustvo besmrtnosti. Ona je most između vremena i večnosti.

#### 9. dan

Zapamtite da ste vi sami ljubav. Društvo sve prisiljava da na to zaborave. Društvo stvara svakojake okolnosti koje vam ne dozvoljavaju da se setite da ste ljubav.

Svuda gde je ljubav, tamo je Bog. Ljubav je miris božjeg prisustva.

Zbog toga zapamtite ovo i uništite ono što je društvo u vama stvorilo kako bi vas sprečilo da se setite svoje realnosti. Stvoreni smo od ljubavi i za ljubav.

#### 10. dan

Čovek ne živi u harmoniji. Čovek živi kao gomila svadljivaca. U vama postoje mnogi ljudi, ne samo jedan čovek; koji se međusobno stalno bore, svađaju i svi se pretvaraju da su gospodari. Sve je podeljeno; svaki delić želi da pođe u svom smeru, ni jedan se ne slaže ni sa jednim drugim. Čoveku je potrebno sjedinjavanje svih tih delića u celinu, stvaranje sklada.

Kada se kristališete postajete jedinstveni; a kada se svi ti raspršeni delići rastope i stope u celinu, javlja se neopisiva radost jer nestaju svi sukobi. Kada sukobi nestanu, tada započinje svečanost.

Sve meditativne tehnike su oblikovane tako da mogu da zblize i sprijatelje vaše sukobljene deliće i stvore harmoniju.

#### 11. dan

Strast je najprimitivniji oblik svesnosti, a čovečnost najuzvišeniji. Ovaj primitivni oblik ne sme se poricati, nego ga treba preobraziti. Treba ga iskoristiti kao lestve. U prošlosti su takozvani religiozni ljudi bili veliki protivnici strasti i posle vekova njihovih učenja stvoreno je šizofrenično društvo. Podelili su čoveka na dva dela, niži i viši, a ta podvojenost je uzrok jada, patnje i nezadovoljstva.

Kada počnete o sebi da mislite kao o dva odvojena bića, o višem i nižem, tada nastaje stalan sukob. Pokušavate da prevladate ono nisko, da se borite s njim i da ga uništite – a nije moguće uništiti ga. Preobražaj je moguć, uništenje nije moguće.

Ništa što postoji ne može da se uništi. Stvari mogu samo da se promene. Voda može da postane para, isto kao i led, ali je to samo promena. Voda ne može da nestane. Ni jedna stvar ne može da postane ništavilo, niti se išta može stvoriti. Jedino se menjaju kombinacije.

Strast je najniža, a čovečnost najviša prečka na lestvama, a obe su na istim lestvama. Upamtite da će se strast, kada postane svesna, pretvoriti u čovečnost. Dok bude nesvesna biće okrutna, ružna i životinjska.

Samo unesite u svoje biće više svesnosti i pokrenućete se prema božanskom; od životinje prema Bogu. Ljudi su lestve koje su postavljene između ova dva nivoa.

#### 12. dan

Dobrota je najviši nivo radosti. Prvo je uživanje – ono je životinjsko. Sledeća je sreća – ona je ljudska. Dobrota je božanska.

Dobrota je cilj, jer kada ste dobri dotičete najudaljeniju tačku svog bića; ostvarujete se potpuno. Čovek je izgrađen na tri etaže. Prizemlje je životinjsko, što ne znači da nije dobro; ja nisam protiv njega ali bih voleo da svako upozna bar malo od onih viših prostora. Neka najniže bude osnova, ali ne ostajte zatvoreni u njemu. Drugi sprat je ljudski, a treći je božanski.

Upoznajući dobrotu čovek upoznaje svoje božansko, on je Bog. Ako se to ne ostvari, zapamtite da život postaje neispunjen, ostaje duboko nezadovoljstvo, žalost. Samo kada dosegnete svoju najuzvišeniju tačku bićete srećni, mirni, tihi i beskrajno zahvalni time što ste do nje stigli.

#### 13. dan

Čovek postaje nezgrapnan iz jednostavnog razloga što postaje samosvestan; samosvest je vrlo štetna za lakoću. Zato lako razgovarate sa svojim prijateljima, a kada se obratite mnogobrojnoj publici, kada vas slušaju hiljade ljudi, gubite svu ovu lakoću. Postajete nezgrapni, znojite se, drhtite, zaboravljate sve.

Kaže se zapravo da um proradi kada se rodite i da radi sve do smrti; osim u vreme kada se obraćate publici. Tada prestaje da radi i iznenada nastaje praznina. Uz to, što se više pripremate, verovatnost za takvu prazninu se povećava jer sama priprema ukazuje na to da se bojite, da pokušavate nešto da sakrijete; pretvarate se.

Šta se dešava glumcima na pozornici? Zašto gube lakoću? Isti čovek tako lako razgovara sa svojim prijateljima. Ništa se nije promenilo, sve je isto, mogao bi da govori isto. Međutim, zaboravlja da govori stvari koje bi trebalo da govori i sve postaje nespretno.

Divlje životinje su prirodne jer nisu samosvesne. Sve životinje su prirodne jer ništa ne izvode, naprosto žive svoj život. Ne brinu se o tome kako izgledaju. Samo čoveka brine vlastiti izgled, to kako sam izgleda drugima, prihvatili ga oni ili ne. Upravo takve brige upropašćavaju njegovu lakoću. Međutim, dobrota se zbiva samo u stanju lakoće.

#### 14. dan

Put do dobrote, do okeanske dobrote je u prekidanju poistovećivanja s kompleksom tela i uma. Čovek treba stalno da se podseća „Ja nisam telo.” „Ja nisam um.” „Ja sam posmatrač, svedok.” Ovo polako postaje tako prirodno da više nije potrebno podsećati se, to je naprosto tu, postaje unutrašnja struja. Čak i kada spavate znate „Nisam telo, nisam um, ja sam svedok.” Čak i u snovima znate „Ja sam svedok snova.”

Kada se to svedočenje produbi dovoljno, bićete na ivici proboja. Tada će svakog momenta nestati sva ograničenja i postaćete neograničeni, beskrajni.

#### 15. dan

Dobrota ima svoju sopstvenu svetlost. Jad je mračan, dobrota je sjajna. Jadna osoba baca senku na ostale ljude. Ona je kao crna rupa, izvlači energiju iz ljudi. Samo njeno prisustvo je destruktivno, dok je prisustvo dobre osobe stvaralačko, okrepljujuće. Ona obasjava druge ljude. Takav čovek je blagoslov za egzistenciju.

#### 16. dan

Naše kraljevstvo je unutrašnje. Spolja smo osuđeni da ostanemo prosjaci. Šta god radili ova osnovna činjenica ne može da se promeni. Možemo imati mnogo novca, moći, ugleda, ali iza te fasade skrivaće se prosjak i ostaće prosjak.



Pogledajte duboko u oči bogataša i videćete prosjaka. Pogledajte političarima u oči, moćnicima, i videćete prosjake. Oni se kriju, pokušavaju na sve moguće načine da spreče da iko sazna ko su zapravo. Oni oko sebe stvaraju maskaradu, ali svako s bar malo inteligencije mora znati da su zapravo prosjaci.

Čim se okrenete k sebi, prosjak nestaje. Ulazite u kraljevstvo božje i prvi put ste zaista kralj. Isus je celog života govorio o tom unutrašnjem kraljevstvu, ali ga nisu razumeli, što važi i za sve druge probuđene ljude. Ne razumeju ih.

Isus nije imao veze s ovim svetom, ni s kraljevstvom na ovom svetu, niti s moćima na ovom svetu. Govorio je o nečemu drugom, a te reči je izgovarao kao metafore.

Pravo kraljevstvo je u vama i ono je već tamo, ne treba ga stvarati, treba ga se samo setiti. Sve tehnike meditacije su tehnike samopodsećanja.

#### 17. dan

Kada ste u suzama vi se smešite, kada ste ljuti to ne pokazujete, to stalno potiskujete. Prirodno da ceo taj proces u vama stvara razdor. Suze su bile prave, ali im niste dozvolili da se pokažu, potisnuli ste ih. Osmeh je bio lažan, a vi ste pokušavali da se smešite. Takav osmeh ne može da dosegne duboko, on je samo na usnama, nema nikakve veze s vama.

Moral je upravo kao lažni osmeh. Vi živite moralnim životom, ali vam to ne daje dostojanstvo karaktera.

Dostojanstvo karaktera dolazi pomoću meditacije. Ne preduzimate ništa što bi se ticalo vašeg karaktera, ali se razvija vaš uvid. Vidite stvari onakvima kakve jesu i sam vaš život je preobražen u ovom novom svetlu, u ovom novom viđenju. Više se niko ne može prevariti jer uz pomoć meditacije čovek saznaje da nismo izdvojeni. Ne možete biti nasilni, niti da uživate u ranjavanju drugih jer sada znate da su drugi deo vas. Mi smo deo organskog svemira, uopšte nismo izdvojeni entiteti.

Tada ćete svakako imati dostojanstvo karaktera, a dostojanstvo će doći pomoću sjedinjenja. Zato zapamtite: meditacija mora da bude izvor stvarnog karaktera. Čovek može da zaboravi sve o karakteru – samo da uloži svu svoju energiju u meditaciju i odatle će proizaći karakter. On nije nešto što biste vi sastavljali, on se javlja spontano. Na kraju, kada karakter bude spontan imaće sopstvenu lepotu, on će biti radost. Ne teži nekom cilju, već je cilj sam sebi.

#### 18. dan

Postoji mogućnost da se bude dobar a da se ne bude mudar, ali takva dobrota nije istinska; ona je naprosto pojava koju ljudi nazivaju srećom. Ona dolazi i prolazi, ona je trenutna. Uz to, uvek vas ostavlja u velikom nezadovoljstvu i očaju. Cena je previsoka, ona ne vredi toliko.

Postoji mogućnost da budete mudri a da niste dobri, ali je i ta mudrost lažna i krivotvorena. To je ono što nazivamo saznanjima. Ona su pozajmljena, ona su preopterećenje. Sve što nije proizašlo iz vašeg sopstvenog iskustva uvek je ograničenje. Ono može da hrani vaš ego, ali ne može da otkrije vašu pravu prirodu. Pravi tragač mora zajedno da pronađe dobrotu i mudrost. Mogu se lako pronaći jer su one dva krila jedne iste ptice – meditacije.

Meditirajte; u jednu ruku postaćete dobri, a u drugu ruku mudri; obe te stvari se razvijaju istovremeno u vrsti duhovnog sklada. Na krajnjem stupnju dobrota postaje mudrost, a mudrost postaje dobrota.

#### 19. dan

Mudrost će se pojaviti jedino tada ako znate kako da budete sami. Mudrost je vaša lična priroda. Kada ste potpuno sami, kada ste zaboravili na ceo svet, kada ste vi upravo vi, naprosto dobri u sebi, nema potrebe za drugima, niti kakve želje za bilo čim drugim. U takvom mirovanju unutra u sopstvenom biću se javlja mudrost. Mudrost ne označava saznanja. Mudrost su uvid i jasnoća. Mudrost nije podatak, mudrost je preobražaj. Mudrost je potpuno nov način gledanja na život. Naučite da budete sami i dozvolite mudrosti da prekrije vaše biće. Tada možete da živite u svetu, međutim u najvećoj gužvi ćete biti sami, ništa vas neće dodirivati, niti vam odvlačiti pažnju, niti ostavljati utiske na vas. Bićete u svetu, ali ne od ovoga sveta i imaćete mogućnost da vidite šta je ispravno, a šta neispravno. Nećete zavisiti od spoljašnjih zahteva. Nećete zavisiti od Biblije, Gite ili Korana. Pronašli ste svoje sopstvene knjige, pronašli ste glas božji u svom srcu. Više nema potrebe da se čita nastavak, niti traže već potrošena obaveštenja. Sada ste u neposrednoj vezi s Bogom.

#### 20. dan

Ljudi ostaju zavisnici, a što više zavisite od drugog on će se više plašiti, želeće da pobjegne jer postoji neutaživa unutrašnja potreba za slobodom. Želja za slobodom je uzvišenija od svih drugih želja; jača je i dublja od svih drugih želja. Zato čovek može da žrtvuje čak i ljubav, ali ne može da žrtvuje slobodu; to nije u prirodi stvari. Zato vam se prava dobrota može desiti jedino u samoći.

Samoća je umetnost, cela umetnost meditacije. Biti potpuno usredsređen u sopstvenom biću bez ikakve žudnje za nekim drugim, biti u tako dubokom miru sam sa sobom da vam ne treba ništa drugo, to je samoća. Ona donosi večnu dobrotu. Ako se prvo ukorenite u svom biću, a zatim ulazite u neku vezu, tada će ta veza da bude potpuno drugačija pojava. Tada možete da delite, možete voleti i možete uživati u toj ljubavi. Makar je ona trenutna, možete igrati i pevati, a kada prođe prošla je – ne osvrćite se. Sposobni ste da stvorite drugu ljubav. Zato nema nikakve potrebe za tim da se bude zavisan. Zahvalni ste svom ljubljenom, zahvalni ste ljubavi koje više nema jer vas je obogatila, dala vam je neke poglede na život i učinila vas zrelijim.

Međutim, to je moguće samo ako u svom biću imate određene temelje. Ako je ljubav sve što imate, bez ikakve meditativne podloge, tada ćete patiti, tada će svaka vaša ljubavna veza pre ili kasnije postati noćna mora. Zato naučite umetnost samoće i dobrote samoće – tada će sve biti moguće.

#### 21. dan

Pčela ne zavisi ni od jednog cveta. Ona sakuplja sa svih vrsta cveća, ali ostaje slobodna. Ići će i k ruži, ka nevenu i ka lotosovom cvetu. Pomerace se od cveta do cveta sakupljajući med, ali neće biti vezana, neće biti zavisna.

Sledeća stvar koju treba zapamtiti jeste da, iako pčela skuplja med s mnogo cvetova, nikada ne razara ni jedan od njih. Ona to čini umetnički, s lakoćom, ona ne ranjava. Zapravo cvet oseća posebnu sreću kada mu pčela doleti. To je zaista kompliment. Pčela nikada ne razara. Ona skuplja sve što joj treba, ali na takav umetnički način, s toliko spretnosti da cvet ostaje potpuno isti kakav je i bio.

Živite na način na koji nikoga nećete povrediti. Živite na stvaralački način, s veštinom i umetnošću, živite na osetljiv način i nikada se ne vezujte. Uživajte u svim iskustvima, svim vrstama cveća. Samo nastavite da se krećete, nemojte nigde da ostanete zarobljeni i tada je sigurno da ćete doseći Boga.

#### 22. dan

Jad proizvodi vezanost. Vezujemo se za stvari, ljude, mesta. M smo robovi vezanosti. Zavisni smo od bilo čega, a zavisnost donosi jad jer se život neprekidno menja, on je u stalnom pokretu, nikada nije statičan, čak ni u dva uzastopna trenutka.

Kada posmatrate prelep zalazak sunca, uživajte u njemu, ali nemojte se vezivati za njega – on nije fotografija. Uskoro će da nestane; on već nestaje, dok ga gledate već nestaje. Uskoro će pasti noć, ali zašto se brinuti zbog toga, jer i noć ima svoju lepotu – pojavice se zvezde. Inače zavisnik je tako tup da će pokušati da se veže za prelep zalazak sunca, on bi želeo da zauvek ostane statičan. Takvi ljudi ne znaju šta traže. Oni će plakati za zalaskom sunca jer ga više nema i u tom plakanju će propustiti pojavljivanje novih zvezda.

Takav ograničen čovek uvek sve propušta. Mudar čovek u svemu uživa. Uživa i po danu i po noći. Uživa leti. Uživa zimi. Uživa u životu i smrti. On nije zavisnik; u nezavisnosti je dobrota.

#### 23. dan

Imamo krila ali još nismo leteli. Zbog toga što još nismo leteli zaboravili smo da ona postoje. Krila nisu tako mala, ona mogu da prekriju celo nebo. Njihov raspon je beskrajn, veliki, nemejljiv. Ne postoji ništa lepše od ptice koja leti... Obuhvatajući celo nebo svojim malim krilima, pokrećući se prema krajnjoj granici postojanja, pomerajući se uvek od poznatog prema nepoznatom, ne bojeći se nepoznatog – zapravo uvek izazivana nepoznatim, stalno odbacujući poznato, jer kada ste ga jednom upoznali bila bi čista glupost da se stalno ponavlja to iskustvo. Pametan čovek bi voleo nova iskustva, otvaranje novih vidika, novih viđenja. Upravo to predstavlja ptica u letu...

Ovo je sve o Bogu; otvoreno celo nebo. Napokon jedina stvar koju vredi pokušati ostvariti je sloboda. Kada se ostvari sloboda sledi sve ostalo; bez slobode ništa drugo nije moguće.

#### 24. dan

Kada čovek postaje potpuno slobodan treba da bude potpuno svestan jer je naše ropstvo ukorenjeno u našoj nesvesnosti, ono ne dolazi spolja. Niko ne može da vas učini neslobodnim. Možete biti uništeni ali vašu slobodu niko ne može da uzme, osim ako je sami date. U krajnjoj analizi uvek je vaša želja za zavisnošću ona koja vas čini neslobodnim. Vaša želja da budete zavisni, vaša želja da odbacite odgovornost da budete ono šta jeste čini vas neslobodnim. U momentu kada čovek postane odgovoran za sebe... zapamtite da to nisu samo ruže, na njima ima i trnja; nije sve slatko; u tome postoje mnogi gorki trenuci.

Slatko je uvek izjednačeno sa gorkim, uvek dolazi u istoj količini. Ruže su izjednačene s trnjem, dani s noćima, leta sa zimama. Život održava ravnotežu između polarnih suprotnosti, zato čovek koji je spreman da prihvati odgovornost da bude to što jeste sa svim lepotama, gorčinom, radostima i agonijama, može biti slobodan. Jedino on može biti slobodan.

Prihvatite odgovornost da budete ono šta jeste, takvi kakvi jeste; sa svim što je dobro i što je loše, sa svim što je lepo i što nije lepo. U tom prihvatanju desiće se nadilaženje i čovek će postati slobodan.

Sloboda znači nadilaženje, izlazak iz podvojenosti. Tada više niste ni u zanosu niti u agoniji, postajete samo svedok svega što vam se događa. Takvo nadilaženje je stvarna sloboda i ona čini čoveka dobrim i oslobođenim.

#### 25. dan

Pravi tragalac ne ide za znanjima nego za spoznajom. Želi da nauči sam proces učenja. Ne zanima ga zaključivanje, ne zanimaju ga ciljevi, zapravo više ga zanima samo putovanje. Putovanje je tako lepo, svaki njegov delić je tako delikatan – uopšte ga nije briga za cilj!

Ideju samog cilja su izmislili lenji umovi da bi mogli da se odmore; jednom kada je postignut vi ste završili. Tako čovek pokušava da pronađe prečicu. Ljude koje zanimaju ciljevi su uvek zainteresovani za prečice; naravno, ko bi išao dužim putem?

Ljudi koji su lenji ne mogu biti pravi tragaoci za istinom. Pravi tragalac nema nikakve želje, nikakve ambicije niti ciljeve. Njega uvek zanima ovaj trenutak; sada i ovde. Celo njegovo biće učestvuje u življenju.

Kada postanete svesniji, otvoreniji ste za postojanje i za sve što se događa oko vas. Otvoreni su svi vaši prozori i vrata; postojanje može da prođe kroz vas. Možete postati sve osetljiviji dok postajete sve svesniji.

Uz saznanja ostajete ista stara osoba sa više znanja koja vam se dodaju. Međutim niste novi, ista ste stara osoba s novim postignućima i to je sve. Sa svesnošću postajete novi, novi na taj način što znate kako ćete svakog trenutka dalje i dalje da se obnavljate, tako da nikada ne ostarite, nikada ne postanete dosadni i nikada ne postanete neosetljivi.

#### 26. dan

Stabla, ptice i životinje su jedno s egzistencijom, ali nesvesno. Oni su dobri, ali nemaju pojma o tome šta je dobrota, nisu je ni svesni. Dobrota koja nije svesna nema veliku vrednost. Možete da imate blago, ali ako ga niste svesni kakav smisao ono ima?

Zov udaljene kukavice nama zvuči prelepo, ali ne i samoj kukavici. Kukavica nema pojma šta je lepota, muzika, poezija. Ona je nesvesna, dobra je ali nesvesna. Čovek nije svestan, nego jadan, međutim taj jad ne može da se odbaci. Svesnost treba još samo malo proširiti i čovek mora svesno da odbaci jad i da postigne jedinstvo – ja to nazivam ponovnim jedinstvom. Stablo i kukavica, ostale ptice i životinje su u stanju jedinstva. Čovek mora iz toga da istupi, s tim je izgubio dodir.

Sve zavisi od nas, od toga šta ćemo učiniti zbog svog jada. Mogli bismo i dalje da ga podnosimo i tako da stvorimo još veći pakao. Mogli bismo da ga odbacimo, da se pokrenemo prema celini i postignemo krajnje jedinstvo. Možemo se rastopiti u okeanu egzistencije, a tada se stvara dobrota. Kada čovek postane dobar to ima neprocenljivu vrednost. Kukavica je dobra, ali je to bez ikakve vrednosti.

Biti posvećen Bogu znači biti spreman da se utone i rastopi u celini. Tada dobrota dolazi sama od sebe.

#### 27. dan

Ako ste spremni da se rastopite u celini uslediće dobrota. Ako se opirete rastapanju i pokušavate da ostanete izdvojeni entitet, a to svi rade, pokušavate da budete ego, pokušavate da zaštitite svoj ego i da odbranite sami sebe.

Svako se ograđuje prema celini; svi se boje celine jer je ona ogromna i okružuje nas sa svih strana. Mi zaista gradimo ogromne kineske zidove da bismo se zaštitili; u protivnom bi nas celina preplavila i savladala. Tako gradimo kineske zidove, krijemo se iza njih i ostajemo sitni...

Mi nismo izdvojeni, niko nije ostrvo. Mi smo deo kopna i zato je besmisleno boriti se s njim...

Rastopite se u celini, odbacite ego, zaboravite svoju izdvojenost. Osećajte se kao deo celine a zatim pogledajte kako je to prelepo i slatko i kako svaki trenutak postaje blagosloven.

#### 28. dan

Čovek je osuđen da ostane jadan i da razmišlja na izdvojen način. Zapamtite da nijedan čovek nije ostrvo. Razmišljati o nečemu kao izdvojenom iz celine jeste samo privid. Iz toga izvire svi drugi prividi. Mi smo deo ogromnog kopna, nismo ostrva. Jedini način da se preobrazite je da zapamtite ovo.

Živeti u ovom prividu bi značilo da ste osuđeni na stvaranje mnoštva problema čiji broj se stalno povećava. Oni ne mogu da se reše dok na samom početku ne promenimo svoj pristup. Nužna je ključna promena, a ne samo preoblikovanje, a takva promena nastaje kada odbacimo svoju ličnost u božji okean, kada kapljica rose ega nestane u okeanu.

Time ne gubimo ništa, nego dobijamo. Naprosto nestaju naša mala ograničenja i postajemo ogromni, beskrajni. U tom beskraju je miris.

Kada iskoračite iz pećine ega prema otvorenom nebu, pod zvezdama, odjednom će da vam izrastu krila. Uvek ste ih imali, samo niste imali dovoljno prostora da poletite. Treba samo platiti malu cenu; samo odbaciti lažni ego.

#### 29. dan

Meditacija je način predaje ega. Ona je predaja, sama suština predaje. Obično smo vezani uz naš ego i to pokušavamo dokazati na sve moguće načine. U meditaciji odbacujemo ceo put, odbacujemo matematičke zakone. Više nas ne zanima dokazivanje ega, jer možemo da vidimo da je lažan i potpuno apsurdan.

Kada čovek to uvidi dozvoljeno mu je da se odvoji; da vidi svu jalovost i jad koje donosi ego, on ga predaje i istovremeno se dešava preobražaj.

Kada se ispraznite od ega uvek nešto spolja uleti u vas, popunjavajući istog momenta vašu unutrašnju prazninu. Taj nalet energije spolja jeste Bog. Meditacija otvara put za nalet spolja.

Međutim, mi smo prepuni sami sebe i ovo nam teško uspeva. Moramo da se do kraja ispraznimo. Za to treba uložiti krajnji napor, a ne samo polovičan, nikako mlak, jer kada i samo delić ega preostane to će biti dovoljno da zadrži ono spoljašnje daleko od nas. Ego mora potpuno da se odbaci. Praznina mora da bude prava, zaista prazna i da nestanu sve prepreke, onda Gost ulazi. Praznina postaje domaćin Bogu; ne postoji nijedan drugi način da se Bog upozna.

#### 30. dan

Sloboda je najbožanstvenija pojava, zato je ni za šta na svetu nemojte žrtvovati, čak ni za ljubav jer ništa nije uzvišenije od slobode. Slobodi može da bude sve žrtvovano, čak i život, međutim sloboda ne sme da se žrtvuje ničemu drugom. Čak i Boga možete žrtvovati za slobodu, ali sloboda ne sme da bude žrtvovana Bogu.

Buda nije verovao u Boga, ali je verovao u slobodu. Mahavira nikada nije verovao u Boga, ali je verovao u slobodu. Mogli su da odbace pretpostavku Boga, ali nisu mogli da odbace pretpostavku slobode; zapravo sloboda je stvarni Bog. Živeti slobodno znači živeti duhovnim životom. Međutim, vaši takozvani sveci žive ropskim životom; oni nisu slobodni ljudi, nego zaista najveći robovi na svetu, robovi mrtvih ideja i ideologija.

Kada se vaša svesnost jednom potpuno oslobodi niko neće moći opet da je zarobi. Oslobađa se zarobljena lepota. Prvi put saznajete ko ste, upoznajete svoju lakoću i lepotu. Ovo iskustvo je isto iskustvo za koje je živio i umro Isus, za koje je živio Buda i podučavao celog svog života, za koje se žrtvovao Sokrat.

#### 31. dan

Čitao sam ove stihove Volta Vitmena – volim njegove stihove! On je jedan od najznačajnijih pesnika koji su kada živeli na zemlji.

Pesnik kaže: „Slavim sebe, pevam o sebi, ono što tvrdim tvrdićete i vi, jer svi atomi što pripadaju meni pripadaju i vama.” To je poruka svih koji zaista vide, svih koji su saznali; a moja specijalna poruka je svečanost.

Čitavo vaše srce neka kaže „Slavim sebe, pevam o sopstvu.” Svakako zapamtite da sopstvo nije ego, nego nešto izvan ega. Ego ste vi sami stvorili, a sopstvo je deo Boga, deo vašeg uzvišenog bića. Sopstvo vas ne čini izdvojenim pojedincem, ono vas ne čini ostrvom. Ono vas održava u jedinstvu s celinom, otuda svečanost, otuda radost i zanos.

Ljubav, dobrotu, svečanost, Bog, istina, sloboda – samo su razni oblici iste pojave. Odbačen je ego i ušli ste u višedimenzionalnu realnost koja sadrži sve ovo. Međutim, za ovo je čoveku sigurno potrebna hrabrost, potrebna je neustrašivost. Budite dovoljno hrabri za život punog srca u skladu s beskonačnim, s večnim.

## SEDMI MESEC

### *Živite opasno*

#### 1. dan

Prvo počnite da učite, pomerajte se od poznatog prema nepoznatom i vaš život će postati veliko uzbuđenje, velika radost i veliko iznenađenje. Svakog časa dešavaće se nešto novo. Zatim, jednog dana zakoračite korak dalje, preuzmite krajnji rizik; pomerite se od nepoznatog u nespoznatljivo. Razlika je u tome što će nepoznato da postane poznato, a nespoznatljivo nikada neće postati poznato. Ovo nespoznatljivo je Bog.

Prvo naučite da se pomerate od poznatog prema nepoznatom. To je učenje plivanja u plitkoj vodi. Kada naučite da plivate, bez ikakvog straha uđite u more; zatim će vaš život spoznati šta je zanos. S nepoznatim upoznaćete uzbuđenje, a s nespoznatljivim upoznaćete zanos.

#### 2. dan

Hrabrost je najveći religiozni kvalitet, sve drugo je sporedno. Ako niste hrabri ne možete da budete iskreni. Ne možete da volite ako niste hrabri. Ne može vam se verovati ako niste hrabri. Ne možete istraživati realnost ako niste hrabri; zato prvo dolazi hrabrost, a sve ostalo sledi. Jedino zbog neustrašivosti može da se rodi ljubav. Samo zbog neustrašivosti čovek može da istražuje realnost. To je dugo putovanje u nepoznato. Kukavice neće moći da napuste ovu obalu. Konačno, religija je velika čežnja za drugom obalom koja se s ove strane ne vidi.

#### 3. dan

Događaće se čuda kada budete imali hrabrosti. Ona se dešavaju svakog trenutka, jer hrabar čovek svakog trenutka odbacuje poznato. U tome je stvarna hrabrost. Sve što je poznato treba odbaciti; to ste već proživeli, već ste iskusili nema potrebe da zavisite od toga. Zavisnost od toga bi sprečila nov oblik zbivanja, jer je novom potreban prostor. Ako prostor zauzima staro, kako bi moglo novo da se dogodi?

Hrabar čovek stalno odbacuje prošlost, staro, poznato i uvek je spreman da uđe u nepoznato. Za to je potrebna neustrašivost, jer se nikada ne zna šta će se desiti sledećeg trenutka. To je nepredvidljivo, dok je poznato predvidljivo. Čak i kada je poznato jedno, blisko vam je i navikli ste se na njega.

Dobrota je samo za hrabre. Zaista, dobrota je stalno odbacivanje prošlosti. Dobrota stalno umire u prošlosti, pa se iznova rađa u svakom novom trenutku. To je dobrota.

#### 4. dan

Najznačajnija stvar za dobrotu je to da je po svojoj unutrašnjoj prirodi paradoks, pa se zbog svoje paradoksalne prirode skoro nikada ne shvata ispravno. Paradoks je u ovome: čovek stalno treba da se trudi, iako dobrota ne dolazi zbog tog truda, nego se dobija kao božji dar. Ipak, nikada nijedan čovek nije dobio taj dar, a da se nije potrudio. Iako mu je dar stalno na raspolaganju, čovek ostaje zatvoren.

Tako da nije razlog sav ljudski napor zbog koga se dobija dobrota; s njim samo mogu da se uklone prepreke. Ovo nije negativan proces. Zamislite da živite u zatvorenoj sobi. Zatvoreni su svi prozori i sva vrata; sunce izlazi, a vi ste u mraku. Sunce ne može da izađe usled vašeg truda. Šta god činili ne možete prisiliti sunce da izađe, ali možete da otvorite prozore i vrata ili da ih držite zatvorenim. Otvorite li vrata sunce će vam postati dostupno – inače će ostati pred vratima a da i ne pokuca. Možete zauvek da živite u mraku, iako je jedino potrebno da uklonite prepreku koja vam zaklanja sunce.

Potrebno je samo malo napora i malo vere; malo napora da se uklone prepreke uz malo vere i strpljenja. „Bog je milostiv, neizbežno mora da se uklone moje prepreke i ja sam spreman.”

#### 5. dan

Niste spremni za Boga ako ne igrate, ne pevate i ne slavite. Bog je igra, Bog je pesma, ne može se dogoditi žalosnim, ozbiljnim, niti jadnim ljudima.

Jadni ljudi se povlače u sebe, a dobri su srdačni; dobrota ih čini širokogrudim – Bogu je potrebna otvorenost, jedino tada može u vas da uđe čitavo nebo. Morate postati prostrani gotovo kao samo nebo – a to je moguće samo u apsolutnoj dobroti.

#### 6. dan

Svestan čovek zna da se život stalno menja. Život se menja. Postoji jedna jedina stalna stvar, a to je promena. Sve se menja osim promene. Prihvatiti ovakvu prirodu života, prihvatiti ovo promenljivo postojanje sa svim njegovim dobrima i raspoloženjima; prihvatiti ovaj stalni tok koji nikada ne staje ni za tren, znači biti dobar. Tada niko ne može da zasmeta vašoj dobroti.

Dete će da izraste u mladog čoveka; mlad čovek će da ostari. Neko ko je juče živeo danas je mrtav. Ako prihvatite sve te promene, takvu izvesnost stvari; ako dozvolite da se ona događa u radosti imajući na umu kakav je život, niko neće moći da vas odvрати od vaše dobrote.

Tako se pokrećete iz trenu u tren zajedno sa životnim tokom; dok drugi ljudi stalno zaostaju. Život neprekidno hita napred, a oni zaostaju daleko. U momentu kada stignu na mesto gde je bio život, on će se već pomeriti dalje. On je kao reka; nije ustajao nego se kreće.

#### 7. dan

Sve je promena; ništa, čak ni u dva uzastopna trenutka ne ostaje isto. Tako otpada svaka želja da stvari zadržimo onakvim kakve jesu. U tom otpadanju se vi oslobađate. Odjednom osetite veliku slobodu. Tada vam ništa više ne smeta, uopšte ništa ne može da vam zasmeta.

Stvari vam smetaju jer se dešava jedno, a vi ste se nadali nečemu drugom; događa se na neki drugi način, a ne ispunjava vašu želju. Događa se na svoj način, a ne sluša vas.

Čovek nikada ne zna šta će se dogoditi; prelepo je to što nikada ne zna šta će se desiti. To je zanosno i uzbudljivo u životu; to je neprekidno iznenađenje. Kada bi bilo predvidljivo onda bi bilo mehaničko. Nije predvidljivo – uvek se pripremaju iznenađenja; a što ste budniji tih iznenađenja će biti više. Zato ljudi izbegavaju svesnost – postaju neosetljivi kako bi se odbranili od promena.

Svestan čovek postaje dovoljno hrabar da prihvatiti pojavu promena. U samom tom prihvatanju je dobrotu; tada je sve dobro, tada nikada niste nezadovoljni.

#### 8. dan

Život započinje kada dobrota uđe u vaše biće, ali za to morate da budete ranjivi; otvoreni svakom vetru, kiši i suncu, otvoreni postojanju. Za to vam je potrebna hrabrost jer je opasno; opasno je živeti, a umreti je vrlo udobno. Zapravo, od groba ne postoji sigurnije mesto – tamo nema problema, nema nezadovoljstva, naprosto čovek je zauvek otišao na spavanje.

Ljudi vole život koji je kao smrt – udoban i zadovoljavajući, a propuštaju sve izazove, sve pustolovine, koje su začim i sok života.

Zapamtite da je za pametnog čoveka prva stvar traganje za dobrotom. Jednom kada je dodirnete i okusite, bićete ponovo rođeni. Tada započinje stvarni život, tada vam je jasno o čemu se radi.

#### 9. dan

Jedino dobra osoba može da pomaže drugima. Jedino vas dobrota čini saosećajnim, jedino ona u vašem životu može da stvori predivnu energiju koja će drugima biti od pomoći i služiće im. Bez dobrote nikome ne možete da služite. Možda ćete misliti da služite, ali samo ćete povređivati.

Jadan čovek drugima može da pruži samo jad. Možemo dati samo ono što imamo. Ovde se ne radi o dobrim namerama. Možda želite da pomazete, ali dok u vama ne bude preplavljujuće energije dobrote osuđeni ste da povređujete.

Ovde želim da odredim osnovnu razliku, jer već dugo mnogi ljudi služe čovečanstvu u ime religije, dok su i sami jadni u tom svom služenju čovečanstvu. Služe siromašnima, invalidima i bolesnicima, otvaraju bolnice i škole i obavljaju raznovrsne stvari. Oni nikome ne pomažu, stvaraju jedino štetu. Svo njihovo delovanje je egoistično.

Roditelji misle da pomažu svojoj deci, a zapravo ih uništavaju. Ne tvrdim da oni ne žele da im pomognu; žele, ali za to nisu sposobni. Njihovi roditelji su uništili njih, a oni sada uništavaju svoju decu. Tako se jadi nastavljaju, skupljaju i postaju sve veći.

Zato sledbenicima sanjasa ne preporučujem da služe čovečanstvu; preporučujem im da meditiraju, plešu, raduju se, a služenje će već doći. O tome nema potrebe da se razgovara; to kao senka dolazi samo po sebi. Služenje vas sledi, u tome je blagoslov.

#### 10. dan

Zbog dobrote rastu ruže, rastu ruže u srcu. Zbog ruža se stvara miris ljubavi. Ne možete dati nešto što sami nemate; možete dati samo ono što imate. Ako se u unutrašnjosti ruža nije otvorila, sva vaša ljubav nije ništa nego reči. Ako se u unutrašnjosti otvorila ruža nije potrebno govoriti ništa, reči su suviše.

Dovoljan je sam njen miris da prenese poruku. Gde god i s kim god vi bili, ljubav stalno zrači, pulsira. Ljubav je postala neprekidni ples energije oko vas. Svakako prvo mora u srcu da se otvori ruža – a ona se otvara samo kada joj osigurate osnovni uslov za život, a to je dobrota.

Ljudi vole iz očajja. To je apsurd. Zbog same prirode očajanja takva ljubav ne može da se dogodi. Ljudi vole zato što su tužni. Traže drugu osobu zato što su usamljeni, a ljubav je moguća samo kada ste dobri. Ljubav je moguća kada niste usamljeni nego sami; kada vam nije dosadno nego ste u svojoj samoći očarani i zaneseni. Meditacija vam pomaže da budete dobri... to se zbiva lančano; meditacija vas čini dobrim, dobrota omogućuje da se otvori ruža u srcu; a zatim sama po sebi dolazi ljubav, upravo kao što ruža dobija miris.

#### 11. dan

Jedini razvoj koji zavređuje ovo je razvoj dobrote. Ako se dobrota ne razvija, tada nećete napredovati. Ako se dobrota ne razvija, tada društvo neće napredovati. Zapravo, ono što ljudi obično smatraju razvojem i napretkom jeste potpuno besmisleno. Sve složenija tehnologija ne predstavlja razvoj. To je tako površno. Možete da imate više mašina i pomagala, ali ste ista osoba. Jednom možete da odete i na Mesec ili na neku zvezdu, ali tamo ćete raditi iste stvari kao i ovde na Zemlji. Ako pušite ovde, pušićete i tamo. Ako ovde pijete pivo, nosićete pivo na Mesec. Šta biste drugo radili tamo?

Ako čovek stalno ostaje isti tada nema razvoja. Tada nastavljam da živimo u nekoj vrsti lažnoj razvoja, zameni razvoja kojom se stiče lažni utisak da se čovek razvija. Čovek se već vekovima ne razvija. Samo se tu i tamo razvija nekoliko pojedinaca.

Pravi razvoj može da omogući jedino dobrota. Međutim, dobrota se razvija sa svesnošću; one se razvijaju zajedno, istovremeno; one su lice i naličje istog novčića. Ili razvijate svesnost i postajete dobri, ili razvijate dobrotu i postajete svesniji. Počnite od jednog ili drugog – svesnosti ili dobrote – i vi ćete se razvijati. Čovek ima beskrajne mogućnosti, on može da se uzdigne do najvišeg vrhunca radosti.

#### 12. dan

Pristup mistika životu je kroz traganje za potpunom dobrotom. Ovo nema neposredne veze s Bogom kao takvim. Bog svakako dolazi u iskustvo mistika, ali mistik traži dobrotu. Kada je pronađe, pronalazi i Boga kao naličje istog novčića. Zato u misticizmu nema ideologije, ni ateizma ni teizma. Nema nikakvog verovanja; misticizam je naprosto istraživanje istine, istine samog postojanja. Svi bi mogli da budu mistici – ne traži se nikakva vera.

Obična religija je vera, a misticizam je iskustvo. Oko dobrote ne može da bude nikakve prepirke jer je svi traže. Podjednako je traže svi; teisti, ateisti, hrišćani, hindusi, muslimani, katolici i komunisti. Uz ljude, traže je i životinje, ptice i drveće – svi se oni svesno ili nesvesno kreću prema dobroti. Mistik se kreće svesno – tu se javlja razlika, jer ako se krećete nesvesno gotovo je nemoguće postići dobrotu. Jedino uz pomoć visoke svesnosti može da se postigne vrhunac dobrote.

#### 13. dan

Mi neprekidno razmišljamo, iz dana u dan dvadeset četiri sata dnevno. Um stalno proizvodi raznovrsne želje i snove pa ostajemo u oblaku tih želja i misli. Između nas i istine ne postoji nikakva druga prepreka sem ovih neprekidnih misli. To razmišljanje treba da prestane, a može prestati jer to stanje nije ni malo prirodno; naprotiv, to je vrlo bolesno i neprirodno stanje. Naučili su nas na njega naši koledži, škole, univerziteti; svi nas uče kako da razmišljamo, kako da uključimo svoj um, a niko nas ne uči kako da ga isključimo.

Ja radim na tome da vas naučim kako ćete ga ugastiti. Um je dobar kada vam je potreban – kada se služite s njim – ali kada vam ne treba, ugastite ga i utonite duboko u tišinu jer će vas Bog posetiti samo u ovakvim tihim prostorima i samo u njima ćete postati svesni neuporedive lepote postojanja. Nikada pre niste mogli ni da zamislite da će život odjednom postati toliko pun smisla i tako značajan. Svaki trenutak će biti tako dragocen da nećete moći dovoljno da budete zahvalni Bogu.

#### 14. dan

Bučan čovek ne može dovoljno da postane dobar - čoveku je nužna muzika tišine. Naši umovi su tako bučni. U svojim glavama nosimo čitavo sajmište suvišnih stvari. U sebi nismo jedinstveni, u sebi nosimo rulju koja se međusobno neprekidno svađa i bori u nastojanju da preovlada neko od njih. Svaki delić našeg uma želi da bude najmoćniji. U njemu stalno deluje unutrašnja politika.

Dobrota je moguća jedino kada prestane taj neprekidni rat. On može da prestane; nije tako teško izvući se iz njega, samo je potrebna svesnost.

Posmatrajte polako suptilne slojeve buke, pa ćete vrlo lako postati svesni da vam je u glavi toliko brbljanja kao da je u njoj ludnica. Naše življenje je takva mora.

Pomoću posmatranja dešava se čudo; sve što možete da posmatrate počinje da nestaje. Tako da u momentu kada nestane vi ostajete u dubokoj tišini. U početku se javljaju samo kratki intervali, male praznine u kojima se povlače misli a vi kroz prozorčice možete da zavirite u realnost. Vremenom te praznine postaju sve veće; češće se pojavljuju i konačno postaju duže.

Drevni mistici su izračunali, a ja se s njima potpuno slažem, da će čovek da postigne dobrotu, da postane potpuno dobar ako bude mogao da ostane sasvim miran četrdeset osam minuta. Odatle nema povratka, stižete izvan vremena i njegovog stalnog živog peska. Dolazite do kamena večnosti.

#### 15. dan

Um je uvek prosečan; nikada nije sjajan, nikada briljantan. Po svojoj prirodi to ne može da bude. Um skuplja prašinu; on označava prošlost. Uvek je mrtav; nije ništa drugo nego skup uspomena. Kako bi prašina mogla da bude briljantna? Kako bi prošlost mogla da bude pametna? Ona je mrtva; jedino živo može imati osobine pameti i briljantnosti.

Meditacija je sjajna, briljantna, izvorna. Um se uvek ponavlja, on je star; on je smetište. Umovanjem ne može ništa da se postigne. Sve se postiže pomoću meditacije, ne samo u religiji nego i u nauci. U nauci je meditacija naravno nesvesna; trenuci meditacije se u nauci zbivaju slučajno; međutim, svi proboji su se desili pomoću intuitivnih praznina. Nisu se pojavili uz pomoć uma, nego izvan uma.

To priznaju svi veliki naučnici, iako ih iznenađuje to što svi izvorni doprinosi koje su bili u stanju da daju zapravo nisu njihovi vlastiti doprinosi. Došli su im odnekuda iz njima nepoznatog. Oni su samo bili sredstvo za prenos, u najboljem slučaju mediji. Nasuprot tome, religijska meditacija je vrlo promišljena i svesna. Religija sprovođi meditaciju. U nauci je ona slučajna, a u religiji je promišljena.

#### 16. dan

Nastojim da pronađem sintezu naučnog pristupa i religijskih vrednosti. Na prvi pogled oni izgledaju suprotno, ali samo na prvi pogled. U dubini postoji nešto što im je srodno; nisu suprotstavljeni nego se međusobno nadopunjuju. Područja su im različita. Nauka radi u objektivnom svetu, a religija u subjektivnom; međutim pristup im je isti. Nauka pokušava da sazna istinu o spoljašnjoj realnosti, dok religija pokušava da sazna istinu o unutrašnjoj stvarnosti.

Religija svakako radi na višem nivou jer naučnik može da zna mnoge stvari o predmetima, materijama, elektricitetu, ovome ili onome, ali neće biti potpuno svestan samog sebe. Naučnik ništa ne zna o samome sebi, a o svemu ostalom zna sve.

To je vrlo nesrazmerna situacija. Nauka će postati savršena samo ako bude prihvatila religiju kao svoj krajnji cilj. Ni religija sa svoje strane nije savršena jer ne može da živi samo u unutrašnjosti. Ne može bez hleba, odeće i raznih drugih stvari koje može da osigura samo nauka.

#### 17. dan

Um živi u sumnji. Sumnja je osnovna klima za postojanje uma. Istovremeno je vera klima u kojoj se razvija srce. Ovo su polazne suprotnosti. Ako čovek želi da živi u umu, tada stalno mora da povećava svoju sumnju. Nastojće tada jedino da izoštri sumnju, pokušaće da je učini apsolutnom tako da više neće biti načina da se bilo šta zaključi.

Nauka zavisi od sumnje jer je ona projekcija uma; zato nauka nikada ne dolazi ni do kakvog zaključka. U najboljem slučaju dolazi do pretpostavljenog zaključka. Pretpostavljeni zaključak nikada ne može da bude potpun zaključak. Ovo pokazuje da ćemo s vremenom toliko izoštriti svoju sumnju da ćemo morati da je promenimo. Tako je nauka uvek približno istinita, nikada nije stvarno istinita. Ona ne može da proglaši istinu – to nije njeno područje.

Religija je nešto sasvim suprotno; ona deluje uz pomoć poverenja, vere. Ovo je sasvim drugačiji pristup životu, pristup pomoću ljubavi. Zbog toga religija dolazi do zaključka i pomaže čoveku da se usredsredi, da se opusti, da se odmori. Uz pretpostavku da se nikada nećete odmarati, ne biste bili bezbrižni. Svesni ste da je to samo pretpostavka; ona će se sutra promeniti. Kako biste mogli izgraditi svoj dom na ovakvom živom pesku?

#### 18. dan

Kako se razvija vaša vera, tako se razvija i vaša dobrotu; kako se razvija vaša sumnja, tako raste vaša napetost, vaš jad. Sumnja se uvek završava teskobom i nezadovoljstvom. Zato je naučni pristup osuđen da



ljude tera u ludilo; da celi svet tera u ludilo. Zapamtite: ja uopšte nisam protiv nauke, samo bih voleo da se čovek prvo usredsredi u srcu, pa tek onda da koristi nauku kao sredstvo. Ona nikada ne može da bude cilj, nikada ne može da bude kraj; može da bude samo dobar sluga, a nikada gospodar.

Nauka nikada ne može da postane čovekovo skrovište. Može da vam pruži lagodnost i udobnost, bolji životni standard, ali ne može da vam da bolji kvalitet života – to nije moguće.

Nauku treba koristiti za ljudske lagodnosti i udobnosti. Ona na mnogo načina može da koristi ljudskom rodu, ali nikada ne može da bude sveta kao Bog. To joj nije svrha, ali ona pokušava to da postigne. Zbog toga se čitav ljudski rod oseća kao u pustinji u kojoj ničega značajnog nema. Život je postao bezličan i bezvredan. U najboljem slučaju možete da životarite, ali ne možete da igrate.

Pomoću vere dolaze igra, svečanost, dobrota, blagoslov.

#### 19. dan

Mi poznajemo samo privremenu ljubav. Jednog dana je ovde, sutradan je već nema. Sama privremenost pokazuje da ova ljubav nije prava, nešto drugo se samo zamaskiralo u ljubav – možda pohota, neka biološka potreba, neka psihološka potreba, strah od samoće, nastojanje da se ostane vezan uz drugoga, napor da se na ovaj ili onaj način popuni sopstvena praznina. To može da bude bezbroj stvari, ali nikako ljubav. Kada bi bar to bila ljubav... najosnovnija osobina ljubavi je večnost.

Jednom kada okusite večnost ljubavi, bezvremenost ljubavi, bićete preobraženi. Tada više nećete biti deo zemaljskog sveta, ući ćete u svet svesnosti, u sakralni svet. Naravno i dalje ćete živeti svojim uobičajenim životom, zapravo bićete još običniji nego inače. Izgubićete sve pretenzije, sve egoističke želje. Zaboravićete sasvim da ste neko, postaćete sasvim obični.

Međutim, u toj običnosti postoji sjaj, lakoća, lepota, velika divota. Puni ste svetlosti jer ste puni ljubavi; puni ste radosti jer ste puni ljubavi. Uvek ste spremni da delite jer ste naišli na neiscrpan izvor. Nikada više ne možete postati jadni.

#### 20. dan

Ljubav o kojoj govorim nema ništa s našim takozvanim vezama. Naše veze su samovoljne. Večna ljubav deluje ali nikada ne stvara veze. Ona deluje; deluje na stabla, sunce, na mesec i vetar, na ljude i životinje, na zemlju, stene – deluje dvadeset četiri sata na dan – ali ne stvara ikakve veze.

Ovo delovanje je kao reka; ono je tok, dinamično i živo pokretanje, ono je ples. Veza je nešto ustajalo, nešto što se ubuđalo, što je prestalo da se razvija, nešto zakrčljalo. Kada nešto prestane da se razvija uvek vam postaje dosadno i rastuži vas. Tada vas obavije očaj i u vama se stvori strašna strepnja jer gubite vezu s životom.

Život je uvek kao reka, a sada ste na neki način sputani – zbog žene, muža, prijatelja. Uvek kada je sputan, čovek postaje ljut jer niko ne želi da izgubi svoju slobodu. Sloboda je najveća ljudska radost. Ograničenost ljudskog uma je u tome što on stvara okolnosti u kojima se stalno gubi sloboda. Tako ste kao ptica čija duša pati zato što ne može da leti – kakva je to ptica koja ne može da leti? Kakvo je to biće koje nije u toku, koje se ne razvija?

Biće je živo dok je u nastajanju. Biće nastaje. Ako prestane da nastaje, tada nalikuje na mrtav kamen; a kada se stalno kreće onda je kao lotosov cvet koji se neprekidno otvara.

#### 21. dan

Nikada, nikada ni za trenutak nemojte da izgubite svoju slobodu. Isto tako nikada ne uništavajte slobodu drugih ljudi. To je za mene religija. Stvarno religiozan čovek ostaje slobodan i pomaže ljudima s kojima dođe u dodir da budu slobodni. Nikada nikoga ne poseduje i nikome ne dopušta da poseduje njega.

Ovde je nužan stalan oprez jer vaš um stalno želi da zavisi, a mi u zavisnosti gubimo. U zavisnosti želimo da se ubijemo. Tada se javlja vrlo čudna okolnost; mrzimo voljenu osobu, želimo da uništimo osobu od koje zavisimo.

To je vrlo čudna okolnost, inače ako je shvatite biće potpuno jasna i logična. Mrzite voljenu osobu jer je uništila vašu slobodu. Mrzite okolnosti jer ste zarobljeni u njima, vi ste zatvorenik. Uz to ste i zavisnik jer vam ono što poznajete i što vam je blisko daje neku sigurnost, a bojite se nepoznatog, spoljašnjeg.

Tako stalno radite nešto što je samo sebi protivno; u jednu ruku ste zavisni, a u drugu želite slobodu; upravo je to problem s kojim se bori čitav ljudski rod koji ne može da odbaci zamisao o svojoj slobodi jer mu je to unutrašnja priroda. Nije moguće odbaciti tu zamisao, ne postoji način da se to učini.

Ni jednom ljudskom biću do sada to nije uspelo jer se ne radi o tome da mi volimo slobodu, nego o tome da smo mi sloboda, a možemo da se razvijamo samo u slobodi.

## 22. dan

Dobro je što danas na zapadu televizor nazivaju glupom kutijom; zapravo pred njim sede samo glupani. Televizor nije tako glup kao ljudi koji pred njim sede; a sede stalno.

Šta oni stalno gledaju? Ista ubistva, isto nasilje i silovanje, iste stare priče, iste „trouglove“; dve žene i jedan muškarac, dva muškarca i jedna žena. Kako je to glupo! Ljudi iznova pišu iste priče, a postoje budale koje to stalno gledaju. Ista priča, isti sadržaj, ista radnja; u tome nema ničega novog.

Mnogo je zanimljivije gledati sopstveni um, jer je on mnogo luđi i mnogo inventivniji. Ako ga budete stalno posmatrali iznenadićete se. Pronaći ćete mnogo više položaja za vođenje ljubavi od onih koje su svi psiholozi zajedno ikada mogli otkriti... Um je tako zanimljiv! Bićete nasilni, bićete ubica i samoubica i sve će se dogoditi – samo gledajte stalno. Čudesno što za to ne morate da platite.

Zatim sasvim lagano čitava scena počinje da nestaje. Dok postajete budniji ona započinje da nestaje, dok postajete svesniji ona gubi vlast nad vama. Jednog dana će se dogoditi najveće čudo u životu: um će naprosto nestati, nastaće pusta praznina i neće biti ničega za posmatranje. Ostavljeni ste u apsolutnoj samoći – to je meditacija – a iz te samoće će procvetati hiljade cvetova dobrote, lepote, istine i božanskog.

## 23. dan

Ljudi obično nisu srećni kada su sami. Osećaju se vrlo prazno, osećaju da im nešto nedostaje. Ne mogu dugo da žive sami; čak i jedan sat im izgleda vrlo dugo. Oni onda beže u neku vezu. Veza je samo bekstvo od samog sebe. To nije stvarna veza, nego negativna veza; muškarac zavoli ženu samo da bi izbegao svoju samoću, a žena zavoli muškarca samo da bi izbegla svoju samoću.

Pozitivna veza je sasvim drugačija od ovoga. U njoj ne nastojite da pobegnute sami od sebe. Vi volite biti sami i volite svoju samoću, veselite se i povlačite se u nju kad god imate vremena. Međutim, u toj samoći se stvara toliko dobrote da je morate podeliti. Ona postaje kao teret, kao olujni oblak – iz njega mora da pljusne kiša. Nije važno ni da li je kiša potrebna zemlji i drveću, niti žele li oni da je prime ili ne; ona naprosto mora da pljusne, oblak mora da se oslobodi.

Zapamtite da je u životu najveće opterećenje, opterećenje dobrotom. Sve drugo možete nositi sami, ali dobrotu morate da podelite. To je najsjajnije opterećenje – slatko, ali ogromno kao brdo. Ne možete samo da ga nosite, potrebni su vam prijatelji da ga podelite s njima. Tada je veza pozitivna. Tada se ne zaljubljujete, nego se uzvisujete u ljubavi. Tada se muškarac uzvisuje u ljubavi s ženom.

## 24. dan

Život može da bude proračunat. Tada je prozaičan, svetovan, matematički, tada je logičan. Međutim, sve je pusto – nema cveća, nema plesa, nema pesama. Čovek ne živi, nego životari.

Život može da se živi i kao poezija, kao muzika, kao veselje. Konačno, sami birate kako ćete ga živeti. Uvek imate obe mogućnosti.

Čovek se rađa kao slobodan, ne rađa se sa sudbinom. Kada bi postojala sudbina ne bi bilo slobode; tada bi čovek bio mašina. Automobil ne može da bude avion, ne može da bude ni kompjuter, a kompjuter ne može da bude šporet. Ove stvari imaju sopstvenu sudbinu, sve im je određeno, predodređene su da slede određeni program.

Čovek nije rođen kao mašina, rođen je kao apsolutna sloboda, zato mora da bira na svakom koraku. Svakako je najosnovniji izbor hoće li da živi prozaično ili poetično; uz logiku ili uz ljubav, uz matematiku ili uz muziku, uz činjenicu ili uz svesnost, hoće li da živi svetovni život ili život posvećene dobrote.

Budite svesni toga i pažljivo izaberite. Dopustite da vam život bude poezija i samo tada ćete saznati šta je Bog. Jedino pesnici, mistici, slikari, pevači i igrači poznaju Boga – i to samo u trenucima kada slikar zaboravlja da je slikar, kada muzičar zaboravlja da je muzičar, samo u onim retkim prostorima kada igrač nestaje u svom plesu.

## 25. dan

Ljubav može od svakog da stvori velikog pesnika; ako vas ona ne može učiniti pesnikom tada vas ništa ne može učiniti pesnikom. Ljubav otvara u vašem biću potpuno drugačiju dimenziju. Bez ljubavi ostajete ograničeni svetom logike. Kada u životu započne da vam se dešava ljubav, logika nestaje, događa se da ljubav nadmaši logiku. Zato logični umovi ljubav uvek nazivaju ludošću, slepilom. Logika je uvek ljubav proglašavala slepom, ludom i nazivala je svakojakim imenima iz prostog razloga što intelekt nikada ne može da je shvati.

Svet ljubavi je sasvim drugačiji; nema nikakve veze sa matematikom, logikom, naukom. Ne može se meriti niti isplanirati. Niko ne zna tačno i precizno šta je zapravo ljubav. Čak i oni koji su najdublje uronili u nju ustanovili su da su gotovo glupi – ona je neopisiva.

Međutim, iskustvo ljubavi je sjajno, ono u svom zanosu eksplodira na mnogo načina. Može eksplodirati u plesu, u muzici, u slikanju, u svim vrstama stvaranja. Ljubav je uvek stvaralačka. Napokon, svet je ovako destruktivan upravo zato što učimo ljude da potiskuju svoju energiju ljubavi. Potisnuta ljubav postaje destruktivna; a izražena ljubav postaje stvaralačka.

#### 26. dan

Ljubav je život samo kada plamti u vama sjajnim plamenom. Kada je plamen ljubavi tako sjajan da počinje da zrači oko vas, da zahvata druge, da ljudi mogu da ga oseće; kada vaša ljubav postane gotovo dodirljiva, kada ljudi mogu da je dotaknu, tada ona nije samo za vas nego i za sve druge ljude.

Realan čovek uvek obogaćuje svet i postojanje, on mnogo doprinosi. Ako barem malo ne doprinosite, nikada se nećete osećati dobrim. Dobrota se događa pomoću nekakvog doprinosa postojanju kojim se učestvuje u tvorčevom radu, kada i vi postajete stvaralac. Biti stvaralac znači biti deo Boga – ne postoji drugi način.

#### 27. dan

Čovek može da živi na dva načina, ili postaje ustajala lokva energije, ili reka energije i njen dinamični tok. Ustajala lokva nikada ne zna ništa izvan sebe jer se nikada ne pomera van svojih granica. Ustajala lokva energije postaje ego.

Tok poput tečenja reke vam uvek pomaže da odete izvan sebe. On je stalno nadilaženje. On je kretanje prema okeanu, ka beskrajnom, prema bezgraničnom. Život treba da bude kao reka, uvek da se kreće, nikada de se vezuje; nikada da zavisi i uvek da bude spreman za pokret u nepoznato, uvek spreman da raskine blisko radi nepoznatog.

Ispravan način života je opasan život u kome se uvek istražuje i uvek se dohvataju zvezde. Tada život prirodno postaje meditativan jer svaki momenat donosi toliko mnogo iznenađenja i toliko je nov; ne stižete da razmislite, već uvek morate odmah da se suočite sa novim.

Čovek koji se ponavlja može da razmišlja o svom životu, može da planira svoj život jer je on predvidljiv. Svi znaju šta će on sutra i prekosutra da radi. Nasuprot tome meditativna osoba nije predvidljiva; ne samo za druge nego ni za sebe. Čovek ne zna šta će se dogoditi sledećeg trenutka, zato nema ni govora o planiranju i razmišljanju. Takav čovek živi otvoren život, on svež i mlad svakom trenutku izražava dobrodošlicu. S takvim gostoljubivim srcem polako postaje svestan nečega što nazivamo Bogom, istinom, nirvanom, dobrotom – što su sve razna imena za istu stvar.

#### 28. dan

Kad god postoji čovek koji svoj život posvećuje određenom cilju, određenom dostignuću, koji nastoji da otkrije istinu, društvo mu se istog časa usprotivi. Započinje da mu se sveti, ne može da mu oprostí jer društvo živi na lažima – a čovek posvećen istini postaje opasnost za sve skrivene interese tog društva, pa mora da se ubije.

Čovek je to uvek radio i dan danas čini isto, nije se ni najmanje promenio. Došlo je do velikog napretka u drugim poljima, tehnološki i naučno čovek je danas daleko napredniji, ali je psihološki isto tako primitivan kao što je uvek i bio.

Spomenimo još jednu stvar oko čitavog ovog problema; što ste više posvećeni traganju za istinom sve više je volite, sve više se kristalishete, postajete duša; pojavljuje se vaše središte. Što vas više muče i proganjaju vi ste posvećeniji svojoj istini, sve više se utvrđujete u njoj, sve ste sigurniji da dostižete njenu vrednost, jer ako to ne bi bilo istina tada se ljudi ni malo ne bi brinuli za vas. Ako se toliko ljudi brine i nisu u stanju da vas tolerišu, to jasno pokazuje da ste zakoračili prema nečemu značajnom.

Ljudi se boje jedino istine i ničega više.

#### 29. dan

Čovek je čudna životinja, on istražuje sve. Ide na Mont Everest, odlazi na Severni pol, odlazi na Mesec, ali nikada ne razmišlja o odlasku u svoju unutrašnjost. To je najveća bolest od koje ljudi pate. Jedini neistraženi prostor ostaje čovekov unutrašnji svet, a tamo je pravo blago. Dok čovek ne uđe u kapelicu svog sopstvenog bića njegov život je samo gubljenje vremena, neprocenljivi gubitak. Tako gubimo zlatnu priliku, a nismo čak ni svesni da je gubimo. Toliko smo nesvesni da stalno odbacujemo ono što je dragoceno, a sakupljamo bezvredno.

Ima ljudi koji stalno sakupljaju drevne rukopise; što su stariji smatraju se vrednijim. Postoje sakupljači novca i stalno se zbijaju raznovrsne besmislice. Oni zbilja tragaju za svojim najvrednijim blagom, ali tragaju u pogrešnom pravcu.

Jedino blago vredno da se traži je vaša sopstvena priroda. Prava je pustolovina da se uđe u svoju sopstvenu unutrašnjost. Jednom kada se tome promišljeno i svesno posvetite i kada odluka bude jasna da „šta god da se desi moram pronaći sam sebe, svoju prirodu, svoje biće i da neću propustiti ovu životnu priliku” i sva vaša energija počne da se sliva u nju, više ne postoji razlog da ne uspete, jer su svi uvek uspevali. Ko god je uložio svu svoju energiju u istraživanje svoje unutrašnjosti uvek je pronašao sam sebe.

#### 30. dan

Kao što napolju postoji sunce, tako i u unutrašnjosti postoji jedno sunce. Spoljašnje sunce izlazi i zalazi, a unutrašnje sunce je stalno tu; nikada ne izlazi ni zalazi, ono je večno. Ako ne poznajemo unutrašnje svetlo i njegov izvor, tada živimo u mraku.

Preduzmite sve što možete da biste se pomerili u svoju unutrašnjost. U početku je to strma staza, ali samo u početku. Ovo je isto kao i učenje svih drugih umetnosti. U početku je teško učenje plivanja, ali kada jednom shvatite osnovu postaje toliko lako da se docnije čovek čudi kako je moglo da mu bude teško. Čovek naprosto može da pluta u reci, nema potrebe ništa da čini.

Upravo tako to započinje u našoj unutrašnjosti. U početku je potreban mali napor, mala borba. Ubrzo čovek može samo da pluta u reci koja teče prema unutrašnjosti. Ona će da vas nosi u sve dublje i dublje prostore dobrote, u sve veću i veću svetlost, u večnost, do Boga.

#### 31. dan

Pojedinac je prolaz, most od kolektivnog prema univerzalnom. On nas prvo oslobađa od kolektivnog, a zatim jednom kada ste oslobođeni od kolektivnog prestaje potreba da budete pojedinac. Možete da se rastopite u celini. To je čudo individualnosti; ona vas prvo oslobađa kolektivnog, a zatim i sama po sebi umire jer su joj potrebe ispunjene, dakle više nije potrebna. To je kao lek, on uništava bolest, zatim ga odbacujete. Vaša stvarna pobeda označava božju pobedu. Vaša stvarna pobeda znači da je Bog pobedio kolektivno.

Prvo se oslobodite društva, a zatim se oslobodite samih sebe. Biti u ne-sebi, u ne-umu znači biti u Bogu – to je naša pobeda. Tada više nema jada i patnje. Tada je sve radost, dobrota i mir. To je napokon večno, to je zauvek.

## OSMI MESEC

### *Čovek je more dobrote*

#### 1. dan

Najlepša je pesma bez pevača. Pesma je divna kada niste pevač, kada je Bog pevač, a vi ste samo šuplja trska, flauta i dopuštate Bogu da struji kroz vas, kada ne postavljate prepreke i to je sve. S naše strane se traži da ne postavljamo prepreke, da se ne mešamo.

Ako možemo dozvoliti Bogu da struji kroz nas tada život postaje takva divota, takva slava, da čovek ne može poverovati da je to istina. Čovek ne može ni da sanja da može postojati veći zanos. Nemoguće je zamisliti bilo šta lepše kada jednom više niste na putu, kada dozvolite Bogu da prostruji kroz vas.

#### 2. dan

Kada nam je podareno rođenje, egzistencija nas je već prihvatila. Ne postoji pitanje poslednjeg sudnjeg dana, ja verujem u prvi sudnji dan koji je već prošao; to je gotovo. Onog dana kada je Bog odlučio da stvori svet bio je sudnji dan. Tog dana je verovatno oklevao, razmišljajući da li da stvori svet ili ne, ali je odlučio da ga stvori. Doneo je odluku da je bolje stvoriti ga. Više je voleo išta nego ništa.

Šta god je Bog stvorio, on je za to odgovoran. Ja nisam odgovoran, ni vi niste odgovorni, niti je iko drugi odgovoran. Cela odgovornost je božja ili je odgovornost egzistencije; šta god je dobro pripada egzistenciji, šta god je loše isto joj tako pripada.

Možemo zaključiti poglavlje, ne moramo oko toga da se brinemo. Jedina stvar koju bih vam još rekao je da što čovek dublje ulazi u meditaciju, tako shvata da ne postoji pitanje nekog budućeg suda i da se ne treba brinuti ni oko čega. Čim se umirite osećate kako se božja ljubav sliva sa svih strana. Odjednom postajete svesni da se brine o vama, da niste nevažni, da niste nešto slučajno; vi ste bitni za egzistenciju. Bogu ste bili potrebni zbog toga vas je stvorio.

#### 3. dan

Bog je vaš unutrašnji glas. Nisu vam potrebni sveštenici, nisu vam potrebni ničija i nikakva uputstva za vaš život. Morate učiniti samo jednu stvar, okrenuti se u svoju unutrašnjost, tako da možete čuti miran tihi glas. Kada ga jednom začujete, kada saznate kako možete da ga čujete, vaš život će biti preobražen. Sve što budete činili biće ispravno.

Sokrat je tvrdio da je znanje vrlina. Pod tim znanjem on nije podrazumevao saznanja, nego unutrašnji uvid, spoznaju. Njegova izjava je izuzetno značajna. Intuitivno znanje je vrlina. On nije govorio o tome šta je vrlina, a šta greh; intuitivno znanje je vrlina jer čovek koji intuitivno zna, koji može da čuje najskrivenu sopstvenu srž prisiljen je da ima vrlinu, ne može da bude drugačije. To je neizbežno. Kada jednom začujete taj glas ne možete da idete protiv njega, niko ne može da bude tako glup, to bilo bilo nezamislivo.

Ja od vas ne tražim da me slušate bez pogovora, nego želim da vam pomognem da slušate svoje sopstveno središte i zatim da sledite sopstveno srce. To će biti vrlina i pravi karakter, pravi moral. Ovo dolazi iz vaše najskrivene srži; to nije spolja određeno.

#### 4. dan

Čovek živi u mračnoj noći duše. Jutro sviće napolju, ali vrlo retko unutra. U momentu kada se to desi u unutrašnjosti vi postajete Hrist, postajete Buda. Čitav život je realna prilika da se doživi unutrašnje jutro. Unutrašnje sunce mora da izađe i može izaći, ono samo čeka na nas. S naše strane je samo potreban znak i to se događa, ono izlazi, kažite samo „spreman sam da primam”, „dobrodošlo si” i čudo počinje da se događa.

Pametan čovek će početi ovo istraživanje od svog unutrašnjeg bića – to će biti prvo traganje – jer dok ne znam šta je u meni, kako bih mogao da pretražujem svet? Svet je tako velik.

Oni koji su pogledali u svoju unutrašnjost odmah su ga pronašli. To nije pitanje postupnog napredovanja, to je iznenadna pojava, iznenadno prosvetljenje.

#### 5. dan

U vreme kada se otvorite odmah se događa susret. Bog je uvek otvoren, problem je u nama jer smo mi zatvoreni. Sunce izlazi a mi sedimo sklopljenih očiju – šta može jedno sunce? Obasipa nas svetlost a mi živimo u mraku, a tako je lako otvoriti oči. U momentu kada otvorite oči sav mrak nestaje.

Isto to važi i za unutrašnji svet, tamo je Bog uvek prisutan, otvoren, dostupan, spreman da nas ispuni ljubavlju, radošću spreman da nas blagoslovi a mi smo zatvoreni, mi nismo spremni da primimo. Živimo u zatvorskoj ćeliji bez prozora i vrata. Mislimo da je to sigurnije; to je smrt, život u grobu.

Značenje priče o Lazaru koji se vratio u život ja shvatam ovako. Shvatam je kao metaforu, parabolu, kao poeziju. Lazar je mrtav a Isus ga poziva natrag u život – u svim vremenima je to zadatak učitelja. Kada se jednom otvorite radost će biti tolika da ćete je moći uporediti sa izlaskom iz mračne tamnice. Celo nebo će tada biti vaše, sve zvezde i sve tajne će biti vaše.

Učitelj je samo oruđe koje služi Bogu, prenosno sredstvo. Bog ne može da vam se obrati neposredno, već treba da dođe uz pomoć nekoga drugog. Kada jednom čujete učiteljev poziv, a verujete mu dovoljno da biste otvorili svoje prozore, zadatak učitelja će biti završen. Tada ćete pobeći kroz prozor, tada više nećete moći da izdržite u mračnoj tamnici.

#### 6. dan

Ne tražim neki drugi svet, nešto što je posle smrti; nastojim da ovde i sada preobrazim u raj ovaj sadašnji trenutak. Nisam za odgađanje. Izjave onih koji kažu „ako imate vrlina, bićete nagrađeni posle smrti” zapravo ne možemo prihvatiti, jer ko zna šta se događa posle smrti? Niko se ne vraća da bi nam ispričao. Ljudi koji to izjavljuju ne znaju ništa. Oni samo ponavljaju kao papagaji.

Preporučujem vam da ništa ne odlažete. Odlaganje je vrlo suptilna prevara uma. Živite u trenutku u svoj njegovoj potpunosti. Uvek pamтите da je to jedini trenutak koji imate, ne postoji nikakav drugi trenutak, niti nekakav drugi svet. Ovaj svet je Bog i nema drugog Boga. Kada se ovo gledišta jednom ustali u vama preobraziće čitav vaš život. Tada male stvari postaju tako lepe, tada svetovno odjednom postaje sveto, a obično postaje izuzetno.

#### 7. dan

Čovek koji zna šta da učini sa svim svojim elementarnim silama postaje zlatan, njegov život postaje neprocenljivo vredan. Svaki trenutak je toliko dragocen, da čovek ne može da bude dovoljno zahvalan. Ne postoji način da se iskaže zahvalnost Bogu. Njegov poklon je toliko neizmeran da ga zaista ne zavređujemo. On ga daje zbog svog obilja.

Poznavajući i osećajući ovaj sklad čovek postaje dobar. Iz ove dobrote izvire zahvalnost prema egzistenciji, a ta zahvalnost je molitva.

#### 8. dan

Molitvi nisu potrebne reči. Šta biste mogli reći Bogu? On već sve zna. Šta da se pita? On je već sve dao. Ako vam nešto nije dato tada vam nije ni potrebno. On je mudriji od vas, ali ljudi ga stalno ovako savetuju: „Učini ovo, učini ono, daj mi ovo, daj mi ono”, kao da Bog nije dovoljno mudar. Sve vaše molitve se svode na takve savete, a ljudi insistirajući na tome, svaki dan zapravo gnjave Boga. „Zašto me nikada ne poslušaj? Molim te svakog jutra i večeri...”

Za mene molitva nema ništa s rečima. Ona je tiha zahvalnost; sasvim tiha, ali duboka zahvalnost. Moguća je jedino ako ste naučili da budete dobri, inače nećete imati razloga da budete zahvalni.

Dozvolite da vaš život bude život ljubavi i smeha i tako ćete u sebi osetiti suptilno prisustvo molitve. Ona neće da bude hrišćanska, hinduistička ili muslimanska, biće naprosto molitva.

#### 9. dan

Dok vaše srce ne peva i ne igra zapravo niste živi, samo životarite... izvršavate određene dužnosti, prolazite kroz određene obrede, uspevate nekako da održavate fasadu, ali vaša unutrašnjost je prazna i drhti bespomoćno jer čovek u najdubljem uglu svog srca zna da mu život još nije ispunjen, da još nije sposoban da peva svoju pesmu. Svi se rađaju s pesmom, sa svojom pesmom i dok je ne pevaju ostaju neispunjeni.

Pogledajte samo stablo kada cveta i videćete takvo zadovoljstvo i veselje koji ga okružuju. Ono igra jer je došlo kući, ispunilo svoj zadatak; ono više nije prazno nego preplavljeno. Cveće cveta samo kada je drvo preplavljeno. Pesa također dolazi samo kada su ljudi preplavljeni.

#### 10. dan

Dobrota je muzika koja se javlja kada svi vaši delovi – vaše telo, vaš um, vaše srce i vaše biće deluju u snažnoj usklađenosti; tada vam život postaje orkestar.

Obično postoji samo buka, nema muzike. Telo stalno glasno uzvikuje svoje želje; one moraju da budu ispunjene bez obzira na ostale potrebe. Um stalno insistira na svojim ambicijama i željama, a nimalo ga se ne tiče srce, uvek je spreman sve da žrtvuje za svoje zadovoljstvo. Srce stalno zanoveta zbog svojih saosećanja, osećaja, ljubavi. Tako biće ostaje apsolutno zapostavljeni deo; potpuno smo ga zaboravili. Ono stalno šapće mirnim tihim glasom u našoj unutrašnjosti, ali ga niko ne sluša jer je telo vrlo glasno, um vrlo razgovetan, a srce vrlo uporno.

Ovaj život može da bude sklad. Svi naši delovi koji sada sviraju solo mogu da postanu deo orkestra. Samo vam je potreban duhovni vođa koji može da sjedini sva ta četiri elementa, da im pomogne da razumeju jedan drugog i da jedan drugome pomažu. Ovo se dešava uz pomoć meditacije, uz pomoć svesnosti. Svesnost preuzima vodstvo i vrlo polako nagna sve različite delove vašeg bića da se približe i usklade.

Zato uložite svu svoju energiju u svesnost – budite meditativni. Iz meditacije neprekidno izvire predivna muzika, to je muzika dobra. Jednom kada čujete svoju unutrašnju muziku sve ostalo će da izbledi. Ne postoji ništa što bi moglo da se uporedi s njenom dobrotom i njenim blagoslovom.

#### 11. dan

Smeh je jedno od najbožanskijih iskustava, međutim vrlo malo ljudi se zaista smeje. Uglavnom je ljudski smeh šupalj, ili je samo intelektualan, samo je farsa ili samo fasada, ili samo pristojnost ali nikada nije stvaran.

Kada čovek može stvarno da se nasmeje, punog srca ne potiskujući ništa, istog momenta se dešava nešto neopisivo jer kada je smeh stvaran nimalo nije egoističan, a to je jedino stanje u kome može da se spozna Bog, stanje bez ega.

Postoje mnogi načini da se bude bez ega, međutim smeh je najlepší način. Za smeh nije potrebna izvežbana nadarenost, ustvari deca se smeju mnogo lepše, mnogo potpunije. Kako rastu, njihov smeh postaje šupalj, oni počinju s potiskivanjem stvari i razmišljanjem o tome da li da se smeju ili ne, kao i da li je ispravno smejeti se u nekoj situaciji.

Naučite da se smejete ponovo kao mala deca – da se smejete svesno i stvarno – ne samo drugima, nego i sebi. Čovek nikada ne sme da propusti priliku da se smeje. Smeh je molitva.

#### 12. dan

Ljudi obično žive samo delimično, samo s pola srca. Žive na mlak način, ni hladan ni vruć, ni ovakav ni onakav. Njihov život je bez strasti, bez jačine i zato je dosadan i prosečan.

Čovek okusi nešto sasvim novo kada živi sasvim intenzivno, strastveno; kada riskira. Tada se u vama javlja sjajna inteligencija. Riskirajući postajete oštri kao mač. Nasuprot tome ljudima koji nikada ne riskiraju mačevi stalno skupljaju prašinu, kao i njihova ogledala. Mačevi im zarđaju i postaju neupotrebljivi. Ovo se dogodilo milionima ljudi i njihovim dušama.

Ja nastojim da vam pomognem da očistite prašinu sa ogledala vaše svesnosti i da naoštrite mač svoje inteligencije. Jedini način za to je da živite na sto stepeni jer na toj temperaturi počinje isparavanje. Ego nestaje i vi postajete deo celine, a biti deo celine jeste biti svet.

#### 13. dan

Biti religiozan znači veseliti se, biti žalostan znači ne biti religiozan. Zato, po mojoj proceni, takozvani sveci nisu nikakvi sveci. Oni izgledaju tako žalosno, dosadno i mrtvo; kako bi mogli da iskuse Boga? Kada bi iskustvo Boga donosilo takvu žalost, tada ne bi bilo vredno iskusiti to. Kada bi iskustvo Boga činilo ljude tako dosadnim, tako im izduživalo lica, bilo bi bolje izbegavati ga. Trebalo bi pobeći čak i ako se slučajno sretne.

Ovo nije moje viđenje Boga. Pred tim svecima on mora da je bio vrug preobučen u Boga; mora da ih je prevario. Bog može da znači samo radost i veselje, samo svečanost. Za mene Bog nije ništa nego samo vesela slavljenička dimenzija. Zato budite dobri i dopustite dobroti da bude vaša molitva.

#### 14. dan

Zeleno predstavlja život; predstavlja životnost i svežinu. To je boja drveća. Hiljadama godina su takozvane religije uništavale sve što je bilo zeleno u ljudskom biću. Od čoveka su načinile sasušeno stablo; bez lišća, bez cvetova, bez soka koji kroz njega struji. Zato ljudski rod deluje tako žalosno i zato mu je tako

dosadno. Želeo bih da se ljudskom rodu vrati igra, želeo bih da ljudska bića budu ponovo ukorenjena u zemlji, tako da kroz njih ponovo prostruje sokovi; da bića opet olistaju, da opet ozelene.

Dok čovek ne procveta ostaje izolovan. Stablo je potpuno kada cveta, a isto važi i za čoveka i on je samo tada potpun. Cvetovi ljubavi, dobrote, slobode, inteligencije, božanskog – jedini mogu dati osećaj potpunosti. Potpuna osoba nikada nije žalosna.

Za mene je potpuna osoba svetac; ostali se samo pretvaraju. Želim da sledbenici sanjasa budu sveci u pravom smislu; živi, veseli, raspevani, razigrani, da on života naprave svečanost.

#### 15. dan

Čovekova energija je sirova. Treba da se pročisti, a onda sirova energija koja bi inače stvarala jad, tamu i očaj započinje da stvara beskrajnu dobrotu, sjajno veselje. To je ista energija, jedino je morala da prođe kroz suptilan proces meditacije, kroz malo pročišćavanje.

Na primer, sunce svetli isto kao i mesec. Mesec zapravo nema sopstvenu svetlost – on naprosto reflektuje sunčevu svetlost – međutim u tome može da se vidi ogromna razlika. Sunčeva svetlost je nemilosrdna, agresivna, vrela i silna. Ta ista svetlost kada se reflektuje od meseca postaje odjednom prohladna, blaga smirena i jasna.

Mesec možete da posmatrate satima, a u sunce ne možete ni da pogledate. Ako pogledate u njega izgoreće vam oči, uništiće osetljivi nervni sistem vašeg mozga. Nasuprot tome, posmatranje meseca je vrlo umirujuće, okrepljujuće. U osnovi mesečina nije drugačija od sunčeve svetlosti, ali je preko meseca prošla kroz preobražaj.

Meditacija je kao mesec; preobražava energiju pohote u ljubav, energiju besa u saosećanje, pohlepe u darežljivost, preobražava energiju nasilnosti u predanost, a ega u skromnost. Mesečina predstavlja nešto vrlo značajno, jer morate da prođete kroz isti proces, od sunca do meseca, od ekstrovertnosti prema introvertnosti, od izlaska prema zalasku. Tada će se dogoditi čuda. Čovek nikada ne bi mogao sanjati ni zamišljati da su takve divote moguće. Kada se to dogodi, čovek po prvi put oseti zahvalnost prema Bogu i prirodno nastaje molitva.

#### 16. dan

Zlato je uvek imalo simbolično značenje i na Istoku i na Zapadu. Alhemičari su vekovima govorili o njemu, ali su ih u velikoj meri shvatali pogrešno, jer su ljudi mislili da govore o pravom zlatu. Međutim oni su govorili o zlatu kao metafori.

Čovek je obično kao orkestar bez dirigenta, koga niko ne vodi a svi instrumenti sviraju solo. Uprkos tome što se radi o orkestru, svako svira solo u skladu sa sopstvenim zamislama, ne brinući o ostalima i o tome šta oni rade, ne trudeći se da ostvare sklad; odatle buka, odatle unutrašnja mahovitost i bezumlje. Gotovo čitav ljudski rod je bezuman. Naravno ljudi se razlikuju prema stepenu; neki su bezumniji, a neki su manje bezumni, ali ta razlika u stepenu bezumnosti i nije neka razlika.

Samo su vrlo retki pojedinci – ponekad neki Buda, neki Lao Ce, neki Bašo, neki Isus – samo vrlo retki ljudi su sposobni da vode sve svoje elementarne sile i sposobni su da ne sviraju solo, nego kao orkestar. Ovi ljudi koji su sposobni da unesu nešto harmonije u svoja bića, znaju pravu istinu.

To se podrazumeva pod zlatom. Ono je najdragoceniji metal, zato je postalo simbol.

#### 17. dan

Život je čudo. Zapravo za njega ne postoji objašnjenje, ne zna se zbog čega je morao da nastane. Nijedan filozof, ni teolog, čak ni naučnik nije u stanju da objasni zbog čega zapravo mora da postoji život. Mislim da to nikada neće moći da se objasni; ostaće tajna. Tajna ne može da se otkrije jer se ovde radi o skupljanju saznanja; zapravo je život nešto kao čudo. Ne bi trebalo da postoji, a postoji.

Kakva je potreba za ružama, lotosovim cvetovima ili bezbroj drugih cvetova? Izgleda da ne postoji nikakva unutrašnja potreba. Kada ih ne bi bilo ništa ne bi nedostajalo. Kada nas ne bi bilo, zemlja bi se dalje okretala oko sunca i nimalo joj ne bismo nedostajali. Egzistencija bi se nastavila na isti način. Zvezde bi bile na svom mestu, mesec bi izlazio, drveće bi raslo, sve bi bilo kao što jeste. Međutim život se dogodio – ne samo život nego i svesnost i ljubav. One su čuda nad čudima.

#### 18. dan

Ujutru, kada treba da izađe sunce, treba pevati i igrati, kao razigrane ptice, kao stabla savijena na vetru i sva u pokretu dok čekaju da izađe sunce na horizontu; a zatim sunce odjednom izlazi. Ta pesma dobrodošlice je lepša od svih jer je početak dana; početak novog dana, novo rođenje.



Mi na Istoku smatramo da je svaki večernji odlazak na spavanje mala smrt; zbog toga što u spavanju potpuno zaboravljate ko ste. Ako umrete u snu, nikada nećete saznati jeste li umrli i jeste li uopšte bili živi. Tako je spavanje mala smrt, mini-smrt.

Svako jutro je mini rođenje, novo rođenje, pa morate zahvaljivati gospodu – daje vam još jedan dan! Nismo toga vredni jer smo potrošili jučerašnji dan, sve prethodne dane. Međutim, on je velikodušan, daje nam još jednu priliku da opet pokušamo, da živimo, da se veselimo da budemo potpuni.

Najosnovnija današnja potreba je početak novog čoveka. Stari čovek je otišao, umoran je, iscrpljen i potrošen. Mi još nekako nosimo stari trup. Njega treba spaliti i pozdraviti poslednji put. Moramo od njega da se oprostimo kako bismo mogli novom da iskažemo dobrodošlicu.

Meditacija nam pruža početak novog rađanja, unutrašnjeg rođenja; to je svitanje zore u unutrašnjosti. Jedino uz pomoć meditacije čovek može da izađe iz sna i da uđe u dan jer jedino uz pomoć meditacije čovek može da postane budan.

#### 19. dan

Jutro nikada nije daleko; potrebno mu je samo da otvorite srce i da zapevate pesmu dobrodošlice i ono je tu. Samo čeka da zapevate od srca. U moment kada zaigrate sunce ne može da odoli izazovu da se pojavi na horizontu.

Osećam da ponekad sunce ne bi ni izašlo kada bi jednoga dana sve ptice odlučile da ne pevaju. Zbog čega? Kada bi sva stabla odlučila da ne otvore svoje cvetove, rekavši „neka prvo dođe sunce”, sunce ne bi izašlo. Mora postojati unutrašnja veza, to ne može da bude jednostrani događaj. Ne radi se samo o tome da sunce izlazi, a cveće se otvara i ptice pevaju – ne. Isto važi i obrnuto; cveće se otvara, ptice pevaju i sunce izlazi. Mora da postoje oba smera.

Život je uvek obostrano zavisao; to pesnici osećaju. Tenison je napisao: „Kada bih mogao da shvatim samo jedan cvet, koren i sve to, tada bih shvatio i celi svemir.” On je u pravu, ali je to samo osećaj pesnika. Mistici su to videli, iskusili; to je istinito.

#### 20. dan

Unutrašnja muzika ima posebna svojstva. Spoljašnjoj muzici su potrebno dvoje; instrument i muzičar. Unutrašnjoj muzici nisu potrebni dvoje – muzičar i muzika; muzičar je instrument, muzičar je sve. Nema podele. Unutrašnja muzika označava tišinu, zvuk tišine.

Tišina ima svoju sopstvenu muziku. Nju mogu da čuju samo oni koji su iz glave izbacili svu buku. Samo se čuje iz srca, a ne iz razuma. Čovek razuma je stalno propušta. Jedino čovek ispunjen svojim srcem, ispunjen ljubavlju, može da čuje ovu muziku.

Uz pomoć ove muzike može da se ode u onostrano. Ona postaje drugi most. Ne možete da je dohvatite niti obuhvatite umom. Um morate da otklonite, potpuno da ga odstranite, tada će se muzika odjednom pojaviti.

U tome je sva umetnost meditiranja; otklanjajući polako um i prodiranjem do unutrašnje muzike, postignuti harmoniju sa unutrašnjim svetom jedinstva. Ovo možete da nazovete iskustvom Boga, Taoa, Istine, Dharme; međutim to nije ništa drugo do iskustvo istinske muzike.

#### 21. dan

Ako sakrijete cvet u sobi gde do njega ne dopiru sunce i vetar, uz to možda mislite da ste ga zaštitili; ali vi ga ubijate, počinili ste ubistvo. Naravno imali ste dobru nameru, to je dobro za cvet jer napolju duva vetar i previše pada kiša, sunce je prejako a vi želite da zaštitite nežni pupoljak. Sakrijete li ga u svoju spavaću sobu, kako bi mogao da postane cvet, jer ste zatvorili sva vrata i prozore. On će uvenuti.

Može da se otvori samo ako je povezan sa suncem, može da se otvori samo ako igra na vetru, samo ako može da uživa na kiši, ako može da razgovara sa zvezdama. On pripada celini; može da se otvori samo ako je duboko ukorenjen u toj celini.

Čovek ostaje pupoljak, njegova dobrota ostaje pupoljak samo zato što je sam preterano zabrinut za sigurnost, preterano se boji opasnosti, nesigurnosti i rizika. Zato se zadržava u određenim granicama zatvara se zaštitnim zidom. Tako postaje zatvorenik.

Život može da se živi samo kao nesigurnost, samo kao opasnost – nema drugog načina.

Međutim, u ime sigurnosti mi propuštamo priliku da se otvorimo. Propuštamo besmrtnost jer se bojimo smrti. Prihvatimo li opasnost i uđemo li u nju, razveselimo joj se, pretvarajući je u pustolovinu, tada će život da bude dobrota. Konačno, samo takve pustolovne duše saznaju ko je Bog. Ja podučavam pustolovinu, hrabrost i rizik. Učim vas živahnosti.

## 22. dan

Podučavam neustrašivost i slobodu. Da bi se upoznao Bog, najvažnije je osloboditi se straha; to je potrebno, da bi se upoznala dobrota i da bi se upoznala istina.

Zato izađite na otvoreno, u nebo. Odbacite sve strahove jer su oni lažni. Uživajte u pustolovini života sa svim njenim opasnostima i nesigurnostima. Ovaj život je prelep; zapravo, prelep je samo zbog svih svojih opasnosti i nesigurnosti.

Plastičan cvet nije u opasnosti, dok pravi cvet jeste. Međutim, plastičan cvet nije nikakav cvet. Mnogo je značajnije biti živ samo jedan dan – od jutra do večeri, a zatim da latice uvenu. Živeti intenzivno i strastveno samo jedan dan, na suncu, pod nebeskim svodom jeste dovoljno, bolje nego da se bude plastičan cvet i da se živi hiljadu godina. To nije život. Ovde se ne radi o dužini nego o intenzitetu.

Čovek mora da zapali svoj luč istovremeno s obe strane. Neka to bude makar i jedan momenat, ali neka bude sasvim živ. Ovo će vam omogućiti da iskusite Boga i da okusite večnost.

## 23. dan

U svakom biću je sadržana silna moć koja treba da se oslobodi. Čovek izgleda mali, ali nije tako. U njemu su silna mora, mora dobrote; u njemu su nebeski svodovi slobode.

Duhovno iskustvo je kao atomska eksplozija, atom je tako sitan, a kada eksplodira postaje tako moćan. Iskustvo našeg sopstvenog bića je baš takvo. Nastaje eksplozija, atomska eksplozija svesnosti. Odjednom vidite sebe kao celinu; neograničenu, beskrajnu celinu. U tome je naša veličina – i to treba postignuti. Ne možemo biti zadovoljni dok to ne postignemo.

## 24. dan

Niko nije nov, svi su drevni hodočasnici. Oduvek smo ovde – u različitim oblicima, u raznim telima, obavljajući razne stvari; ali smo ovde i bićemo zauvek ovde. Ne postoji način da se nestane iz postojanja. Ništa ne može da se uništi, ništa ne može da se doda postojanju. Postojanje je uvek savršeno jednako. Danas čak i nauka prihvata da ništa ne može se uništi niti da se doda; samo se menjaju oblici. Reka teče dalje. Samo se menjaju talasi. Ponekad su talasi veliki, ponekad mali, ponekad ih nema, ali reka je ista. S talasima – bilo velikim malim ili bez njih – reka je ista.

Ovaj uvid nas odvodi izvan vremena; a kada ste van vremena tada ste i van jada. Upoznati bezvremeno znači ući u svet dobrote.

Zapamtite, ono što uvek ostaje ovde, što nikada ne odlazi; to je Bog i boravi u našoj unutrašnjosti, kao i u unutrašnjosti svih drugih ljudi.

## 25. dan

Svako ljudsko biće donosi istinu u ovaj svet. Svaki čovek je božji glasnik - ne samo Isus Hrist, Buda ili Zaratustra, oni znaju da to jesu; ostali ljudi ne znaju da to jesu. U momentu kada se rodite donosite istinu u tom biću. Dok se ona ne izrazi nećete se osećati ispunjeni. Dok ne prenesete poruku svetu osećaćete duboko nezadovoljstvo jer ne obavljate svoju dužnost prema postojanju.

Morate da pevate pesmu svog srca, morate da plešete svoj ples. Morate da budete potpuno izvorni, a ne imitacija, ne fotokopija. Morate da pokažete svoje pravo lice. U momentu kada budete spremni da svetu otkrijete svoje izvorno lice, vaš život će biti potpun. Iz toga proizilazi neobuzdana radost.

## 26. dan

Dovoljan je jedan jedini cvet da zamiriše cela kuća. Jedan jedini cvet u bašti zamirišaće čitavu baštu, uprkos tome što je mali. Može i da ne izgleda nimalo lepo, sasvim je običan, ali nemojte biti zavarani izgledom. Naidete li na njega izgledaće vam kao najobičniji cvet, koga nije vredno ni pogledati. Međutim, on može biti najdragoceniji od sveg cveća, jer u sebi sadrži najlepší mogući miris. Zapamtite da izgled ne može biti presudan u životu. Nije važna posuda, važan je njen sadržaj.

Može telo da bude najobičnije, priprosto, a ipak može da ima nepojmljivo lepu dušu. Nasuprot tome može postojati vrlo lepo telo, ali sasvim prazno bez ikakve duše. Često ćete u životu nailaziti na lepe ali bezdušne ljude, a isto tako i na priproste ljude s izuzetnim osobinama. Nikada ne sme da vas zavara nečiji izgled. Uvek pogledajte dublje, potražite šta je dublje. Pogledajte središte a ne ono što ga okružuje.

## 27. dan

Dok ne ostvarite muziku u svom biću, dok ne započnete da živite u plesu, dok ne slavite postojanje nemate mogućnosti da spoznate Boga jer je on krajnji krešendo igre, pesma i veselja. Bog nije za tužne ljude, on je za ljude sposobne za ljubav i smeh.

Ova egzistencija je prelepa igra, ne shvatajte je ozbiljno. Prihvatajte je sa pesmom u srcu, zahvaljujući joj radosno. Krećite se po svetu laganog koraka sa smehom u svom srcu. Tada ćete odjednom čitavu egzistenciju pretvoriti u božansko iskustvo. Svetovno postaje sveto, obično postaje neobično.

#### 28. dan

Život je velika umetnost. Čovek ne sme da uzima život kao da se razume sam po sebi. Rođenje nije sinonim za život, ono je samo prilika; tada morate da radite na sebi. Postoji bezbroj stvari koje treba odbaciti; postoji pohlepa, postoji ljutnja, postoji mržnja, postoji pohota i tako dalje.

Dok se te stvari ne odbace, dok se ne otklone od našeg bića ... one su kao aleje u bašti, a mi smo ih prepuni, moramo da zamenimo svu zemlju, moramo da izvadimo kamenje i da preradimo zemlju; samo tako će biti moguće uzgajiti ruže. Kada u vašem biću počnu da cvetaju ruže u život će vam ući radost, ulepšaće vam se život i ispuniće se milinom. Tada ćete imati šta da ponudite Bogu; šta biste mu inače mogli dati?

#### 29. dan

Svi smo rođeni kao kamenje, a moramo da se pretvorimo u ruže. Kamen ima mogućnost da postane ruža. Izgleda nemoguće, ali samo tako izgleda. To se često događa; može se desiti i vama. Ako se moglo dogoditi Isusu, može se dogoditi i vama. Govorim vam iz svog sopstvenog iskustva. Svi smo rođeni kao kamenje i vrlo malo ljudi pokušava da iskoristi svoju mogućnost i da postanu ruže – sasvim malobrojni, vrlo retki ljudi pokušavaju da najbolje iskoriste ovu sjajnu mogućnost. Većina naprosto živi kao kamenje, kao ono kamenje što se kotrlja, pokreće se slučajno u reci ovamo i onamo; a nikada se ne oplemeni i tako i umre. Rađaju se kao kamenje i umiru kao kamenje. U životu vam se ništa neće dogoditi ako ne postanete ruža.

#### 30. dan

Telo je predivno, telo je hram, ali je lepo samo kada znate da niste telo. Ako se s njim izjednačite ono ostaje ružno; postaje tamnica a ne hram.

Kada znate „ja nisam telo” – tada je telo hram koji ima lepotu, vedrinu i svetost. Kada na ovo zaboravite i poput miliona ljudi počnete da mislite „ja sam telo” - spadate u 99.9% ljudi koji misle da su telo.

Saznanje da sve ono što se događa telu nema nikakve veze s vama je takvo oslobođenje, takvo olakšanje da odjednom ostajete bez težine. To stanje bez težine je jedna od najznačajnijih propratnih pojava meditacije.

Meditacija je naprosto umetnost svedočenja. Započnete da budete svedok svog tela a zatim svog uma – i izađete iz njih! Uz pomoć meditacije zaista ćete izaći iz jednog i iz drugog. Onog dana kada čovek shvata i kaže „ja nisam telo niti um” on dolazi kući. Tada saznaje ko je.

Poistovećenje s telom postaje poistovećenje sa smrću, starošću i bolešću. U momentu kada više niste poistovećeni s telom, kada znate „ja sam odvojen, ja sam svesnost” odmah se oslobađate bolesti, starosti i smrti. One će se desiti telu, ali ste vi samo svedok svega toga, samo posmatrač; to nema nikakve veze s vama.

#### 31. dan

Već se vekovima uvek iznova potvrđuje da ako od hiljadu ljudi u selu samo jedan bude istinski meditirao, celokupna priroda svih ljudi će se promeniti.

Do tog stupnja čovek nije došao zbog većine ljudi, nego zbog nekolicine ljudi kao što su bili Isus, Buda, Zaratustra, Krišna – samo zbog nekoliko njih. Sa svakim Budom, svakim Hristom, sa svakom probuđenom dušom čovečanstvo kreće korak dalje. Međutim, kada bi se probudile hiljade ljudi, tada bi ceo ljudski rod krenuo krupnim koracima. To ja nazivam početkom novog čoveka.

Ne nastojim samo da pomognem pojedincima – očigledno je da radim i to – nego, duboko u unutrašnjosti nastojim da stvorim okolnosti, pozadinu, osnovni sadržaj, u kojima bi čovek mogao da se pojavi s ljubavlju u srcu, sa svetlošću u duši, inteligencijom, svesnošću i mogao da preobrazi čitavu zemlju u raj. To čudo je ostvarivo. Zapravo tek je sada ostvarivo – pre nije bilo moguće – jer smo sada na određenom stupnju razvoja. Čovek nije više dete, on je odrastao.

Za to je ipak potreban veliki napor. Čovek u to mora da uloži svu svoju energiju. Uložite svu svoju energiju da biste se ponovo rodili. Novo rođenje neće biti samo vaše, ono će da pomaže celom čovečanstvu. Za mene je to istinsko služenje.

## DEVETI MESEC

### *Život je prelepa bašta puna ruža*

#### 1. dan

Ne radi se o odlasku u raj, radi se o učenju umetnosti bivanja u raju gde god vi bili. Ovaj trenutak mora da bude iskorišćen do krajnosti.

Samo buntovni ljudi znaju šta je život, znaju šta je Bog, jer je Bog središte života. Zapravo Bog i život imaju isto značenje.

#### 2. dan

Nastojim da stvorim sasvim novu vrstu osobe. Prema mom viđenju novi čovek treba da bude sposoban da voli. Ne treba da ide u manastir. Treba da živi u društvu, a ipak da bude sposoban da odbaci svu sebičnost, svu vezanost, svaku zavisnost, svu ljubomoru.

Ovo može da se postigne; ja sam to postigao prema tome možete i vi.

Nikada ne tvrdim nešto što nisam sam iskusio. Govorim u vlastito ime.

Postoji jedna sufi priča o starom učitelju kome je došla žena sa svojim malim detetom i rekla mu: „Već sam umorna od ovog dečaka; jede previše slatkiša i bojim se da će se razboleti, da će mu propasti zubi. Uz to, stalno ga nešto boli - želudac, ovo i ono – a jede samo slatko i ništa drugo. Učinite nešto. Znam da će poslušati ono što vi kažete. ”

Učitelj je pogledao dečaka i rekao ženi: „Dođite za nedelju dana. ”

Žena se jako iznenadila, jer kad god bi došla da ga pita nešto teško o životu, smrti, inkarnaciji i Bogu, nebu i paklu, on bi bio spreman odmah da odgovori. Sada se radilo o tako bezazlenoj sitnici; samo je trebalo da naredi dečaku, a za to mu je potrebno sedam dana!

Zatim je pomislila: „Ovi sufi učitelji su pomalo ljudi. Ima nečega u tome, zato moram da čekam nedelju dana. ”

Kada je došla posle sedam dana, učitelj je rekao: „Žao mi je. Vratite se za dve nedelje, još nisam spreman ništa da kažem. ” Na to se čak i dečak iznenadio.

Kada su se vratili posle dve nedelje, učitelj je pogledao dečaka i rekao: „Možeš to da postigneš. ”

Dečak je pitao: „Zašto su vam bile potrebne tri nedelje samo da biste mi to rekli? ”

Učitelj je odgovorio: „Zato jer i ja volim slatkiše. Morao sam da pokušam i vidim mogu li ili ne mogu bez njih; kako bih ti inače mogao da objasnim? To bi bila laž, a teško je, znam. ”

Dečaka je učitelj počeo veoma da zanima..., a žena je rekla: „Mogli ste samo da mu naredite, nije trebalo da dokazujete. ”

Učitelj je odgovorio: „Ne mogu govoriti o nečemu što nisam sam iskusio. Nikada nisam izgovorio nešto što nisam iskusio, jer kada to učiniš izgovoreno izgubi nešto; u njemu uopšte nema istine.” Učitelj je još dodao: „Kada čovek govori iz sopstvenog iskustva to prodire duboko. Ja sam to znao. Pogledao sam te u oči i osetio da bi ti to mogao da učiniš. Ja sam star čovek – ja sam slab – meni su trebale tri nedelje. Ti si mlad, možeš to da postigneš za jedan dan! ”

Takav je moj način.

#### 3. dan

Rođeni smo sa sjajnim mogućnostima, ali to su samo mogućnosti. Možemo da umremo a da ih ne ostvarimo; možemo da promašimo cilj ako ne krenemo svesno, sa svesnošću. Ako se samo prepustimo na milost i nemilost vetru i talasima, ako se prepustimo slučaju, tada ćemo propustiti sve prilike.

Zato vidite toliko jadnih ljudi. Njihov jad je bez spoljašnjeg uzroka, on je ukorenjen u njihovom promašivanju cilja. Svi oni osećaju da su nešto promašili. Nisu ni svesni šta je zapravo to, ali jedno je sigurno: ne razvija se svako ko u sebi nosi seme. Neke semenke ne procvetaju.

Seme je osuđeno na to da bude jadro; jedino cvet može da igra na vetru, na kiši i na suncu. Samo cvet može da peva svoju pesmu – da peva pesmu dobrote. Samo cvet zna za ispunjenje, za zadovoljstvo. Samo se cvet oseća opuštenu u egzistenciji. Seme ne može da bude opuštenu, ono je zatvoreno, izolovano. Ne zna ništa o mesecu, suncu, zvezdama; nije ni čulo za njih. Ne zna ništa o cveću, bojama, dugama, ni o pesmi ptica ni o zujanju pčelinjih mantri; ne zna ništa o svemu tome, ali je negde u njemu skrivena čežnja da sazna sve.

Jedina potrebna osobina je inteligencija. Postanite tihi, svesni, meditativni i vaša inteligencija će se razvijati a seme će jednog dana prokljati. Taj dan je najveći dan za veselje, dan kada dolaze vaši cvetovi, dan kada u vaš unutrašnji svet dolazi proleće, kada postajete prelepa bašta.

#### 4. dan

Tišina je jedinstveno životno iskustvo; inače je u životu vrlo bučno. Postoji spoljašnja i unutrašnja buka; koje kada se udruže mogu svakoga da izlude. Celi svet izluđuju.

Čovek mora da stiša unutrašnju buku. Spoljašnja buka nije pod našom kontrolom i nema potrebe da se stišava, ali možemo da stišamo unutrašnju buku. Kada se ona jednom stiša i u nama se nastani tišina, moći ćete da živite i uživete u njoj bez ikakvih problema.

Iskustvo unutrašnje tišine je svakako jedinstveno i neuporedivo. Ni jedno drugo iskustvo ne može imati toliku vrednost jer će upravo iz ovog iskustva da izrastu sva ostala. Ovo je temelj za čitav hram religije.

Bez tišine nema istine, nema Boga; uz tišinu se odjednom pojavljuju stvari kojih inače nema, a stvari koje su inače tu nestaju – vaše viđenje se menja kao i vaša perspektiva. Tišina vam omogućuje da spoznate nesaznatljivo. To je jedinstveno.

#### 5. dan

Već je vekovima poznata tajna da je tišina najpotrebniji uslov; zato su ljudi bežali od sveta misleći da tišina nije moguća u njemu.

To je sasvim pogrešan zaključak, pogrešna logika jer tišina nema nikakve veze sa spoljašnjim svetom. Ona je nešto unutrašnje, možete svuda da je razvijete.

Možete da idete u planine, ali vaš um će ostati isti; još uspešnije će igrati svoje igre jer tamo neće ništa drugo da radi i sva energija će da mu bude dostupna.

U manastirima i pustinjama, u planinama um postaje dominantniji nego na vašarima, nego u običnom životu.

Postoje ljudi koji bi rado bili smireni, ali samo to što im se nešto sviđa nije dovoljno – potrebna je ljubav. Sviđanje je vrlo mlako, ono je tako-tako. Ljubav označava strastveno uključivanje. Ljubav znači da je to pitanje života ili smrti; ona označava intenzitet, potpunost.

Sjajni pokloni života su samo za ljude koji su spremni koji su spremni da potpuno uđu u nešto, bila to tišina, sloboda, istina – nije važno šta je. Prave vrednosti zahtevaju da ih zaista volite.

#### 6. dan

Revolucija je politička, a bunt je duhovni; revolucija zahteva gomilu, buntovnik je pojedinac. Sve revolucije su bez izuzetka propale jer je svetina nesvesna.

Svetina se sastoji od najniže inteligencije, a kako bi nešto moglo da proizđe iz najniže inteligencije?

Naravno, takva inteligencija zahteva osvetu; ona ubija careve i kraljeve, razara imovinu, menja vladu. Inače, ti ljudi su sasvim nesvesni, šta god da se dogodi na kraju neće uspeti. Propale su francuska, ruska i kineska revolucija. Sve revolucije propadaju.

Nasuprot tome bunt je uvek pobeđivao, ali je on pojedinačan. Isus je buntovnik, Buda je buntovnik, Lao Ce je buntovnik. U svetu nam je potrebno više buntovnika, a manje revolucionara. Ja vas učim buntu. Bunt je lep, revolucija je ružna. Revolucija je nasilna, a bunt je nenasilan. Bunt nema nikakve veze sa spoljašnjim svetom, ni najmanje, a ipak ga preobražava jer kada se jednom promeni unutrašnji svet on će pokrenuti mnoge promene u spoljašnjem svetom. Inače to nije naša svrha, to se događa samo usput. Čak i kada se jedan jedini čovek promeni, hiljade drugih će morati da se promene. Ko god dođe u dodir s njim sigurno će se preobraziti na ovaj ili onaj način. Seme će se zasejati u njegovom biću.

Ja vas na neki način pripremam za veliku revoluciju, ali ne uz pomoć revolucije, nego pomoću bunta – pomoću individualnog preobražaja.

#### 7. dan

Biblija, Kuran, Vede nisu prava religija jer su one samo reči. Naravno da su i Mojsije i Isus bili religiozni i veliki proroci Veda su okusili religiju jer su bili tihi ljudi – ali u trenutku kada čovek progovori o svojoj tišini, ona postaje reč i gubi svu istinu.

Tišina je neizreciva, uopšte o njoj ne može da se govori. Da, postoji način njene komunikacije – o tome se radi u sanjasu. Usklađivanje s nekim ko je u tišini učiniće i vas tihim. Samo harmonizovanje s učiteljem izjednačuje učenika s njim. Samim sjedinjenjem sa svojim učiteljem učenik upija duh ne čineći ništa. Ništa se ne govori, ništa se ne čuje, ali se prenosi plamen.

Prava religija je uvek nemo prenošenje, izvan reči, izvan filozofa. Zato istinsku religiju mogu da iskuse samo oni koji imaju prosvetljenog učitelja; nekog Isusa, Budu, Zaratustru, Lao Cea, ali ne uz pomoć reči. Uprkos tome šta su Budine reči, u momentu kada se izgovori nešto neizrecivo, to postaje lažno. Morate ući u nemu komunikaciju s izvornim, živim učiteljem.

Jedina definicija izvornog živog učitelja je da nikada nije tradicionalan, nego je uvek buntovan. Ovo može da bude linija razgraničenja; uvek kada negde nađete na tradicionalnog sveca taj je lažan, inače ne bi mogao da bude tradicionalan. Sam bunt je duh istinskog učitelja - čist bunt.

Napokon, biti učenik nekog ko živi u tišini jeste jedini način da se okusi religija, da se ugleda religija; tada svakako možete da započnete traganje za njom u sopstvenoj unutrašnjosti. Međutim, prvi zrak, prvi podsticaj, prvi šok koji će vas probuditi mora da dođe od učitelja; inače možete zajedno s njim da odete na spavanje još mnogo života. Gde god nađete na živu tišinu, pijte iz tog izvora. Jedini način da iz njega pijete jeste da otklonite sopstveni um jer ne možete da se prepirete s tišinom; ili snažno s njom da se srodite ili niste sposobni da je shvatite. Ovde nema rasprave. Ona se ne može dokazivati niti poricati. Ovde je logika apsolutno nemoćna.

Ovo je pitanje ljubavi, a ne logike... pitanje srca, a ne razuma.

#### 8. dan

Istorija je puna velikih kraljeva i vladara, ali nije tako puna velikih svetaca, probuđenih ljudi.<sup>7</sup> Njih možete da izbrojite na prste iz jednostavnog razloga što su se pokretali u smeru za koji je potreban korenit preobražaj; od nesvesnosti u svesnost. Vaša nesvesnost mora da se preobrazi u svesnost. Kada u vama više ne bude ni trunke nesvesnosti, kada se ispunite svesnošću, postaćete učitelj, pravi učitelj.

#### 9. dan

Kada ste jednom svesni, postoje samo ruže i ruže. Onaj ko je izmislio poslovicu da život nije posut ružama mora da je bio nesvestan, neosvešćen, jer svi svesni ljudi tvrde upravo suprotno; naime, da je život posut ružama. Sve što čovek treba da učini jeste da prebaci unutrašnji prekidač od nesvesnosti na svesnost.

To je vrlo jednostavan proces. Ne može biti jednostavniji. Zapravo ljudi ga propuštaju upravo zbog te jednostavnosti – jer nema izazova za ego koji se uvek zanima za nešto teško kao što je odlazak na Mesec, na Mars; ne zanima ga poniranje u čovekovu unutrašnjost.

Proces može da se svede na jednostavnu formulu; šta god radili, radite ali ostanite budni. Dok šetate posmatrajte svoju šetnju; dok jedete posmatrajte kako jedete – ne trpajte hranu u sebe mehanički. Um je negde drugde, mislite na bezbrojne stvari dok ruke stalno trpaju hranu a usta je stalno žvaću. To je mehanički proces. Niste svesni onoga šta radite.

Svesni možete da budete samo ako ste totalno u sadašnjem trenutku. Zato kada jedete zaboravite na sve ostalo na svetu. Jedući samo jedite, šetajući samo šetajte, slušajući samo slušajte; razgovarajući samo razgovarajte i potpuno ostanite u tome; budni, svesni svakog trenutka, svake nijanse. Tako ćete polako shvatiti u čemu je trik, gde je smisao.

#### 10. dan

Obično smo mi bezbroj stvari, a ne jedna. Mi smo mnoštvo, množina, čitava gomila. Međutim, kada čovek postane svestan, ta gomila se sasvim polako gubi i postaje jedno; postaje sjedinjavanje, kristalizacija i onda nastaje savršeni sklad.

Čovek prvo mora da se uskladi u sebi samom, a zatim može da se uskladi sa svemirom, zvezdama, mesecom, suncem, drvećem i pticama – sa tom celinom, onda može da se stopi s beskrajnim svemirom. Postoje dva stapanja; prvo jedinstvo u sopstvenoj unutrašnjosti i drugo jedinstvo s celinom. Kada se naprave ova dva koraka, čitavo putovanje biva završeno.

Prvo postanite jedno u sebi, tada postanite jedno s celinom – to se naziva svetošću. Postanite svesni i tako će vaš život da bude samo poezija, muzika, harmonija, jedinstvo, jedinstvenost. Ako se to ne dogodi čovek živi sasvim jalovo i uzaludno.

#### 11. dan

Kada oko 99% vašeg nesvesnog postane svesno, počecete da gajite cvetove. Kada bude osvojeno područje 100%, kada u vama ne bude više ništa nesvesnog, vaši cvetovi će zamirisati.

Ako čovek ne postane čisti miris, život mu je samo čist gubitak. Jedino takvim oslobađanjem vašeg najskrivnijeg sjaja ući ćete u kraljevstvo, u beskrajno i večno kraljevstvo. Tada neće biti smrti ni rođenja;

---

<sup>7</sup> Buda.

zauvek ste ovde i sada. Telo će nestati, a vi nećete; um će nestati a vi nećete. Upoznati to što ostaje zauvek znači saznati istinu.

#### 12. dan

Stanje nesvesnosti je kao korenje stabla. Korenje stabla je u zemlji, ne vidite ga. Tako je „podzemno” i vaše nesvesno, ne vidimo ga a utiče na sve. Utiče na grane, listove i cvetove. Naši koreni su skriveni, ali su vrlo važni. Oni su najvažniji deo stabla. Ako čovek ne razume svoje korene, tada stvarno neće moći potpuno da iskusi svoje biće.

Grane stabla su kao takozvane svesnosti; vrlo lomljive, prekrivene vrlo tankim slojem koji i u slučajnoj nezgodi može da se lako razori. Samo mala nezgoda i svesnost se ruši. Neko vas povredi i više niste svesni; neko vam nešto kaže i vi sve zaboravite o meditaciji, o svojoj svesnosti. Jednostavno pobesnite! U tom stanju ljutnje ne možete učiniti ništa.

Samo tako tanak sloj svesnosti okružuje vašu nesvesnost. To je dovoljno za obavljanje svakodnevnih rutinskih poslova; odlazak u kancelariju, kucanje na kompjuteru, vožnju automobila, razgovor s mužem ili ženom – dovoljno za obrazac koji ste toliko puta ponavljali. Ponavljate taj obrazac bez ikakve svesti o tome. Međutim ovo što mi tu i tamo smatramo svesnošću, mlako je i nedovoljno za bilo kakav uzlet u nepoznato, za uzlet u najuzvišenije.

Čovek mora da iskoristi mali deo svesnosti kao semenku i da počne da je gaji, neguje, pomaže joj na sve načine, da saraduje s njom. Mora da saraduje sve više i više s tim malim svesnim delom svog bića. Nasuprot tome, da smanjuje saradnju sa većim nesvesnim delom svog bića. Uvek odaberite svesno, a izbegavajte nesvesno. Šta god vas čini nesvesnim to je pogrešno, a ono što vam pomaže da budete svesni jeste ispravno. Lagano, lagano, ako budete saradivali, svesno će da se razvija; a kada budete prestali da saradujete s nesvesnim, ono će da se povuče.

Područje svesnog će sve više da se povećava, a nesvesno će da se povlači, da nestaje. Napokon će čitavo područje nesvesnog da bude osvojeno svesnošću. U tom trenutku započinjete da gajite cvetove; prvi put će vaše stablo da procveta.

#### 13. dan

Vreme je sazrelo za snažnu eksploziju svesnosti. Nikad nije bilo tako zrelo jer se život razvija, a mi se približavamo vrhuncu. Ako ne ostvarimo radikalnu preobražaj, tada će nam ovo isto stanje razvijenog ljudskog roda postati naporno. Čovek više nije dete, a ako nastavi da nosi staru odeću skrojenu za decu osuđen je na nevolje. Nepotrebno će biti osakaćen iz prostog razloga što je odeća mala, a on je velik. Hrišćanstvo, hinduizam, muhamedanstvo, sve je to odeća skrojena za drugačiji stupanj čovečanstva, u vremenu kada je čovek bio dete. Ona više ne pristaje, sasvim je zastarela. Ta odeća je bila dobra u određenom vremenu, sada više nije. Došlo je vreme da se sva promeni, sazrelo je vreme da se promeni ceo čovek. Potrebna je totalna promena.

#### 14. dan

Stvarno religiozan čovek će živeti svoj običan život u velikoj radosti i zanosu. Svoj život neće nazivati običnim; živeće ga sa izuzetnom osetljivošću. Život je poklon celine, poklon spolja; treba ga poštovati, voleti i ceniti. Zaista to je vredan poklon. Sva ta stabla, ptice, ljudi, reke, planine i zvezde na beskrajnom nebu, čitava ta večnost... zaista izgleda čudno, bolesno da neko može da bude ozbiljan i tužan u tom veselju postojanja.

Međutim, ozbiljnost se uzdiže u zvezde, a ljudi zbog toga što se ona hvali pokušavaju da budu ozbiljni. Oni potiskuju svoje veselje, svoj ples, osakaćuju, na sve moguće načine paralizuju svoje biće. Kroje sami sebe tako da odgovaraju kalupu sveca vrednog poštovanja.

Za mene je ovo nasilje. Religije čine zločin protiv čovečanstva, a sada je vreme da se to ispravi. Već je kasno. Ovo je jedini svet i mi moramo živeti sada i ovde. Ne postojimo zato da bi se žrtvovali radi neke maštarije o nebu ili raj u ili mokši.

Svaki trenutak deluje kao maska sledećeg trenutka; opasno ga je osuđivati. Cenite ga, volite ga, radujte mu se.

#### 15. dan

Gautama Buda opisuje meditaciju kao lavlju riku, jer je ona eksplozija. Ona je eksplozija vaše svesnosti koja je mnogo dublja, mnogo prostranija nego što atomska eksplozija ikada može da bude.

Svakako postoji razlika između te dve eksplozije. Atomska eksplozija je razarajuća, dok je eksplozija koja se zbiva u svesnosti uz pomoć meditacije neizbežno stvaralačka.

Ona jeste lavlja rika, jer u momentu kada čovek spozna najdublje iskustvo – a to je zapravo meditacija – postaje neustrašiv jer sazna da smrt više ne postoji; on je večan.

Ona je lavlja rika jer niko ne može da ga zarobi. Možete ga ubiti, ali ne i zarobiti; ne možete mu ubiti dušu. Možete zatvoriti njegovo telo ali ne i njegovo biće; spoznao je slobodu, a sloboda mu se ne može oduzeti. Ona oslobađa beskrajnu hrabrost. Čovek je sposoban da se bori sa celim svetom.

Zapravo svi veliki meditantici su se sami samcati borili sa ovim ograničenim svetom, svojim rukama. Isus, Buda, Lao Ce, Kabir – vekovima se meditantici bore s ukupnom ograničenošću čovečanstva. Masakriraju ih, raspinju, truju, ali to ništa ne menja.

Uvek kada čovek opet postigne meditaciju, eksplodira lavlja rika. Opet se pojavi stvarno, izvorno ljudsko biće spremno da se žrtvuje za istinu.

#### 16. dan

Kao što se zemlje i planete okreću oko sunca, tako se celo vaše unutrašnje biće okreće oko središta dobrote. Kada se ovo jednom spozna stvari postaju vrlo jednostavne, jasne; tada više ne pipate u mraku, tada se možete uputiti neposredno prema središtu. U momentu kada se pokrenete prema središtu vaš život postaje svetlost.

Učim četiri stvari: život, ljubav, smeh i svetlost. One se događaju baš tim redosledom.

Prvo život - čovek mora da postane živahan, strastven, da intezivno uživa u životu; ne sme da se suzdržava. Kada ste puni života ljubav se događa sama po sebi, šta bi ste inače učinili s tim životom, s tom silnom energijom? Moraćete je deliti – a to deljenje vaše životne energije je zapravo ljubav. U momentu kada delite svoju životnu energiju nestaje sva tuga, tada život postaje naprosto srdačan smeh.

Kada se ispune prva tri uslova, automatski sledi četvrti. Prva tri morate da ispunite. Ova tri uslova su kao tri uslova u obrazovanju, a četvrti je nagrada što dolazi spolja. Obasipa nas svetlost.

U vreme kada u vas uđe svetlost postajete prosvetljeni – to je značenje reči „prosvetljenje”.

#### 17. dan

Ljudi žive u lažima. Te laži su naravno lepe, prijatne, udobne, prikladne i ponekad nas teše. Međutim, laži su ipak laži, one nisu od pomoći. Deluju kao opijum. Ne mogu pomoći da se zaboravi jad, mogu samo da se koriste kao umirujuće sredstvo, ali ne utiču stvarno na bolest. Samo prikrivaju simptome.

Milioni ljudi u svetu žive sa prikladnim lažima. Nazivaju ih istinama... međutim, osnovna osobina istine je da moramo da je pronalazimo sami.

Istina ne može da se prenese, niko ne može da vam je da. Morate sami da se potrudite da je nađete. Zato u najboljem slučaju od drugih možete dobiti lepu laž, zgodnu, slatku laž. Možete se okružiti takvim slatkim ništavilom, ali je to opasna igra jer time gubite priliku, vreme, energiju koji su mogli da vam omoguće da doprete u svet istine.

Posvećenost istini znači: neću pripadati nikakvoj tradiciji, neću pripadati nikakvom kultu, nikakvoj veri; tragaću. Verujem samo kada spoznam, nikako pre toga.

Dok tako ne odlučite istina će vam ostati nedostupna. U času kada se u vama ta odluka ustali istina nije daleko. Jednom kada spoznate istinu spoznaćete večni život, ono što započinje i nikada se ne završava. To mora da postane jedino posvećenje, jedina predanost.

#### 18. dan

Kada smo odvojeni od postojanja zapravo smo ograničeni, a to je paradoksalna pojava. Sama naša odvojenost je ograničenje; svaka granica je nekakva prepreka. U času kada srušite ogradu koju ste stvorili oko sebe postajete slobodni; vaše je čitavo nebo i sve zvezde. U toj slobodi čovek može da iskusi istinu, ljubav i božansko.

Uz ograničenje ega možemo živeti samo u lažima, mržnji, zlu jer smo se ukorenili u potpuno pogrešnom shvatanju. Vlastito postojanje je zbrka. Ovo je poput lista koji misli da je odvojen od stabla na kome raste. On će uvenuti od same te zamisli. Sokovi će prestati da kruže, zelenilo neće da ulazi u list, počće da vene i umire. U času kada odbaci zamisao o odvojenosti razumeće ovako: „Ja sam deo stabla, stablo je deo zemlje, zemlja je deo sunčevog sistema, a sunčev sistem deo svemira.” Čak i mali list je jednako važan deo celine kao i sunce. U egzistenciji nema hijerarhije, jer je ona jedinstvena. Hijerarhiji su potrebni brojevi – neko je viši, a neko niži. Egzistencija je jedna! Zato je i najnežnija vlat trave podjednako važna kao i najveća zvezda. Nije ni viša ni niža. Shvatanje ovoga oslobađa vaš zarobljeni sjaj. Odjednom ćete se osetiti toliko beskrajnim da nećete moći ništa drugo nego da se veselite i slavite. Moći ćete samo da igrate i pevate.



#### 19. dan

Čovek može da se oseća potpunim tek kada postane deo ovog neobično lepog postojanja. Manje od toga neće biti dovoljno. Ako bude manje, uvek će vam još nešto nedostajati. Morate da postanete prostrani, toliko prostrani da u vama mogu da postoje oblaci i zvezde; tada će nastati zadovoljstvo.

Kada u vama bude čitava egzistencija, tada naravno neće nedostajati ništa. Sve je u vama, ne može ništa da nedostaje. Kada vam ništa ne bude nedostajalo bićete u stanju stvarne dobrobiti.

Stepen dobrote ne može biti viši od ovog; popeli ste se na Mont Everest dobrote. To je kruna, krešendo, a čovek s toga više ne može pasti. Pad nije moguć jer se čovek srodio s tom dobrotom. Niste više odvojeni pa ne možete ni pasti. Ne radi se o tome da vi osećate dobrotu, nego o tome da ste i sami dobrotu; vrlo je važno da ovo shvatite.

#### 20. dan

Bez meditacije čovek ništa ne zna o lepoti egzistencije, ništa ne zna o kraljevskoj prilici koja mu je data. On čvrsto spava nesvestan pesama i muzike. Cvetovi cvetaju, a on čvrsto spava – u samom rajskom vrtu.

Jedino je potrebno buđenje kako bi mogao da ugleda cveće, zvezde, ptice, drveće i neopisivu lepotu postojanja. To je neverovatno, nepojmljivo!

Poklanja nam se najlepše i najsavršenije moguće postojanje. Egzistencija ne može da bude savršenija nego što jeste, ali mi to moramo otkriti. U tome je izazov! Dobro je da u životu postoji izazov, u suprotnom bi on bio mrtav; izazov ga oživljava.

Meditacija je najjači izazov u životu; ona otkriva vašu sposobnost buđenja, uništava vašu pospanost, vaše mesečarenje; ona je snažno buđenje duše.

#### 21. dan

Spoljašnja revolucija je beznačajna u poređenju s unutrašnjom. Spoljašnja revolucija jedino potvrđuje promenu; nikada ne potvrđuje da je istinska revolucija jer se čovek ne menja. Vi samo menjate strukture oko njega. Tamnica se promenila a zatvorenik ostaje isti, opet je zarobljen – možda u udobnijem zatvoru, prikladnijem, opremljenim televizorom, fudbalskim igralištem i pomagalima koja su dostupna ljudima na slobodi – ali on je zatvoren, nema slobode.

Unutrašnja revolucija donosi slobodu, a jedini način da čovek u sebi ostvari revoluciju jeste meditacija. Ona vas uči da zaboravite sve što ste naučili. Ona je proces neuslovljenosti, proces suprotan hipnozi.

Kada postanete prazni, prostrani, tihi, čisti, tada se događa revolucija; sunce izlazi, živite u njegovoj svetlosti. Život u svetlosti unutrašnjeg sunca je ispravan život.

Kada postanete tihi, svesni i jasni, kada vaše unutrašnje nebo bude puno radosti, upoznaćete pravi okus stvarnog života. Čovek može da ga nazove Bogom, prosvetljenjem, oslobođenjem, iskustvom istine, ljubavi, slobode, dobrote – sve su to razna imena za istu pojavu.

#### 22. dan

Sve što posedujete može da se izgubi, da se odnese. Napokon, smrt će vas odvojiti od imovine. Jedino vam se ne može oduzeti ono što ste postali. Od toga vas ni smrt ne razdvaja; zato što to nemate, nego vi ste to.

Zato u velikim pričama iz Upanišada piše: „U trenutku kada čovek spozna Boga, on postaje Bog.” Spoznavanjem Boga čovek postaje Bog jer spoznavanje Boga nije kao uobičajena saznanja. Njih možete zaboraviti. Spoznavanje Boga znači da ste naprosto došli do novog kvaliteta bića. Ovo postaje deo vašeg disanja i samog otkucavanja vašeg srca.

Stvarno sjedinjavanje s celinom znači da ste jednostavno postali celina; to je upravo ona tačka na kojoj čovek oseti: „Stigao sam. Ovo je cilj kome sam težio već hiljadama godina. Ovde je moj dom koji sam tražio. Mnogo puta sam sebi izgrađivao dom, ali to su bila samo svratišta koja sam uvek morao da napustim. Sada ovaj dom ne mogu napustiti, jer sam ja taj dom.”

#### 23. dan

Živite svoj život kao da ste prvi ljudi na zemlji, kao Adam i Eva – nikoga nije bilo pre vas i nikoga ne možete oponašati. Kada jednom počnete da živite u skladu sa vlastitim svetlom, bez straha da ćete pogrešiti... greške se moraju događati, one su prirodne, neizbežne, ali i korisne. Čovek koji nikada ne pogreši, nikada ništa ne nauči. Naravno, ne treba ponavljati iste greške, to bi bilo glupo. Stalno pronalazite nove greške, nove greške, nove načine da odlutate.

Bolje je odlutati na nepoznatu stazu nego slediti svetinu ispravnom stazom, jer to nije pitanje ispravnosti i neispravnosti, nego pitanje izvornosti, iskrenosti prema samome sebi, odgovornosti prema sopstvenom biću.

Meditacija je primena inteligencije na sve što radite, a tada će vaša inteligencija polako postati svetlost u vama.

#### 24. dan

Meditacija vas oslobađa psihološke svetine. Prvo vas čini čovečnim, a zatim vas vodi prema natčovečnom, to jest božanskom. Inače ona je bunt; zato svetina ne može niti će ikada moći da oprostí meditantima.

Nisam pesimista; beskrajno sam optimističan, jer vidim kako se razvija ljudski rod, kako odrasta. Inače činjenica koju ni optimizam ne može da previdi je da se psihologija svetine nikada ne može uzdići do psihologije pojedinca. Možda se može malo popraviti, ali razlika između pojedinca i rulje će uvek ostati ista. Kada se psihologija svetine malo uzvisi, tada će se uzvisiti i pojedinačni bunt. Razmak uvek ostaje isti.

Buniti se protiv svega što je pokvareno, ružno; protiv svega što je mrtvo i smrdljivo, zaista je prava radost. To je veselje i izazov, a uz to i prava prilika za razvoj. Samo se pojedinci uzvisuju u božanskom, a ja insistiram i naglašavam da samo pojedinci mogu biti religiozni; religija ne može da bude ni kult, ni vera niti crkva. U času kada postane crkva, kult ili vera više nije nikakva religija, nago samo zamaskirana politika.

#### 25. dan

Čitav ljudski rod zavisi od nekoliko pojedinaca, možete ih izbrojati na prste. Masa u tome nimalo ne učestvuje. Mase su kao težak teret; one su sprečavale taj razvoj, a nisu pomagale u tom razvoju. Um svetine je uvek protiv novog; raspeli su Isusa samo zato što je bio tako nov. Niko pre njega nije tako govorio, niti se iko pre njega tako ponašao. Rulja nije mogla da podnese tog čoveka – takvog predivnog čoveka, tako divnu osobu – tako su mase odlučile da ga razapnu. Napokon, uvek je bilo tako, isto su učinili Sokratu i Mansuru.

Uvek kada se pojavi neki čovek koji u postojanje donosi nešto novo, koji je postao sredstvo onostranog, njegov život je u opasnosti jer se mase osećaju uvređene; ego im je povređen. Vrlo je čudno što su upravo ti retki pojedinci, koje su ljudi mrcvarili i ubijali, bili uzrok čitavog napretka ljudskog roda, oni su kameni temelji ovog hrama koji još nije potpun. Potrebne su još mnoge žrtve, još mnogi Isusi moraju biti razapeti i mnogi Sokrati otrovani i ubijeni.

#### 26. dan

Živite spontano, od trenutka do trenutka. Sve je u ovom trenutku. Prošlost mora da se odbaci, da se zaboravi jer je više nema, a o budućnosti ne treba brinuti jer je takođe još nema. Tako, ono šta ostaje je ovaj divan trenutak. Veselite se ovom trenutku, potpuno ga proživite, tako će on postati vrata prema Bogu.

Bog poznaje samo jedno vreme, a to je sada i samo jedan prostor, a to je ovde. Bog je uvek sada i ovde, zato kada se povučete iz prošlosti i budućnosti samo Bog ostaje. Nema potrebe da se molite, ni da se udubljujete u knjige, niti da uranjate u svakovrsna besmislena ezoterična učenja; čovek može da bude vrlo jednostavan i da bez ikakve muke pronade istinu. Cela teologija je nepotrebna muka, mnogo vike ni oko čega.

Ovo je moj pristup - živite potpuno u sadašnjosti. Nije potrebno ništa drugo.

#### 27. dan

U svakom trenutku imate dve mogućnosti; da budete jadan ili da budete dobar. To zavisi od vas.

Dok je učitelj Hasid umirao učenici su ga zamolili: „Odajte nam sada tajnu. Gledamo vas već petnaest godina, nikada niste bili tužni ni jednog trenutka. Naši očevi i dedovi su nam pričali da ste kao mladić bili vrlo tužni i ozbiljni. Šta se dogodilo, kako ste se razveselili?”

Odgovorio je: „Oni su u pravu; do moje tridesete godine sam bio vrlo tužna i ozbiljna osoba. Onda sam jednog jutra pomislio, „Šta to činim? Zašto sam tako tužan i ozbiljan? Zašto bih rasipao svoju energiju? Hajde danas da pokušam da budem veseo.” Pokušao sam i uspelo je! Otada, svako jutro kada se probudim upitam se: „Zusja” – ime mu je bilo Zusja - „Šta bi ti danas? Želiš li da budeš tužan, ozbiljan i jadan ili vedar?” Uvek odaberem da budem vedar.”

Potpuno se slažem s tim čovekom, Zusjom, on je sigurno u pravu; to je samo pitanje izbora.

Zato pokušajte već sutra ujutru; dosta ste bili ozbiljni. Možete početi i odmah. Nije potrebno da čekate ni do sutra, jer – ko zna? – sutra možda neće ni doći. Pokušajte. Verujte mi, svedeće vam se.

#### 28. dan

Uslovljeni smo starošću, živimo u skladu s njom i žrtvujemo se za nju. Prema tome nama vlada groblje, čitav naš život se stalno povlači natrag. Ovo nije istinski način života; možda je dobar način za polagano samoubistvo, ali nikako način života.

Čovek mora da umire za prošlost svakog trenutka kako bi živeo izvorno, tako će svaki trenutak biti nov i svež, svež kao rosa na jutarnjem suncu, svež kao lotosov cvet koji se otvara u jezeru. Svaki trenutak mora da bude svež, mlad, živ, nevin, neuznemiravan prošlošću.

Život donosi mnoga iznenađenja, mnogo čuđenja, mnoge poklone i ne postoji način da se za to plati. Samo suze zahvalnosti, samo zahvalni drhtaj srca – to je sve što možemo dati.

#### 29. dan

Čovek je hram, ali spolja se vide samo zidovi. Čudno je to što vas spolja ne gledaju samo drugi, nego i vi sami. Pogledate u ogledalo da biste videli svoje lice, gledate ljudima u oči da biste videli kakav utisak ostavljate, slušate šta drugi govore da biste saznali ko ste – dobri, loši, moralni, nemoralni, svetac ili grešnik. Ovo je dosta čudno jer se poznajemo iznutra; ne treba nam nikakvo ogledalo. Ne treba nam nikakva zavisnost od tuđeg mišljenja jer ona ipak govore samo o zidovima, spoljnim zidovima našeg hrama. Ne mogu nam ništa reći o božanstvu u nama.

U času kada budete sedeli u središtu svog bića bićete zadivljeni; vaše telo je samo hram, Bog je u vama. Ne postoji način da se pronađe spolja, ne postoji potreba da se traži izvan.

Jednom kada u sebi pronađete svog Boga moći ćete ga videti i u drugim ljudima; znaćete da su i oni hramovi i da Bog mora biti u njima jer su živi, a život je Bog.

Isto tako nalazićete ga svuda. Videćete ga u drveću, u životinjama. Videćete ga svuda. Tada celo postojanje postaje hram božji.

#### 30. dan

Kada budete mogli da osetite da ste potrebni čitavom postojanju i da ovde niste slučajno, nego da imate određenu misiju i da svojim životom morate da delite i doprinesete nešto dobro postojanju; tada ćete se osetiti potpunim. Samo tada ćete osetiti da ispravno radite svoj posao. Kakva će tek biti radost koja nastupa kada savršeno obavite neki posao, kada svaki posao obavljate punog srca...

Kada ga dobro obavite, uspešno završite, pojavljuje se zanos. Vaš doprinos je učinio egzistenciju malo bogatijom nego što je bila.

Ovo iskustvo dolazi kada se umirite. Što ste tiši, utoliko ćete jasnije osetiti iza sebe ruke uzvišenog. Kada ste sasvim tihi odjednom shvatate da ste zapravo bambusova flauta na usnama uzvišenog; pesma struji kroz vas. Jedini vam je zadatak da je ne sprečavate, da je ne ometate, da joj dozvolite da prolazi kroz vas u svoj čistoći.

Mora vam biti sve onakvo kakvo jeste.

#### 31. dan

Postanite pesma, veselite se životu. Igrajte na vetru, na suncu i na kiši. Hodajte po posvećenom tlu, sve je božansko, sve oko nas. Bilo bi nezahvalno ne biti pesma i ne biti ples. Sve što možemo činiti u zahvalnosti prema Bogu je da pevamo pesme, da igramo male igre. Moramo da slavimo na svoj vlastiti mali način. Zato dozvolite da život postane svečanost, veselje, aleluja!

## DESETI MESEC

*Mirno sedim ne radeći ništa;  
dolazi proleće...*

### 1. dan

Prava pustolovina započinje tek kada prodrete dublje u svoje biće, a uz to i više u svoju svesnost; a ta dva procesa su lice i naličje istog novčića. Ako budete ponirali dublje, više ćete se uzdići; ako se budete više uzdigli dublje ćete ponirati. Ovo je jedna dimenzija, vertikalna dimenzija. Ljudi koji žive ravnomernim životom žive horizontalno i, naravno, život im je kao probušena, prazna guma.

Postanite nešto vertikalno. Sanjasa je promena iz horizontalnog u vertikalno. Tada će život biti prava vedrina, božji poklon. Čovek ne može da plati Bogu, za to nema načina. On može da bude samo zahvalan, veoma zahvalan. Duboka zahvalnost postojanju za ono što se za nas čini je zapravo i molitva i religija.

### 2. dan

Postoje dva sveta; jedan je spoljašnji, drugi unutrašnji. Međutim, to su dva sveta samo za neznalice; odvojeni su jer još ne vidite jedinstvo, zato što između njih stoji ego kao crta razgraničenja. Kada jednom ego ishlapi, nestane, tada će svet biti samo jedan. Neće biti ni subjektivan ni objektivan, niti spoljašnji niti unutrašnji. Međutim za početak moramo da prihvatimo stanje u kome smo sada, zato i kažem da postoje dva sveta. Pri tome mislim da za vas postoje dva sveta – spoljašnji i unutrašnji.

Za ulazak u pravu istinu čovek mora da istraži svoju unutrašnjost. Svi mi tražimo spoljašnje – započinjemo pogrešnim korakom. Tada je i sve ostalo pogrešno. Ako je prvi korak pogrešan, tada će pogrešno biti i sve ostalo.

Prvo morate pronaći izvor svoje unutrašnje svetlosti. Istražite ga – to je jedna od najzanosnijih pustolovina, zapravo je najzanosnija. Ni jedna se druga pustolovina ne može s ovom uporediti, ništa nije ravno ovome. Čak ni odlazak na Mesec ili Mars; ništa nije ravno putovanjima na kojima su bili Isus i Buda. Ta putovanja su bile stvarne pustolovine.

### 3. dan

Sve što se dešava u vašoj unutrašnjosti utiče na periferiju. Ako je u kući mrak, naravno je da će biti mračni svi prozori i sva vrata. Ako u kući upalite sveću njena svetlost će kroz vrata i prozore dopirati napolje.

Tako će neki čovek izgubljen u mračnoj šumi već iz daleka naći utehu i smer kojim treba da ide jer je vaša kuća osvetljena malom svećom; krenuće prema vama. Ako u kući bude mrak, izgubljeni čovek neće moći da pronađe utehu i smer.

Kada je čovek dobar uvek postaje ispunjen svetlošću. Jad je mrak, a vedrina je svetlost. Vedar čovek zrači, on svetli. Iz tela mu izbija nešto iz njegove najskrivenije srži – daje mu neopisivu lepotu.

### 4. dan

Mi smo sačinjeni od svetlosti. Celo postojanje je sačinjeno od svetlosti, ali za veliko čudo živimo u mraku. Zaista je neverovatno kako nam to uspeva. Tako Majstorski! Mi stvaramo čudo; sačinjeni smo od svetlosti a ipak živimo u mraku.

Razlog je u tome što nikada ne gledamo. Gledamo sve drugo, gledamo ovamo i onamo. Naš pogled neprekidno skače s jednog predmeta na drugi, i nikada ne staje i ne umiruje se da bi bar na momenat spazio naše vlastito biće.

Dovoljan je samo taj kratak pogled da vas preobrazi; da vas probudi. Tada više nema smrti, nema više nikakvih ograničenja. Postajete neograničeni, tada ste sloboda – a radost slobode je beskrajna.

### 5. dan

Čovek je nesvestan. Samo je njegov jedan delić postao svestan, vrlo sitan, mali i nesiguran. Svaki put kada se dogodi i najsitnija stvar postajete nesvesni. Neko vam stane na nogu i već ste nesvesni; neko vas uvredi, pogleda prekim pogledom i već ste nesvesni; pored vas prođe neka lepotica i već bivate nesvesni. Vaša svesnost nije nešto naročito, ona je samo periferna pojava. U sebi nosite ogromnu količinu nesvesnog. To treba preobraziti.

Kada celo vaše biće postane svesno, kada više ništa ne može da vas učini nesvesnim, kada vam čak i u dubokom snu svesnost ostane kao suptilna pozadina, senka, tada dolazite kući. Kada se čovek probudi došao je kući. Dok se ne probudi stalno je svuda, a ne nalazi put kući.

#### 6. dan

Bog ne može da se dokaže; nema argumenata ni za ni protiv. Jedino ako budete razvijali svoju svesnost osetićete Boga. Dok se u svojoj svesnosti sve više razvijate postaćete svesni da stvari nestaju; materija nestaje, a svet umesto da bude nešto stvarno postaje božansko, postaje svesnost.

Ovo je vrlo jednostavan zakon; svet izgleda kao stvaran zato što vi o sebi mislite kao o telu. Sve što mislite o sebi, mislite i o svetu. Kada mislite da ste telo, svet će biti materijalan, neće postojati Bog. Kada mislite da ste duša, iskusite se kao svesnost i svet ćete odjednom doživeti kao svesnost. Svet je ogledalo; on odražava sve što vi jeste. Tako dobijate tačno ono šta zaslužujete.

Postanite svesniji i svet će prema vama biti svesniji. Kada budete na vrhuncu svesnosti svet će nestati kao materijalna stvarnost, pretvoriće se u božansko. Ovo je pravo iskustvo istine, ljubavi i prosvetljenja.

#### 7. dan

Običan čovek je vrlo okrutan, okrutniji od svih životinja, animalniji od svih životinja. U svojoj nesvesnosti čovek je daleko primitivniji od životinjskog sveta jer ni jedna druga životinja ne ubija pripadnike svoje vrste, niti ubija da bi se zabavljala, to čini samo čovek. Među životinjama ne postoje lovci; one ubijaju samo kada su gladne, inače ne.

S druge strane ni jedna životinja nije saosećajna. Zato čovek može da bude primitivniji od životinja, ali i uzvišeniji od bogova. U tome je njegova lepota, njegov sjaj, njegova slava; on ima ogroman raspon, dostupan mu je čitav svemir. Može da postane najprimitivniji i najuzvišeniji.

Posvetite se cilju najuzvišenijeg. Donesite odluku: „Neću se smiriti dok ne postignem najuzvišeniji preobražaj.” Kada zaista odlučite, ovo započinje da se događa. Nedostaje samo odluka; prihvatite odlučnost.

#### 8. dan

Istina ne može da se prenese drugom – to je jedno od njenih najbitnijih svojstava. Moja istina ne može postati vaša. U času kada vam je dajem, u istom tom času ona postaje lažna. To je poput iščupanog stabla; ono umire momentu kada ga iščupate. Može živeti samo kada je ukorenjeno. Stablo istine ne može da se presađuje; ne možete ga posaditi na drugom tlu.

Svaki čovek mora da otkrije vlastitu istinu. Naučite od Bude da je istina moguća, od Bude naučite da se nadate i verujete da je to moguće. Ako je bilo moguće jednom čoveku zašto ne bi bilo moguće meni?

Ne pokušavajte da pozajmljujete, jer će sve što budete pozajmili biti samo reči; neće imati nikakvog značenja u vašem životu. Značenje dolazi iz iskustva.

#### 9. dan

Istina nikada nije prijatna, početak je vrlo neprijatan.

Govori se da je Buda tvrdio da su laži u početku slatke, a na kraju gorke; dok je istina u početku gorka, a na kraju slatka. On je apsolutno u pravu. Istina je gorka, ne zato što bi ona bila gorka, nego zato što u lažima živimo toliko dugo da se one razbiju kada dođe istina, a to je bolno.

Istina ne poznaje kompromis. Kada ona dođe sve laži se moraju razbiti. To u početku izaziva kaos, a zatim se iz tog haosa rađaju zvezde, rađa se stvaralaštvo. Zato se vrlo malo duša usudilo da upozna istinu, ostale žive razmaženo sa svojim lažima, držeći svoje igračke, svoje plišane mede, zaviseći od prijatnih zamisli.

Na primer, čovek se boji smrti i zbog toga ne znajući ništa o besmrtnosti, drži se zamisli o besmrtnosti. Ljudi mi dolaze i pitaju: „Šta se dešava posle smrti?”

Ja odgovaram: „Prvo pokušajte da saznate šta se dešava pre smrti. Živi ste – sada biste trebali znati šta je život.”

Kada znate šta je život, znate šta je upravo sada, tada ćete biti sposobni da koristite istu svest i kada dođe smrt. To je ista svesnost; isto ogledalo koje odražava život i odražavaće i smrt. Ako ste svesni, ne postoji smrt ni rođenje, postoji samo večnost. Samo, ovo mora biti iskustvo a ne ideja.

## 10. dan

Ne podučavam nikakvu filozofiju, niti kakvu dogmu ili veru. Čitavo moje učenje se sastoji od eksperimenata, od iskustva, od poniranja u vlastitu unutrašnjost pomoću otvorenog uma, bez ikakvih uverenje jer bi svako uverenje bilo prepreka u spoznavanju istine.

Svako uverenje je štetno u traganju za istinom. Zato nemojte biti hrišćanin, ni hindus, niti musliman; nemojte biti ni teista ni ateista. To nije potrebno jer ništa ne treba da znate. Samo zapamtite: „Ja ništa ne znam” i uronite u svoju unutrašnjost s takvim stanjem uma, kao nevino dete koje ništa ne zna. Ako čovek može da uroni u vlastito biće kao nevino dete i ako može delovati u tom stanju neznanja, tada istina nije daleko, ona je vrlo blizu. U momentu kada spoznate svoje biće pronašli ste ključ, učiteljev ključ koji otvara mnoga i mnoga vrata; kojim zapravo mogu da se otvore sva vrata. Taj ključ nazivam istinom; vašom istinom, vašom iskustvenom istinom.

Zato odbacite uverenja, odbacite sve laži koje ste naučili od drugih i krenite nevino, prazno, ne znajući ništa. Uskoro ćete otkriti veliko blago, silnu mudrost u svojoj unutrašnjosti. Ono je već tamo i samo čeka da dođete praznih ruku.

Meditacija je poniranje praznih ruku, bez ikakvih uverenja, bez ikakvih saznanja.

## 11. dan

Ono o čemu Hrist govori je njegovo sopstveno iskustvo, a ono o čemu govori hrišćanin je njegovo uverenje. Između iskustva i uverenja je ogroman razmak. On je nepremostiv.

Ako želite da saznate istinu, nikada ne budite vernik. Ne nagovaram vas da budete nevernici jer je i to uverenje – negativno uverenje, anti-uverenje... Nastojim da vas oslobodim od obe vrste uverenja – i pozitivnih i negativnih – tako da sami možete da istražujete.

Istina vam je dostupna kao i bilo kom Isusu, bilo kom Budi, bilo kom Krišni. Ona nije ničije vlasništvo, nego na nju imaju svi ljudi pravo po rođenju. Čovek treba da je istražuje, da uranja u nju. Umesto verovanja čovek treba da krene otvorenog uma. Uverenje nas zatvara. Unapred živite sa zaključkom koji nije vaš, koji ste dobili od drugih, koji je stvarno slučajan.

Ako su vas odgajali hindusi trebali biste biti hindus, ako su vas podizali muslimani trebali biste biti musliman. Prema tome, to je pitanje uslova, pitanje onih koji su vam postavljali uslove, koji su vas slučajno rodili. Oni uslovljavaju vaš um. Njihove umove su uslovljavali njihovi roditelji i tako dalje.

Izađite iz sveg uslovljavanja, budite slobodni da biste mogli da istražujete, da biste mogli da tragate. Prvi uslov za traganje je odbacivanje a-priori zaključaka, tako ćete moći jednom da iskusite istinu.

Na dan kada je iskusite vi postajete sam Hrist – a to je lepota. Hrist je lep, a hrišćanin je ružan.

## 12. dan

Istina mora da bude vaša sopstvena, a ne pozajmljena. Ona mora da se rodi u vama, ne može da se usvoji. Kada žena ne može da rodi ona usvaja dete, nadajući se i verujući da će tako postati majka. Međutim, ako u svojoj utrobi ne nosite dete devet meseci ne možete postati majka. Tih devet meseci su vrlo značajni jer za to vreme majka i dete žive u savršenom skladu – bez odvojenosti, u neraskidivom jedinstvu. Dete diše s majkom, stalno sluša i otkucaje njenog srca.

Psiholozi tvrde da nas muzika toliko očarava upravo zato što dete sluša otkucaje majčinog srca. Bez toga... kada bi dete podizali u inkubatoru – a to će se pre ili kasnije činiti – ono ne bi želelo da sluša muziku, niti bi imalo ikakav osećaj za ritam. Bilo bi hladno, sasvim hladno. Ne bi imalo nikakvu toplinu, jer nije upoznalo toplinu majčine utrobe. Gotovo ne bi bilo ljudsko, jer se s majčinim raspoloženjem dete stalno menja. Ovo nikako nije jednosmeran put. S detetovim raspoloženjem isto tako se menja i majka; to se stalno međusobno izmenjuje. Za tih devet meseci nužni su bolovi, težina i žrtva, inače majka ne bi bila prava majka.

Isto važi i za istinu; morate je nositi u sebi, da joj budete prava majka. Ne možete da je usvojite.

Meditacija je jednostavno odbacivanje svega što ste usvojili s ciljem da se oslobodite kako biste mogli da spoznate šta se nalazi u vašoj unutrašnjosti.

## 13. dan

Ljudi zalutaju jer ne znaju gde da potraže savet. U prošlosti su išli sveštenicima, a danas su počeli da odlaze psihoanalitičarima. Psihoanalitičar je savremeni sveštenik. Ni sveštenik ni psihoanalitičar ne znaju ništa. Sveštenik je i sam bio u zbrci, a tako je i sa psihoanalitičarem.

Nastojim da vam pomognem da pronađete svoj sopstveni glas kako vam više ne bi trebali nikakvi tuđi saveti. Ne savetujem vam ništa, ne nastojim da rešim pojedine vaše probleme. Moje nastojanje je sasvim radikalno: samo vam pomažem da stišate unutrašnju buku, da biste mogli da čujete sopstveni glas. Tada nećete moći da pogrešite. Tada ćete živeti u vlastitoj svetlosti.

#### 14. dan

Kolektivna svest je postala uznemirena jer nas uče da budemo ambiciozni. Kako bismo se odmarali kada postoji ambicija? Ambicija je trka, vrlo brza trka, jer i drugi su trkači, vi niste sami; nadmećete se i takmičite se na sve moguće načine. Nije važno da li su ti načini dobri ili loši, jedino je važan uspeh – jer nam se stalno ponavlja da ništa nije tako uspešno kao sam uspeh.

Ako ste uspešni, sve što činite smatraće se dobrim. Ako niste uspešni, čak i ono što je bilo dobro smatraće se lošim.

Tako nas pripremaju za političku borbu – za novac, moć, ugled, glas i slavu. Sve te stvari prirodno izazivaju neku vrstu grozničavosti, ne dozvoljavaju vam da se opustite; opuštanje vam izgleda kao gubljenje vremena. Uveravaju vas čak da je dobro raditi nekakve gluposti, samo da biste stalno nešto radili i ostali tako zaposleni, da ne biste izgubili vrline zaposlenog čoveka. Strože se sudi opuštanju nego svemu drugom. Tvrdi se da je praznina vražja rabota...

Moje učenje je suprotno čitavoj ovoj besmislici koja se nameće ljudskom rodu i koja je otrovala ljudsku svest. Kažem vam da je ništa bolje od svega. Ne postoji ni jedna dobra stvar koja bi bila bolja od ničega. Kažem vam da praznina nije vražja rabota, nego božja kapelica.

#### 15. dan

Slab čovek sebi gradi fasadu nadređenosti – to je ego-tip. Uvek kada vidite egoistu možete biti apsolutno sigurni da u njegovoj unutrašnjosti čuči kompleks manje vrednosti. On teško pati jer oseća da je niko i ništa, a ne može to da prizna. Zato skriva taj osećaj ne samo od drugih, nego i od samog sebe. Mora da potisne taj osećaj manje vrednosti toliko duboko u nesvesno da bi prestao da ga bude svestan.

Stvarno dobra osoba ne krije ništa; ona je izražajna i stvaralačka. Zato što ništa ne krije, nije osoba dvostruke ličnosti; dvostruke ličnosti su složene. Uz to, ne možete se zaustaviti na dvostrukoj ličnosti. Jednom kada krenete u tom smeru, uskoro će vam zatrebati i treća, a zatim četvrta pa peta... a to je beskonačan proces. Prva laž zahteva drugu koja će je opravdati i tako, sve dalje i dalje. Izreknete jednu laž, a nakon nje morate da izreknete još bezbroj da biste je zaštitili. Sve sledeće laži, zahtevaju opet nove, tako da sasvim zaboravljate zašto ste počeli da lažete i koja je laž bila prva.

Dobar čovek nema zašta da laže, nema šta da skriva, ništa da prikriva. Nije mu potrebna druga ličnost – on je jednostavan. Nikada nije nasilan; ne može da bude, a nema ni potrebe za tim. Zašto bi bio nasilan? Toliko je dobar da je zahvalan, a ne nasilan. Ne ljuti se na svet, nego je vrlo zahvalan – zahvalan je za sve.

#### 16. dan

Misli su kao talasanje, poput talasa. Misli drže vaš um uvek uzburkanim. Dok je um uzburkan on ne može da reflektuje mesec. To je kao jezero s talasima, mesec ga obasjava, ali jezero ne može da ga ogleda. Kada se talasi sasvim smire i jezero postane kao ogledalo, mesec se u njemu ogleda u svoj svojoj lepoti. Zapravo, mesec koji se odražava u vodi je lepši od pravog jer mu jezero još upotpunjuje lepotu i sjaj.

Isto važi i za istinu. Kada ste potpuno mirni i u vama se odražava istina ona time nešto dobija. Ona se obogaćuje ogledanjem u svesti jednog svetog čoveka.<sup>8</sup> Nisu samo sveti ljudi zahvalni istini, nego je i istina zahvalna njima.

Na istoku je poznato da uvek kada neki čovek bude prosvetljen celi svemir načini veliki korak napred prema nepoznatom.

Svaki sveti čovek čini dragulj istine još sjajnijim. Čitava umetnost je u egzistenciji u tišini, u potpunoj tišini. Zato na sebi treba da radite sledeće: mirno sedite i ne činite ništa; proleće dolazi i trava raste sama od sebe. Dobrota dolazi bez napora, kao trava koja raste. Treba samo da prekinete sve napore, kao da vas nema – to se podrazumeva pod tišinom. U trenutku kada vi zaista odete dolazi istina; dolazi s tolikom divotom i lepotom, tolikom vedrinom i zanosom, tolikim blagoslovom da se ne može ni zamisliti.

#### 17. dan

Čovek je stranac na zemlji, on je ovde ali ne pripada ovde. Na sve moguće načine pokušava da izgradi svoj sopstveni dom i stvori veze, ali ni u čemu ne uspeva. Ostaje beskućnik, sve dok ne započne da ponire u sebe, jer je vlastita unutrašnjost njegov pravi dom. Unutrašnje natkriljuje zemlju, unutrašnje nije deo zemaljskog. Ono je ovde, a istovremeno nije ovde.

---

<sup>8</sup> Buda.

Kada jednom saznamo ko smo u svom unutrašnjem svetu, ovaj osećaj da smo stranci će nestati. Pronalazite svoj dom, svoj svet; pronalazite božansko. Dok se to ne dogodi, sva naša nastojanja su osuđena na neuspeh. Svaka ljubavna veza propada bez izuzetka; samo se nadamo da izuzeci postoje. Sva snaga propada. Čovek može da ima svo bogatstvo sveta, a ipak da ostane siromašan. Čovek može da poseduje čitav svet, a ipak da zna da je u svojoj unutrašnjosti prazan, šupalj i da život ništa ne znači.

Kada jednom vidite svoje središte, vaša periferija postaje njen deo. Tada čovek živi u svetu, ali svet nije u njemu. Čovek živi u svetu ali ga svet ne dodiruje.

#### 18. dan

Naš um se kreće kao klatno od vrućeg do hladnog, od hladnog do vrućeg; nikada ne zastaje u sredini. Kada bi zastao iskusio bi nešto sasvim novo; mir, vedrinu i svežinu.

Pohota je vruća, to je stanje vrućine; ona je grozničava, gotovo stanje bezumlja. Polarna suprotnost ovome je mržnja, koja je potpuno hladna. Prva je grozničava vrućina, a druga mrtvačka hladnoća – a um se pomera između njih. Nekog čoveka možete da volite ili da ga mrzite. Zbog toga se prijatelji često pretvaraju u neprijatelje, a neprijatelji u prijatelje; nema velike razlike.

Nastojim da vam pokažem tačku koja se nalazi tačno u sredini između ove dve krajnosti. Buda je tu tačku nazvao mojhimia nikaja, što znači srednji put. Obično je govorio da ćete nadmašiti polarne suprotnosti ako budete tačno u sredini; tada nećete biti ni u pohoti ni u mržnji. To stanje mira u kome vas ništa ne uznemirava, ni ljubav niti mržnja, jeste stanje u kome se nalazi vedrina, Bog i istina.

Baš kao kada se klatno zaustavi u sredini – ako se tu zaustavi sat će stati – ako na isti način budete svoj um zaustavili u sredini, on će nestati i vreme će nestati. Odjednom ćete ući u večnost, a ona je svet božji, svet besmrtnih.

#### 19. dan

Učitelji zena stanje meditacije nazivaju jesen, kada svo lišće opadne i stabla stoje ogoljena, naga. Kada svest odbaci sve misli postaje kao stabla bez lišća, bez zelenila, koja su izložena vetru, mesečini, suncu, kiši – otkrivena i nezaštićena. U toj izloženosti se pojavljuje jedinstvo sa Bogom. To jedinstvo je ljubav. U tom jedinstvu čovek postaje božji zaljubljenik.

#### 20. dan

Meditacija nije protiv misli; ona ih natkriljuje, ona je izvan misli. Ona će vas tako potpuno razgaliti da Bog može da vas vidi onakvim kakvi jeste; bez ikakvih maski, bez odeće, poput malog deteta. Ovo su važni trenuci u životu u kojima čoveka obasipa ljubav spolja, u kojima ga zavoli Bog. Međutim, čovek ovu ljubav mora da zaradi, mora da postane vredan, da je zasluži. Ona se zaslužuje uz pomoć meditacije koja vas priprema da primite ljubav. Bog je uvek spreman da pruži ljubav, ali mi nismo spremni da je primimo, nismo dovoljno prazni da bismo je mogli primiti. Toliko smo puni nepotrebnog, puni smo misli, želja, uspomena, snova; tako da u nama više nema prostora. Treba stvoriti taj prostor. Stvaranje unutrašnjeg prostora je umetnost meditiranja.

#### 21. dan

Mislioni zena su rekli „Dok mirno sedite ne radeći ništa, proleće dolazi i trava raste sama od sebe.” Jedino treba sedeti mirno i ne činiti ništa, sve će se događati samo od sebe; proleće će doći i trava će rasti. I sve ostalo se događa upravo slično ovome, vi ne treba ništa da činite. Meditacija nije nešto što treba činiti, nego nešto što treba razumeti. Ako razumete meditaciju biće dovoljno mirno da sednete gde god možete biti meditativni. Biti meditativan nije postupak, nego stanje tišine, stanje u kome se ništa ne čini; sve staje, svi pokreti prestaju i vi ste potpuno opušteni. To je vreme kada saznajete da ste besmrtni, da će umreti samo telo a da vi nećete umreti. Tada svaki strah nestaje, jer je strah ukorenjen u smrti. Najosnovniji uslov za srećan život jeste da se oslobodite straha.

#### 22. dan

Naučite da sedite mirno i ne činite ništa; samo sedite odmarajući se i opuštajući se u sebi. To će potrajati jer smo mi vaspitani da budemo nemirni, odgajali su nas ljudi koji su i sami bili nemirni. Oni su nas otrovali, oni su nas potkupili, ne namerno nego iz neznanja. Oni mogu biti dobri ljudi i da čak pokušavaju da vam pomognu, ali su nesrećni; a nesrećni ljudi ne mogu pomagati nego samo povređuju. Uprkos svim njihovim dobrim namerama osuđeni su da vas povrede. Sve su vas učinili nemirnim i preplašenim. Svi stalno trčite, jurite, ne znajući ni zašto ni za čim. Brzina je sama od sebe postala tako važna kao da ima neku unutrašnju vrednost.



Meditant mora naučiti kako da čini samo osnovno, a da ne gubi svoj život na nevažno. Meditant mora da nauči kako da se opusti, kako da se smiri i uživa u tom miru i polako će se smestiti u vlastito središte. U trenutku kada dotaknete svoje središte dodirnuli ste večnost, dodirnuli ste bezvremeno; prvi put u životu ste okusili nektar.

#### 23. dan

Kada ponirete sve dublje u tišinu, želje nestaju; one postoje samo na periferiji, kao talasi koji postoje samo na površini. Ako zaronite duboko u more tamo neće biti talasa. Zato su želje samo na periferiji svesnosti. Ako budete ponirali dublje, tada ćete sve dalje ostavljati svoje želje. U samom središtu svog bića potpuno zaboravljate da postoje želje. One izgledaju kao snovi, kao mašta. To je najuzbudljiviji trenutak – ulazak u vlastitu unutrašnjost. Tada se možete vratiti na površinu, ali dodir sa središtem više ne možete izgubiti. Onda ostajete usredsređeni čak i kada ste na periferiji. Svi talasi tada postaju samo igra, čovek može bez ikakve smetnje i napetosti da deluje i da se igra lepo i graciozno. Može da bude na vašaru, a da je pri tome ipak u nedodirljivoj tišini; može da bude u gužvi, a ipak potpuno sam.

#### 24. dan

Spolja gledano, čovek je kao vrlo mala kapljica rose. Međutim, to je samo izgled; nemojte da vas prevari izgled. Uz to, to izgleda samo spolja. Ako iznutra pogledate u unutrašnjost svog bića, čitavo viđenje se menja. U momentu kada stanete u svoje središte i otuda se vidite, na svoje veliko iznenađenje bićete veliki kao okean, toliko prostrani koliko samo možete da zamislite, zapravo prostraniji od čitavog spoljašnjeg prostora – veći od neba. Međutim, zbog toga što sebe poznajemo samo spolja mi i dalje verujemo da smo sitni. Zbog tog osećaja da smo sitni javlja se kompleks manje vrednosti koji stvara milione problema, ne samo jedan ili dva nego milione. Mi smo kao okean, ni sitni niti veliki, naprosto beskonačni, bez početka i bez kraja. U ovome je naše božansko.

#### 25. dan

Čovek koji živi u trenutku živi uspravan život. On se razvija u dubinu. Što dublje idete, utoliko ćete se više uzvisiti. To je kao drvo – korenje ide duboko u zemlju, a stablo izrasta visoko prema nebu. Što je korenje dublje, to će stablo biti više. To je uvek proporcionalno. S malim korenjem drvo ne može da se uzdigne visoko prema nebu jer bi tada palo. Ako drvo želi da dotakne nebo, moraće svojim korenjem da prodre duboko, do samog pakla. Zato stvarni čovek živi svoj život sasvim tako da dopire do dna svoje dubine, do kamenitog dna svog bića, a započinje da dodiruje same zvezde. Najviša visina i vrhunac prosvetljenja je sloboda; sloboda da se postoji, sloboda se bude potpun i celovit.

#### 26. dan

Rast je zadatak ispunjenja. Ovo je najveći izazov, ovo je Mont Everest, najveći uspon, uz to vrlo riskantan. Što je opasniji, utoliko više očarava, više nas izaziva i više nas zanima. Što je opasniji sadržaće više pustolovnog.

#### 27. dan

Kukavice i slabići ne mogu da budu religiozni, iako su hramovi, džamije i crkve puni takvih ljudi. Toliko ih ima da su otrovali strahom čitavu religiju. Gotovo u svim svetskim jezicima za označavanje religiozne osobe postoji reči kao „bogobožazan”. Međutim, zaista religiozna osoba je potpuno lišena straha, ona se ne boji Boga, nego ga voli, dakle „bogoljubazna” je. Njena religija postoji zbog ljubavi, a ne zbog straha. Kako biste mogli da se molite iz straha, kako biste mogli da volite iz straha? Iz straha jedino može da se mrzi. Strah i pohlepa idu zajedno; oni su lice i naličje istog novčića. Strah je stvorio pakao, a pohlepa je stvorila nebo. To su dve projekcije straha i pohlepe. Religiozan čovek živi srećno, ne postoji ništa čega bi se bojao. Zbog te neustrašivosti javlja se kameniti duh na kome čovek može da izgradi božji hram. To je jedina mogućnost.

#### 28. dan

Radi tela možete otići u salon lepote, a na univerzitet radi uma, ali zbog unutrašnje lakoće moraćete otići u sopstvenu unutrašnjost. Sveti ljudi mogu da vam pokažu put, međutim mogu vam dati samo osnovne smernice, a ne i detaljna uputstva jer je unutrašnje putovanje tajanstveno. Ne mogu se nacrtati nikakvi planovi niti se mogu sastaviti određeni programi jer svaki pojedinac mora putovati u drugačijem smeru i uranjati u drugu unutrašnjost, jer svaki pojedinac ima jedinstveno unutrašnje područje. Jedini način koji će nas dovesti do lakoće, unutrašnje lepote i unutrašnjeg ostvarenje je meditacija. Jednom kada je postignete čitav život će njom biti preplavljen i sve čega se budete dotakli postaće zlato.

### 29. dan

Kada neko umre imamo lepe izraze da se to opiše: „Bog ga je uzeo k sebi jer ga voli.” Nećemo reći „On je umro”, nego „Bog ga je uzeo k sebi. Otišao je na drugu obalu.” U svakom jeziku postoje izrazi koji ublažavaju i izbegavaju reč „smrt”. Međutim, šta god mi činili, ona postoji i svi znamo da ona postoji. Smrt nas sledi od samog rođenja. Ona je svaki dan s nama. Čovek mora da se suoči s tim, mora da se suoči i pomiri sa smrću. Jedini način je meditacija, jer u meditaciji postajete svesni: „Ko sam ja? Jesam li telo ili um, ili nešto više i nešto drugačije?” U meditaciji postajete svesni svoje unutrašnjosti, postajete budni, oprezni i svedočite. Tada ove stvari postaju jednostavne. Možete da živite iako znate da niste telo. Jednom je vaše telo bilo malo dete, zatim mlad čovek, a potom je postalo star; a vi ste isti. Telo prolazi kroz bezbroj promena, a vi ste isti – ništa vam se nije dogodilo. Um se menja čak i više od tela; u jednom momentu je ljut, zatim više nema ljutnje, sledećeg momenta je tužan. Nakon toga se javi radost; on se stalno menja, a vi ste svemu tome svedok. Posmatrača ne možete posmatrati. Vi ste subjekat, a sve ove stvari su objekti. Kada ovo budete zaista iskusili i ostvarili u vama će se pojaviti silna sloboda.

### 30. dan

Smrt je osnovni uzrok svih naših strahova – mi smo uvek okruženi smrću. Uvek kada vidite da neko umire, to vas podseća na sopstvenu smrt. Nikada ne pitajte kome zvono zvoni – uvek zvoni vama.

Ljudi ne vole da razgovaraju o smrti. Smatraju da je neuljudno i nekulturno pričati o smrti jer to svakoga podseća na sopstvenu smrt koja je stalno prisutna, kao mač visi na tankom koncu i svakog momenta može pasti. Dovoljan je samo dašak vetra. Uz to, može pasti na vas. Kako biste mogli da se veselite životu. Kako biste mogli da živite potpuno da vas smrt neprekidno ne sledi kao senka? Ona truje sva naša veselja.

Jedino meditacija može da vas učini svesnim vaše besmrtnosti. Zapravo kada želite da umrete ne možete umreti, nema načina da se umre. Nikad se niste rodili i nikad nećete umreti. Postojali ste pre rođenja i postojaćete posle smrti. Rođenje je samo ulazak u određeno telo, a smrt je napuštanje tog tela. Vi ste večni.

### 31. dan

Najsajjnije iskustvo u životu je da se vidi smrt jasno, budno i svesno. To je najsjajnije iskustvo jer čovek koji može da vidi kako se to događa neće više da se rodi u telu, nego će postati deo večnog toka svesnosti, univerzalne svesnosti; tada se postaje deo Boga.

Ako ovo ne iskusite moraćete stalno da se vraćate u telo. Telo je kao škola, ako ponavljate razred, morate u njega još jednom, ako prođete tada nema potrebe da se vraćate natrag.

Smatram da svako može da prođe kroz to iskustvo. Svi imamo mogućnosti, samo nikada nismo pokušali to da ostvarimo.

## JEDANAESTI MESEC

*Današni dan nam je još na raspolaganju*

### 1 dan

Život se sastoji od malih stvari, ali ako se veselite tada će te obične stvari da se preobrazu u neobične. Ako se veselite dok nešto jedete, tada će hrana da postane posvećena. Ako se veselite dok čistite pod, tada će to postati molitva, ako se veselite kuvajući za svoje prijatelje, za dragu osobu, svoju decu ili roditelje to će postati meditacija. Tajna je u veselju. Veselite se svemu što činite, tada ćete sve činiti za Boga, to ćete ponuditi njemu. Uvek kada dođe pravi trenutak, a vi ste zreli i spremni; sunce će se pojaviti na horizontu i sva tama će nestati.

### 2. dan

Ljubav je mala svetiljka, ali je dovoljna; zapravo više nego dovoljna. Ne morate sa sobom da nosite sunce, čak i mala svetiljka će biti dovoljna u tamnoj noći. Naravno, ona će bacati svetlo samo nekoliko koraka ispred vas, ali to je dovoljno. Kada zakoraćete, svetlo će se pomeriti ispred vas opet za nekoliko koraka i tako će vam uvek osvetljivati put. Ljubav je mala svetiljka u srcu, ali je dovoljna; ništa više vam ne treba za životno hodočašće. Ona će uvek da vam pokazuje pravi put.

Ako čovek sluša svoje srce, ne treba da sluša nikakve druge naredbe. Zatim će vam Bog došapnuti svoje u vama i pokazaće vam put. Zato što ljudi ne slušaju svoje sopstveno srce iskorišćavaju ih sveštenici, političari koji im stalno zapovedaju šta da čine, a šta ne. Naravno da vam naređuju prema vlastitim sebičnim interesima. Prirodno, oni vas porobljavaju uz pomoć lepih reči; moral, religija, duhovnost – ali jedino žele da vas porobe i zatvore. Sloboda dolazi kada započnete da slušate svoje srce.

Ja nastojim jedino da pomognem da pronađete svoj sopstveni glas, svoj mirni, mali glas. Jednom kada ga začujete zadatak spoljašnjeg učitelja će biti završen jer ćete imati svog sopstvenog unutrašnjeg učitelja.

Pravi učitelj će vas uvek naučiti da pronađete sopstveni izvor svetlosti. Neće dozvoliti da zavisite od njega jer je svaka zavisnost ropstvo.

### 3. dan

Saznanja dolaze od drugih, dok mudrost dolazi iz vaše sopstvene najskrivenije srži; ona tamo izvire, ona je vaša. Saznanja nikada nisu vaša, ali su ona jeftina i lako dostupna. Do mudrosti je teško doći; morate duboko da kopate po svojoj unutrašnjosti. To je kao kopanje bunara u zemlji. Treba da uklonite mnogo kamenja, a možda će vam trebati i dinamit. To je vrlo naporno, ali ako istrajete i budete strpljivi i postojani u tom kopanju, jednog dana ćete pronaći izvor vode.

Jedan od najznačajnijih Sufi mistika, Džalaludin Rumi, jednom je poveo svoje učenike u polje gde su naučili nešto važno.

Seljak je kopao rupu u zemlji, a Džalaludin je rekao svojim učenicima da dobro pogledaju šta radi. Čovek je iskopao skoro deset rupa rekavši: „Kopam da bih pronašao vodu. Kada je ne nađem na jednom mestu, onda počnem da kopam na drugom.”

Džalaludin je objasnio učenicima: „Pogledajte ovog seljaka. On je tipičan primer današnjeg čoveka. Da je ostao da kopa na jednom mestu, već bi davno pronašao vodu, međutim on stalno menja mesta. Vrlo je nestrpljiv, zato je uništio čitavo polje.”

Čovek mora da kopa na jednom mestu, dajući sve od sebe, posvećujući se potpuno nalaženju izvora mudrosti u sebi, kolika god bila cena i koliko god vremena za to trebalo.

U ovome se nalazi paradoks: što ste strpljiviji utoliko će se ovo ranije desiti; a što ste nestrpljiviji, utoliko će ovo duže trajati. Jednom kada pronađete svoje unutrašnje biće ono eksplodira u bezbroj pesama poput Solomonove pesme, u pesmama o ljubavi i radosti, pesmama o lepoti i blagoslovu.

### 4. dan

Ljudi stalno žive u nezadovoljstvu zbog svega. To im je običaj. Ne radi se o tome da bi bili zadovoljni kada bi imali više novca, bolju kuću, bolju ženu, boljeg sina ili bolji posao. Nije stvar u tome. Šta god imali oni će ostati nezadovoljni. Kako siromašni tako i bogati će biti nezadovoljni.

Nezadovoljstvo je navika uma. Um živi kroz nju, ona mu je urođena. Um nikada ne može da bude zadovoljan. Jednom kada ovo shvatite dogodiće se čudo. Tada ćete moći da odložite um na stranu, jer vam on nikada neće pružiti zadovoljstvo. To nije u njegovoj prirodi, zato ne tražite nemoguće.

Ako ne nalazite nikakve izgovore u spoljašnjem i ako vidite da je to samo delovanje uma tada to delovanje možete odbaciti. To je vrlo lako; radi se samo o tome da to treba uvideti. Ne verujte ovome samo zato što ja kažem da je tako; to morate sami uvideti.

Pratite svoj um, pogledajte prošlost. Često ste mislili da ćete, ako dobijete neku određenu stvar, biti srećni. Dobili ste je, a niste bili srećni. To se desilo već toliko puta, a vi niste naučili svoju lekciju. Ljudi stalno upadaju u iste klopke.

Zato pratite um i sve trikove koje on na vama primenjuje. Osim praćenja uma ništa vam nije potrebno da biste ovo promenili. Kroz to razumevanje stvari će početi da se dešavaju same po sebi, mirno i bez ikakvog napora.

#### 5. dan

Zadovoljan čovek je sama ljubav. Ne samo da voli, nego je prava ljubav. Voleće zbog same ljubavi jer je to način pokazivanja zahvalnosti egzistenciji. Ljubav je njegova zahvalnost i njegova molitva. Zato voli stalno sve i svakoga, ne tražeći zauzvrat ništa, nego samo dajući jer je Bog nama dao toliko ljubavi da moramo malo i da podelimo. Čudo je u tome da, što više delimo, više nam dolazi. Kada jednom naučite tajnu matematiku ovog deljenja više ne možete osiromašiti. Nastavićete da naprosto delite koliko god možete, jer što više delite utoliko više imate. Delite svoje prosvetljenje, delite svoju ljubav, delite svoje razumevanje, delite sve što imate, sve svoje unutrašnje bogatstvo. To deljenje je u osnovi stvari na koju mislim kada kažem da zadovoljan čovek postaje sama ljubav.

Zato se odlučite za zadovoljstvo umesto za nezadovoljstvo i tada ćete videti čudo; kako ljubav započinje da teče kroz vas u bezbroj struja, u mnogo dimenzija, na mnogo načina. Život postaje takva divota, intelektu nezamisliva, neverovatna umu, nerešiva tajna i pravi zanos.

#### 6. dan

Prvo ostanite zadovoljni, a zatim će sam vaš život da postane izvor radosti za druge. To je jedino istinsko služenje – nije onakvo kakvo sprovode hrišćanski misionari. Njihovo služenje je prevara i ništa drugo. Ono u ime služenja iskorišćava ljude, ono preobražava ljude, ono je politička igra. Ljudi koji vrše ovaj preobražaj sami nisu preobraženi.

Preobražaj nije promena religije, ona je promena svesnosti. To je tačno značenje reči „konverzija“: više ne spavate, nego ste budni, više vas ne ispunjavaju bezvredne misli, uspomene i želje, nego ste potpuno tihi – to je preobražaj. Kada razum nestane – više niste u njegovoj vlasti, nego srce zauzima njegovo mesto, kada ste nerazumni, kada ste čisto srce, tada ste preobraženi. Ovde se ne radi o tome da hindus postaje hrišćanin, ili hrišćanin hindus – to bi bilo glupo. To bi samo bila promena jedne tamnice za drugu tamnicu, a ne preobražaj.

Preobražaj je nešto unutrašnje. Jedini preobražaj koji ja poznajem je preobražaj od uma u meditaciju, jer će on promeniti čitavo vaše biće; umesto nezadovoljstva doneće vam silno zadovoljstvo.

#### 7. dan

Budite sve veseliji, ne propuštajte ni jednu priliku. Ljudi postupaju vrlo glupo, nikada ne propuštaju priliku da budu jadni. Čak i kada nema načina da se to stvori, oni će ga pronaći, izmisliće ga. Ako nije u sadašnjosti, počće da pretražuju prošlost. Ako bedu ne nađu u prošlosti počće da razmišljaju o budućnosti; nekako moraju pronaći nešto o čemu će da brinu i zbog čega će biti jadni. Nije ni čudo što je svet tako pun jada.

Isto se može učiniti i sa dobrotom; nikada ne propuštajte priliku. Svaki dan imate bezbroj prilika. Kada jednom budete budni iznenadićete se koliko prilika ste do tada propustili. One su na svakom koraku, čovek ne mora da ih izmišlja niti zamišlja, one uvek dolaze, Bog nas stalno njima obasipa. Mi smo navikli na pogrešan pristup, na negativan pristup životu. Odabrali smo trnje, a ne zanima nas cveće. Ako odaberete trnje, a ne zanima vas cveće, pre ili kasnije za vas više neće biti cveća, ostaće samo trnje. Cveće će se pretvoriti u trnje jer će vaš pristup biti takav da će vas cveće samo podsećati na trnje. Događa se i obrnuto. Ako odaberete cveće, čak će vas i trnje podsećati na lepo cveće. Kako vreme prolazi, tako trnje nestaje. Čitav život postaje pun cveća, postaje proleće.

Tada Bog nije daleko, nego je vrlo blizu. Kada vas jednom obuzme radost osećaćete da vam je bliži od sopstvenog srca.

## 8. dan

Zapamtite: čovek dolazi na svet kao belo platno. Bog nam ne daje nikakav program, vi niste programirani. Ne postoji nikakva sudbina; to su izmislile kukavice; to su izmislili ljudi koji ništa ne žele da učine od svog života, koji su tako lenji i takve kukavice da ne žele da preuzmu nikakav rizik. Oni prebacuju svu odgovornost na Boga, nazivaju ovo sudbinom, karmom i bezbrojnim drugim imenima; ali u osnovi su sve to trikovi kako bi se izbegla odgovornost. „Moj život je moja odgovornost. Sve što jesam ja sam pribavio, odnosno učinio na taj način, a sve što će biti sutra stvaram danas. Od onoga juče ništa ne može da se učini, nema potrebe da se brine o tome, to se završilo. Danas još mnogo može da se učini, a iz ovog danas proizaći će svako moje sutra.” Ako je čovek budan, samo mali dodir može da promeni čitavu priču.

Mi smo apsolutno odgovorni za sve što jesmo, to je prva stvar koju treba prihvatiti. Ovo u početku povređuje jer se ego oseća povređenim; pita se: „Je li to moja odgovornost? Jesam li ja stvorio svu tu zbrku, sav taj haos u kome se nalazim?” Ovo vređa naš ego, ali ako to shvatimo, može da postane početak novog života. Samo nekoliko zamaha i žalosno lice može da postane nasmešeno lice. Sve što moramo učiniti moramo učiniti danas, jer juče više ne postoji, a sutra još nije došlo. Sve što nam je dostupno jeste danas, a to danas je dovoljno.

## 9. dan

Jedan čovek je izmislio uzrečicu da svaki tamni oblak ima srebrnu ivicu. Drugi kaže da svaka srebrna ivica ima svoj tamni oblak. U pravu su i jedan i drugi. Ne kažem da je u pravu samo jedan ili drugi, obojica su u pravu.

Postoje ljudi koji misle da je samo jedan dan između dve noći, a s druge strane postoje oni koji misle da je samo jedna noć između dva dana. I jedni i drugi su u pravu. Međutim, šta vi od toga imate? Ako razmišljate na negativan način čitav život će vam biti jad, a kako jedna osoba može da bude religiozna? Zašto bi se takva osoba zahvaljivala Bogu? Samo dobra osoba može da bude religiozna jer ima toliko toga na čemu želi da zahvali. Svaki dan je obasuta cvećem.

Čuo sam prelepu priču o rabinu koji je pao sa solitera od sto spratova. Bio je poznat svima u zgradi. Dok je padao, ljudi su gledali sa svojih prozora i pitali ga „Kako ste?, a on je odgovarao „Za sada dobro!” Dok je padao odgovarao je „Za sada dobro!” To je prava stvar; za sada dobro. Koga je briga šta će se iza ovoga desiti. Ako će se dogoditi, dogodiće se. Međutim, čovek koji je u stanju da govori „Za sada dobro!” do samog kraja doživljava sasvim drugačiji kraj, jer će u tom kraju da bude sakupljen čitav njegov pristup. Ovo ne može da dođe niotkuda, osim iz njegovog bića. Zato će i njegova smrt biti lepa.

## 10. dan

Čovek koji poznaje jedino meditaciju propušta nešto važno, a isto tako i čovek koji poznaje samo ljubav nešto propušta. Celovit čovek poznaje oboje. On u svojim rukama drži i lice i naličje istog novčića. Sve što je vredno ima sa sobom. Njegov život postaje izvanredna pojava, prelepa pesma, iskustvo milosti. On je nešto vanzemaljsko. Živi na zemlji, ali je deo neba. On je čudo, on je paradoks, ali i celina u svojoj paradoksalnosti; a biti celovit znači biti svet. Ovo je moja definicija svetog čoveka.

## 11. dan

Poput reke što se uliva u more, meditant ulazi u beskraj postojanja i sjedinjuje se s njim. Nestaje podvojenost – to je iskustvo besmrtnosti. Tada čovek u zajedništvu sa celinom postaje njen deo, unutrašnji organski deo celine. Oni koji su ovo postigli su probuđeni ljudi.

Zbog svetlosti probuđeni čovek se naziva prosvetljenim. On je iskusio unutrašnje svetlo, a to je najlepše iskustvo u životu. Život je zaista prilika da se iskusi svetlost i da se postane prosvetljen.

## 12. dan

Svesnost je besmrtna. Ako to čovek ne zna, kako bi mogao da živi radosno? Ako je smrt kraj svega, tada sve postaje besmisleno. Vaša kreativnost je besmislena ako je smrt kraj svega. Vaša ljubav je besmislena ako je smrt kraj, sve vaše radosti su bespredmetne, služe samo da biste se nečim bavili kako ne biste slušali stalno kucanje smrti na vrata. Dokle ovo može da se izbegava? Slušali vi to kucanje ili ne, jednog dana smrt otvara vrata i ulazi. Čak vas i ne pita „Mogu li da uđem?” – naprosto ulazi.

Uz smrt čovek ne može da oseti značaj života. Ako se sve završava u grobu, kakve ima veze to jeste li svetac ili grešnik, jeste li slavni u svetu ili ste niko i ništa? Smrt sve izjednačuje. Međutim, ako postoji u vama nešto više, što poriče smrt, tada život ima značenje, tada je sve što vi radite značajno, tada svaki

postupak ima vrednost jer svaki postupak dolazi iz vašeg besmrtnog izvora, iz vašeg bića. On vas predstavlja i ne samo da vas predstavlja, nego vas i otkriva drugima i vama samima. To je izražavanje vašeg bića. Tada je vaša kreativnost vaše izražavanje i sve što radite ima značaj u kontekstu večnosti.

Pobeda je moguća samo ako saznate za svoju besmrtnost, a ona može da se upozna. Čitavo ovo traganje se preduzima radi onih koji žive večno.

#### 13. dan

Čovek u sebi nosi divan sjaj. Čovek je sjaj, ali zarobljeni sjaj; njega tek treba osloboditi. On je kao semenska koja u sebi sadrži hiljadu cvetova, ali su oni sakriveni, zarobljeni u njoj. Da bi se pomoglo toj semenci potrebni su i vrtlar i tlo.

Semenki treba i malo hrabrosti da bi mogla da odbaci svoj štit, svoju tvrdu školjku koja je okružuje i štiti. Tada iz nje odjednom započinje da se razvija život, pojavljuju se milioni listova, a iz toga i milioni cvetova i milioni novih semenki. Svaka semenska u sebi zapravo nosi toliko sjaja da može da ozeleni čitavu zemlju.

Isto je i sa čovekom. On je semenska s hiljadama cvetova koji čekaju. Meditacija je metoda kojom se oni oslobađaju, a njena umetnost je ista kao vrtlareva umetnost. Vi ste semenska, a morate biti i vrtlar. Vi ste semenska, a morate biti i tlo. Morate odbaciti tu tvrdu koru oko sebe, svoj ego i istog momenta čuda će postati moguća. Čovek u to ne može da poveruje dok ne sazna šta se krije u unutrašnjosti.

#### 14. dan

Buda, Hrist, Zaratustra, Lao Ce - svi su oni spoznali samo jednu stvar, jednostavnu umetnost ulaženja u samo središte i viđenje sveta otuda, odakle je perspektiva sasvim drugačija. Čitav vaš svet postaje drugačiji, više nije isti. U nekom smislu sve ostaje isto, a u drugom smislu ništa ne ostaje isto. Nastaje prelepo iskustvo, slično zanosu, koje se ne može opisati rečima. Za opisivanje tog iskustva nisu dovoljni ni poezija ni muzika, čak ni ples to ne može da pokaže. Od ovoga ne može da se stvori ni pokret. Svaki čovek to mora da sazna sam. Jedini način da se sazna je da se upozna.

#### 15. dan

Dobrota nije nešto što bi moglo da vam se doda. Ona nije postignuće, nju već imate u sebi. Doneli ste je sa sobom zajedno sa životom; ona vam je urođena, urođena je vašem biću. Tada se samo otvori kao pupoljak, samo uz mali napor on može da postane cvet. Ujutru, kada izlazi sunce, pupoljci postaju cvetovi.

Isto se događa s meditacijom u bašti, u unutrašnjosti duše. Kada raste vaša svesnost, svest vam daje neku unutrašnju toplinu. Čovek gotovo može da je oseti. Kada počne u vama da se budi, možete videti neku energiju koja se u vašoj unutrašnjosti pokreće, kreće se naviše, u suprotnom smeru od gravitacije. Što se ona više uzdiže, utoliko je možete osetiti jače. Kako se vaš unutrašnji svet zagrejava i puni svetlošću, mnogi pupoljci postaju cvetovi. Odjednom dolazi proleće.

Dobrota je prvi cvet koji će se otvoriti, a nju slede mnoge druge stvari. Kao da dobrota otvara vrata hrama. Prva je dobrota, a poslednje je iskustvo božanskog; a između njih će biti mnogo, mnogo drugih cvetova.

#### 16. dan

Čovek može da se obogati postavši vlasnik mnogih stvari, ali je to lažno bogatstvo. Ono je prevara. Na ovaj svet dolazite praznih ruku, a praznih ruku ćete iz njega i otići. Ostavićete svu svoju imovinu. Tako možete da potrošite život na sakupljanje stvari, a da zapravo ne sakupite ništa. Upravo suprotno, gubite neponovljivu priliku da se obogatite; istinsko bogatstvo je nešto unutrašnje, ono nema veze sa stvarima. Zapamtite da ja nisam protiv stvari; koristite se njima, uživajte u njima, one imaju svoju namenu. Ja nisam protiv sveta, protiv života, niti protiv veselja - uživajte u životu i svim njegovim lepotama, ali zapamtite da to nije sve, to je samo periferni svet. Vaše istinsko blago je u vama. Zato nemojte da se izgubite u džungli ovog sveta jer ćete inače ostati siromašni i umrećete siromašni.

Meditaciju nazivam najvećim bogatstvom jer vas ona čini svesnim sopstvenog beskrajnog blaga. Čini vas gospodarem carstva božjeg, a jedini ključ za to carstvo leži u meditaciji, u tišini, posmatranju i svesnosti.

#### 17. dan

Jedini način da se živi potpuno je živeti u sadašnjosti. Kada živite u sadašnjosti, a kada se ne povlačite u prošlost i ne jurite u budućnost, kada je sva vaša energija skoncentrisana na ovaj trenutak, život

dobija strahovit intenzitet, postaje strastvena ljubav. Plamtite u plamenu sopstvene energije, postajete puni svesnosti i kada postignete određeni intenzitet vatra postaje život, intenzitet postaje svetlost.

To je jedini način da postanete bogati i uspešni. Svi drugi su siromašni, mogu imati sav novac ovog sveta, ali ostaju siromašni ljudi.

Postoje dve vrste siromaha u svetu - siromašni siromasi i bogati siromasi. Bogatstvo nema ništa sa vlasništvom, nego ima veze s tim kako živite, s kvalitetom vašeg života, s muzikom i poezijom vašeg života. Sve te stvari se jedino događaju kroz meditaciju. Nikada nije postojao drugi način, ne postoji ni sada niti će ikada postojati.

#### 18. dan

Jedini način da se bude bogat je da se postane dostupan božjem postojanju, svim njegovim bojama, svim njegovim dugama, svim njegovim pesmama, svim stablima i cveću jer se Bog ne nalazi u crkvama. Crkve je izgradio čovek. Bog se nalazi u prirodi.

Naći ćete ga i u zvezdama i na zemlji. Kada prvi put padne kiša i iz tla se bude dizao predivan miris, tamo ćete naći Boga. Naći ćete ga u kravljim očima i u dečjem smehu. Naći ćete ga svuda, osim na mestima koja su stvorili sveštenici. Crkve, hramovi i džamije su tako prazni kao i ljudi.

U momentu kada čovek bude spreman da prihvati život kako dolazi, bez ikakvih uslovljavanja, Bog će odjednom da se uputi prema čoveku iz svakog ugla. Ispuniti se Bogom jeste jedina mogućnost pronalaženja smisla, bilo kakvog značenja života. Osoba koja je upoznala Boga, upoznala je besmrtnost. Tada će umreti samo telo te osobe, a bitna srž njenog bića će postojati zauvek.

#### 19. dan

Svaki trenutak mora da bude trenutak divljenja i čuđenja. Gledate li život očima deteta, čitav svet će postati pun božanskog. Ako je vaše srce puno čuđenja, tada je svet pun božanskog. Ako vaše srce računa i ako je lukavo, tada će Bog nestati sa sveta, umreće i vi ćete živeti u bezbožnom svetu, a takav život nije vredan življenja. On gubi sav svoj značaj. Postajete potpuno svetovni, postajete potrošna roba, a to je najgore što jednom čoveku može da se dogodi.

Sledbenici sanjase moraju da žive lepim životom, životom milosti, poezije, muzike i slavlja. Igrajte jer to ostvarujete plesom, pevajte jer to ostvarujete pesmom... postaćete ranjivi i otvoreni prema Bogu. To nije pitanje rasprave, niti pitanje dokaza filozofije ili teologije.

Reč ljubav je tačna definicija sanjasa. Srce puno ljubavi će prirodno biti puno poezije. Živeti u toj poeziji znači biti sledbenik sanjasa.

#### 20. dan

Nijedna religija nije uspešna. Čovečanstvo nije ni malo religiozno. Posle vekova podučavanja nije se ništa naročito dogodilo. Nešto je od samog početka krenulo pogrešno. Religije uče nešto pogrešno iz temelja. Tumače ljudima da treba da budu poslušni, da imaju vrline i budu moralni da bi za to bili nagrađeni prosvetljenjem. Međutim, to nije tako, istina je upravo suprotna tome. Budite prosvetljeni i tada ćete biti dobri. Prosvetljena osoba ne može ni prema kome da bude loša, ona ne može da pogreši, to nije moguće.

Svi žele da pomognu svojoj deci; namere su im dobre, ali ne i rezultat. Učitelj želi da pomogne svojim učenicima, univerziteti postoje da bi stvorili bolje građane, ali se ništa od toga ne događa. Crkve i sveštenici, hramovi svuda pokušavaju da ulepšaju život, a on postaje sve ružniji. Ne sumnjam u njihove namere; njihove namere su vrlo dobre, ali vrlo nenaučne. Oni žele da živite dugo, a stalno vam daju otrov.

Njihova želja je dobra, ali ono što čine nije dobro i ne može da bude dobro. Oni su jadni i tako, sve što čine stvara jad za druge ljude. Drugima možemo dati samo ono što već imamo; obrnuto nije moguće. Kada ste puni svetlosti, kada vam je čitavo biće ispunjeno radošću - prirodno je da sve što radite donosi drugima radost.

Prosvetljenost dolazi uz pomoć meditacije, a ne posredovanjem vrlina. Meditacija donosi dobrotu, dobrota donosi vrlinu; to je osnovni zakon.

#### 21. dan

Ako želite da budete dobri moraćete da se pobunite protiv mnogih stvari koje donose bedu... ali, društvo želi da budete jadni. Postoje razlozi zbog kojih je društvo zainteresovano da budete bedni; bednom osobom može da se upravlja, ona je uvek s tako niskim stanjem energije da mora da bude porobljena. Beda deluje kao duhovno sakaćenje. To je vrlo profinjena strategija.

Od samog početka se dete duhovno osakaćuje, čini se duhovno nesposobnim. Prisiljeno je da bude poslušno svakojakim glupostima. Nameću mu se stvari, a ono je bespomoćno jer zavisi od svojih roditelja. Zna da ne može da postoji bez njihove pomoći i zato mora da prihvati kompromis.

Ono polako, polako, sasvim zaboravlja da je prihvatilo previše kompromisa. Kada dođe vreme da stane na svoje sopstvene noge, potpuno zaboravlja šta je sloboda i sasvim zaboravlja kako je lepo biti pametan - postaje rob.

Oduvek je ovo društvo uništavalo ljudski duh... pod izrazom „ovo društvo” podrazumevam sva društva širom sveta, sva čine isto: uništavaju ljudski duh.

Nastojim da vas ponovo oživim, da vas pozovem natrag iz groba. Moji sledbenici sanjase moraju biti buntovni i inteligentni; jedino tako će moći da budu dobri. Riskirajte sve za dobrotu, jer ne postoji ništa dragocenije od dobrote. Neka vam to bude jedini cilj u životu, jer je sve drugo manje važno, beznačajno.

#### 22. dan

Od ovog momenta isključite se za prošlost. Od ovog časa počnite da računate svoj život. Posle jedne godine bićete stari jednu godinu. Život koji je pre prošao je bio samo san, pojava iz snova. Sada morate da se probudite - morate da postanete budniji, pažljiviji, svesniji.

Kada jednom krenete prema stanju veće svesnosti postaćete i ljubazniji, postaćete prosvetljeniji i božanskiji. Iskusićete prvi put da je život veliki poklon, božji blagoslov. Tada će se u vašem srcu roditi silna zahvalnost, a ona je prava molitva.

#### 23. dan

Čovek može lako da protraći svoj život jer je on vrlo kratak; a to je čudno. Kada pitate ljude „Zašto kartate, zašto igrate poker? Zašto ste tako zaokupljeni šahom?” oni odgovaraju „Da bismo ubili vreme”, kao da imaju više vremena nego što im treba. Kao da je vreme tako beskorisno da ga morate ubijati.

Vreme je najdragocenija stvar. Kada jednom prođe, zauvek je prošlo. Mi nemamo mnogo vremena, život je zaista vrlo kratak. On izmiče tako brzo, između rođenja i smrti nema baš mnogo vremena. Ljudi ubijaju vreme ne znajući da se zapravo događa obrnuto: da vreme ubija nas.

#### 24. dan

Jedina svrha života je nadići vreme. Život je mogućnost u vremenu da se nadiđe. Treba stvoriti lestve. Vreme se kreće horizontalno, linearno, u jednoj liniji. Transcendencija (nadilaženje) je vertikalno, kao lestve, nije linearna, krećete se naviše ili naniže, što je u krajnjoj liniji isto. Ako se uzvisujete tada se i produbljujete. Ako se produbljujete tada se i uzvisujete, međutim krećete se u sasvim novoj dimenziji. Ne krećete se više horizontalno, nego se krećete vertikalno.

To kretanje se dešava kroz meditaciju. Ona predstavlja lestve o kojima govorim. Ona vas odnosi izvan vremena i odjednom u vama eksplodira sjajan osećaj mladosti. Taj osećaj mladosti je dodir večnosti.

Tada saznate da ne postoji ni rođenje ni smrt i da pripadate večnom. Iskustvo večnosti je iskustvo Boga.

Ovo su jedine dve mogućnosti dostupne čoveku. Ili se kreće u vremenu, tada se kreće horizontalno, linearno, što je put uma; ili se kreće vertikalno, što je put ne-uma. Put ne-uma je bezvremen. Meditacija je samo umetnost skoka iz uma u ne-um, iz horizontalnog u vertikalno.

To je najkrupniji mogući korak, to je ključna pojava. Samo pogled na nju i bićete ispunjeni; samo pogled na nju i više niste isti i nikada nećete više biti isti. Živećete u istom svetu, ali ćete živeti izvan njega. Vi ćete biti u svetu, ali svet više neće biti u vama.

#### 25. dan

Istina je uvek nova, uvek sveža i mlada. Sveža je kao kap rose na vlatima trave u rano jutro; poput latica lotosovog cveta koji se upravo otvara u jezeru, sveža kao dečje oči.

Istina nikada nije stara jer nikada nije deo vremena. Ona je večna, zato je uvek nova. Istina poznaje samo jedno vreme, a to je sada i samo jedan prostor, a on je ovde. Ne poznaje prošlost ni budućnost. Nikada nemojte skupljati prošlost, svaki dan umrite za prošlost, svaki dan se očistite od prošlosti, rešite je se, nemojte je sakupljati.

Svaki dan izmiče iz starog. Uveče kada idete da spavate recite zbogom danu koga više nema, završite s njim, zaključite poglavlje i nikada ga ne otvarajte. Ono je završeno. Sutrašnje jutro započnite sveži, kao da ste se ponovo rodili i odjednom ćete uvideti da vam život ima nove kvalitete za koje niste ni sanjali da su skrivene u vama. Vaše mogućnosti će početi da se ostvaruju, svaki dan će donositi nova iznenađenja. Svaki dan će postati predivna tajna.



Staro ne dozvoljava tajni da se iskusi. Ostanite sveži, mladi, novi; biće blizu dan kada ćete odjednom naleteti na Boga, jer je Bog uvek nov. Kada ste vi isto tako novi susret postaje moguć, jer ste oboje u istom prostoru i u istom vremenu.

#### 26. dan

Čovek ne sme da razmišlja ograničeno, mora da se oslobodi svih ideja ograničenja. Saznanje da „ja nisam telo” je početak velikog hodočašća. Sledeće saznanje „ja nisam um” je sledeći korak, a napokon saznanje „ja nisam ni osećaj” je poslednji korak. U ova tri koraka se završava putovanje, jer na četvrtom koraku otkrivajte svoje biće koje je beskrajno, ogromno, beskrajno kao okean, ogromno kao nebo. Iskusiti ovo znači iskusiti Boga. Iskusiti ovo jeste prosvetljenje, zanos. Ovo je jedino iskustvo vredno pokušaja da se ostvari. Sve ostalo je samo gubitak velike prilike u kojoj čovek može da pronade istinsko blago.

Čovek stalno skuplja školjke i šarene kamenčiće na morskoj obali, dok je blago u njemu, kraljevstvo božje je u njegovoj unutrašnjosti. Zato prestanite da razmišljate ograničeno kako biste mogli da pronalazite sve više i da se približite neograničenom, beskrajnom biću.

#### 27. dan

Čovek spolja izgleda kao mala kapljica, ali iznutra je to područje drugačije. Unutrašnje viđenje je viđenje okeana.

Spolja izgledamo kao male kapljice rose jer se vidi samo naše telo. Inače, iznutra kada se čovek ukoreni i usredsredi u sopstvenom biću, kada je u dubokoj tišini i dogodi se jasnoća, kada je u dubokoj meditaciji, čovek je sposoban da vidi bez oblaka, kada se razide i nestane sav dim želja i misli, kada ogledalo postane apsolutno čisto i reflektuje ono što jeste, tada čovek odjednom postaje svestan sopstvene svesnosti, a ne tela.

Zapravo, u tom času čovek zaboravlja svoje telo. Ne samo telo, nego zaboravlja i um. Tada čovek upoznaje beskonačnu svesnost. Bezgranična, okeanska svesnost je naše istinsko biće. To je ono što mi jesmo.

Mi nismo ono što se vidi spolja. Zato ne budite zavarani izgledom. Ne odlučujte o tome ko ste gledajući u ogledalo jer ogledalo izražava samo fizičko. Moraćete da očistite unutrašnje ogledalo, samo tako ćete moći da saznate koliko ste prostrani. Prostrani ste kao čitav svemir.

#### 28. dan

Svako nosi istinu u svom sopstvenom biću, ali vrlo malo ljudi prodire do središta. Ljudi ostaju da trče okolo po periferiji. Periferija je aktivnost filozofije, a skok s periferije u središte je ono što ja nazivam religijom.

Religija ne može da bude više, dok ima mnoštvo filozofija; koliko umova toliko filozofija. Svaka osoba ima svoju filozofiju. Inače, istina je za sve jednaka. Vaše najskrivenije biće i moje najskrivenije biće nisu dve odvojene stvari. Svi se susrećemo u središtu, mi smo jedno, samo smo na površini drugačiji. To je poput talasa u okeanu; na površini je svaki talas odvojen od ostalih, ali je u dubini samo jedan jedinstveni okean u kome više nema talasa. Ovo okeansko iskustvo jedinstva je istina koja vas oslobađa od svih jada i sve žalosti, od smrti, od straha, od pohlepe. Istina vas jednostavno oslobađa od svih vrsta problema. Ona rešava sve. Ona od vašeg života čini veselje od trenutka do trenutka.

#### 29. dan

Neobično je skriveno u običnom. Sveto je skriveno u svetovnom. Ovde su religije pogrešile. Njihovo sveto je protiv običnog. Moje sveto je u običnom.

Zato religije osuđuju ljude koji kažu da je život jelo, piće i veselje. One ih osuđuju kao materijaliste. Ja ih se ne odričem nego kažem da je njihov pristup pravi, da je on dobar početak. Ako možete da uživete u jelu, piću i veselju, pre ili kasnije će vas zainteresovati i drugo. Pre ili kasnije traganje mora da se pojavi u srcu inteligentnog čoveka koji se pita: Postoji li još nešto?

Kada se pojavi ovo pitanje, tada mora biti još nešto jer ste već imali nekakav uvid u to još nešto, ugledali ste ga i započeli da se krećete prema njemu želeći da ga otkrijete i iskusite - tada je meditacija vrlo prirodna i nećete nikad pogrešiti.

Prvi korak je najvažniji, zapravo prvi korak je gotovo polovina putovanja. Zato naučite u svemu da uživete, odbacite svaku tugu i ozbiljnost. Plešite, pevajte, slavite i polako, polako meditirajte da biste otkrili, jer svakako postoji nešto više. Za to više potrebna vam je duboka inteligencija. Takvu inteligenciju vam daje meditacija, a uz to i jasnoću i to je sve. Ona čisti vaše ogledalo i počinjete jasnije da reflektujete život.

#### 30. dan

Svetina, rulja želi da i vi postanete njen deo, želi da joj predate svoju inteligenciju. Rulja želi da postanete prilagođeni konformista. To je osnovni uzrok razaranja ljudske inteligencije, a kada se ona uništi više ne možete saznati šta je dobrota.

Svako dete se rađa s inteligencijom, ali gotovo svako dete biva otrovano. Pre nego što uopšte može da razume šta je donelo sa sobom, ono je paralizovano, osakaćeno pod prelepim imenima; mogu to nazivati krštenjem, obrezivanjem, što su sasvim suvišne stvari. Dete će postati uslovljeno i prisiljavaće ga na svakojake stvari. Do vremena kada bude postalo odrastao čovek izgubiće svu svoju inteligenciju, na putu nekuda čovek je postao ograničen i ostaće jadan. Religije iskorišćavaju vaš jad. One kažu: „Jadni ste zato jer ne verujete u Boga, zato što ste grešili u svojim prošlim životima, zato što ste bez vrlina. Ako ste jadni onda se ispovedite; ako ste jadni tada molite; ako ste jadni tada redovno dolazite u crkvu.” Ove stvari na neki način privlače ljude, jer ne žele da se oslobode jada, bede i spremni su da slede svaku ideju.

Međutim, ograničena osoba ne može da razume šta radi, zašto to radi niti kuda ide. Prvo treba osloboditi utamničenu ljudsku inteligenciju, zatim će prosvetljenje biti vrlo jednostavno. Ono je propratni proizvod. Jednom kada spoznate svoju inteligenciju istog momenta ćete osetiti kao vas obasipa prosvetljenje.

### 31. dan

Moral postoji radi čoveka, a ne čovek radi morala. S vremenom moral mora da se menja. Ljudske potrebe se menjaju, zahtevi se menjaju, ne možete nastaviti sa starim pravilima. Date su deset zapovesti pre tri hiljade godina, sada je sve drugačije. One uopšte ne važe. Morate pronaći nove načine života, nove načine postojanja. Jedina je mogućnost da odbacite celu ideju uma; umesto uma trebalo bi da zavisimo od svesnosti

Um uvek stvaraju drugi. To je manipulacija, suptilno porobljavanje. Svesnost stvarate vi sami, to je vaše nastojanje da stanete na svoje noge, da gledate na život i prikupite dovoljno hrabrosti da živite u skladu sa sopstvenom svetlošću.

Naravno, dok živite u skladu sa sopstvenom svetlošću možete da napravite mnoge greške; ne, nema ništa lošeg u tome jer su greške jedini način da se uči. Što više grešaka čovek napravi, više će da nauči. Jedino pazite da uvek ne pravite istu grešku, jer bi to bilo glupo. Činite uvek nove greške, pronađite način da pravite nove greške.

Dok se razvijate, dok učite i postajete svesni, dok postajete sve budniji, u vama se bez ikakve prisile stvara određena disciplina jer možete da vidite šta je dobro, a šta loše. Kada to shvatite više neće biti dvojnog uma i to neće stvarati šizofreniju. Sve do danas čitav ljudski rod živi šizofreničan život zbog moralističke prošlosti.

## DVANAESTI MESEC

### *Ljubavi je potreban koren u zemlji*

#### 1. dan

Nevinost je najdragocenija stvar, jer se sve vredno može dogoditi samo u nevinom srcu. Lukavim ljudima se ništa ne događa. Za lukave nema ni ljubavi, ni prosvetljenja; za lukave nema ničega vrednog. Lukavi mogu da imaju novac, moć i ugled. To su bezvredne stvari; sve ih uništava smrt.

Nevinima se događa nešto što ni smrt ne može da oduzme. Budite nevini, tada će Bog biti vaš. Odbacite sva lukavstva, svu prepređenost, sva saznanja, sve zbog čega zamišljate da znate. Krenite prema Bogu sa začuđenim srcem, s divljenjem; tada će uspeh biti siguran.

#### 2. dan

Mi tražimo dom. Svi ljudi - svesno ili nesvesno, znajući ili ne znajući - svi mi tapkajući tražimo dom. Negde duboko u unutrašnjosti našeg bića postoji sećanje da smo imali dom. Ono je vrlo blede, nejasno, ali ga niste sasvim zaboravili; niko ga nikada sasvim ne zaboravlja. Ono je poput neke daleke zemlje, nekog vremena u kome ste bili srećni, dobri, radosni, kada nije bilo nezadovoljstva, briga, odgovornosti - kada je život bio sama dobrota, kada je život bio samo igra i pesma.

Negde duboko u unutrašnjosti još se skriva ova želja, još vas podstiče da opet potražite dom. Iz te želje su se rodile sve religije, inače za njih ne bi bilo razloga, one nemaju nikakvog praktičnog cilja. Iz ovog razloga čoveku praktičnog uma religija izgleda sasvim apsurdna. Čini se da od nje nema nikakve koristi, da je puko gubljenje vremena. Mogli biste nešto da stvorite, a ne radite ništa. Međutim i taj praktičan čovek će pronaći ovaj osećaj ako samo malo dublje zaviri u svoju unutrašnjost. „Ovo nije život, ovo ne može biti sve. Mora da postoji još nešto.”

Naravno da ne znamo tačno šta je to „nešto više”, ali stalan osećaj, neka intuitivna sila je stalno prisutna u nama. Čovek je pre ili kasnije mora poslušati, što pre to bolje, jer čovek nikada ne zna kada će životu doći kraj. To se može dogoditi svakog časa. Ako bude iskreno posvećen religiji i zainteresovan za nju još kao mlad čovek, tada će postojati mogućnost da pronađe pravi dom.

#### 3. dan

Bog nam je svima nešto odredio, ali smo mi sasvim zaboravili na svoju misiju. Zaboravili smo i zašto smo ovde. Živimo u dubokom zaboravu koji nazivamo životom. Uz to ljudi koji su tako potpuno sve zaboravili misle da su inteligentni. Zapitate li probuđene ljude, oni će ovo nazvati običnom glupošću.

Moramo se probuditi i izaći iz te gluposti. Ovde smo radi ispunjenja određene svrhe. Svi smo ovde radi pevanja pesme, radi igranja, radi oslobađanja određenog mirisa. Međutim, to ostaje moguće tek kada budete toliko budni da sami sebe vidite neposredno, a ne preko nekog drugog. Sve što znate o sebi dolazi od drugih. Neko kaže da ste vrlo dragi i vi to verujete. Neko drugi kaže da ste vrlo inteligentni i vi to verujete. Jedna vam osoba kaže jedno, druga drugo, a vi stalno skupljate te izjave. O sebi ne znate ništa neposredno. Svoje lice poznajete iz ogledala, a ogledalo odražava samo vašu masku. Radi izvornog lica morate ući u unutrašnjost. Njega morate pronaći u samoj srži svog bića.

Kada jednom upoznate svoje izvorno lice nastaje velika radost, rodiće se dobrota. Odjednom uvidate da niste slučajni, da vas je odredio Bog, da nosite neku važnu poruku za egzistenciju, da ste potrebni, da ispunjavate neku svrhu u ovoj velikoj šemi stvari; upravo vi ispunjavate neku bitnu organsku namenu koja stvara veliki mir i veliku radost.

#### 4. dan

Čovek mora ponovo da postane dete. Samo tako će biti sasvim svestan lepote postojanja, čuda postojanja. Ovo divljenje je upravo početak religije. Međutim, događa se - mora biti tako, nešto što ne može da se izbegne, nešto što je gotovo nužno zlo - da svako dete mora da izgubi svoju nevinost jer mora da se školuje. Mora da nauči određene jezike, prirodne nauke, zemljopis, matematiku - određene osnovne predmete. Moraće da postane stručnjak u određenom području - lekar, inženjer, naučnik. Životni zahtevi su takvi da ne može da se pusti na miru.

Svo njegovo obrazovanje mu oduzima nevinost; steklo je saznanja, postalo skup podataka, pa uz to zaboravilo radost čuđenja, jer sada misli da zna, čemu onda da se čudi? Ono zaboravlja divnu dimenziju plahosti. Ništa ne može da ga iznenađuje - to je jedna vrsta duhovne smrti.

Za svet postaje vrlo korisno, postaje prepređeno, lukavo, postaje moćno. Zbog svoje svetovne vrednosti postaje tržišna roba. Može da se kupi i proda. Što su mu opširnija znanja, toliko mu je veća cena. Međutim, izgubilo je nešto vrlo vredno što ponovo mora da stekne.

#### 5. dan

Inteligentnom detetu je teško da takvo ostane jer inteligencija sumnja, ispituje, raspravlja, buni se. Inteligencija je individualna. Ponekad odobrava, ponekad poriče. Ona živi u sopstvenoj svetlosti, ne oponaša, a roditelji to ne vole. Oni žele da dete oponaša i uvek da kaže da. Sve što oni kažu treba da prihvati bez pogovora. Oni znaju, a ono ne zna, zato oni moraju odlučiti šta ono mora da radi, a šta ne.

Zbog ovoga, inteligentno dete se nalazi u teškoj situaciji. Ako želi da bude inteligentno stalno je u nevoljama. Nevolje u kući, nevolje u školi, nevolje na koledžu, nevolje na univerzitetu. Kud god krenulo nailazi na nevolje.

Izuzetak se dogodi ako je dovoljno hrabro da prihvati sve nevolje i uz to dovoljno uporno da i dalje ostane inteligentno, što se vrlo retko događa; čovek je prisiljen pre ili posle da načini kompromis. Prisila je prejaka. Dete je tako bespomoćno, dete je tako sitno, a oni koji ga tlače su moćni ljudi. Prisiljavaju ga da se ponaša neinteligentno, suprotno vlastitoj inteligenciji. Ono vrlo polako zaboravlja šta je inteligencija. Postaje tupo. Što je tupoglavije, to ga više poštuju.

Čovek ne spoznaje Boga pomoću znanja, nego pomoću nevinosti. Čovek ne spoznaje Boga pomoću vere, nego pomoću inteligencije. Potrebna je silna inteligencija da bi se spoznao Bog.

#### 6. dan

Meditant ne zna za razliku između belca i crnca. Ovo izgleda tako detinjasto; podela po boji kože je tako glupa. Inteligentna osoba to ne može da čini. Političari su protiv meditacije zato što meditant postaje vrlo jak u duši; nije moguće porobiti ga. Postaje individua i istrajava u svojoj individualnosti. Spreman je da žrtvuje život, ali nikada nije spreman na kompromis.

Zbog toga tvrdim da je meditacija svakako božji poklon jer je čitav svet protiv nje, a ljudi se ipak za nju zanimaju; iza toga mora da stoji skrivena božja ruka. Mora da je tako jer je jedino Bog sklon meditaciji. Prema tome ljudi skloni meditaciji su božji ljudi.

#### 7. dan

Takozvane organizovane religije nisu od pomoći; baš obrnuto, one sve više produbljuju unutrašnji sukob. Učinile su ga akutnijim, hroničnim, kancerogenim jer stvaraju krivicu. Dele svako ljudsko biće na primitivno i uzvišeno, na dobro i loše. Kada ste jednom podeljeni morate da se borite, da se borite sa samim sobom. U tome ne možete ni pobediti, a ni izgubiti. Ostajete zarobljeni, borite se i borite; nema ni poraza ni pobeđe. Iz toga ne proizilazi ništa osim nezadovoljstva i dosade.

Želim da zavolite samo sebe jer samo pomoću ove ljubavi će se u vas spustiti mir. Želim da totalno prihvatite sami sebe, onakvim kakvi jeste. Ovo ne znači da se nećete razvijati; zapravo u času kada sebe budete prihvatili dogodiće se velika eksplozija jer će se odjednom osloboditi velika energija koja je bila zarobljena u sukobu i postaće vam dostupna. To vas čini jačim, inteligentnijim, budnijim, čini vas življim, to u vama stvara dušu.

#### 8. dan

Razmišljanje pripada umu; stanje ne-uma je početak potpuno nove dimenzije gde nestaju sve misli i ostaje samo tišina, kao da je stavljena tačka. Ništa se ne pokreće, sve je stalo. Vreme je stalo, čovek je naprosto u sadašnjosti. U tom izuzetnom trenutku - zato što je to najživlji trenutak u vašem životu - otkrivajte sami sebe. To vašem biću donosi bunt. Postajete sasvim druga osoba, ponovo se rađate, niste više onaj stari - onaj stari umire - čak se na njega i ne nastavljate. Ne radi se o poboljšanju stare kuće, staro je naprosto ishlapelo.

Uz ovu oživljenost sve što čovek učini ili kaže mora da bude buntovno. Vrlo malo ljudi će ga razumeti. Mase ne mogu da ga shvate, one će da budu protiv njega jer su uvek bile protiv svih meditanata. Bojale su se ljudi kao što je bio Isus, Sokrat ili Mansur. Ubili su ih zato što nisu mogli da prihvate njihovo viđenje, nisu mogli prihvatiti činjenicu da je neko toliko uzvišen. Prihvatiti nekoga ko je toliko uzvišen značilo bi priznati da vi živite u mraku. Bilo bi ponižavajuće.

Jedini način da se njihov ego ponovo potvrdi je da unište takvu osobu, da je uklone s pozornice jer im samo prisustvo takve osobe stvara osećaj krivice zbog toga što ne čine ono što bi trebali činiti i što nisu ono što bi trebali biti. Prisustvo takvog čoveka ih podseća da su propustili životnu priliku - i ne mogu mu oprostiti.

## 9. dan

Religije su stvorile strah od ljubavi. Zato su kaluđeri živeli odvojeno od časnih sestara, a kaluđerice odvojeno od kaluđera. Postojao je ogroman strah. Još uvek postoji jedan pravoslavni manastir - star hiljadu godina na Atosu. Hiljadu godina ni jedna žena nije ušla u taj manastir. Ne puštaju ni šestomesečnu devojčicu, a kamoli neku ženu. Kakvi ljudi tamo žive, kaluđeri ili čudovišta? Boje se čak i šestomesečne devojčice. Mora da su strašno uzrujani! Mora da sede na vulkanu seksualnosti.

Isto tako, oni ne smeju izlaziti napolje. Kada monah jednom uđe u manastir, zauvek je ušao u njega. Postoji ulaz, a izlaza nema. Ove religije su prvo stvorile ovakve glupe ljude - lišene ljubavi, lišene zemlje, lišene korenja; oni su mrtvi. Sledeća posledica je bio nestanak kreativnosti, jer bez ljubavi stvaralaštvo ne postoji, bez sveta kreativnost ne postoji.

Ljubav je izvor stvaralaštva, a sve svetske religije su stvarale ljude lišene stvaralačkih sposobnosti. To je nasilje. Milioni ljudi koji su mogli beskrajno da doprinose svetu, koji bi od njega stvorili lepše mesto, raj, bili su odvedeni, oteti. Nastojim da zaustavim čitavu ovu besmislicu, da je zaustavim do kraja - i vreme je, zaista je dosta! Moramo da stvorimo novu vrstu religioznog čoveka koji zna kako da voli, koji zna kako da stvara.

## 10. dan

Ako potiskujete sve činioce koji stvaraju mir, nikada niste gospodar situacije jer je čitavo vaše stanje lažno. Vi ste rob svega onoga što ste potisnuli. Potiskivanje nikada ne donosi vlast. Ovo je osnovna stvar koju treba dobro shvatiti. Potiskivanje stvara ropstvo. Čovek koji potiskuje seks postaće seksualni pervertit, biće jače seksualan od normalnog ljudskog bića. Zato su kaluđeri, časne sestre i svi oni koji nešto potiskuju seksualniji. Oni sanjaju i razmišljaju samo o seksu, ni o čemu više. Za njih je seks najizazovnija stvar na svetu jer su ga potisli i on neprekidno lupa u njihovom srcu: „Oslobodi me!” Njihova energija postaje jača što je više sakupljaju, neprestano nastoji sama sebe da oslobodi; nekako mora da se oslobodi, ako ne kroz prednja, tada kroz zadnja vrata. Tako se javlja jedna vrsta perverzije, zato su homoseksualnost i lezbijstvo na neki način povezani sa religijom.

Ovakve stvari je religija stvorila potiskivanjem, da bi ih zatim osuđivala. Ceo problem je u tome da, što ih više potiskujete, to se više bojite; što ih više potiskujete, utoliko strože osuđujete. Ovo postaje krug zla po kome se krećete sve brže i brže.

Ako budete učitelj mira ništa nećete potiskivati, nego ćete pokušati sve da razumete. U tom razumevanju se javlja vlast nad sobom. To je čarobno razumevanje; sve što ste ispravno razumeli više neće imati moć nad vama.

## 11. dan

Dete dolazi u potpunoj tišini. Pločica je prazna. Ono ima milost, lepotu, muziku tišine. Međutim mi svu decu započinjemo da kljukamo religioznom i političkom ideologijom. Odmah svu decu zatrujemo ambicijom, stvaramo u njima želje, stvaramo u njima želju za takmičenjem i imitiranjem. Govorimo detetu: „Vidi, moraš da postaneš ovo, moraš biti predsednik države ili premijer, moraš biti najbogatiji čovek.”

Svaki roditelj želi da mu dete bude najbolje. Svi roditelji žive svoje neispunjene želje kroz svoju decu. Nisu bili sposobni da ispune svoje želje; nikad niko nije sposoban da ispuni svoje želje jer želju kao takvu nije ni moguće ispuniti. Ovde ništa ne može da se učini, jer ovo nije u prirodi stvari, ovo nije životni zakon.

Sva deca se rađaju zdrava i cela, a mi započinjemo da ih ranjavamo. Sve do sada je ljudski rod postojao na potpuno pogrešan način. Nešto je pogrešno u osnovi, u samim temeljima. Naše obrazovanje je nadobudno, a i političko; naše religije su političke. Možda su onostrana politika, ali su politika. Morate da zaslužite nebo, morate i na drugom svetu mnogo da postignete.

Niko vam ne kaže da se ispraznite od sveg sadržaja. Međutim, upravo u toj praznini i ništavilu cveta ono pravo.

## 12. dan

Sva deca su nevinna, ali nisu toga svesna. Nevina su bez ikakve svesti o tome. Razlika između deteta i Hrista je samo u jednoj stvari. Oboje su nevinni - kada se radi o nevinosti oni su u potpuno istom položaju - razlika je u svesnosti. Ako je nevinost nesvesna, tada je osuđena da bude izgubljena. Ne možete da je imate dugo u lukavom svetu. Sami morate biti lukaviji na svom vašaru.

Čovek mora naučiti načine lukavstva i zato postoje škole, koledži i univerziteti. Pravo obrazovanje tek sada treba da se rodi, to se još nije dogodilo. Pravo obrazovanje će vas učiniti da budete svesno nevinni, ono će da donese svesnost. Ovo sadašnje obrazovanje uništava nevinost. Umesto da vam pomaže, ono vam

štetu. Naravno, ono tvrdi da je to za vašu korist, ali sud o stablu treba doneti na osnovu njegovih plodova. To što čitav svet živi u takvoj zbrci i haosu je dokaz jer su oni propratni proizvod čitavog našeg obrazovanja, civilizacije i kulture. Za mene pravo obrazovanje znači da naša nevinost treba da bude zaštićena, poštovana i cenjena jer je ona božji poklon. Ona je beskrajno dragocena; zapravo ne postoji ništa dragocenije. Iz te nevinosti će doći do ljubavi, do prosvetljenja, do božanskog; iz te nevinosti će se roditi velike vrednosti. Najbolji način da se zaštitite jeste da vam se pruži jedna vrsta svesnosti. To se radi u meditaciji; u vama se stvara svesnost, tako da vaša nevinost ne bude više u mraku nego u punoj svesnosti.

#### 13. dan

Mi nismo bili sposobni da stvorimo društvo u kome bi inteligencija mogla da se razvija do svog vrhunca. Još uvek živimo u primitivnom strahu; živimo s bezbrojnim tabuima i predrasudama. Meditacija nas oslobađa svih besmislica koje nam nameće društvo. Meditacija nas oslobađa svih konstrukcija, predstava i struktura koje su nam nametnuli drugi ljudi. Kada vaše ogledalo opet bude čisto vi ćete opet reflektovati ono što jeste.

Bog je samo drugo ime za ono što jeste - ništa više. Jednom kada se nataloženi slojevi prašine uklone s vašeg ogledala, bićete sposobni da odražavate realnost. Jednom kada se realnost bude reflektovala takva kakva jeste počecete da joj odgovarate, prvi put ćete postati odgovorni.

#### 14. dan

Čitava umetnost meditacije je u tome da vam donosi večni mir, tišinu i radost. Čudo je u tome da ona izvire u vama. Meditacija lako otklanja sve prepreke na svom putu; otklanja svo kamenje i potoci počinju da teku. Jednom kada spoznate da ništa ne treba činiti spolja, dobili ste neizmernu nezavisnost i slobodu, više ni od koga nećete zavisiti i možete biti apsolutno srećni u svojoj samoći. Samoća postaje osvetljena, više nije tužna nego je puna radosti, razigrana je i raspevana, u sebi sadrži izuzetnu lepotu, predivnu poeziju i muziku.

#### 15. dan

Sve religije iskorišćavaju ljudski kukavičluk, one vas plaše. Kada se tresete od straha, lako će vas iskorišćavati i upravljati vama. Tako vas sveštenici uzimaju pod svoju zaštitu i mogu da tvrde: „Sine, nemoj da se brineš, mi ćemo te štititi, mi ćemo moliti za tebe. Samo nas slušaj, čini ono što ti kažemo, a mi ćemo se pobrinuti da dođeš na nebo. Ako nas ne budeš slušao i sledio, pašćeš u pakao.”

Oni su taj raj i pakao tako zorno i detaljno opisali da bi se svako prepao. Nebo su opisali da je tako prelepo, tako da stvara pohlepu. Pakao stvara strah, a nebo pohlepu. Između te dve krajnosti, ceo ljudski rod je sveden na duhovne robove.

Religija nema nikakve veze s ropstvom, ona je čisti bunt. Zato tvrdim da je hrabrost osnovna osobina. Sada nam širom sveta trebaju hrabri ljudi da bi mogli da uništimo sve te strategije uvrežene u ljudskoj svesnosti. One su toliko dugo iskorišćavale ljudski rod da je došlo vreme da se sve to spreči, da se zauvek zaustavi.

#### 16. dan

Život je božji poklon. Svi su to zaboravili. Niko nije zahvalan Bogu za život, upravo obrnuto, ljudi se neprekidno žale. Oni nisu zahvali. Tako dragocen poklon, tako neuporediv, jedinstven poklon, a ljudi su toliko ograničeni da ne mogu da ga cene. Uzimaju ga olako, kao da na njega imaju pravo. Na njega nemamo pravo, ne možemo to da tvrdimo. Mi ga ne zaslužujemo, njega nismo vredni.

Život nam se daje ne zato što smo ga zaslužili, nego zato što Bog ne može da odoli izazovu da ga daje. Mora da ga deli jer je preplavljen životnom energijom. Ne zna šta bi drugo s njim i zato nas njime obasipa; i vredne i bezvredne i one zaslužne i nezaslužne, grešnike i svece; Bog stalno daje, a nije važno kome. Davanje mu je urođeno. Daje zato što ima toliko da bi mu, kada ne bi davao, život postao opterećenje. On je kao oblak pun kiše - iz njega mora da pljusne kiša, izliće se po kamenju i polju, padaće svuda. Mora da pada kiša. Ako ovo razumete, tada ste religiozni.

Razumevanje vam pruža pomak u svesnost, nećete se više žaliti, nego ćete biti beskrajno zahvalni; a ta zahvalnost je molitva.

#### 17. dan

Meditacija bez mira je mrtva, radi se na silu; to nije prava meditacija nego samo neka vrsta koncentracije. To je jedna od najvećih grešaka. Meditacija je upravo suprotna koncentraciji. Koncentracija je napeto stanje uma, a meditacija je opuštено stanje uma. Čudo meditacije desiće se kada se potpuno opustite -

um će tada nestati. Um postoji samo s napetostima, nezadovoljstvom i brigama. On se njima hrani; zato vas koncentracija nikada ne odvodi izvan uma.

Čovek može da bude miran i bez meditacije, a tada se isto tako dešava nešto pogrešno. Takav mir je samo površan, a duboko unutra ostaje uzbuna. Čovek sedi na vulkanu. Sedi mirno, ali je tamo vulkan i svakog časa može da započne erupcija. Svaki izgovor je dobar. Ne prisiljavajte se nikada da budete mirni, niti prisiljavajte svoj um ni na koji način, ni iz kog razloga i ni u kom smeru.

Uđite u opuštanje, potpuno opuštanje, ne čineći ništa, samo postojeći. U tom času kada ste čisto postojanje i ne činite ništa - nikakvo nastojanje da budete mirni, nikakvo nastojanje da se koncentrišete - kada s vaše strane ne postoji nikakvo nastojanje, u tom trenutku bez napora meditacija i mir se zbivaju istovremeno. To donosi pobedu, unutrašnju pobedu. Čini vas gospodarem sopstvene duše i sopstvene sudbine.

#### 18. dan

Čovek može da bude miran i tih na dva načina. Prvi je vrlo jeftin i površan, lako se postiže, ali nije vredan toga. Ovo je negovanje određene osobine smirenosti oko sebe samo na površini. Smirenost može da postane osobina sopstvenog karaktera, tako da izgledate mirni i tihi prema spoljašnjem svetu čak i onda kada vam je u unutrašnjosti uzbuna. To je nešto što većina ljudi stalno pokušava da postigne.

Društvo želi da površinski budete mirni, ne zanima ga vaš pravi preobražaj jer ima posla samo s vašom spoljašnjošću. Ono nema veze s vašom unutrašnjošću i ne zanima ga unutrašnji svet. Stvarna smirenost, izvorna smirenost, se rađa iz meditacije - ne iz negovanja karaktera nego iz svesnosti.

Kada vas ništa ne može da uznemiri, kada nije moguće da se uznemirite, čak i onda kada želite da budete uznemireni za to više niste sposobni; samo se tada dešava nešto zaista vredno. Ovo može da se događa samo pomoću svesnosti...

Donesite u sebe svetlo svesnosti i razviće se ljubav, dobrota i smirenost. Tako će po prvi put vaš život da postane izvoran. Biti izvoran znači biti religiozan. Biti iskren sam prema sebi znači biti religiozan. Ovo je jedino vredno poštovanja, jedina prava molitva. Ovo je jedino što možemo da ponudimo Bogu - svoju izvornost. Sve ostalo su samo prazni i jalovi obredi.

#### 19. dan

Ljubav mora da bude zemaljska. Kao što drveće ne može da raste bez zemlje - korenje treba da im bude u zemlji - ljubavi je potrebno korenje u zemlji, a telo predstavlja zemlju. Stablo raste visoko prema nebu, ono šapće s oblacima. Svako stablo ima želju da dodirne zvezde.

Međutim, zapamtite jednu tajnu: što je drvo višlje to su mu dublji koreni. To je proporcijalno. Koren mora da bude proporcionalno dovoljno dubok prema visini stabla. Visina i dubina moraju biti apsolutno proporcionalne. S manjim korenjem stablo ne može da izraste visoko, ono bi se srušilo. Drvo bez korena u zemlji, koje samo visoko raste i dodiruje zvezde - to je besmislica!

Da, ljubav treba da se uzdigne iznad zemlje, ali ne može da se uzdigne bez pomoći zemlje. Potrebna joj je podrška. Ljubav mora da postane nešto uzvišenije od strasti, ali strast mora da bude njen oslonac. Ona nije protiv strasti - uzvišenije ne znači protivno. Uzvišenije sadrži u sebi ono primitivnije, ono je više od primitivnijeg, a ne protiv njega. Uzvišenije čak preobražava i kvalitet onog primitivnog, ulepšava ga. Ovo preobražava čak i strast. Ovde je značenje reči „predanost”,<sup>9</sup> preobražena strast; osvetljena strast je postala predanost. Inače, predanost nije protiv strasti.

Cveće koje cveta na vrhovima drveća je poklon zemlje. Zemlja nije protiv stabla. Zato pravi sveti čovek, zaista probuđena osoba predstavlja most između to dvoje - ovog sveta i onog sveta - između materijalnog i duhovnog.

#### 20. dan

Svet je tako pun mržnje, zato što je tako pun kukavica. Svetu tako nedostaje ljubav, jer u ljudima ne stvaramo duh hrabrosti. Sve što se naziva hrabrošću nije prava hrabrost. Mi stvaramo vojnike, ratnike, ali je njihova hrabrost lažna; ona je samo uvežbana. Svodimo ljudsko biće na mašinu. Njihov duh ne postaje hrabar, samo postaje uvežban spoj tela i uma.

Vilijem Džejms, jedan od najvećih američkih psihologa, je sedeo u restoranu i s prijateljem razgovarao o ovoj temi. Tada je na ulici ugledao penzionisanog vojnika kako prolazi s korpom jaja u rukama. Iz restorana je viknuo „mirno!” Vojnik se ukipio u stavu mirno ispustivši korpu iz koje su se po ulici prosula jaja i porazbijala. Jako se naljutio i doviknuo: „Koja mi je to budala viknula Mirno!”

---

<sup>9</sup> Compassion - passion.

Vilijem Džejms je objasnio: „Možemo govoriti šta god želimo, mi tebi nismo ništa zapovedili!”

Vojnik je objasnio: „Iako sam već dvadeset godina u penziji, trening mi se tako duboko usekao u pamćenje da čak i tokom noći skačem na uzvik ‘Mirno!’”

Da smo stvorili pravu hrabrost duha, svet bi bio pun ljubavi, ali ljubavi na svetu nema. Ljudi samo pričaju o ljubavi, ali ona ne postoji jer nije ispunjen osnovni uslov.

#### 21. dan

Čovekova svesnost je uvek čista, ali na nju padaju slojevi prašne i prekrivaju je, kao ogledalo. Iako ogledalo ostaje čisto, jer prašina ne može da ga uništi, ona ipak nešto oštećuje; može da naruši jasnoću ogledala, kvalitet odražavanja realnosti. Ogledalo ostaje isto, ništa mu se ne događa zbog tog sloja prašine, ali ono ne funkcioniše, postaje bespredmetno, ne može da reflektuje. Sunce izlazi, ali za njega ne, jezero odražava mesečinu, ali za njega ne. Ono je tamno; prašina ga sprečava u delovanju.

Ovo je naša situacija. Naša svesnost je čista, dok je naš um samo sloj prašine i ništa drugo. Svesnosti moramo dozvoliti da odražava realnost. Tada će Bog biti svuda. Kada vaša svesnost bude odražavala saznaćete to što jeste. Bogu nisu potrebni dokazi. Postoji samo Bog i ništa drugo. Svi oblici su samo manifestacija Boga. Spoznati ovo znači veseliti se jer to znači da ne postoji smrt, ni jad, niti mrak. Čovek je došao kući.

#### 22. dan

Čitav ljudski rod nije ništa drugo nego grupa koja se šeta u snu, grupa mesečara. U času kada postanete svesni, meditativni, vaš životni stil se menja. Više niste deo rulje, postajete prvi put individua. Iz te svesnosti tada nestaju mnoge stvari; blede sve što je pogrešno, a sve što je ispravno počinje da vas privlači. To više nije pitanje izbora, ne morate da birate između pogrešnog i ispravnog, nego se spontano krećete prema ispravnom. Pogrešno postaje nemoguće, ne možete posrnuti prema pogrešnom, toliko ste budni da to više nije moguće. Čak i kada biste hteli da učinite nešto pogrešno to nećete moći, učinićete samo ispravno.

Iz te svesnosti proizilazi predivna poslušnost koja vam nije nametnuta spolja. Sve što se nameće spolja je ropstvo, a ono što se širi iz vašeg sopstvenog bića, što raste iz vaše unutrašnjosti ima lepotu jer je to sloboda.

#### 23. dan

Sve religije sveta, takozvane religije, uče veliku protivrečnost. U jednu ruku, kažu odreknete se života, on je protiv Boga, ako ga ne odbacite nećete dostići Boga, ako ga se odreknete voleće vas Bog. Tako je očigledna kontradikcija da i dete može da je uoči. To je tako besmisleno. Ako Bog stvara život, tada ne može biti protiv njega. Ja nisam protiv života, sasvim sam za njega. Sledbenici sanjase moraju naučiti da ne beže od života, nego da ga intenzivno žive, da s obe strane istovremeno pale svoje luči. Dovoljan je samo jedan trenutak potpunog veselja; okusićete večnost i znaćete šta je Bog. Život je manifestacija božjeg oblika, a svečanost je jedina njegova molitva.

#### 24. dan

Za meditaciju je potrebno vrlo predano srce. Nestalan um nije sposoban da uđe u meditaciju, potrebno mu je smirivanje i zaštita. Za ovo treba vremena.

Živeli smo bez meditacije tolike godine da nam je to gotovo postala prava priroda. To ne-meditiranje nas okružuje kao kamena stena koju treba slomiti. Dok ne slomimo tu stenu naša unutrašnja priroda neće moći da se pokaže. Zato, ako čovek jednog dana počne da meditira i nada se da će nešto postići, a ne nađe i ne postigne ništa, napustiće ideju i nikad više neće ući u svet meditacije. Potrebno je sasvim se posvetiti „Šta god se dogodilo, bez obzira na rezultat, odlučio sam da uđem u ovo i spreman sam da čekam i sve da riskiram.” Što je odluka jača i veće određenje, utoliko će proces lakše da protékne. Ako smo potpuno posvećeni a intenzitet je apsolutan ovo može da se dogodi u jednom jedinom trenutku.

Sve zavisi od vašeg intenziteta; mora da postoji strastvena ljubav. Čovek ne može samo da se poigrava s tom idejom, nego ona mora da postane njegov život. Ovo je vredno rizika, možete sve da riskirate jer ne postoji ništa dragocenije od toga. Ono otvara vrata prema božanskom blagu, u večno kraljevstvo božje.

#### 25. dan

Samo uz pomoć meditacije čovek ostaje kralj, postaje gospodar, gospodar samome sebi. Ovo je jedina mogućnost da se bude gospodar, ne postoji neka druga vlast. Ako niste gospodar samome sebi, možete posedovati i celi svet a biti rob, nećete biti kralj. Probudite se iz sna, nastojte što dublje da prodrete u meditaciju, u svesnost, u svedočenje. Postanite svesniji i postaćete kralj. Potrebno je uporno nastojanje,



istrajnost i strpljenje. Pobjeda mora da dođe; inače ona dolazi kada ste zaista spremni. Takvu spremnost stižete intenzivnim nastojanjem. Na svaki način nastojte da budete meditativni jer je u tome ključ, ključ gospodara vrata kraljevstva božjeg.

#### 26. dan

Vi ste napravljeni od materije koja se naziva Bog. Naravno, mi toga nismo svesni, ali to ne čini nikakvu razliku; bili mi svesni ili ne, probuđeni ili usnuli - mi smo Božanski. Onaj čovek koji je sada usnuo sledećeg trenutka može da se probudi.

Ako možemo da shvatimo jednu jedinu kap vode, shvatićemo svu vodu koja postoji na svetu. Svaki čovek je kap Boga. Možemo li da razumemo jednog jedinog čoveka... najjednostavnije i najbliže nam je sopstveno postojanje. Kada jednom budemo razumeli tajnu, kada vrata budu otvorena, saznaćete da ste samo kapljica rose iste prave realnosti što prožima čitavo postojanje. Tada neće biti smrti ni straha, pohlepe ni pohote. Čovek će živeti u apsolutnoj slobodi, dobroti i blagoslovu.

#### 27. dan

Budite što bolji, budite veseliji, smešite se i smejte se. Ne čekajte razlog za smeh, naprosto se smejte bez ikakvog razloga kao da ste poludeli. Smeh je sam za sebe dovoljan, nije mu potreban razlog. On je toliko zdrav, toliko je dobra vežba za telo i za dušu; za jedno i za drugo. Zato, gde god sednete naprosto se slatko nasmejte. Tada će i ostali ljudi početi da se smeju jer će videti da se smežete bez razloga. Onda ćete se smežati ljudima koji se smeju i tako sve ide na dalje i dalje, bez kraja i konca. Stanite samo kada počnu da vam naviru suze na oči. To je poenta!

#### 28. dan

Slušajte svoje srce. Iz tog slušanja učite sve više, sledite srce. Um nije vaš, njega vam je dalo društvo. Srce je vaše, njega vam je dao sam Bog. Ako budete slušali srce meditacija vam neće biti teška, lako ćete je postići. Tada nema problema, imate jasnoću, možete da vidite stvari onakvima kakve jesu. Tada više nema pitanja, biranja šta ste učinili a šta ne. Nemate alternative. Naprosto znate da je to prava stvar koju treba učiniti i nikada se nećete pokajati.

Nikada nećete pogrešiti. Ceo svet može da misli da ste pogrešili, ali što se vašeg srca tiče, svet nema pravo. U sopstvenom biću znate da to nije greška i ne kajete se. Zna da će na kraju sve ispasti dobro. Možda je ovog časa nemoguće videti šta će se na kraju dogoditi, ali vaše srce najbolje zna jer srce živi u najdubljim tajnama postojanja. Za srce nema ni prošlosti ni budućnosti, postoji samo sadašnjost. Jednom kada se meditacija ostvari, kada je postignete, vaš život ima mir, lakoću i lepotu.

#### 29. dan

Celim svetom vlada mračni oblak otuđenosti. Razlog je taj što smo zaboravili jednostavnu istinu da nas Bog voli. Zato i postojimo: mi smo proizvod njegove ljubavi koja je sam temelj našeg života. Ne možemo disati bez njegove ljubavi. Njegova ljubav je naše postojanje.

Međutim, zato što nam je ovo toliko blizu, vrlo lako zaboravljamo na to. Između njega i nas ne postoji razmak, zato ne možemo da ga vidimo, a sve što ne vidimo zaboravljamo. Ono mora svesno da se zapamti i sa produblivanjem podsećanja, otuđenost će nestati. Mračnog oblaka više neće biti, svet će obasjati sunce. Radost je postojati, ovo je naš dom, ni nismo slučajni. Mi smo apsolutno bitni, mi smo potrebni. Služimo nekoj većoj svrsi, nečemu većem od nas samih, nečem silnijem od nas.

#### 30. dan

Vi ste u osnovi božanski, zato je sve što vam se događa samo prolazni trenutak. Nemojte dopustiti da vam odvuče pažnju. Ako je prijatno - posmatrajte. Ako je bolno - posmatrajte. Prolaze i prijatnost i bol. To je kao oblak koji se kreće po beskrajnom nebu vašeg bića. Oblaci ne utiču na nebo. Mogu biti mračni, ili lepi i beli, nije važno kakvi su - nebo ostaje nedirnuto.

#### 31. dan

Mi nismo ni telo ni um. Mi smo čista svesnost, a svesnost je Bog. Kada spoznate svoje sopstveno središte bićete iznenađeni; tamo nema vas, tamo nalazite samo Boga. Njega ne možete pronaći nigde drugde, on stoluje u vama, u samom vašem središtu vas čeka da se vratite kući.

Čovek može stalno da se rascvetava; da uvek bude proleće. Jedino mora da bude usaglašen, morao bi biti usklađen s prolećem i odmah su moguća čuda. Svakako zapamtite: na sva ta čuda vi imate pravo - na sva ta čuda imaju pravo svi ljudi.

Kraj